

KONING GUSTAV HEKELT NIXON

STOCKHOLM/PARIJS, 12 jan. (Reuter, UPI, AP) — Zweden heeft opnieuw scherpe kritiek geleverd op de Amerikaanse politiek in Vietnam. De 90-jarige Zweedse koning Gustav Adolf deed in zijn troonrede bij de opening van het nieuwe parlementaire jaar een fel beroep op president Nixon de „genadeloze bombardementen” op Noord-Vietnam niet te hervatten. De diplomatieke betrekkingen tussen Amerika en Zweden zijn aanzienlijk verslechterd, sinds premier Olov Palme de Amerikaanse bombardementen op Hanoi en Haifong op één lijn stelde met de Duitse oorlogsmisdaden.

Koning Gustav Adolf verklaarde, dat het essentieel is zonder verder uitstel tot een vreedzame regeling van de Vietnamese oorlog te komen. „Het Vietnamese volk moet de gelegenheid krijgen vorm te geven aan zijn eigen toekomst”, zei hij. Hij benadrukte de noodzaak van wereldwijde maatregelen om het gebruik van chemische wapens te beperken en de verspreiding van „steeds brutere oorlogsmethoden” aan banden te leggen. Zweden is klaar om onmiddellijk na een bestand bij de wederopbouw van Vietnam hulp te bieden.

De Russische partijleider Brezjnef heeft verklaard, dat de Vietnamese oorlog stapje voor stapje het einde nadert en beide partijen met vreedzame middelen een einde aan het conflict willen maken. Brezjnef zei dit in de Russische stad Minsk, terwijl hij de komst van de Franse president Pompidou afwachtte. De In-



diasse premier mevrouw Indira Gandhi heeft haar afschuw uitgesproken over de „barbaarse bombardementen” op Noord-Vietnam.

Ontspannen

In Parijs hebben de speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho donderdag meer dan zes uur met elkaar gesproken. De sfeer leek iets te zijn verbeterd. Na afloop van de besprekingen vertrokken beide delegaties met ontspannen en glimlachende gezichten. Voor het eerst werden ook

De Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho (rechts) arriveert met een breed armgebaar en een minzaam glimlachje bij het conferentie-oord in de Parijse voorstad Saint Nom-la-Bretèche voor een vierde gesprek met Nixons adviseur Henry Kissinger. Hij wordt vergezeld door de Noordvietnamese diplomaat Xoean Thoej.

de technische deskundigen, die te dusver apart onderhandelden, bij het overleg betrokken. De besprekingen worden vandaag voortgezet.

Bij het wekelijkse overleg over Vietnam hekelde de woordvoerder van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront het denkbeeld van een opdeling van Vietnam, zoals dit is gebeurd in Duitsland en Korea. Hij beschuldigde Amerika en Zuid-Vietnam ervan een nieuw groot offensief in het zuiden voor te bereiden. De Amerikaanse afgevaardigde Isham deed een beroep op de anderen zich te onthouden van „opgewonden polemiek” om het overleg tussen Kissinger en Le Doek Tho niet in de wielen te rijden. De Zuidvietnamese delegatie eiste soevereiniteit voor Zuid-Vietnam op.

Onderhoud

SAIGON — De Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam, Ellsworth Bunker, heeft donderdag voor het eerst sinds de hervatting van de onderhandelingen in Parijs een onderhoud gehad met de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu. Volgens radio-Hanoi heeft mevrouw Ngoejen Thi Binh van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront opgeroepen tot een spoedbijeenkomst van de organisatie van niet-gebonden landen om te helpen bij beëindiging van de Vietnamese oorlog. Het Bevrijdingsfront werd vorig jaar als lid erkend.

Amerikaanse bommenwerpers hebben hun aanvallen op het zuidelijk gedeelte van Noord-Vietnam opgevoerd. Bij de stad Vinh werden bruggen en olie-opslagplaatsen aangevallen, aldus een verklaring van het Amerikaanse opperbevel. In de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh werd het parlamentsgebouw bestookt met drie raketten, die volgens de politie werden afgevuurd vanaf ijskarretjes. Twee mensen werden gewond. Zeven verdachten van de aanslag werden gearresteerd.

GENEVE — De Wereldraad van Kerken zal twee vliegtuigen met in totaal 14 ton medicijnen en chirurgische instrumenten naar Noord-Vietnam sturen. De toestellen vertrekken op 13 en 20 januari. De Wereldraad maakte bekend, dat de kerken in Europa ruim 300.000 dollar bijeen hebben gebracht voor de aanschaf van de medische hulpmiddelen. Via allerlei kanalen stuurt de Wereldraad jaarlijks 560.000 dollar naar verschillende delen van Indo-China.

VLIEGER WEIGERDE BEVEL

„Bombardementen ongerechtvaardigd”

Amerikanen in Vietnam volgzaam

SAIGON, 12 jan. (AP) — „De doeleinden rechtvaardigen niet de verwoestingen op grote schaal en het massale doden.” Met deze woorden verklaarde de Amerikaanse B-52 commandant Michael Heck (30) in een interview zijn weigering nog langer opdrachten boven Noord-Vietnam uit te voeren.

Michael Heck moet naar alle waarschijnlijkheid voor een krijgsraad verschijnen wegens het niet opvolgen van een bevel. Wordt hij schuldig verklaard, dan kan hij tot twee jaar militaire celstraf worden veroordeeld. Volgens het hoofdkwartier van de Amerikaanse luchtmacht is Heck de „eerste en enige”, die een opdracht boven Noord-Vietnam heeft geweigerd.

„Het ging mij niet speciaal om de bombardementen op Noord-Vietnam”, aldus Heck. „Er is genoeg lijden ook in Zuid-Vietnam om een beëindiging van de oorlog te motiveren. Maar de grootscheepse bombardementen op het noorden hebben me misschien het laatste duwtje gegeven om me over de drempel te helpen. Ik nam mijn besluit op 26 december.

Michael Heck vertelde, dat hij omstreeks september, toen hij voor de derde keer naar Vietnam ging als commandant van een B-52 bommenwerper, erover begon te denken een punt te zetten achter zijn oorlogsactiviteiten. Hij was sinds 1966 bij de luchtmacht. Aan de vooravond van Kerstmis maakte hij zijn laatste missie, zijn 175ste, tegen het gebied van Haoi en Haifong.

„Ik kwam tot het besluit, dat elke oorlog een kwaad oproept, dat veel groter is dan alles wat men probeert te voorkomen, wat de redenen ook zijn, zelfs voor de zelfbeschikking van Zuid-Vietnam. De doeleinden rechtvaardigen niet de verwoestingen op grote schaal en het massale moorden. Ons land wordt in tweeën gescheurd.”

Burgerdoelen

Volgens Heck worden zonder twijfel burgerdoelen bij de bombardementen getroffen, maar volgens hem gebeurt dit over het algemeen zonder opzet. „Als je luchtafweergeschut probeert te ontwijken, loop je kans het doel te missen. Bij elke B-52-installatie



MICHAEL HECK

... laatste duwtje ...

moet je bovendien bepaalde fouten insluiten. Je kunt niet honderd procent precies zijn. Er zijn ook menselijke fouten en hoe meer vliegtuigen, hoe meer kans daarop is.”

Heck zei, dat hij geschokt was door uitlatingen van piloten („slechts een paar”), die het bewust hadden gemunt op burgers in Noord-Vietnam. „Eén man verklaarde, dat hij graag burgerdoelen in het noorden bombardeerde, omdat het hem een prettig gevoel gaf burgers te verwonden. Zo zei hij het. Maar dit is niet algemeen. De meeste mensen hier doen niet graag wat ze aan het doen zijn, maar zij volgen bevelen op, ook als ze het er niet mee eens zijn.”

Bij de vluchten over de minder sterk verdedigde gebieden in het zuiden van Noord-Vietnam deden de vliegers van B-52 bommenwerpers gedachtenloos hun werk. „Er was geen emotionele betrokkenheid, geen enkel gevoel bij wie dan ook, als de bommen werden losgelaten. Het waren net trainingsvluchten. Maar nu zijn de mensen aan het denken gezet. Niemand wil daar naar toe. Er zijn er misschien een paar, maar ik ken ze niet”, aldus Heck.

Heck heeft een verzoek ingediend als gewetensbezwaarde niet meer betrokken te hoeven worden bij gevechtshandelingen. In afwachting van zijn onderzoek heeft hij een administratieve functie gekregen op zijn luchtmachtbasis in Thailand.

KEN D
N



aan d
tr min
tr de bezi
nen handen
t nu
van VS-1
even
den van Et
rou
zak
en,
ze
eld
m
aa
N

melde
Van
acties in
heden
terre-
rd-Viet-
in, dit
te ver-
erwac
land
ik had
gk dif
erde zich
den dat
edertar
itenland
ik is o
okken
lde, de
gesteld
aan d officier

VO
LT

zoda



bjft
lek
gan
kun
ben
en
ste
Do
ze
H
va
E
m
zi
E
d
n
d
c

Een verwoest huis in een van de dorpen van de provincie Nghe An. Dit gebied van Noord-Vietnam staat op het ogenblik aan voortdurende luchtterreur van de Amerikanen bloot. Ook met oorlogsschepen voeren de VS beschietingen uit op deze kustprovincie. De luchtverdediging in deze omgeving slaagde er deze week in drie B-52's neer te halen.

B-52-piloot voor krijgsraad wegens weigering
12 Jan 73 WNY

Terreuraanvallen op Vinh en Dong Hoi in Noord-Vietnam

Amerikaanse bommenwerpers voerden woensdag zware terreuraanvallen uit op dichtbevolkte gebieden in het zuiden van Noord-Vietnam. De kuststeden Vinh en Dong Hoi waren daarbij in het bijzonder doelen voor de B-52's, die 15 raids uitvoerden, zo bleek uit de mededelingen van het VS-commando in Saigon. Radio-Hanoi meldde woensdag het neerschieten van twee B-52's, waardoor het totaal van dit type sinds 18 december op 37 is gekomen. Noord-Vietnam meldde er in die tijd in om 83 luchtpiraten neer te schieten, waar-

om een dertigjarige commandant van een B-52 voor de krijgsraad te slepen wegens het weigeren van een bevel tot bombarderen. De piloot, die reeds langere tijd dienst deed, heeft volgens het hoofdkwartier van de strategische luchtmacht in Omaha in de staat Nebraska, geweigerd 'een opdracht boven Noord-Vietnam uit te voeren.' Het betreft een vlucht op 27 december vanuit Thailand. Het is de eerste keer dat in de VS wordt toegegeven dat een B-52-piloot

Olievelden voor kusten van Indo-China

GRONDSTOFFEN EEN VAN DE DRIJFVEREN VAN NIXONS AGRESSIE

12 Jan 73

(Van onze redactie buitenland)

Volgens een zojuist in de Verenigde Staten verschenen boek spelen bepaalde Amerikaanse olieconcerns een belangrijke rol bij de verlenging van Nixons agressieoorlog in Vietnam. Inzet daarbij zijn de grote olievoorraden voor de kusten van Indo-China, die aansluiten op oliehoudende formaties in de richting van Malaka en Indonesië. De jacht naar grondstoffen komt steeds meer naar voren als een van de drijfveren bij de voortdurende agressie van het Amerikaanse imperialisme tegen het Vietnamese volk en bij Nixons pogingen het corrupte bewind van generaal Thieu voor te stellen als een 'soverein' deel van Vietnam, losgescheurd van de rest van Vietnam.

Thieu tekende concessies

Een hoofdfiguur in deze oliediplomatie is Nixons 78-jarige ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, die gezien wordt als de directe vertrouwensman van grote Amerikaanse kapitaalgroepen met enorme investeringen in Zuidoost-Azië en die in Saigon optreedt als de regisseur van de manoeuvres van marionet Van Thieu.

Het boek in kwestie is 'Open Secret — The Kissinger-Nixon Doctrine in

Asia', geschreven door Virginia Brodine en Mark Selden. Exemplaren van het boek zijn nog niet in Europa verschenen.

Toespraak Bunker

De auteurs citeren onder meer een toespraak die Bunker in 1971 in Saigon hield voor de Amerikaanse Kamer van Koophandel. Hij riep toen op tot grootscheepse investeringen in Zuid-Vietnam met de woorden: 'Ik ben van mening dat uw eigen economische belangen en die van Vietnam (Thieu) dient door andere Amerikaanse maatschappijen ervan te overtuigen hoe

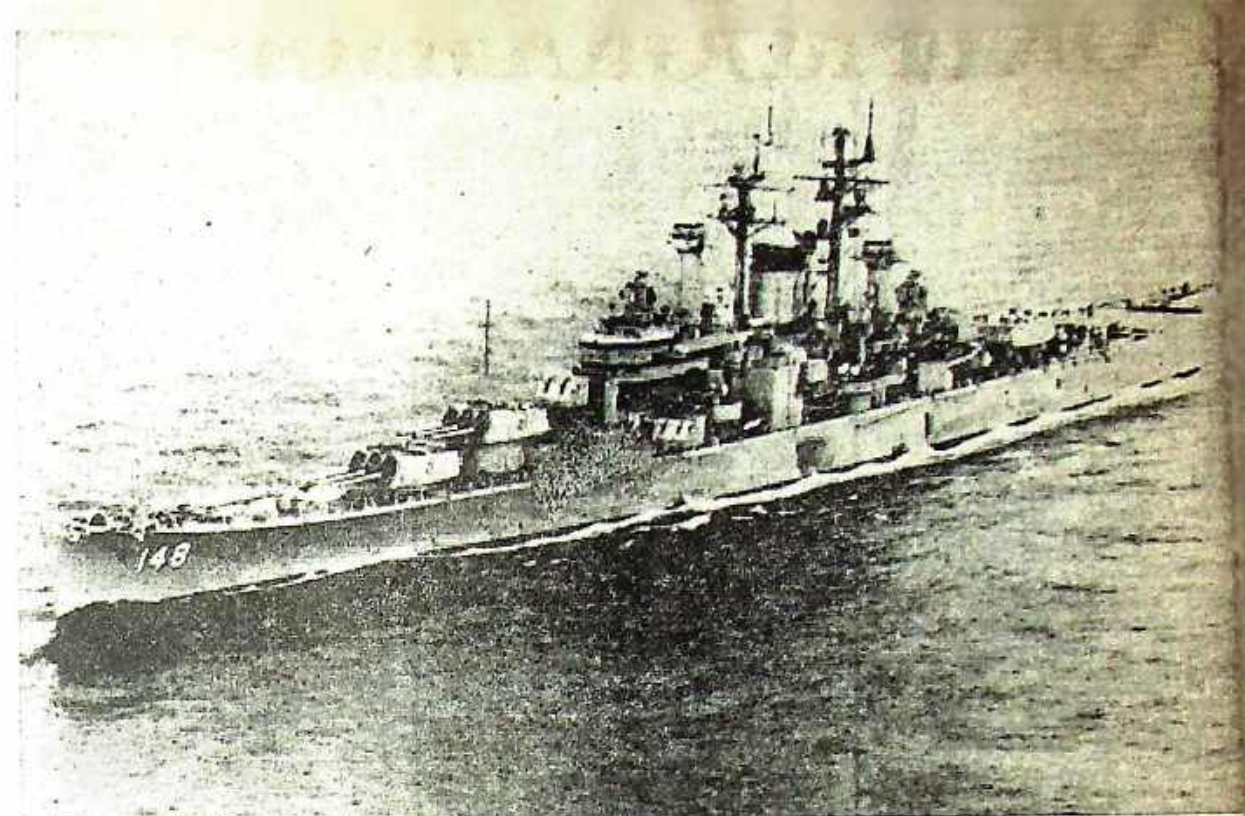
goed het is hier zaken te doen. De jongste oliewet en de nieuwe investeringswet (door Thieu ondertekend — red. Whd.) laten het streven zien naar een langere termijn politiek in het belang van Vietnam'. In een olieblad werd in 1971 al onthuld, dat het Amerikaanse ministerie van defensie het aanbod had gedaan 'te helpen bij het geven van garanties aan Amerikaanse maatschappijen bij alle opsporings- en winningswerkzaamheden voor olie aan de Zuidvietnameze kusten'.

Wat deze 'garanties' precies zouden inhouden is niet bekend. Wel is bekend dat de Amerikaanse vloot in

deze gebieden grootscheepse operaties heeft ontvouwd en dat tal van militaire operaties speciaal ten doel hadden om de kustgebieden in handen te krijgen die juist van belang zijn voor het bereiken van de betrokken olievelen onder water. Deze onthullingen laten iets zien van de beweegredenen voor het moordzieke optreden van de Verenigde Staten in Vietnam — inclusief de barbaarse luchtterreur — en van de oorzaken die er toe hebben geleid dat het vredesverleg nog steeds geen getekend accord heeft opgeleverd. Niet alleen de strategische concepties van de Amerikaanse imperialisten in heel Zuidoost-Azië maar ook de aanwezigheid van grondstoffen voor de Indochinese kusten ligt aan de voortzetting van de Amerikaanse agressie in Vietnam ten grondslag!

Jacht op energiebronnen

In de grote kapitalistische landen wordt steeds meer olie gebruikt. In de jaren '60 steeg het verbruik met gemiddeld 7 pct per jaar, in de jaren '70 wordt gerekend op een toename van 13—14 pct per jaar.



... helpen bij het geven van garanties bij opsporings- en winningswerkzaamheden. . .

In de Westerse wereld dient zich volgens verschillende experts een tekort aan energiebronnen aan en de jacht naar olie krijgt een steeds groter omvang. Jaarlijks geven de grote Westerse oliemaatschappijen naar schatting rond 7,25 miljard dollar uit voor het zoeken naar nieuwe oliereserves. De onderlinge strijd neemt in hevigheid toe en voor de Amerikanen is hun beheersing van de voornaamste oliebronnen één van de belangrijkste factoren waarmee zij hun opkomende concurrenten in Japan en Europa de baas proberen te blijven. Van alle Amerikaanse investeringen in de ontwikkelingslanden heeft 70 pct betrekking op olie.

In Zuidoost-Azië, aldus een recente Zweedse publicatie, hebben 12 Amerikaanse, 2 Japanse, 1 Franse en 1 Canadese maatschappij opsporings naar olie verricht. Van belang daarbij is tevens dat de olie in Zuidoost-Azië een lager zwavelgehalte heeft dan

bijv. de olie uit het Midden-Oosten, waardoor exploitatie en verdere verwerking goedkoper zijn.

Corrupte generaals

De aanwezigheid van rijke olielagen voor de Vietnamese kust kwam in de zomer van 1970 aan het licht, voornamelijk door onderzoeken van het bureau Ray Geophysical. In december van datzelfde jaar werd door Thieu de reeds genoemde 'oliewet' getekend. Daarna werden door Thieu aan de lopende band concessies ondertekend, gedeeltelijk ook al voor winning. Naar het zelfde patroon als in Indonesië gaat de verwerving van deze concessies gepaard aan de verstrekking van geweldige geldbedragen aan de corrupte generaals. In ruil voor deze 'voordelen' kwam in de concessies te staan dat de olievelen nooit genationaliseerd zouden worden en dat de oliemaatschappijen ieder jaar hun

volledige winst naar Amerika ko overmaken.

Op de vraag wie er zo'n groot be hebben aan de handhaving van g raal Thieu en zijn beulen in Sa hoeft men niet lang te gissen! E min naar het antwoord op de v waarom de laatste maanden Nixon en Kissinger de kwestie va 'sovereiniteit' in Saigon zo naar ren is geschoven.

Ook in het boek van Brodine en den wordt uitvoerig geschreven de omkoperijen en concurrenties in Zuid-Vietnam rond de olievel den voor de kust. Volgens deze au zijn daarbij vooral Amerikaanse Japanse oliemaatschappijen in eer vig gevecht gewikkeld.

Van de sluier over de achtergro van de meedogenloze uitbreidin voortzetting van de Amerika agressie wordt hiermee in ieder g een tipje opgelicht!

Bombarde- menten

(Vervolg van pagina 1)

een B-52-piloot, die kritiek heeft op zijn superieuren.

Het Pentagon heeft woensdag een plan goedgekeurd om honderdtwintig bommenwerpers van een verouderd type B-52 op te lappen. De toestellen, die in het verleden dienst hebben gedaan bij de agressie in Indo-China, zouden gebreken aan de vleugels zijn gaan vertonen. Voor ruim 600 miljoen gulden zullen ze nu in de loop van drie jaar worden gemoderniseerd.

Protesten

Het Zweedse parlementslid Zachrisson, voorzitter van de Stockholmse conferentie voor Vietnam, is uitgenodigd voor een bezoek aan Noord-Vietnam. Hij maakte dit woensdag bekend en ze, dat hij vandaag zal vertrekken. Het parlementslid zal een delegatie internationale waarnemers leiden, onder wie het Canadese parlementslid Brewin en de Italiaanse bisschop Bettazzi. Ze zullen de gevolgen van de recente Amerikaanse terreurbombardementen bestuderen.

De voormalige Zweedse ambassadeur in Washington, De Besche, verklaarde woensdag in Kopenhagen dat de protesten tegen de Vietnam-oorlog uit zijn land, van regering en bevolking, een gunstige uitwerking hebben gehad op de publieke opinie in de Verenigde Staten. De Besche is benoemd als Zweeds ambassadeur in Denemarken en na de protesten vanuit Zweden hebben de VS aan de regering-Palme te verstaan gegeven dat op het ogenblik geen prijs wordt gesteld op een nieuwe Zweedse ambassadeur. De Besche verklaarde op een persconferentie ook nog dat de protesten van verschillende andere Westeuropese regeringen zeker effect hebben op de Amerikaanse regering.

Mevrouw Binh, delegatieleidster van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam bij het Parijs overleg, riep in een interview voor radio-Hanoi op tot het houden van een conferentie om te bespreken hoe druk kan worden uitgeoefend op de VS tot beëindiging van de agressie. Deze oproep richtte ze tot de zogenaamde niet gebonden landen die onlangs in Georgestown (Guyana) een conferentie hielden.

Cambodja

Gisteren hebben guerrilla's in de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh een raketbeschieting uitgevoerd op het schijnparlement van de Lon Nolklië. Volgens persberichten zijn de raketten afgevuurd vanaf ijscokaretjes. Het regeringscentrum van Lon Nol is reeds enkele keren eerder onder vuur genomen door vrijheidsstrijders. Vorige maand werd bijvoorbeeld het kantoor van de premier beschoten. De Thaise regering heeft laten weten dat de Amerikaanse luchtmacht ook na ondertekening van een accord over Vietnam bases zal houden in dit land. Veldmaarschalk Kittikachorn zei dat de Amerikaanse vliegtuigen in zijn land klaar zullen zijn om onmiddellijk vluchten te ondernemen.

Vietnam-actie

(Vervolg van pag. 1)

gezinde Vredesgroep hebben een beroep op de besturen van alle politieke partijen gedaan om de Nederlandse regering te bewegen over te gaan tot erkenning van Noord-Vietnam.

Tevens dringen deze kerkelijke vredesbewegingen aan op de vestiging van een voorlichtingsbureau van het Nationale Bevrijdingsfront in ons land.

Het Nationaal Centrum voor Geestelijke Volksgezondheid in Nederland heeft zijn zusterorganisaties in de Verenigde Staten opgeroepen om al hun kennis en inzicht aan te wenden om de regering-Nixon tot een onmiddellijk staken van de bombardementen op Noord-Vietnam te brengen.

Het NCGV verwijst daarbij naar de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring die de bevolking het recht geeft in te grijpen overal waar een regering de rechten van leven en vrijheid vernietigt. De oproep is gestuurd naar de toporganen voor geestelijke volksgezondheid in alle Amerikaanse staten.

Brieven in bondsblad

In het blad WIK van de Industriebond NVV zijn een reeks brieven en telegrammen opgenomen waarin leden en bedrijfsledengroepen van de bond met klem aandringen op acties tegen de Amerikaanse bommenterreur. In de brieven wordt ondermeer gewezen op de boycot tegen Amerikaanse schepen van de havenarbeiders van Genua en van Australië die als mogelijk voorbeeld wordt gegeven. Ook zijn er verzoeken aan het bondsbestuur om tot bijvoorbeeld een geldinzamelingscampagne over te gaan.

(Van onze speciale verslaggever)

SAIGON, januari

De talrijke karakteriseringen die deskundigen en minder deskundigen geven van de economische toestand in Zuid-Vietnam, hebben bij mij één allesoverheersende indruk achtergelaten. Wat hier sociaal en politiek geldt, gaat ook in economische termen op: Zuid-Vietnam wordt geleefd.

Enkele algemene oriëntatiepunten. Tegenover een invoer in de burgerlijke sector van 700 miljoen dollar staat een uitvoer van 13 miljoen dollar. Van het budget wordt circa 75 percent opgeslokt door de strijdkrachten, tien percent gaat naar binnenland (salarissen en opleidingen voor ambtenaren) en de resterende 15 percent wordt uitgesmeerd over de andere departementen. Er is weinig fantasie nodig voor de conclusie dat Zuid-Vietnam een puur consumptieve huishouding heeft, minimaal produceert, derhalve volkomen afhankelijk is van de buitenlandse hulp. Hierbij komen dan nog negatieve factoren als een bevolkingstoename van drie percent, inflatie van circa 25 percent dit jaar en een steeds toenemende werkloosheid (ongeveer de helft van de bevolking is 15 jaar of jonger).

De beroepsindeling is ruw geschat als volgt: 75 percent is werkzaam in de agrarische sector, 2,7 percent in de industrie en de rest in de dienstverlenende sector.

De jaarlijkse hulpverlening in de civiele sector bedraagt ruim 600 miljoen dollar. Een nadere detaillering toont aan dat het leeuwedeel door de Verenigde Staten wordt opgebracht. De getallen over 1971 tonen aan: 28,2 miljoen uit zo'n 18 landen (Nederland 158.681 dollar), 4,1 miljoen van de UNO, één miljoen van andere internationale organisaties en tenslotte niet minder dan 585,5 miljoen dollar uit de Verenigde Staten.

Dit alles staat los van de puur militaire hulp, die een eigen geheim leven leidt. Washington betaalt de militaire rekening, vanaf de schoenveter van de soldaat tot de duurste militaire apparatuur zoals de 10 miljoen dollar kostende B-52. Alleen de zeer ingewijde in het Witte Huis en wellicht het Pentagon weten, welke bedragen hiermee zijn gemoeid. Het Amerikaanse Congres kan slechts gissen en de gissing is dat de Amerikaanse militaire hulp veel meer dan acht tot negen miljard dollar per jaar bedraagt... De functie van Zuid-Vietnam in dit kader beperkt zich tot het leveren van kanonnenvlees.

Is het een wonder, dat wie men ook probeert uit te lokken tot een realistische benadering van de economische toestand en een wederopbouw-filosofie reageert met een meewarige glimlach; al dan niet geaccenteerd met een schouderophalen en wellicht nog het commentaar; het is allemaal zinloos onder de huidige omstandigheden.

De Zuidvietnamese plukt de dag. Want hij weet niet of hij morgen nog hulp krijgt, of morgen dezelfde regering regeert, of overmorgen niet een totaal ander regime — bij

ta toegepast omdat in de andere kustregio's vrijwel geen grootgrondbezit zou voorkomen.

De grootgrondbezitters werden door de overheid schadeloos gesteld, waarbij zij voorrang verwierven bij de aanschaf van aandelen in overheidsbedrijven (suiker, textiel, papier, cement, etc.). Het is namelijk de bedoeling deze bedrijven over te hevelen van de openbare naar de particuliere sector.

De landhervorming moest in 1972

gevolg van de oorlogshandelingen. Over het algemeen worden de prioriteiten gelgd bij de agrarische sector en het onderwijs. Ontwikkeling van industrie is iets op lange termijn.

De projectenlijst van een organisatie als het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP) geeft een aardig voorbeeld (voor 1972) van die prioriteiten. In volgorde van belangrijkheid zijn zij (in miljoenen dollars), de agrari-

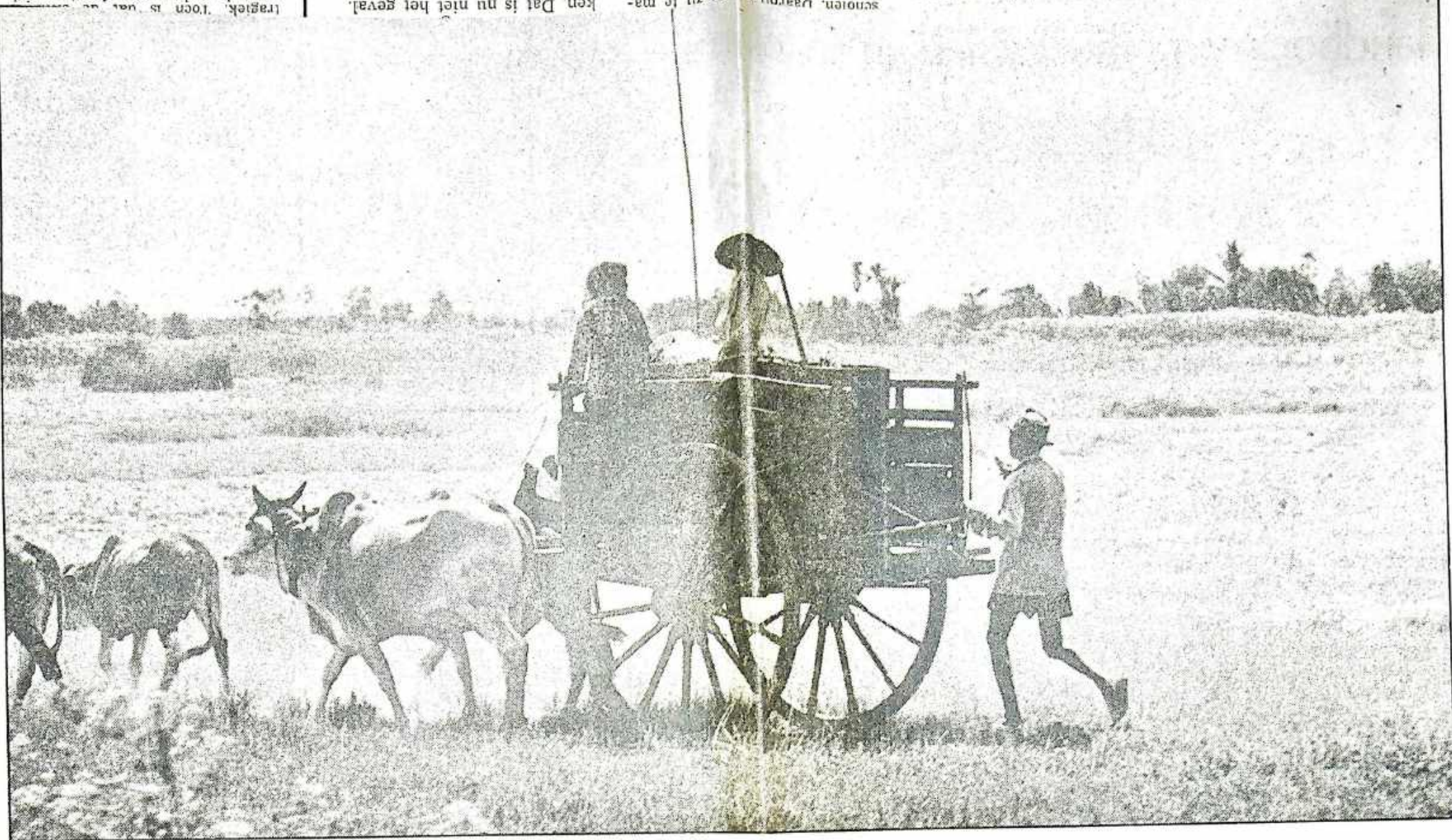
Ook Japan heeft reeds toegezegd grootscheepse hulp te willen verlenen, zonder bedragen te hebben genoemd, maar de Japanse minister die in december vorig jaar in Saigon aan de Zuidvietnamese leiders vroeg wat zij nodig zouden hebben, kreeg als antwoord dat deze vraag wat te vroeg werd gesteld omdat er nog geen vrede was, zelfs geen bestand.

Het is mogelijk dat de gespecialiseerde organisaties van de Verenigde

dat er natuurlijk veel aandacht wordt besteed aan de sociale voorzieningen (momenteel vrijwel onbekend in Zuid-Vietnam). Het klinkt allemaal niet overtuigend, maar de toekomst zal dit moeten uitwijzen, alsook de vraag, of tegen die tijd dezelfde mensen nog wel het economisch denken in Saigon bepalen.

In Aziatische kringen is men sterk voor neutralisering van de hulp bij de na-oorlogse ontwikkeling waarbij de sterke voorkeur

lijk geleerd, dat zij zeer nuchter moet worden aangepakt wil zij doeltreffend werken, met andere woorden, wil zij echt helpen. De ideële overtuiging in een hulpverlenend land, dat hulp en steeds meer hulp, nodig is blijft natuurlijk onmisbaar. Maar even onmisbaar is de goede verwerking van die hulp ter plaatse. En daar ontbreekt nog wel wat aan in Saigon. In gesprekken met hulpdeskundigen die al tien jaar of langer in het „hulpverleningsvak” zitten, komt een reeks van verkiezen naar voren. Het be-



13 Jan 73

Zuid-Vietnam heeft massale hulp nodig

Vrede brengt nieuwe afhankelijkheid

onderdelen, en weinig bedieningspersoneel. Bijvoorbeeld een weg, een brug, een spoorbaan, riolering, enzovoort. Wie onderhoudsintensieve projecten onderneemt heeft eigenlijk levens de morele verplichting als het project er eenmaal staat, dat onderhoud ook voor vele komende jaren te verzekeren. Dit geldt eigenlijk tevens voor de financiering van personeel. Tot het ogenblik uiteraard, dat Zuid-Vietnam het werkelijk kan overnemen. Verspilling van hulp is uit de voorbeelden duidelijk.

Hoe liggen de percentages van verspilling, met andere woorden, hoeveel blijft er van een gulden, dollar, mark of yen uiteindelijk over voor het project? De deskundigen durven er geen uitspraak over te doen, maar menen, dat het wel minder is, dan bijvoorbeeld bij de noodhulpacties bij rampen. Verspilling bij rampenhulp wordt veroorzaakt door slechte planning (verkeerde hoeveelheden van verkeerde hulpgoederen), door corruptie (hulpgoederen die de zwarte markt bereiken in plaats van de slachtoffers) en het verkeerde gebruik van hulpgoederen. Men stelt de verspilling bij dit soort van noodhulp op 60 percent. Met andere woorden slechts 40 cent van iedere gulden aan noodhulp komt werkelijk het slachtoffer ten goede.

Een specifiek probleem van Zuid-Vietnam is dat alle deskundigheid en talent in dienst is gesteld van de strijdkrachten. Het is in de huidige oorlogstoestand een verdrietige zaak, dat dat talent niet vrij komt voor produktieve en nuttige zaken, maar het houdt wel de belofte in dat in vredetijd dat talent wel vrij kan komen voor de opbouw.

Een ander element dat door buitenlandse deskundigen wordt genoemd is het individualistische karakter van de Vietnamees. Wat betreft de politiek doet het grapje opgang, dat als men vijf Vietnamezen bij elkaar zet, er tenminste zes verschillende meningen zijn. Wat de arbeidsefficiency betreft wijst men op het gebrek aan zin voor teamverband, zoals zo sterk is in bijvoorbeeld Japan. De mop wordt verteld dat 1 Vietnamees 100 percent efficiënt werkt, twee Vietnamezen samen 50 percent efficiënt enzovoort.

Ratten

Over de prioriteiten bij de opbouw na de oorlog is men het in grote lijnen eens. Over de details kan men eindeloos doorgaan.

Twee problemen zijn allesoverheersend: werkloosheid en de handelsbalans. Betrouwbare gegevens over de werkloosheid bestaan er niet, trouwens alle statistische gegevens hebben de waarde van het papier waarop zij gedrukt staan.

Het scheppen van werkgelegenheid moet daarom samengaan met het opvoeren van de export voor deviezen. Dit betekent industrie, voornamelijk kleinindustrie, die bovendien arbeidsintensief moet zijn. In de agrarische sector kan men het zoeken in veredeling van grondstoffen. Bij voorbeeld: geen boomstammen uitvoeren maar gezaagd hout, geen silicium-zand zonder meer door schepen laten wegzuigen als grondstof voor glas, maar eerst reinigen en sorteren. En zo meer. De kwaliteit van de rubber moet ook hoog alsook de produktie, er is ruimte voor visconserveringsindustrie in over-

Het is, met zulk een gedeprimeerde stemming bij het publiek, waarvoor toch alle goede economische plannen bedoeld zijn, vrijwel onmogelijk om een economisch beleid te voeren. Het is dan ook met de moed der wanhoop, dat de regering een vierjarenplan heeft opgesteld, waarop de prioriteiten voorkomen in geval van een bestand en normalisering van de situatie. Het plan was een doodgeboren kind, want nog voor verschijning waren de cijfers door de realiteit achterhaald, waren de vooronderstellingen ondergraven, was de basis weggevalen. Voor een belangrijk deel moet dit worden toegeschreven aan het maart-offensief van 1972 dat het hele kaartenhuis van economische plannen deed ineens storten. (Het plan bestreek de periode 1972-1975.)

Door deze ervaring wat wijzer geworden is men nu bezig aan de uitwerking van een 1-jaarplan, dat omstreeks deze maand of februari zal worden gepubliceerd. De leidende gedachte van dit plan is niet zonder optimisme: wat te doen als er een bestand komt.

Landbouw

De agrarische sector is de belangrijkste productieve basis. Circa 85 procent van het totaal bebouwde land levert rijst, en daarvan komt weer het merendeel uit de Mekong-Delta. Door de gevolgen van de oorlog (vernieling van de grond, gebrek aan arbeidskrachten omdat de meeste mannen in dienst zijn en door de verdere ontwijking van de plattelandsbevolking) dekt de productie de consumptie niet en moet rijst worden ingevoerd (in 1971, dus vóór het maart-offensief, was dit 160.000 ton). Het belangrijkste uitvoerproduct is rubber maar ook hier is de situatie triest vanwege de oorlog. De productie daalde na incidentele stijgingen, en sinds 1962 is niets gedaan aan nieuwe aanplant.

Er is wat houtexport, voornamelijk naar Japan, maar ook voor de houtstand gelden dezelfde negatieve factoren van de oorlog. Veel van het hout is bovendien door oorlogshandelingen beschadigd. Er is nog wat uitvoer van zand voor de glasproductie en wat uitvoer van visserij-producten.

Van regeringswege wordt er naar gestreefd een grotere variatie door te voeren in de agrarische sector en de productie op te voeren van bijvoorbeeld aardnoten, sojabonen, thee, rubber maar ook van vee en pluimvee.

Er is verder nog een reeks producten zoals suikerriet, casave, coe en wat koffie en tabak die de bevolking verbouwen voor eigen gebruik. Aparte vermelding verdient de landhervorming, die bij nummer 003/70 van 26 maart 1970 onder de leuze „Grond voor de boer“ van start ging, uitgaande van het principe — zoals de leuze zegt — dat alleen degenen die land bewerken er ook recht op hebben. Het was dus een offensief tegen de grootgrondbezitters en de keuterboer die de eeuwenlang landloos was gebleven. In wezen was het geen sociale beweging, maar wel een ideologisch wapen van het Bevrijdingsfront. Het landelijke bezit werd gesteld op hectaren per gezinshoofd. Hoeveel land de boer moest hebben werd door de wet voor heel Zuid-Vietnam vastgesteld. Het was voornamelijk in de del-

realiseerd, waarmee ruim miljoen hectare grond is gemeoid. In de eerste 20 maanden was 500.000 ha toegewezen aan 300.000 boeren.

Corruptie

De landhervorming is begeleid door een aantal hulpsystemen voor de boer op het gebied van de kredietverstrekking, coöperaties, afzet etc. De voornaamste kritiek op de praktijk richtte zich tegen de corruptie van een veel te groot ambtenarenkorps dat er bij was betrokken. De kosten van het plan werden daardoor veel te hoog en in bepaalde gevallen kregen familieleden of relaties een voorrangsbepaling bij de keus van goede gronden.

Een positief resultaat is wel, dat de boeren er materieel aanzienlijk op vooruit zijn gegaan — aldus vermeldt in kringen van de oppositie. Na een eerste aanschaf van duurzame consumptiegoederen zoals brommers, radio en zelfs tv, belegt men nu, bijvoorbeeld in het traditionele en stabiele beleggersgoed: goud. In het begin heeft men uitgebreide produktiestatistieken aangelegd om het succes te bewijzen van de landhervorming. Men is daarmee opgehouden, omdat in de praktijk bleek dat de boeren fictieve productiecijfers opgaven. Dit weer als gevolg van een dubbel belastingsysteem en het traditionele achterhouden van werkelijke voorraden.

Het dubbele belastingsysteem wil zeggen: bij daglicht een deel van de oogst voor Saigon en bij nacht een deel van de oogst voor het Bevrijdingsfront (al dan niet onder bedreiging van geweld). Een deel van het rijsttekort wordt dus veroorzaakt door de belasting aan het Front. Het tekort wordt goedgemaakt door Amerikaanse import, zodat men in principe kan stellen, dat de Amerikaanse rijstverbouwer de soldaten van het Bevrijdingsfront mede ondersteunt. Deze achtergronden werden mij verstrekt in zowel officiële als onofficiële kringen. Het is op korte termijn moeilijk — en wellicht helemaal niet mogelijk — om over de landhervorming betrouwbare gegevens te vergaren. Volgens dezelfde bronnen functioneert het systeem van de boerenleenbank ook nog niet, omdat de boeren nog te veel gewend zijn aan het oude systeem van de geldschijter. Ook in Vietnam wordt deze rol voornamelijk gespeeld door de Chinezen, die een aardige rente eisen.

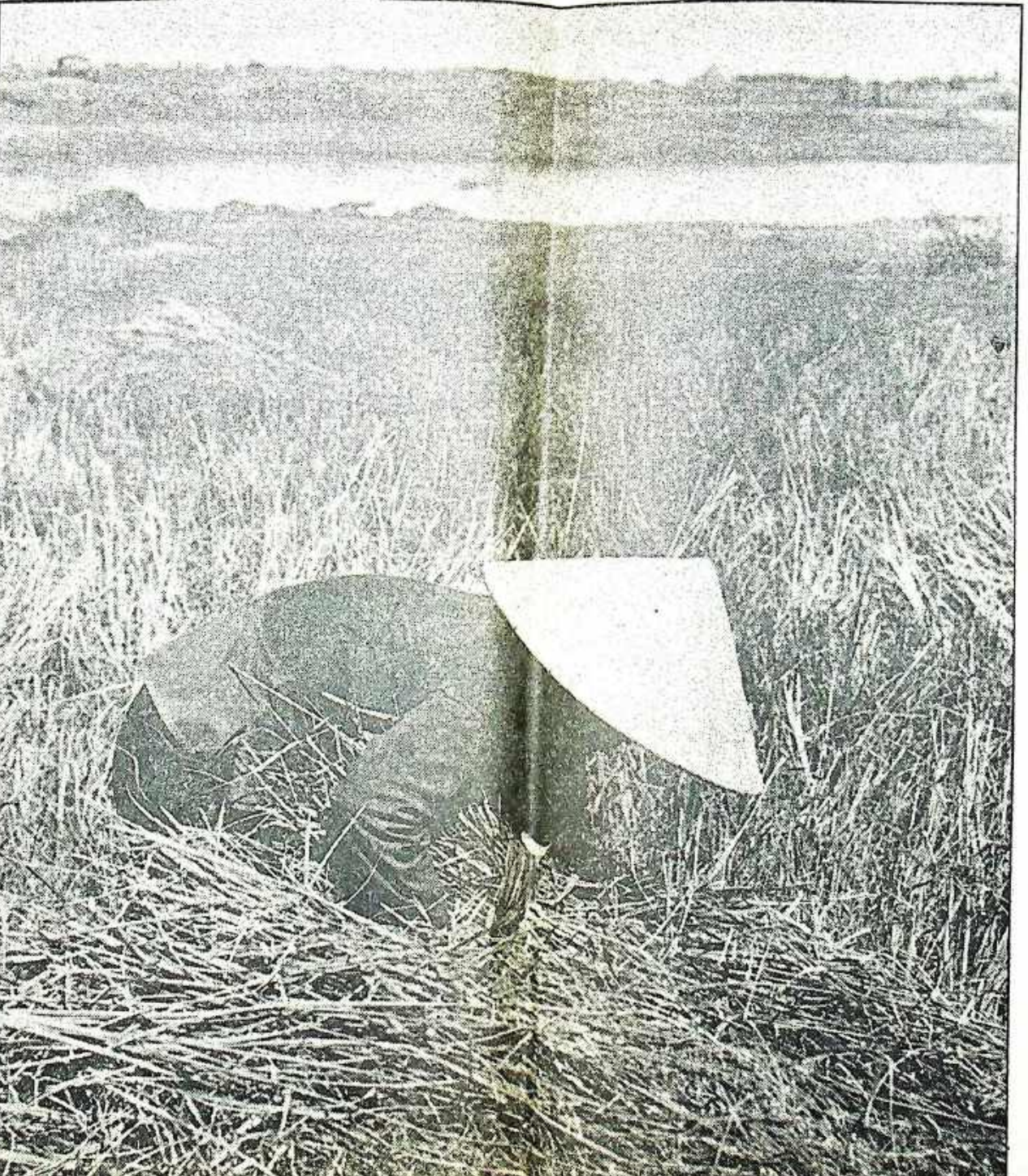
De ontwikkeling van natuurlijke hulpbronnen voor zover die aanwezig zijn, staat nog in de kinderschoenen. Er wordt wat steenkool gedolven rond Da Nang en wat fosfaat op de eilanden van de Paracel archipel. Er liggen wel veel plannen gereed voor het begin van een industrialisering, maar ook die moeten wachten op vrede.

Op 2 juni 1972 werd de wet op de investeringen van kracht. Deze wet is vooral gericht op het aantrekken van buitenlands kapitaal, waarvoor zeer liberale voorwaarden zijn opgesteld.

Omdat de gehele economische ontwikkeling van Zuid-Vietnam op twee gedachten — oorlog en misschien wel eens vrede — hinkt, heeft dit ook zijn weerslag bij de buitenlandse hulpverlening. Het is bijzonder moeizaam werken, omdat men hier te maken heeft met een ontwikkelingsland waar die ontwikkeling in vele opzichten achter is gebleven bij omringende landen, als

arbeid 0,79; post en telecommunicatie 0,77; gezondheid en sociale zaken 0,75; watervoorziening en milieu 0,65; bestuur en planning 0,19 en tenslotte transport 0,16 miljoen dollar. Totaal 9,33 miljoen dollar, een zeer bescheiden bedrag vergeleken bij de hulp van land tot land. Van belang is echter de ervaring die de UNO-deskundigen bij het werk opdoen. Hierdoor zijn zij in staat het hulpprogramma uit te breiden zodra de fondsen daarvoor beschikbaar komen. Dat ogenblik kan komen als... er vrede is.

Volgens de geruchten — er is geen enkele bevestiging — zouden de Verenigde Staten voor de naoorlogse opbouw van Indo-China 7,5 miljard dollar over een periode van vijf jaar beschikbaar willen stellen, met de verdeelsleutel van eenderde (2/3) voor Noord-Vietnam en tweederde voor de rest — Zuid-Vietnam, Laos, Cambodja.



door
H.C. Beynon

Hier schuilt een groot gevaar voor de toekomstige ontwikkeling van Indo-China. Als de fysieke oorlog eenmaal ten einde is, begint in alle hevigheid de commerciële oorlog los te branden. Hanoi zal hier uiteraard op zijn hoede zijn voor dollar- en yen-imperialisme, maar of die waakzaamheid ook geldt voor de rest, met name Saigon, is twijfelachtig. In Saigon spreken economische woordvoerders nu al over een toekomstige liberale economie, waar men dan haastig aan toevoegt

York op voorbereid. Maar zeker is het niet omdat bij de hulpverlening chauvinistische zakenbelangen en economische machtspolitiek een rol zullen spelen.

lijk dat de ervaring van de Aziatische landen met dollar- en yen-hulp de wens naar neutralisering ingeeft. En wat voor de financiële hulpmiddelen geldt, gaat ook op voor de nationaliteit der uit te zenden deskundigen. De conclusie ligt voor de hand — en is door enkelen in Saigon ook geopperd — dat naast hulp via de UNO vooral de kleine landen die „ongevaarlijk“ zijn als imperialistische macht voor hulpverlening op prijs worden gesteld. Nederland is in dit verband vaak tegenover mij genoemd. Maar ook hier is het dus weer zaak dat als Nederland zich inderdaad intensiever met de naoorlogse hulp aan Indo-China zou bezighouden, ons land zich niet leent als „nepgevel“ voor grote buitenlandse belangen, die op die manier via de Hollandse achterdeur toch binnen proberen te komen.

De ervaring met hulpverlening in de afgelopen decennia heeft duidelijke

langrijke probleem is dat Zuid-Vietnam de enorme hulpstroom van dit moment al niet of nauwelijks kan verwerken.

Als oorzaken voor vertraging van de uitwerking van projecten worden genoemd: de corruptie, het gebrek aan deskundigen, het gebrek aan coördinatie van de hulp, chauvinistische concurrentie tussen buitenlandse deskundigen onderling die de regering in Saigon tegenstrijdige adviezen geven en tenslotte ook verkeerde hulp, plus gebrek aan nazorg bij bepaalde projecten. De fouten liggen hier dus ook bij de landen die hulp geven.

Als een van de vele voorbeelden wordt een ultra-modern ziekenhuis in Da Nang genoemd. Compleet met alle apparatuur, het duurste en nieuwste materieel, en zoveel mogelijk geautomatiseerd. Men vraagt zich af wat men met zo'n medische science-fiction mammoet in een onderontwikkeld land moet, en de pessimisten voorspellen dat het ziekenhuis binnen drie jaar gewoon van ellende vastloopt. Ellende omdat de stroom uitvalt, omdat het technisch personeel de zaken niet goed overneemt van de (tijdelijk gedetacheerde) buitenlandse deskundigen, omdat het onderhoud wordt verwaarloosd. Voor hetzelfde enorme bedrag had bijvoorbeeld een hele reeks eenvoudige poliklinieken kunnen worden gebouwd, waar de bevolking direct baat bij heeft. Men vraagt zich tenslotte ook af, waar men het medisch personeel vandaan haalt in Da Nang om het instituut permanent te bemannen.

Plannen

Ander voorbeeld: met buitenlandse hulp wordt een prachtig gebouwcomplex voor de opleiding van onderwijzend personeel gebouwd. Het duurt anderhalf jaar voordat het gebouw werkelijk in bedrijf is. In die periode heeft het complex veel geleden van gebrek aan onderhoud („de matrassen voor de leerlingen waren stukgevreten door de ratten“, aldus een deskundige). Hier doet zich het probleem voor dat de regering de mensen niet heeft of kan leveren (wegens gebrek aan financiën) voor het project. De gedachten gaan daarom uit naar een verdeling van de hulp in een fonds voor gebouwen en inrichting en een fonds voor personeel en onderhoud. Een methode die ook door het Amerikaanse USAID wordt toegepast.

Tot slot nog een voorbeeld waar Nederland bij betrokken is. In 1967 stelde de Nederlandse regering een bedrag van een miljoen gulden beschikbaar voor de bouw en inrichting van een pedagogisch instituut in Tan An, provincie Long An, ten zuiden van Saigon. Iedereen blij. Maar door een reeks van vertragingen factoren, zoals hierboven genoemd, is tot dusver, januari 1973, nog geen steen gemetseld.

De regering had beloofd begin van dit jaar aan de bouw te zullen beginnen, maar nu heeft Nederland te kennen gegeven, dat er werkelijk een snel besluit moet komen omdat het fonds anders voor projecten elders zal worden bestemd.

De onderwijssector is in Saigon een bijzonder gevoelig organisatorisch knelpunt, omdat van een constant beleid geen sprake is door telkens wisselende bewindslieden.

In het algemeen kan men stellen dat men het beste hulp kan geven voor projecten die weinig onder-

Rijst

De rijstproductie moet zover worden opgevoerd dat invoer kan worden gestopt en wellicht nog uitvoer mogelijk wordt zoals in het verleden: er moet een rubberverwerkende industrie komen en een industrie voor plastic artikelen. De bestaande kunstnijverheid moet nieuwe impulsen krijgen en industrie die andere agrarische producten verwerken moeten voorrang krijgen (leer, karton, suiker, papier), terwijl om in de eigen behoeften te voorzien textiel, chemicaliën en vooral cement moeten worden gefabriceerd.

Onderzocht moet worden in hoeverre mijnproducten exploitabel zijn (steenkool, fosfaten, molybdeen, kalk, ijzererts en edelstenen). Er zijn onderzoeken voor de kust naar de aanwezigheid van aardolie. Men houdt in ieder geval rekening met de aanwezigheid van aardgas. Voor de industrie is energie nodig, dus moeten er krachtcentrales komen. Een belangrijk pluspunt in de infrastructuur is de aanwezigheid van een zeer redelijk wegennet, goede waterverbindingen in de delta en een redelijk luchtnet. Zeer veel van het militaire potentieel kan in vredetijd worden vrijgemaakt voor de verbindingen (trucks, schepen, vliegtuigen met capabele bemanningen).

Het onderwijs moet worden gericht op de opbouw, zodat prioriteit uitgaat naar herscholing (van gedemobiliseerden) en vakopleidingen. Het vluchtelingenprobleem moet worden opgelost. Er zijn drie groepen: zij die in de stedelijke centra willen blijven en waarvoor dus werkgelegenheid en huisvesting moet worden geschapen; 2) de groep die overal opnieuw wil beginnen en die moet worden ingezet bij agrarische projecten, en 3) de groep die terug wil naar het eigen gebied en die daarbij moet worden begeleid (verstrekking van bouwmaterialen en landbouwwerktuigen, mest etc.). De laatste groep levert relatief de minste problemen. Zij kan terug zodra het oorspronkelijke gebied veilig is.

Er moet voor de bevolking massa-transport komen: de import van bussen en onderdelen is nodig. De kustspoorbaan van Saigon naar Kwang Tri en verder naar Hanoi moet worden hersteld. Er ligt een herstelplan, dat voorziet in reconstructie van de spoorweg voor de zuidelijke helft binnen een termijn van een half jaar na de vrede, 80 procent na 18 maanden en honderd procent tot Kwang Tri na ruim twee jaar. Het herstel in de noordelijke sector zal het moeizaamste zijn omdat hier veel bruggen zijn vernield. Verwacht wordt dat men over zes maanden na een vrede van Saigon naar Da Nang kan sporen.

Het zijn allemaal toekomstplannen. Maar de toekomst is er nog niet. De landen die zich daarop voorbereiden wat de hulpvoorziening betreft, behoeven zich in ieder geval niet het hoofd te breken over een gebrek aan projecten.

Indo-China moet vrijwel van de grond af worden opgebouwd.

Kapitein Heck weigert
Noord-Vietnam te bombarderen

Trouw
13-1-73

B-52-commandant: massaal doden niet gerechtvaardigd

SAIGON (AP) — De commandant van de Amerikaanse B-52 bommenwerper, die na zijn 175-ste missie weigerde nog meer bombardementen op Noord-Vietnam uit te voeren, heeft gisteren gezegd, dat hij tot dit besluit kwam omdat 'de doelen het massale doden en vernietigen niet rechtvaardigen'. De commandant, de 30-jarige kapitein Michael J. Heck, keurde in een vraaggesprek niet alleen de bombardementen op Noord-Vietnam af.

'Alleen in Zuid-Vietnam wordt al genoeg geleden om de oorlog te staken. Maar het massaal bombarderen van het Noorden was voor mij de druppel die de emmer deed overlopen.' 'Na het bestand tussen de kerstdagen werden de massale bombardementen weer hervat en toen besloot ik de stap te doen. Op 26 december ging ik naar mijn commandant en meldde hem mijn besluit. Hij gaf mij de raad juridische bijstand te zoeken.'

Kapitein Heck, die in 1964 afstudeerde aan het Whittier College, kan twee jaar celstraf in een militair gevangenis krijgen, als een krijgsraad hem schuldig acht aan het niet opvolgen van een order. 'Ik kan met die wetenschap gemakkelijker leven, dan met voortzetting van mijn deelname aan de oorlog', aldus Heck. De veel gedecoreerde vlieger zei, dat hij voor het eerst in september begon te denken aan de mogelijkheid zijn deelname aan de oorlog te staken, toen hij terugkeerde van zijn derde B-52 missie boven Vietnam. Hij vloog zijn laatste missie op kerstavond naar het gebied van Hanoi en Haiphong.

'Ik kwam tot de slotsom', zei hij, 'dat elke oorlog veel meer kwaad voortbrengt dan men wil bestrijden, zelfs als de zelfbeschikking van Zuid-Vietnam op het spel staat. De doelen rechtvaardigen het massale doden en vernietigen niet. Ze verscheuren ons eigen land'. Kapitein Heck zei, dat hij na zijn besluit heeft gevraagd om een post buiten het oorlogsterrein, vanwege zijn gewetensnood. Intussen heeft hij administratief werk gekregen op zijn basis in Zuid-Thailand, terwijl een on-

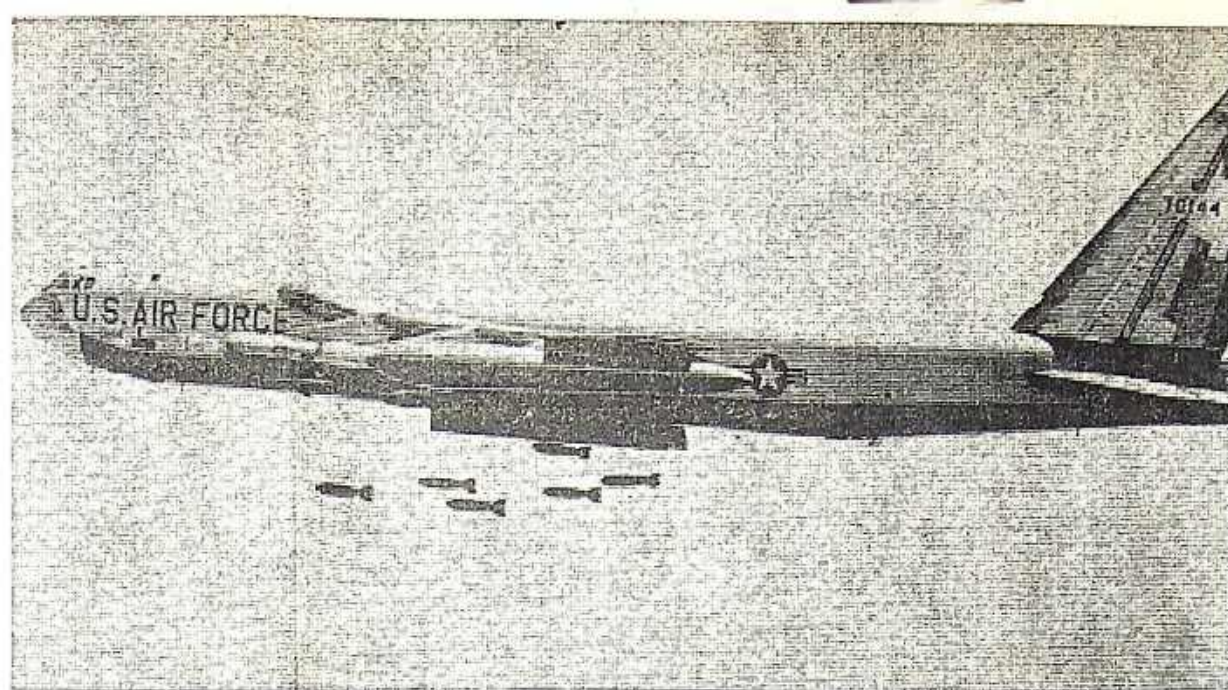
derzoek wordt ingesteld om te beslissen of hij terecht moet worden.

Burgerdoelen

Kapitein Heck kreeg ook de vraag voorgelegd of in het gebied van Hanoi en Haiphong burgerdoelen zijn geraakt. 'Elke keer als je bombardeert op zo'n grote schaal zijn er bommen, die buiten het doelgebied terecht komen, daar bestaat geen twijfel over. Ik geloof niet, dat we bewust burgerdoelen hebben bestookt, maar het worden toch onvermijdelijk onbedoelde doelen, die geraakt worden.'

Kapitein Heck: 'Een mogelijkheid, waardoor andere doelen worden geraakt, ontstaat tijdens het manoeuvreren om luchtdoelraketten te ontwijken. Daarnaast worden er fouten gemaakt. Dat is niet te vermijden. Er worden steeds menselijke fouten gemaakt en hoe groter het aantal vliegtuigen, hoe groter het aantal mogelijkheden om fouten te maken. Er bestaat dus geen twijfel over, dat niet-militaire doelen zijn geraakt, maar ik geloof niet dat dit opzettelijk is gebeurd.'

Kapitein Heck zei ontzet te zijn door het feit, dat enkele piloten — 'maar een paar' — burgerdoelen in Noord-Vietnam willen bombarderen. 'Een man liet weten, dat hij burgerdoelen in het Noorden wilde raken, omdat het hem goed deed ze te raken', zei Heck, 'maar dat is niet representatief. De meeste mensen houden niet van het karwei, dat ze moeten opknappen, maar ze volgen de orders op.' Een woordvoerder van het Strategische Lucht-Commando in Omaha (Nebraska), heeft



Een B-52 lost zijn bommenlast boven Noord-Vietnam.

verklaard, dat kapitein Heck 'het eerste en het enige' bemanningslid van een B-52 is, dat mogelijk wordt aangeklaagd wegens 'het niet opvolgen van een order een gevechtsmissie in Zuidoost-Azië uit te voeren.' Toen hem werd gevraagd of andere piloten hem hebben uitgemaakt voor lafaard en hem hebben beledigd, zei kapitein Heck: 'Het is verrassend, hoe sympathiek de meeste mensen reageren. Velen zijn het met mij eens. Velen. Maar om uiteenlopende redenen kunnen zij niet doen, wat ik deed. Ik heb geen gezin en ik wil geen carrière opbouwen bij de luchtmacht. Ik heb veel minder te verliezen. Veel mensen zijn het niet eens met de bombardementen, maar zij zijn er eerlijk van overtuigd, dat het hun plicht is en zij volgen orders op, waarmee zij het niet eens zijn. Zelfs ik heb dat enige tijd gedaan.'

Kapitein Heck zei, dat de zware verliezen van B-52 toestellen — zestien volgens het Amerikaanse opperbevel en meer dan honderd gedode, vermiste of gevangengenomen bemanningsleden — 'veel mensen aan het denken hebben gezet over de vraag of dit alles de moeite waard is.' Voor het begin van de luchtoorlog tegen Hanoi en Haiphong op 18 december, was in zeven-en-een-half jaar slechts één B-52 bommenwerper neergehaald.

'Toen ze over veel minder goed verdedigde gebieden vlogen, voordat

de doelen de afgelopen maand werden verlogd, beseften de piloten niet zo zeer, wat ze deden', zo vervolgde kapitein Heck. 'Hoe men ook over de oorlog dacht, anti of pro, men was er niet emotioneel bij betrokken. Nu zie je hoe de persoonlijke bezittingen van mensen, die boven Noord-Vietnam pech hebben gehad, in kisten worden geladen. Niemand wil eigenlijk naar het noorden. Misschien zijn er een paar uitzonderingen, maar ik ken ze niet. Ik kan niet echt zeggen, dat dit een moreel probleem heeft geschapen, maar het leidde er wel toe, dat de meeste mensen meer nadenken. Het sprak ons emotioneel erg aan.'

Niet bang

Toen hem werd gevraagd of hij bang was geworden om te vliegen, antwoordde hij: 'Echt niet.' Hij zei, dat hij aan de grond had kunnen blijven, als hij zich had beroepen op 'vlieg angst' en dat hij daarmee een mogelijke berechting had voorkomen.

Kapitein Heck zei ook, dat hij niet kon instemmen met de opvatting van een B-52-navigator, die de Republikeinse senator Charles Mathias een brief heeft geschreven, waarin het Strategische Lucht Commando werd beschuldigd van 'domheid en laksheid' bij het plannen van aanvallen op Hanoi en Haiphong. Deze

navigator, 'werd het toestel vlak werper in drie dagen twee keer dezelfde doelen bestookte en daarbij langs dezelfde route huiswaarts vloog, terwijl bekend was, dat na de eerste aanval anti-luchtdoelraketten langs deze route waren opgesteld. Omdat men de fout maakte de terugvlieg-route tijdens de tweede vlucht niet te veranderen, aldus de navigator, werd het toestel vlak voor ons neergeschoten.'

'Ik ben het daarmee niet eens', liet kapitein Michael Heck weten. 'Het was erg gevaarlijk, maar na de eerste missies werden veiligheidsmaatregelen genomen. Ik bemoei me niet met de plannenmakers en ik heb geen meningsverschil met de uitvoerders, maar met het idee, dat wij bepaalde dingen uitvoeren.'

Hij zei, dat hij zijn ouders in Californië heeft geschreven, evenals zijn broer Tim, een leraar, over de stap, die hij heeft genomen. Hij zei, dat hij nog niets van zijn ouders heeft gehoord, maar dat zijn broer per brief volledige instemming heeft betuigd. Kapitein Heck studeerde op het Whittier College toneel, had het voornemen theaterleer te gaan onderwijzen en was bezig met zijn doctoraal studie, toen hij in 1966 een contract tekende met de luchtmacht om aan de dienstplicht te ontkomen. Hij moet nu nog een jaar dienen. Kapitein Michael Heck is vier keer wegens zijn verdiensten voor de luchtmacht onderscheiden.

gezet, een stap tegen het kapitalisme en imperialisme en voor het pacifisme.

Ik hoop van harte dat deze demonstratie de rest van het Nederlandse volk eindelijk eens uit zijn lange „winterslaap” heeft geschud, en dat er nationaal verzet zal komen tegen de barbaarse bombardementen.

DEN HAAG *Floriaan Slooff jr.*

Ellende

De demonstratie in Utrecht vond ik één trieste ellende vooral voor oudere mensen. Wij liepen ons een rotje dwars door Utrecht om tentlotte vervelende politici te moeten aanhoren die geen orde konden houden. Waarom was er geen massa-bijeenkomst op het lege Domplein, dat zich daar met haar oude gebouwen en beelden uitstekend voor leent? Het was alleen maar gesjok en zelfs de speeches van een kwaai dichtier of desnoods een volksmenner, ontbraken.

AMSTERDAM *Bernardus Pillips*

Spijkerbroek

In het verslag over de Vietnamdemonstratie in de Volkskrant van 9 januari staat onder meer: „Het meisje dat de oproepen tot boycot van Amerikaanse produkten uitdeelt, draagt een Amerikaanse spijkerbroek”.

Een dergelijke berichtgeving vind ik uw — overigens voortreffelijke — blad onwaardig. Twijfelt schrijver Willem Ellenbroek soms aan de integriteit van dat meisje? Want uit dit stukje blijkt volgens mij dat het meisje in kwestie een dubbele moraal heeft, of — wat niet waarschijnlijk is — slecht geïnformeerd is.

ROTTERDAM *Sam van Hecken*

Wakkerschudden

De rubriek *Dag in dag* uit in de Volkskrant van 9 januari bevatte onder de kop „Getallen” een bericht over de Vietnamdemonstratie in Utrecht. Dat de schrijver hierop een sombere visie heeft, is zijn goed recht. Maar ik ben het niet met hem eens, als hij stelt dat „we weer behoorlijk voor niets gedemonstreerd hebben”.

Als één van de weinige effectieve manieren, die je in staat stellen je afschuw te laten blijken, is een demonstratie niet helemaal voor niets. Toegegeven: het effect is groter als de aangeklaagde weet dat er hier iets dergelijks gebeurt. Maar wat is beter: thuis blijven en in beperkte kring je mening te laten horen, of de straat opgaan en massaal protesteren tegen deze ellende, juist vanwege je machteloosheid als „kleine burger” om er op andere wijze iets aan te doen?

Al was het alleen maar om het bewustzijn in Nederland nog meer wakker te schudden, want daar ontbreekt (alle demonstratie ten spijt) nog wel eens wat aan.

AMSTERDAM *Annet Smitskamp*

Demonstratie

De Vietnamdemonstratie in Utrecht was een groot succes. In het verslag hierover in uw krant stond ondermeer: „In de zaal duwt een man een bord omhoog met een mededeling zo nuchter als een weerbericht: Morgen zullen Hanoi en Haifong nog iets platter zijn dan vandaag”.

Die man was ik. Ik ben een 18-jarige scholier en vanaf mijn veertiende jaar doe ik mee aan alle demonstraties die vóór de vrede zijn, maar zo'n demonstratie als in Utrecht heb ik nog nooit meegemaakt. Enorm gewoon. De Vietnamdemonstratie heeft een nieuwe en belangrijke stap in mijn leven



Mededeling zo nuchter als een weerbericht.

Gesprek Le Duc Tho-Kissinger voortgezet

SUCCESSVOLLE MOBILISERING IN NOORD-VIETNAM

12 jar 72 w

In een uitzending van radio-Hanoi is tot verhoogde waakzaamheid opgeroepen. 'Herhaalde Amerikaanse verkenningsvluchten op vele plaatsen, met inbegrip van Hanoi, bewijzen dat de oorlogshiters van Nixon nog steeds actief voorbereidingen treffen voor nieuwe militaire avonturen tegen Noord-Vietnam', aldus de radiozender. In de uitzending werd voorts meegedeeld dat een campagne om dienst te nemen in het leger voor de verdediging van het land dagelijks opnieuw indrukwekkende

resultaten afwerpt.

In de Franse hoofdstad was gisteren een derde bijeenkomst belegd tussen Le Duc Tho en Kissinger. Dinsdag waren de onderhandelaars een klein tien uur bij elkaar zonder dat aan de pers mededelingen verstrekt werden over het verloop van hun besprekingen. Volgens Noordvietnamese functionarissen in Parijs proberen de Amerikanen nog steeds veranderingen op hoofdzaken te bereiken in het oktober-accord.

regelen te nemen tegen Australische schepen, werd een resolutie aangenomen om een nationale staking door te voeren als Amerika de massale bombardementen weer zou hervatten. Donderdag zijn nog bijeenkomsten van verschillende bonden belegd om verdere acties te bespreken.

Ook de Australische premier Whitlam verklaarde dinsdag dat een eventuele hervatting van de luchtterreur tegen Hanoi en Haiphong door hem niet slechts met een privé-protestbrief zal worden afgedaan.

De voorzitter van de Australische raad van vakverenigingen, Hawk, dreigde met een totale boycot tegen de Amerikaanse economische belangen in zijn land als de VS hun massale bomaanvallen op Noord-Vietnam hervatten.

Boven Noord-Vietnam is dinsdag een B-52 neergeschoten bij Nghe An in de provincie Vinh, zo deelde radio Hanoi mee. Behalve in het zuidelijke deel van Noord-Vietnam voerde de Amerikaanse luchtmacht ook zware bomaanvallen uit in Zuid-Vietnam. Zeer

zware terreuracties werden met name ondernomen in de omgeving van Kontum in het centrale hoogland.

Schandelijke luchtterreur; B-52 neergeschoten

Volgens VS-woordvoerders in Saigon werden 50 aanvallen met B-52's en 40 met gevechtsbommenwerpers uitgevoerd binnen een straal van 16 kilometer rond Kontum. Er zou meer dan 1000 ton bommen zijn afgeworpen op de bevrijde gebieden in dit deel van Zuid-Vietnam.

In Washington heeft Nixon's perschef Ziegler in een buitengewoon brutaal betoog het 'recht' opgeëist dat Amerika bombardementen kan uitvoeren boven de 20ste breedtegraad. Ziegler ging daarbij zover dat hij de Amerikaanse terreuraanvallen 'beschermende reactie' noemde, terwijl hij er ook geheel aan voorbijging dat de VS gedwongen zijn hun massale aanvallen op steden als Hanoi en Haiphong te staken. In de lijn van de valse voorstelling van zaken, zoals die door Washington gegeven wordt, zei Ziegler dat de bombardementen 'bepaalde militaire doelen' betreffen. Hij droeg voor journalisten op een persbijeenkomst de huichelachtige redenering aan dat de VS 'tegenaanvallen' zouden ondernemen, wanneer ze represaillebombardementen uitvoeren als Amerikaanse vliegtuigen boven de 20ste breedtegraad beschoten worden...

Ook Pentagon-woordvoerder Friedheim zei, in tegenspraak tot de eerdere belofte om geen aanvallen boven de 20ste breedtegraad meer te ondernemen, dat de Amerikanen dit als 'beschermende reactie' wel zouden doen. Hij voegde aan zijn cynische dreigementen toe dat 'op het ogenblik' daar 'geen reden' toe bestaat.

In Washington werd ook meegedeeld dat de Amerikaanse regering het Zuidkoreaanse regime ertoe heeft aangezet de 38.000 man Zuidkoreaanse huurlingen voorlopig in Zuid-Vietnam te houden. Eerder had Seoel bekendgemaakt dat ze vanaf 1 januari zouden worden teruggetrokken. President Nixon zou eind vorige week persoonlijk de Zuidkoreaanse premier hebben overgehaald zijn troepenmacht, die praktisch door de VS betaald wordt, in Zuid-Vietnam te laten.

Protesten

De Zweedse premier Palme heeft dinsdag in een gesprek met buitenlandse journalisten gezegd dat hij allerminst

spijt heeft van zijn aanval op de Vietnam-politiek van Nixon. Hij zei honderden en honderden instemmende brieven te hebben gekregen, vooral uit de VS. Ook wees hij op de wereldwijde omvang van de protestbeweging tegen de Amerikaanse agressie in Vietnam. De recente bomaanvallen op Hanoi, aldus Palme, zijn door tal van landen, kerkelijke groeperingen en leidende hoogwaardigheidsbekleders veroordeeld.

De boycotactie van Australische havenarbeiders en zeelieden tegen Amerikaanse schepen en ladingen is gisteren, na veertigen dagen, beëindigd. Het besluit hiertoe werd genomen op grond van de hervatte besprekingen tussen Noord-Vietnam en de VS in Parijs. Op massameetings in de grote havensteden werden in dit verband drie resoluties aangenomen. Naast het besluit om de boycotactie op te heffen en te protesteren tegen de Amerikaanse pogingen om rancune-maat-

Persbureau Bevrijdingsfront onthult:

Bombardement Da Nang was strafexpeditie tegen muitende Saigon-troepen

Het persbureau van het Bevrijdingsfront in Zuid-Vietnam heeft bijzonderheden gepubliceerd over de bomaanval die Amerikaanse vliegtuigen 'bij vergissing' maandag uitvoerden op de vliegbasis Da Nang.

Daaruit blijkt dat de mededeling van het VS-commando in Saigon een valse voorstelling van zaken geeft, de werkelijke achtergrond angstvallig geheim houdt en ook de omvang van de verwoestingen kleineert. Het persbureau van het Bevrijdingsfront (GPA) meldt dat maandag gevechten waren uitbroken tussen Saigon-militairen en de Amerikanen die nog altijd op deze basis gelegerd zijn.

Daarbij openden de Amerikaanse soldaten het vuur op hun 'bondgenoten'. GPA vervolgt: 'Het VS-commando stuurde dadelijk een groot aantal vliegtuigen die enkele keren de noordelijke sector van de basis bombardeerden en beschoten'. Terwijl de Amerikaanse legerwoordvoerders vele uren na de gebeurtenis met aarzelende medede-

lingen kwamen over 5 tot 9 Amerikaanse gevonden en één getroffen Zuidvietnamees, meldt GPA nu dat ongeveer 50 Amerikaanse militairen, waaronder veel officieren en technici, gedood of gewond werden, terwijl de verliezen bij hun marionetten 100 beliepen. Twintig vliegtuigen en tal van brandstof- en munitiedepots werden verwoest. Volgens Amerikaanse zeggelingen duurt het 'onderzoek' naar de 'ware toedracht' nog steeds voort. Van die zijde poogde men de indruk te wekken dat het een 'vergissing' betrof, waarbij dan, volgens een van de vele verhalen die in omloop werden gebracht, de coördinaten van het vliegveld (dat als 'oriëntatiepunt' zou zijn opgegeven) 'verward waren met die van het doel'.

In de afgelopen tijd is het herhaaldelijk tot opstanden van Saigon-militairen tegen de Amerikanen en tegen hun officieren gekomen, terwijl ook het verzet tegen eigen officieren van Amerikaanse militairen algemeen bekend is.

Kamercommissie wijdt zitting aan Vietnam

Ook Boertien betrokken bij overleg

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 13 jan. — De Kamercommissie voor buitenlandse zaken zal volgende week vrijdag in een speciale vergadering met minister Schmelzer gaan praten over de kwestie-Vietnam. De progressieve partijen willen de regering een aantal concrete voorstellen doen voor het geval de Amerikanen de bombardementen zouden hervatten. Ook minister Boertien (ontwikkelingssamenwerking) is gevraagd de besloten commissievergadering bij te wonen om te overleggen over een snelle humanitaire hulp aan het Vietnamese volk.

Ook de Nederlandse politie zijn vrijdag hevig geschrokken van de suggestie van de nieuwe Amerikaanse onderminister van defensie Clement voor een senaatscommissie, dat de Verenigde Staten het gebruik van tactische atoomwapens in Noord-Vietnam overwegen als het vredesoverleg niet naar wens zou verlopen.

Voorzitter Van der Stoep (PvdA) van de vaste Kamercommissie zei: „Als dat werkelijk gebeurt zou dat een rampzalige vervreemding tussen Amerika en Europa tot gevolg hebben, ook binnen de NATO. De waarschuwing van onderminister Clement over zichzelf wijs ik al met de grootste klem van de hand”, aldus Van der Stoep.

De socialistische leden van de commissie hadden op de speciale vergadering met minister Schmelzer aangedrongen. Er was een reeks ontwerp-maatregelen opgesteld, die variëren van onmiddellijke hulpverlening aan en directe diplomatieke erkenning van Noord-Vietnam tot het

weigeren een Nederlandse regeringsvertegenwoordiger te sturen naar de inauguratie van president Nixon op 20 januari.

Bij peilingen in de Tweede Kamer bleek echter dat van de confessionele partijen, de VVD en DS'70 weinig of geen steun te verwachten zou zijn voor drastische Nederlandse stappen, zolang het hervatte vredesoverleg in Parijs gaande is. Vandaar dat de commissie pas voor vrijdag bijeen is geroepen, omdat er dan waarschijnlijk wat meer tekening in de situatie zkan zijn ontstaan.

PARIJS

Voor de standpuntbepaling van de PvdA is daarnaast van belang wat de partijleiders van de socialistische internationale het komende weekeinde in Parijs besluiten inzake het Amerikaanse optreden in Vietnam. Aan dat overleg neemt ook fractieleider Den Uyl deel.

Tot de voorstellen in de commissie behoort ook een brief van het Nederlandse parlement aan het Amerikaanse congres waarin de grote verontrusting wordt uitgesproken over de ontwikkelingen in Indo-China en waarbij zal worden aangedrongen op een besluit van Washington om in geen geval de bombardementen boven de 20ste breedtegraad te hervatten.

In regeringskringen is vernomen dat het kabinet in dit stadium hecht aan „het drooghouden van enig kruis”. Daarmee wordt bedoeld dat Washington nu eerst de kans moet worden gegeven om tot zaken te komen in Parijs.

INFORMATIEBUREAU

De vaste Kamercommissie heeft ook nog een brief in portefeuille van het comité dat zich sterk maakt voor de vestiging van een informatiebureau van het Vietnamese Bevrijdingsfront (de voorlopige revolutionaire regering) in Nederland. Het kabinet heeft het comité vorig jaar laten weten niet bereid te zijn visa te verstrekken aan vertegenwoordigers van het Bevrijdingsfront. Het comité vindt het nu meer dan ooit nodig dat de revolutionaire regering kans krijgt om voor meer evenwichtige voorlichting in Nederland te zorgen tegenover de officiële informatie van het Zuidvietnamese regime van Thieu.

Het liberale Kamerlid Berkhouter heeft minister Schmelzer vrijdag schriftelijk gevraagd waarom de Nederlandse regering niet heeft deelgenomen aan het overleg van enige EG-partners over een gemeenschappelijk standpunt tegenover de Amerikaanse bombardementen. Rond de kerstdagen hebben politieke contacten tussen Frankrijk, West-Duitsland, Engeland en Italië geleid tot een boodschap van Pompidou aan president Nixon. Daarop kregen deze EG-partners van de Amerikaanse regering het bericht dat de bombarde-

menten op Noord-Vietnam op 30 december zouden eindigen.

Minister Schmelzer reageerde uiterst verbaasd op de berichten over het Europese overleg. Hij zei er niets over te weten. Uit Bonn kwam later een verklaring voor het buitenspel laten van Nederland. De reden zou zijn dat de EG-partners geïrriteerd waren door Schmelzers openlijke veroordeling van de Amerikaanse bombardementen in de Tweede Kamer en zijn gesprek met de Amerikaanse ambassadeur op 20 december om de Nederlandse afkeuring rechtstreeks kenbaar te maken aan Washington. Het Kamerlid Berkhouter wil van minister Schmelzer nu precies weten of deze lezing juist is. Verwacht wordt dat de minister de commissie komende vrijdag ook daarover zal inlichten.



„Zwijgen“ ^{13 Jan 73} Willy Brandt begrijpelijk

Menigeen toont zich verontwaardigd, dat Willy Brandt niet in even scherpe bewoordingen als de Zweedse premier, of tenminste als de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken, het bombarderen van de bevolking van Noord-Vietnam heeft afgekeurd. In het Volkskrant-commentaar van 6 januari wordt blijkbaar deze verontwaardiging gedeeld. In *Ten Geleide* wordt gesteld, dat Brandt ten bate van zijn vredespolitiek in Europa

openlijke afkeuring heeft nagelaten. Die Europese vredespolitiek geeft wel „zwaar wegende redenen“, maar kan dat zwijgen niet rechtvaardigen. Brandt zou als eerste de plicht hebben gehad „de barbaarsheid van die bombardementen aan de kaak te stellen“.

Ik verschil niet met u van mening over de barbaarsheid van de bombardementen. Zij vallen onder de ergste schendingen van het oorlogsrecht, ze zijn kapitale

oorlogsmisdaden, waarvoor de president van de Verenigde Staten die het bevel ertoe gaf direct persoonlijk verantwoordelijk is. Het gaat hier om het gebruiken van genocide (volkenmoord) als middel van politiek. Geen woorden van afkeuring zijn hier toe-reikend.

Maar het lijkt mij onjuist om de Westduitse Bondskanselier te verwijten, die woorden niet openlijk te hebben uitgesproken. De vraag is, hoe zo spoedig mogelijk aan de misdadige Amerikaanse politiek een einde kan komen. Door zich openlijk volstrekt veroordelend uit te spreken, sluit een regeringsleider zich uit als invloedrijke gesprekspartner.

Juist de regeringen van landen, die met de Verenigde Staten een militaire alliantie hebben, kunnen binnenskamers een grote invloed uitoefenen. Ze kunnen erop wijzen, dat die alliantie gevaar gaat lopen, als door de grote bondgenoot daden gepleegd worden, die voor de volksconsciëntie volstrekt onduidelijk zijn. Zij kunnen „open maar niet openbaar“ uiting geven aan de opvattingen hier, die in grote meerderheid door jong en oud gedeeld worden (zie de demonstraties). Zij kunnen effectieve invloed uitoefenen, zolang zij, door openlijke verwerping van het Amerikaanse misdadige gedrag, zich niet als invloedrijke factor hebben uitgeschakeld.

Zo is het „zwijgen“ van Brandt begrijpelijk. Vooral naast de duidelijke en niet mis te verstane geste, dat hij zijn vertrouwensman Bahr naar Washington stuurde om van zijn ware gevoelens te doen blijken.

Het is wel te begrijpen dat men zou willen, dat iedereen meedeelde in de schreeuw om gerechtigheid, die voor Nederland zaterdag in Utrecht tot uiting kwam. Maar het lijkt mij, dat een man als Brandt niet mag veroordeeld worden, als hij om wille van het te bereiken doel, zich voorlopig openlijk daarvan afzijdig houdt.

Een gereserveerde openlijke opstelling van Brandt kan daarnaast gemotiveerd worden door de zorg voor de Europees-Atlantische vredespolitiek, die door Brandt is begonnen en door hem moet worden voltooid. Die voltooiing zou niet kunnen plaatshebben als de Amerikaanse regering reden vond om Brandt te gaan tegenwerken. Hij zou dan spoedig door Franz Joseph Strauss zijn vervangen. Het is voor Brandt volstrekt legitiem om ook met deze aspecten rekening te houden.

GRONINGEN B. V. A. Rötting

ACTIE OP SCHOLEN

Vietnam-comité stelt lesprogramma samen

Druk op Nixon van Humanistisch Verbond

AMSTERDAM, 13 jan. (ANP) — Het comité Jongeren voor Vietnam wil scholen in Nederland een lesprogramma aanbieden, dat op vrijdag 19 januari in het lesrooster ingepast kan worden. De bedoeling is, dat met die les de Vietnamese kwestie aan de schoolkinderen wordt uiteengezet.

Vrijdagavond wordt in Krasnapolsky een bijeenkomst gehouden van het Landelijk Comité voor Vrede in Vietnam, waarop verschillende politici het woord voeren, cabaretiers optreden en Vietnam-films vertoond worden.

Het bestuur van het Internationaal Humanistisch Verbond heeft in tele-

grammen aan president Nixon en het Amerikaanse congres zijn verontrusting uitgesproken over de bombardementen in Vietnam. Het verbond vraagt Amerika de oorlog te stoppen om zo „het vrije westen te bevrijden van de verdenking van meer machts-politiek“.

Het verbond heeft tevens bij president Tito en de Nationale Vergadering van Joegoslavië geprotesteerd tegen de beperking van vrijheid van meningsuiting binnen marxistische kringen in dat land.

Demonstratie

De studentenraad van de TH Twente organiseert vanmiddag een Vietnam-demonstratie in Enschede. De betoging wordt onder meer gesteund door de vijf linkse partijen en door de Raad van Kerken.

In Hilversum luiden vanaf vandaag elke zaterdag de klokken van het raadhuis 's middags van twaalf uur tot vijf over twaalf, zolang de vrede in Vietnam nog niet is getekend.

Kaarten

13/10/73
vw

ENIGE tijd geleden schreven we over de actie Kaarten voor Vietnam van het Komitee van Mens tot Mens. Op 1 oktober van het vorig jaar, ruim drie maanden geleden dus, begon dat comité de mensen aan te sporen Amerikaanse steden te „bombarderen” met briefkaarten, uit protest tegen „Vietnam”. In die drie maanden zijn ruim driekwart miljoen kaarten uit Nederland naar Detroit gestuurd. De adressen werden uit de telefoongids gehaald. Inmiddels is men begonnen met Chicago.

Bij de centrale van het comité in Nijmegen (Berg en Dalseweg 361) beschikt men nu over de adressen van 3000 activisten, die de kaarten over het hele land verspreiden. In de weken van de aanhoudende vredesgeruchten uit Parijs verslaptte de kaartenactie enigszins. Terwijl normaal 60.000 kaarten per week werden verstuurd, kwam men rond Kerstmis niet boven de 20 000.

Momenteel is er volgens Van Mens tot Mens weer volop reden om kaarten naar de V.S. te sturen. Over de resultaten van een dergelijk „bombardement” is men in Nijmegen niet pessimistisch. Duizenden kaantschrijvers zouden antwoord uit Amerika hebben gekregen. Uit een aantal reacties bleek, dat men zijn standpunt over de oorlog wel eens opnieuw wilde bezien. Er zijn ook grove reacties en verzoeken om meer informatie.

Een voorbeeld: J. DELAURENTIUS uit Detroit schrijft: „Als ik kon stopte ik de bombardementen op ditzelfde moment. Maar de oorlog wordt voortgezet door de president en de anderen die het hier voor het zeggen hebben, niet door de gewone man.

Misschien had ik nog meer moeten doen om een eind te maken aan het doden. Ik waardeer uw moedige actie. Ga alsjeblieft verder met uw inspanningen voor de zaak van de kinderen van u en mij en alle kinderen in de wereld”.

Geheel anders is de reactie van M. JURGES uit Detroit: „Wat vertel je zelf je kinderen over wat jij en je ouders tegen Hitler hebben gedaan?” ANN SIMONS schrijft: „Ik hoop dat men in uw land niet gelooft dat wij allemaal of zelfs maar de meesten van ons vóór deze oorlog zijn.

Stephen en ik hebben gevochten, geagiteerd, geprotesteerd en gestemd tegen de acties van de V.S. in Zuid-Oost Azië.

ESTHER MIDDLEWOOD: „Hoe durft u mijn vader zo'n smerige kaart te sturen? Mijn advies aan mensen van jullie soort is: Stuur kaarten naar Hanoi”.

De VIETNAM-VETERANEN tegen de oorlog uit Chicago: „Wij zijn van mening dat jullie briefkaartenactie erg goed is. Een welkome steun voor ons om de opinie in ons land te mobiliseren tegen de misdadige oorlog in Vietnam. Strijdbare groeten aan al jullie medewerkers”.

Anonieme reacties zijn er natuurlijk ook, zoals deze uit Detroit: „Val dood, jij hoerenzoon”.

Beroering na uitspraak onderminister

Gebruik kernwapens door Nixon verboden

WASHINGTON/PARIJS, 13 jan. (Reuter, UPI, AFP, AP) — Terwijl in de onderhandelingen tussen de speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho over een Vietnamese vredesregeling enig schot lijkt te komen, is in Amerika grote beroering ontstaan over een uitspraak van de nieuw benoemde onderminister van defensie, William Clements. Clements verklaarde voor de Senaatscommissie voor de Strijdkrachten, die zijn benoeming moet bekrachtigen, de mogelijkheid van het gebruik van kernwapens in Vietnam niet te willen uitsluiten.

OVERLEG IN PARIJS GAAT DOOR

Een woordvoerder van het Amerikaanse Witte Huis heeft onmiddellijk na de uitspraken van Clements gereageerd met de verklaring, dat president Nixon het gebruik van kernwapens in Vietnam heeft verboden. Nixon heeft steeds benadrukt, aldus woordvoerder Ronald Ziegler, dat hij met betrekking tot Vietnam niet van kernwapens gebruik zou maken. „De verklaring van William Clements moet geplaatst worden in de context van wat de president van de Verenigde Staten zegt,” aldus Ziegler.

Clements (tot dusver president-directeur van een olieboringsmaatschappij in Texas) betoogde dat een besluit over de inschakeling van kernwapens afhankelijk zou zijn van de situatie van het ogenblik. Hij voegde eraan toe, dat deze uitspraak niet noodzakelijkerwijs ook zijn instemming met een dergelijk besluit inhield. Volgens hem rechtvaardigden de huidige omstandigheden het gebruik van kernwapens niet. Gevraagd of hij president Nixon zou steunen, als deze een dergelijk besluit zou nemen, antwoordde Clements: „Ja.”

„Bezorgdheid”

Het Westduitse Rode Kruis heeft in een brief aan Bondskanselier Willy Brandt zijn „diepe bezorgdheid” geuit over de uitspraken van Clements. In Saigon werd de verklaring van Clements in grote opmaak op de voorpagina van het Zuidvietnamese regeringsblad Tin Song gebracht. Het Amerikaanse opperbevel weigerde in te gaan op vragen van journalisten, of op het ogenblik kernwapens liggen opgeslagen op Amerikaanse bases in Zuidoost-Azië of aan boord van oorlogsschepen. „Het ministerie van defensie discussieert nooit over de plaatsen, waar kernwapens liggen opgeslagen,” aldus een woordvoerder.

De zaak-Clements heeft de Amerikaanse Democraten een nieuw wapen in handen gegeven om hun verzet tegen de Amerikaanse politiek in Vietnam op te voeren. De Democraten, die in de Senaat de meerderheid bezitten, hebben bedreigd de vorming van een nieuwe regering te bemoeilijken, als het Witte Huis het

Congres in het ongewisse laat over belangrijke beslissingen, die — zoals de oorlog in Vietnam — de nationale veiligheid raken. Met name zouden zij de benoeming van de nieuwe minister van defensie Elliot Richardson willen tegenhouden.

De Democratische senatoren hebben een resolutie aangenomen, waarin zij verklaren de benoeming van nieuwe ministers niet te zullen bevestigen, als deze niet vooraf beloven desgevraagd voor Senaatscommissies te verschijnen. Zij besloten tot deze stap na de weigering van minister van buitenlandse zaken William Rogers en presidentsadviseur Henry Kissinger een Senaatscommissie in te lichten over de achtergronden van de massale bombardementen op Noord-Vietnam en de stand van zaken bij het vredesoverleg in Parijs.

„Serieus”

In Parijs hebben Kissinger en Le Doek Tho vrijdag ruim zes uur met elkaar onderhandeld in het „Noordvietnamese” conferentie-oord in Gif-sur-Yvette. Volgens een westerse diplomaat ziet het ernaar uit, dat de besprekingen in een „serieuze onderhandelingsfase” zijn gekomen. Het was de vijfde bespreking tussen Kissinger en Le Doek Tho sinds de start van hun 23ste onderhandelingsronde maandag. In totaal spraken zij deze week ongeveer 27 uur met elkaar.

Voor vandaag is een nieuwe bespreking afgesproken in het „Amerikaanse” conferentie-oord in Saint-Nam-la-Bretèche. Deze bespreking zal ook worden bijgewoond door de technische deskundigen van beide partijen, die donderdag voor het eerst direct bij het overleg werden betrokken. Vrijdag voerden zij weer aparte besprekingen. Volgens waarnemers is nog steeds geen overeenstemming bereikt over de kernkwestie van de door Saigon geëiste soevereiniteit van Zuid-Vietnam.

SAIGON — De Zuidvietnamese president Ngoen Van Thieu riep vrijdag zijn nationale veiligheidsraad bijeen om rapporten van de Zuidvietnamese delegatieleider bij de wekelijkse Vietnam-besprekingen in Parijs, Pham Dang Lam, te bespreken. Pham Dang Lam wordt dagelijks op de hoogte gehouden van de voortgang in het overleg tussen Kissinger en Le Doek Tho. Het was de eerste bijeenkomst van de Zuidvietnamese nationale veiligheidsraad sinds het afbreken van de onderhandelingen en de hervatting van de massale bombardementen op 18 december.

Amerikaanse B-52 bommenwerpers



WILLIAM CLEMENTS

... mogelijkheid niet uitsluiten...

hebben zeer zware bombardementen uitgevoerd in alle vier landen van Indo-China: Noord-Vietnam, Laos, Cambodja en Zuid-Vietnam. De aanvallen waren vooral gericht op vermeende troepenconcentraties van de Noordvietnamezen en de Vietcong, zoals in het gebied van de Zuidvietnamese provinciehoofdstad Tay Ninh op 80 kilometer ten noordwesten van Saigon. Volgens het Amerikaanse opperbevel was een grote Noordvietnamese troepenmacht met tanks vanuit Cambodja op weg naar Tay Ninh.

In de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh heeft een militaire woordvoerder verklaard, dat de Vietcong de belangrijkste toevoerweg naar de hoofdstad, de Mekong-rivier, heeft afgesneden, waardoor de aanvoer van voedsel, munitie en brandstof in gevaar komt. Cambodjaanse regeringstroepen moesten een strategische stelling langs de Mekong-rivier prijsgeven. Volgens het Chinese persbureau Nieuw-China hebben de aanhangers van de verdreven prins Sihanouk vorig jaar grote overwinningen behaald op het Cambodjaanse regeringsleger.

NEWBERRY — De Westduitse minister van financiën, Helmut Schmidt, heeft op een bijeenkomst in de Amerikaanse stad Newberry (Zuid-Carolina) zijn „diepe verontusting” uitgesproken over de Amerikaanse politiek in Vietnam. Hij waarschuwde de Verenigde Staten, dat voortzetting van de oorlog de verhouding tussen Amerika en West-Europa ernstig kan schaden. Een woordvoerder van de Westduitse regering in Bonn deelde later mee, dat Schmidt namens Bondskanselier Brandt sprak. Brandt is fel aangevalen, omdat hij nog met geen woord over Vietnam had gerept.

Vietnam-groep audiëntie bij paus ontzegd

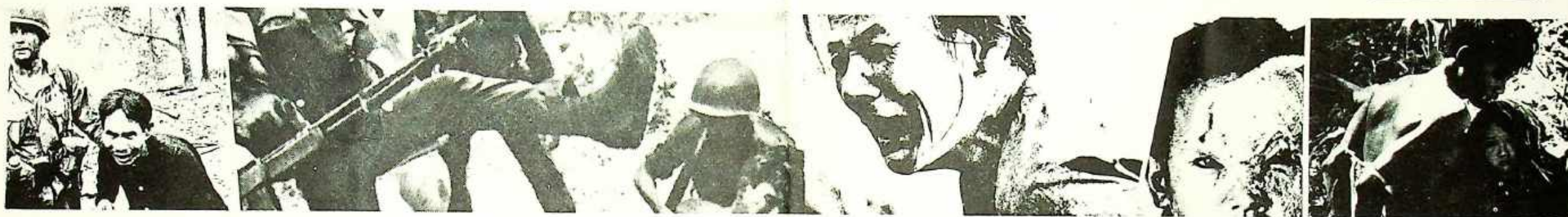
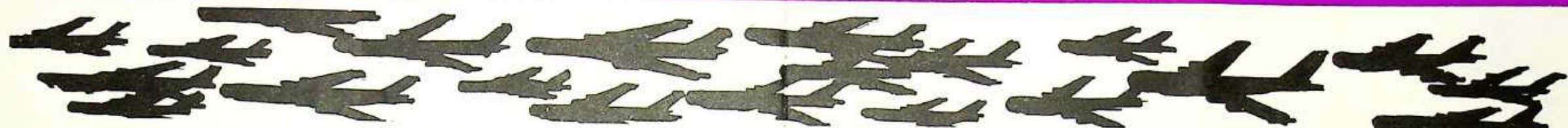
ROME, 13 jan. — Zeven vooraanstaande vertegenwoordigers van verschillende kerkgemeenschappen in de Verenigde Staten zijn gisteren onverrichterzake uit Rome vertrokken, nadat hun door het Vaticaan een audiëntie bij paus Paulus was geweigerd.

De groep, waaronder de bekende Amerikaanse theoloog Harvey Cox, was na een bezoek aan verschillende Europese landen, waaronder ook Nederland, donderdagmorgen in de Italiaanse hoofdstad aangekomen om de hulp van de paus in te roepen ter beëindiging van de oorlog in Vietnam.

Hoewel zij aanbevelingen van kardinaal Alfrink en andere kerkelijke autoriteiten bij zich hadden, was het de paus niet mogelijk de Amerikanen een audiëntie te verlenen. Wel werden zij in de loop van donderdagmiddag vriendelijk ontvangen door de pauselijke Commissie voor Gerechtigheid en Vrede en het Secretariaat voor de Eenheid. Zij kregen uitvoerig gelegenheid het doel van hun komst uiteen te zetten, doch zonder het gewenste resultaat. Het behoort in Rome namelijk tot de onmogelijkheden dat een audiëntie binnen de 24 uur aangevraagd en verkregen wordt, vooral als er politieke motieven in het spel zijn. Bovendien was de groep geen officiële vertegenwoordiging van de katholieke kerk, daar er van katholieke zijde geen bisschop doch slechts een religieuze deel van uitmaakte.

Uitgave: Komitee
Van Mens tot Mens
Berg en Dalseweg 361
Nijmegen.
Tel. 080-229388 (Ons Huis)
Gironr.: 2786842 i.n.v.
Mej. M. Claassen te Nijmegen.
Verschijningsdatum:
1 januari 1973.

1973 het gaat om het bestaan van VIETNAM



NIXON DIEPTEPUNT IN DE WERELDGESCHIEDENIS

Het is nieuwjaar geweest en 1973 geworden. Het aantal nieuwjaarswensen was natuurlijk groot en het vuurwerk oorverdovend. Maar ondertussen beleven we een absoluut dieptepunt in de wereldgeschiedenis. In Vietnam staat de wereld in brand.



REGERING KEURT AMERIKAANSE OORLOG AF

"Het is duidelijk dat de hervatting van de bombardementen een negatieve invloed heeft op het begrip dat in Nederland leeft voor de Amerikaanse politiek."

Aldus minister Schmelzer van Buitenlandse Zaken op 20 december in de Tweede Kamer in Den Haag. Om deze reden sprak hij zijn afkeuring uit over de Amerikaanse wijze van oorlogvoeren. Hij liet dat namens de regering en het parlement ook aan Nixon weten.

Wij hadden liever gezien dat deze stap werd genomen uit solidariteit met het volk van Viet-

rampen. De rampen, die Vietnam treffen, zijn mensenwerk, zijn het werk van Nixon en de oorlogszuchtige krachten in de VS.

"Het is nu de tijd om de dingen bij hun naam te noemen", zei de Zweedse premier Palme onlangs. Hij vergeleek de hervatte Amerikaanse bombardementen op Hanoi en Haiphong met de grootste oorlogsmisdaden van deze eeuw, bedreven door Hitlers SS. Palme heeft gelijk. Net zoals het menselijk voorstellingsvermogen tekort schoot om de werkelijkheid van de jodenvernietiging te bevatten, schiet het nu tekort om zich een begrip te vormen van wat er in Vietnam gebeurt. En telkens ziet Nixon kans het nog gruwelijker te maken.

Een week voor Kerstmis 1972 liet Nixon de bombardementen op de stedelijke gebieden van Noord-Vietnam hervatten. In die eerste week werden Hanoi en Haiphong getroffen door een lading explosieven, 60 maal groter dan de hoeveelheid bommen waarmee Rotterdam in 1940 werd gebombardeerd. De uitwerking hiervan is gelijk te stellen aan die van de atoombom op Hiroshima. Ambassades, schepen, ziekenhuizen, scholen en woonwijken werden getroffen. Duizenden Vietnamese burgers werden gedood, talloze anderen verminkt.

Deze bombardementen werden voortgezet tot op kerstavond. Op tweede kerstdag gingen ze verder. Met een onvoorstelbaar cynisme verklaarde Nixon dat de Vietnamezen 36 uur de tijd hadden gehad om hun vredeswil te laten blijken en dat ze daarvan geen gebruik hadden gemaakt. Dus ...

Er gaat een golf van afgrijzen tegen deze Amerikaanse oorlogvoering door de wereld. Het protest is niet langer een alleenrecht van linkse groepen. Ook de leiders van kerken, partijen en vakbonden verheffen, samen met de hoofdredacteuren van befaamde dagbladen, hun stem tegen de Amerikaanse politiek. Meer of minder duidelijk uitgesproken komen zij tot de conclusie: Dit is barbaars, dit zijn oorlogsmisdaden zoals ze in Neurenberg met de dood werden bestraft.

Onlangs de hoge golven van anti-Amerikaanse emoties zet Nixon zijn wrede bombardementen voort. Dat is een veeg teken. Dat toont hoe ver de leiders van het machtigste land ter wereld willen gaan om de strijd van een klein volk (voor onafhankelijkheid en vrijheid) te onderdrukken. Een wereld waarin dergelijke leiders heersen verkeert voortdurend in gevaar! Een wereld waarin maatschappelijk, menselijkheid, eerlijkheid en internationale afspraken zo weinig tellen, is een wereld waarin het menselijk bestaan aan een zijden draadje hangt.

Daarom is Vietnam met Kerstmis 1972 wel erg dicht bij ons bed gekomen. Het gaat om een bestaan van een land en een volk aan de andere kant van de wereld, maar ook om het bestaan van de wereld en onszelf.

De wereld wordt er niet beter van als we alleen maar hopen dat het vrede wordt. Het hangt niet van onze woorden, maar van onze daden af of 1973 voor de wereld een gelukkig jaar wordt.



BIJNA MILJOEN KAARTEN NAAR AMERIKA

Op 1 oktober 1972 startte de actie Van Mens tot Mens. Dit initiatief heeft heel wat losgemaakt. De balans van de laatste drie maanden van 1972 toont de volgende resultaten:

- Er werden meer dan driekwart miljoen (750.000) kaarten vanuit Nederland verzonden. De adressen uit de telefoongids van Detroit werden ruimschoots afgewerkt en met Chicago kon een begin worden gemaakt.

- We schatten dat tot nu toe reeds meer dan 150.000 Nederlanders op één of andere manier aan deze actie deelgenomen hebben. Bij onze centrale post in Nijmegen zijn ruim 3000 adressen geregistreerd van actieve medewerkers, die de kaarten in ons land verspreiden. Van links tot rechts geeft deze actie de mensen de mogelijkheid om iets tegen de oorlog in Vietnam te doen.

- Er werden door ons 200 filmvoorstellingen verzorgd (in twee maanden) van Groningen tot Maastricht, van Enschede tot Scheveningen, in grote steden en kleine dorpen, op scholen, voor clubs, in politieke café's en noem maar op. Nog steeds zijn met ons afspraken te maken voor het (geheel kosteloos) vertonen van twee Vietnamfilms.

- Hoe talrijk de reacties uit Amerika precies zijn geweest, onttrekt zich aan onze waarneming, maar het waren er duizenden. Het is opvallend dat de ontvangst van een ansichtkaart uit Nederland veel Amerikanen er toe gebracht heeft hun standpunt nog eens te bepalen. Zo'n postbestelling is dus kennelijk een grotere schok dan het

zoveelste journaalbeeld of krantenartikel.

Uit de Amerikaanse reacties is zonder meer op te maken dat de tegenstanders van de oorlog blij verrast zijn met een aansporing uit Nederland en ons vragen door te gaan met de actie. Natuurlijk is er een groep die reageert met scheldpartijen. Daartussen staat een grote groep twijfelaars, die om nadere informatie vragen en in ieder geval nog eens tot nadenken worden gestemd.

VREDESGERUCHTEN

In de weken van de aanhoudende vredesgeruchten uit Parijs trad er een zekere slaptte voor de actie in. Driekwart miljoen kaarten in drie maanden betekent bijna 60.000 kaarten per week. In deze periode echter daalde de wekelijkse verzending tot ongeveer 20.000 kaarten. Dat is niet zo verwonderlijk, want wie koesterde er geen hoop dat het eindelijk vrede zou worden? In de korte week tussen Kerstmis en nieuwjaar moesten er al weer meer dan 100.000 kaarten verspreid worden.

Nu staan we tegenover een nieuwe verheviging van de oorlog. Het comité Van Mens tot Mens doet een dringende oproep om dat te beantwoorden met een verheviging van de briefkaartenactie. Ons bombardement van de VS is minder bloedig, minder dodelijk, minder barbaars dan de Amerikaanse bombardementen op Vietnam. Toch is dit effectief en het juiste antwoord.

Het is te vroeg voor wederopbouw-acties voor Vietnam. Nu moeten we ons tot het uiterste in-

heid van de Amerikaanse politiek. Maar voor de Nederlandse regering was het al een geweldige stap vooruit. Zij kon er ook moeilijk onderuit, nu duidelijk is geworden dat de Amerikaanse oorlog tegen Vietnam lijnrecht indruist tegen de principes van ons volk. De bliksemsnelle versterking van de Van Mens tot Mens actie is daar een doorslaggevend bewijs van.

Van de wat grotere partijen keerde alleen DS'70 van Drees en De Brauw zich tegen het standpunt van de regering. Alleen deze partij hield onvervaard vast aan het onmenselijke standpunt dat de Amerikanen het gelijk aan hun kant hebben.

Voor het dagblad Trouw reden genoeg om DS'70 scherp te verwensen: "Het is om deze vorm van steriel, kil anti-kommunisme, dat men mag hopen dat een partij als DS'70 spoedig definitief van het toneel zal verdwijnen", aldus Trouw.

Het Amerikaanse optreden in Vietnam leidde op zaterdag 23 december tot één van de grootste demonstraties die na de oorlog in Nederland plaatsvonden. Naar schatting 25.000 mensen demonstreerden in Amsterdam. Tot het organisatiecomité behoorde onder andere het comité Van Mens tot Mens.

Wij hebben hier Biesheuvel en Schmelzer nog node gemist. De Nederlandse regering heeft dus nog middelen over om zijn druk op de VS te vergroten. Laten we daarbij de vele internationale overeenkomsten niet vergeten die ons land met de VS verbinden. Een dergelijke bondgenoot is immers geen beschermer, maar een gevaar!

spannen om de drenkeling te redden. Dat is beter dan bij voorbaat de zorg voor de nabestaanden op ons nemen! Het Vietnamese volk vecht voor zijn bestaan! Daarvoor heeft het de steun van de wereld nodig. Daarvoor heeft het de steun nodig van het Amerikaanse volk, de enige macht ter wereld die zich rechtstreeks tegen het Witte Huis en het Pentagon kan keren.

Natuurlijk helpt het comité Van Mens tot Mens bij de organisatie van demonstraties in ons eigen land. Natuurlijk zijn ook boycotacties belangrijk en roepen wij op tot boycot van alles wat Amerikaans is (plaatselijke vMiM-comité's kunnen hierover contact opnemen met het landelijk comité in Nijmegen). Maar vooral willen wij nog intensiever het agressieve deel van Nixon's thuisfront ondermijnen. Nu we daarvoor een methode hebben ontdekt, moeten we daar maximaal gebruik van maken.

Bestel nieuwe kaarten door per pakket (25 kaarten compleet met adressen in de VS en met propagandamateriaal) f 2,50 te storten op giro-nummer 2786842 t.n.v. mej. M. Claassen te Nijmegen.

Bestel onze filmploeg met de twee Vietnamfilms (Beschuldigende Documenten en Bombardement op Haiphong).

Schriftelijke inlichtingen: Berg en Dalseweg 361, Nijmegen

Telefonies: 080-229388 (Ons Huis).

AKKOORD VAN NEGEN PUNTEN

Begin oktober bereikten de onderhandelaars Le Doek Tho en Kissinger in Parijs een akkoord inzake Vietnam. Deze overeenkomst bestond uit de volgende 9 punten:

1. De Verenigde Staten eerbiedigen de onafhankelijkheid, de soevereiniteit en de onschendbaarheid van Vietnam, zoals die beschreven zijn in de akkoorden van Genève van 1954.

2. Vierentwintig uur na de ondertekening van de bestandsovereenkomst in Zuid-Vietnam staken de Verenigde Staten alle militaire operaties te land, ter zee en in de lucht. Binnen 60 dagen zullen de Verenigde Staten en hun bondgenoten hun strijdkrachten uit Vietnam terugtrekken. De strijdkrachten van Saigon en het bevrijdingsleger (Vietkong) zullen niet van nieuw materiaal worden voorzien. Vernield materiaal zal evenwel kunnen worden vervangen. Er zal geen beroep meer worden gedaan op buitenlandse adviseurs.

3. Tegelijk met het terugtrekken van de Amerikaanse troepen zullen de voornaamste partijen krijgsgevangenen uitwisselen.

4. De bevolking van Zuid-Vietnam moet zelf door middel van vrije verkiezingen onder internationale controle over haar (politieke) toekomst beslissen om te komen tot verzoening en internationale overeenstemming. Er zal een bestuursvorm onder de naam Nationale Raad van Verzoening en Nationale Eenheid worden ingesteld, die uit drie gelijke partijen zal bestaan en die er op toe moet zien, dat de gesloten akkoorden door de revolutionaire regering (Vietkong) en het bewind van Saigon metterdaad worden nageleefd. Deze raad zal tevens de algemene verkiezingen organiseren.

5. Vietnam zal geleidelijk en met vreedzame middelen worden herenigd.

6. Er zullen één militaire verbindingscommissie van vier partijen en één van twee partijen, alsmede een internationale commissie van toezicht en bewaking worden gevormd. Dertig dagen na de ondertekening van het akkoord zal een internationale konferentie voor waarborgen worden gehouden.

7. De vraagstukken Laos en Cambodja zullen worden geregeld op basis van de akkoorden van Genève van 1954 en 1962.

8. Voor het vestigen van nieuwe betrekkingen tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten zullen nieuwe commissies worden gevormd. Zij moeten bijdragen tot het helen van de wonden die

antwoordelijkheid te onttrekken.

EXEKUTIES EN VLAGGEN

Ondertussen speelden zich onder het regiem van Thieu waanzinnige toestanden af. Er lekten berichten uit over massale executies van politieke gevangenen. De doodstraf werd gesteld op het bezitten van een Vietkong-vlag. Thieu liet meer dan een miljoen meter stof bestellen voor het vervaardigen van vlaggen van zijn eigen kleur. Ieder gezin moest enkele van zulke vlaggen bezitten. Iedereen die op straat kwam, moest zo'n vlag bij zich hebben. Overtreding van deze voorschriften kwam op zware gevangenisstraffen te staan.

Pas toen de Amerikaanse presidentsverkiezingen dicht genaderd waren en de Vietnamezen moesten vrezen, dat het volgende uitstel van ondertekening een uitstel van vier jaar zou zijn, begon Hanoi tegendruk uit te oefenen. Het maakte de overeenkomst aan de wereld bekend en hield vast aan de ondertekening op dinsdag 31 oktober.

99 PROCENT AKKOORD

Kissinger erkende dat het akkoord voor 99 procent rond was. Er moesten alleen nog maar enkele onduidelijkheden worden weggenomen.

Presidentskandidaat McGovern betuigde zijn instemming met het akkoord. Hij stelde echter vast dat dit akkoord volkomen tegemoetkwam aan de punten die al sinds jaar en dag door Noord-Vietnam en de Vietkong gesteld worden. Hij noemde het ongelooflijk cynies dat het tot de presidentsverkiezingen moest duren voordat Nixon de rechtvaardigheid van dit standpunt erkende. McGovern: "Dit is tevens een erkenning

VIETNAM IS EEN ONDEELBAAR LAND

In 1954 bracht het volksleger van Vietnam een nederlaag toe aan het "machtige" koloniale leger van Frankrijk. Het was de historische slag bij Dien Bien Phoe, die een eind maakte aan de Franse overheersing van Vietnam. Op dat moment vocht Vietnam al bijna 15 jaar voor zijn vrijheid, tegen Japanse en Franse bezetters.

In dat jaar werd 80 % van de Franse oorlogsinspanning al betaald door de VS. De verslagen Fransen sloegen het Amerikaanse aanbod af om gebruik te maken van de atoombom. Deze periode werd afgesloten met de Geneefse vredesakkoorden, die nooit door de VS werden ondertekend. Hierin werd vastgesteld dat de kommunisten zich zouden groeperen in het noorden en de Fransen in het zuiden van Vietnam. De afscheiding was een bestandslijn en geen landsgrens. Na algemene vrije verkiezingen in 1956 zou het

Zo goed is de behandeling van Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam. Hun enige angst is getroffen te worden door de bommen van hun eigen landgenoten. Behalve kerken, scholen, ziekenhuizen, woonbuurten, elektrische centrales en ambassades, nemen die nu ook de krijgsgevangenenkampen onder vuur.



van het feit dat er jarenlang voor niets oorlog is gevoerd en dat het volk van Vietnam jarenlang

zinloos aan een barbaarse oorlogsvoering werd blootgesteld."

Het akkoord werd niet op 31 oktober getekend. Op 8 november 1972 werd Nixon herkozen als president van de VS, onder andere wegens zijn belofte van een spoedige vrede. Vier jaar tevoren was hij echter ook op grond van die belofte gekozen. Nu had Nixon maar 5 weken nodig om te laten blijken dat het akkoord van zijn kant slechts een verkiezingsstunt was geweest.

Op 16 december werd het hernieuwde geheime overleg tussen Kissinger en Le Doek Tho in Parijs afgebroken. Van Amerikaanse kant waren niet meer dan 126 wijzigingen voorgesteld op de oorspronkelijke overeenkomst. Kissinger vertelde opnieuw dat er voor 99 procent overeenstemming bestond. Tot die ene procent hoorde bijvoorbeeld de definitieve scheuring van Vietnam in twee zelfstandige staten (zie punt 1 en 5 van de overeenkomst).

Voor die ene procent werden op 18 december de bombardeerders op heel Noord-Vietnam her-





De Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho

door de oorlog zijn geslagen en tot de wederopbouw van Noord-Vietnam en Indo-China.

Dit akkoord zal na de ondertekening door de ministers van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten en Noord-Vietnam op 31 oktober in Parijs van kracht worden.

9. Op 10 oktober zullen de partijen de tekst van het akkoord paraferen in Hanoi en op 26 oktober zullen de ministers van Buitenlandse Zaken van de twee landen een officieel akkoord tekenen.

De Noordvietnamese radio voegde hieraan nog toe dat op 9 oktober met Kissinger was overeengekomen dat Amerika op 18 oktober een eind zou maken aan de bombardementen en het afwerpen van mijnen.

DRIE MAAL UITSTEL

Tot 27 oktober zou de wereld onkundig blijven van het bereikte akkoord. Tot drie maal toe verzochten de Amerikanen om verschuiving van het tijdschema. Drie maal stemden de Noordvietnamese onderhandelaars daarin toe. Toch hadden zij weinig reden tot goed vertrouwen in de operaties van Nixon en Kissinger.

In de eerste plaats werden de Amerikaanse bombardementen wel beperkt tot zuidelijk van de 20-ste breedtegraad (Hanoi en Haiphong vielen er dus buiten), maar dat betekende slechts dat de bomtapijten op een kleiner gebied gelegd werden. Bijna dagelijks vestigden de B 52-ers nieuwe rekords.

Ten tweede bleven de Amerikanen lijnrecht tegen de geest van het akkoord handelen. Zo werd met een luchtbrug een onvoorstelbare hoeveelheid militair materieel in Zuid-Vietnam gepompt. Volgens krantenberichten uit deze dagen beschikt Saigon plotseling over de op twee na grootste luchtmacht van de wereld. Bovendien werd een belangrijk deel van de nog aanwezige militaire grondtroepen omgetoverd tot burgeradviseurs (zie punt 2 van de overeenkomst).

Als derde punt moet genoemd worden het beroep van de VS op zijn onmacht tegenover de Zuidvietnamese president Thieu, die het akkoord zou saboteren. Deze bloeddorstige diktator zou er echter nooit zijn geweest als de VS hem niet beschermd hadden en hem geen enorme verkiezingszwendel hadden mogelijk gemaakt. Het verhaal dat de knecht de meester z'n wil oplegt, hanteerde Nixon kennelijk om zich aan zijn ver-

De VS, kennelijk tot alles in staat om voor de democratie op de bres te staan, verhinderden deze verkiezingen. Een treurige beroemdheid genieten de citaten van president Eisenhower dat de verkiezingen onherroepelijk door de kommunisten gewonnen zouden zijn en dat de VS hun greep op Vietnam nooit mochten verliezen, vanwege de winstgevende grondstoffen die hier

omging. Terreur, bombardementen, concentratiekampen, massamoorden hebben de vrijheidsstrijd van het kleine volk van Vietnam niet kunnen breken. In feite hebben de "machtige" VS hier een militaire nederlaag geleden tegen een eendrachtig volk. De huidige golf van bombardementen draagt het karakter van een wraakoefening.

BEDANKT VOOR JULLIE AKTIE EN GA DOOR

Op de Berg en Dalseweg 361 in Nijmegen ontving het comité Van Mens tot Mens honderden reacties uit binnen- en buitenland. Hier volgt een willekeurige greep uit de poststapel:

DANK

Wij zijn zeer getroffen door Uw actie Van Mens tot Mens. Wij richten tot U, en door Uw bemiddeling tot alle deelnemers aan de actie, onze warme groeten en hartelijke dank,

Le Van Sinh,
Noord-Vietnamese
Delegatie, Parijs

BESTE WENSEN

... ik stuur u graag dit kaartje met mijn beste wensen uit waardering voor uw werk ('kaarten voor Vietnam').

een nieuwjaarskaart
uit Winterswijk

DOM

Stop die "domme hollander actie". Amerika wil alleen de wereld beschermen tegen de kommunistiese onderdrukking. Het comité "Stop kommunistiese propaganda".

anoniem uit Utrecht

DOOD

Val dood, jij hoerenzoon.

anoniem uit Detroit

HITLER

... Wat vertel je zelf je kinderen over wat jij en je ouders tegen Hitler hebben gedaan?

M. Jorges, Detroit

PRESIDENT

Als ik kon stopte ik de bombardementen op dit zelfde moment. Maar de oorlog wordt voortgezet door de president en de anderen die het hier voor het zeggen hebben, niet door de gewone man. Misschien had ik nog meer moeten doen

om een eind te maken aan het doden. Ik waardeer uw moedige actie. Ga alsjeblieft verder met uw inspanningen voor de zaak van de kinderen van u en mij en alle kinderen van de wereld.

J. Delaurentius, Detroit

HOOP

Ik hoop dat men in uw land niet gelooft dat wij allemaal of zelfs maar de meesten van ons, vóór deze oorlog zijn. Stephen en ik hebben gevochten, geagiteerd, geprotesteerd en gestemd tegen de akties van de VS in Zuidoost Azië.

Ann Simons, Detroit

BRIEVEN UIT AMERIKA

AFSCHUWELIJK

Waarom zond u ons die afschuwelijke postkaart? Wij zijn woedend over uw schijnheilige beschuldiging dat de Vietnam-oorlog onze schuld is. Wat wij onze kinderen vertellen is gelukkig uw vervloekte zaak niet.

Aufheimer, Detroit

VETERANEN

Wij zijn van mening dat jullie briefkaartenactie erg goed is. Een welkome steun voor ons om de opinie in ons land te mobiliseren tegen de misdadige oorlog in Vietnam. Strijdbare groeten aan al jullie medewerkers.

Vietnam Veteranen tegen
de Oorlog, Chicago

WALGING

Ik laat deze oorlog niet toe. Ik walgde er van — lang voordat het in de mode kwam om dat te doen. Maar wat moet ik er aan doen? Ik geloof

zullen voortduren tot Noord-Vietnam een akkoord zou tekenen dat "rechtvaardig en eervol" is. Voor de "eer" van Nixon worden de meest beestachtige bombardementen van de geschiedenis uitgevoerd. Een openhartiger bekentenis van de misdadigheid van de Nixon-politiek is nauwelijks denkbaar. Opnieuw is het volk van Vietnam door Amerikaanse diplomatie bedrogen.

dat de grote ondernemingen en de rijkards van dit land tegenwoordig de regering kiezen. Als andere landen zo vierkant tegen de oorlog zijn, laat ze er dan in godsnaam iets tegen doen.

Ruth Hansen, Detroit

OORLOG

Ik zou mijn kinderen vertellen dat het hele leven oorlog is en dat het de kunst is om te overleven.

Lary Moyon, Houston

HANOI

Hoe durft u mijn vader zo'n smerige kaart te sturen? Mijn advies aan mensen van jullie soort is: Stuur kaarten naar Hanoi.

Esther Middlewood,
Detroit

VADER

Mijn vader heeft z'n hele leven gevochten voor een beter Amerika. Ik dank u voor uw bezorgdheid over de zaak van Vietnam. De kaart was welkom uit een zo vreedzaam en neutraal land als Nederland.

Deborah Pietruska,
Detroit

GA DOOR

Ik heb uw postkaart gisteren ontvangen en wil u onmiddellijk antwoorden. Ik stem volledig in met uw boodschap. Ik ben zeer tegen deze oorlog gekant — tegen iedere oorlog. En veel Amerikanen zijn het met u en mij eens. Ik twijfel er niet aan dat slechts weinig van de anti-oorlogspropaganda Europa bereikt, maar de Amerikaanse beweging tegen de oorlog is zeer sterk. Bedankt voor uw belangstelling en bezorgdheid. Ga alsjeblieft door met een beroep te doen op de Amerikanen, zodat nog meer mensen gaan denken zoals u en ik.

mr. Kay Cornell, Detroit

Thieu

(Vervolg van pagina 1)

Noord-Vietnam. B-52's voerden intensieve aanvallen uit, waarbij ze zogenaamde bomtapijten legden.

De woordvoerder wees er ook op dat de Amerikanen bij deze schandelijke terreuraanvallen veel grotere verliezen lijden dan ze pogen voor te wenden. In 1972, zo zei hij, heeft de VS-luchtmacht 732 toestellen boven Noord-Vietnam verloren, waarvan 54 B-52's. Deze week zijn opnieuw vier B-52's neergehaald, terwijl het totale aantal krijgsgevangen gemaakte Amerikaanse piloten in de honderden loopt.

In Hanoi heeft het legerdagblad Quan Doi Nhan Dan de bevolking en de leden van de strijdkrachten opgeroepen tot voortdurende waakzaamheid. Het Vietnamese volk, aldus de krant, heeft bewezen dat het serieus wil onderhandelen, maar staat tegelijk klaar om de Amerikaanse oorlogsmaniakken lik op stuk te geven. Het blad schrijft dat president Nixon de openbare mening voorbereidt op een eventuele hervatting van de bombardementen op Hanoi en Haiphong.

Zweedse troonrede

Nadat donderdag het vertrek naar Hanoi was aangekondigd van een delegatie onder leiding van de Zweed Zachrisson, is gisteren bekendgemaakt dat een vier man sterke delegatie van de Japans-Vietnamese vriendschapsvereniging uit Tokio naar Noord-Vietnam is vertrokken. Beide delegaties zullen een onderzoek instellen naar de gevolgen van de terreurbombardementen om daarover verslag te kunnen uitbrengen.

In de troonrede, die koning Gustaaf-Adolf van Zweden donderdag namens de regering uitsprak, worden de VS opgeroepen hun genadeloze bombardementen op Noord-Vietnam niet te hervatten. Gezegd wordt dat zonder dralen een vreedzame regeling tot stand zou moeten komen en dat het Vietnamese volk de gelegenheid moet worden geboden om zijn eigen toekomst te bepalen. In de eveneens donderdag ingediende begroting stelt de Zweedse regering dit jaar een bedrag van 100 miljoen kronen (f 70 mln.) beschikbaar voor de wederopbouw van Noord-Vietnam, welk bedrag in 1974 tot 130 miljoen zal stijgen.

De wereldraad van kerken zal twee vliegtuigen met in totaal 14 ton medicijnen en chirurgische instrumenten naar Noord-Vietnam sturen. Het eerste vertrekt vandaag.

De Westduitse minister van financiën, Schmidt, die momenteel een rondreis door de VS maakt, verklaarde tijdens een lezing in Newberry in de staat South Carolina, dat aan de oorlog in Vietnam een einde gemaakt moet worden. 'Anders zou het gevaar van vervreemding werkelijkheid kunnen worden en daardoor de ontwikkeling van de Europees-Amerikaanse betrekkingen sterk beïnvloeden,' aldus Schmidt.

De Rotterdams van Noord-Vietnam

13 Jan 76

BOVEN de twintigste breedtegraad liggen de Rotterdams van Noord-Vietnam.

Het is waar dat er aan beide kanten van die lijn mensen leven, lijden en sterven en dat de misdaad tegen de mensheid, die door de luchteskaders van Nixon bedreven wordt, dus overal even groot, intens en ernstig is.

Maar even waar is het, dat boven die twintigste breedtegraad, waar zo gruwelijk is huisgehouden door de Amerikaanse luchtmacht, de Rotterdams te vinden zijn van de Democratische Republiek, die zich zo dapper en edel te weer stelt en voor de vrijheid vecht. Dat wil zeggen: steden 'om te wonen en te werken', waar de jonge industrie gevestigd is, steden die letterlijk door een zee van vuur en as zijn gegaan.

Kil als een koude kip, zojuist uit het diepvries tevoorschijn gehaald, vragen radio- en televisiecommentatoren zich af: waarom ging Nixon deze gebieden zo afgrijselijk te lijf, waarom brutaliseerde hij daarmee de publieke opinie in de gehele wereld, waarom schokte hij alles en allen, van de politieke partijen tot en met de kerken? De gissingen zijn er velen.

De ene commentator zegt: Nixon en de zijnen zijn in de ban geraakt van hun eigen geweld. Zij zijn gek geworden!

Daarmee zou de zaak naar de psychiater, naar het krankzinnigengesticht verwezen moeten worden.

De ander meent: Nixon stelt de eenheid in Vietnam zelf op de proef — een vreemde apekool, die rijkelijk met nieuwe zgn. wetenswaardigheden gearneerd, opgedist wordt zonder dat iemand er trek in heeft. De eenheid van de Vietnamese bevrijdingsbeweging, zoals uitgedrukt in de strijd van het volk en in het testament van Ho Tsjih Minh, is beproefd, is gestaald in een gevecht van zeer vele jaren.

Bommen, napalm, bacteriën en ontbladeringsmiddelen kunnen aan dat grote feit niets veranderen.

Maar wat is het dan wat Nixon in zijn krankzinnigheid gedreven heeft?

Er is ontegenzeggelijk het element van de *chantage*, het ouderwets fascistische moffen-patroon dat ons, bij nadering van de herdenkingsdag van de Februaristaking, weer duidelijk voor ogen staat.

Er is ook (en dat hangt daar onmiddellijk mee samen) de wil van Pentagon en Witte Huis om de industrie, om de centra van economische bedrijvigheid en handel, lam te leggen.

Eén van de vele fijnzinnige, teerbenaarde woordvoerders, die het Pentagon er op nahoudt, heeft dezer dagen tegen journalisten gezegd: *Geachte heren, in ieder geval hebben wij met onze vernietiging van de centra in Noord-Vietnam het land twee jaar in zijn ontwikkeling teruggeworpen!* Dat is een uitlating, die even misdadig-pervers is als de bombardementen zelf.

Het is goed om deze dus niet aan de vergetelheid prijs te geven.

DE nationale demonstratie voor Vrede in Vietnam in Utrecht — de betoging van de vele, vele tienduizenden, heeft in de gehele wereld een diepe indruk gemaakt.

Zeker, Nixon zal het in z'n dagelijkse informatierapport gelezen hebben, er kort en krachtig bij gevloekt hebben en het naar de afdeling 'gemengd nieuws' hebben verwezen.

Enkele dagen later echter kwam de mededeling, dat de president van de Verenigde Staten, die de bommen over Vietnam strooit als Sinterklaas de snoepjes van Jamin, toch maar besloten heeft om zijn reis naar West-Europa uit te stellen, d.w.z. naar de NAVO-landen, waarmee hij altijd de beste betrekkingen placht te onderhouden.

Deze mededeling is het bestuderen waard voor degenen, die altijd zo twijfelen aan de invloed van demonstraties, van protesten, van 'de stem van de straat'.

Maar heus, *de goot* moet wel luisteren naar *de straat!!!*

En de straat in Utrecht is soms breed, soms smal, maar de massa die zich er een week geleden dooheen moest wringen was onafzienbaar, aangezien allen (minus Wiegels en Drees) zich verenigd hadden in één machtig nationaal, indringend protest.

Nixon kon en kan niet doof blijven! Wat niet hetzelfde nog is als het stopzetten van de oorlog en de terreur in Vietnam, hetgeen door de volkeren van de wereld van de Amerikaanse onderhandelaars in Parijs geëist wordt.

Hetgeen eens de moffen-fascisten overkwam, overkomt nu Nixon: hij is niet meer 'salon-fähig', niet meer geschikt om met bloedbevleete laarzen iedere diplomatieke salon te betreden.

Niet de tegenstanders van de Amerikaanse oorlog in Vietnam, maar hij, zijn bewind zijn *outcast!*

En als velen hem terecht toe wensen naar de maan te lopen, dan is dat wat anders dan een kosmonautische expeditie samen met ruimtevaarders van eigen en andere nationaliteit.

Dan betekent dat: *duvel op, aan ons lijf geen polonaise en geen enkele samenwerking met een president van de Verenigde Staten, die verantwoordelijk is voor de barbaarse terreur over Vietnam.*

DEMONSTREREN heeft zin en, als dat ooit getoond is, dan was dat wel zaterdag jl. in Utrecht.

De grootste en machtigste betoging van Europa is in de gehele wereldpers doorgedrongen als een politiek feit van de eerste orde.

Iets, wat enkele achterlijk, corrupte en onnationale elementen in Nederland niet met hun Madurodam-brein kunnen omvatten.

door

Joop Wolff

Zeker, géén van de demonstranten was zo naïef, dat hij dacht dat met die historische betoging de oorlog stopgezet kon worden.

Alleen een meneer Neuman van de KRO kan zo iets suggereren.

Het organiseren van de demonstratie betekende het op de been brengen van massa's, die beter dan wie ook konden duidelijk maken dat de toestand in Nederland ten aanzien van Vietnam en de Nixon-politiek aldaar grondig veranderd is.

Het was het signaal, dat er nu in de officiële Nederlandse staatspolitiek ook méér moet veranderen.

De veroordeling van bombardementen en verscherpt Amerikaans optreden was een belangrijke stap vooruit.

De betogers riepen de leuze 'Vietnam voor de Vietnamezen' en zij weten, dat *Noord-Vietnam al voor en van de Vietnamezen is.*

Daarom is het nodig, dat de Nederlandse regering direct de Democratische Republiek van Noord-Vietnam erkent en er diplomatieke relaties mee aanknoopt.

Er is geen wet, die bepaalt dat een Nederlandse regering op het gebied van erkenningen altijd achteraan moet sukkelen, zoals bijv. met de er-

kenning van de DDR het geval is geweest.

De erkenning van Noord-Vietnam zou een daad zijn, die — juist gezien de enorme beweging in ons land — een grote uitwerking kan hebben.

En waar de diplomatie van Schmelzer nog achteraan blijft sukkelen bij de werkelijke stand van zaken in het eigen land, daar moet dan toch in ieder geval een *begin gemaakt worden met steun aan Noord-Vietnam.*

Humanitair vanzelfsprekend, op grote schaal, om de wonden te helen en de slachtoffers te helpen.

Maar ook in *algemene zin, in economisch opzicht, bij de ontwikkeling van een zwaar geteisterd klein land.*

Er is zoveel gefilosofeerd, gezemeld, maar ook oprecht gepraat over de noodzaak van ontwikkelingshulp.

Met die ontwikkelingshulp kwam het echter neer op een koloniale hulp, het verschaffen van koloniale penetraties en het in stand houden van feudale regiems, die — zoals in Indonesië — meer op slagerijen lijken dan op regeringen.

Dat begrip van ontwikkelingshulp wijzen wij af.

Ten aanzien van Vietnam zou echte hulp mogelijk zijn aan een land dat opkomt voor zijn onafhankelijkheid, tegen het kolonialisme en voor de vrede.

Het geld, dat verspild wordt aan de generaals in Indonesië, zou bijvoorbeeld beter gegeven kunnen worden aan de vrijheidlievende en democratische republiek Noord-Vietnam.

De drie vakcentrales, te weten het NVV, NKV en CNV hebben aan het einde van het vorige jaar een brief aan minister Boertien van ontwikkelingshulp verstuurd, waarin zij schrijven dat in Indonesië de vakbondsvrijheden beknot zijn, de Indonesische generaals zich niet houden aan de internationale arbeidsconventie en dat er 'bij presidentieel decreet een eenheidsorganisatie opgericht is voor alle werknemers in de overheidssector'.

En bij dat laatste wordt dan genoteerd: 'Democratische controle in die organisatie ontbreekt. Het functioneren van de bestaande onafhankelijke vakverenigingen is sindsdien steeds moeilijker geworden.'

Om van het uitmoorden van hele vakverenigingen en boerenbonden dan maar te zwijgen!

Ontwikkelingshulp aan zulke regiems betekent steun aan dergelijke praktijken van vrijheidsberoving en feoda-

le achterlijkheid. Tegen de zin van grote delen van ons volk in.

Maar mét steun van praktisch het hele volk zou de Nederlandse regering hulp kunnen verschaffen aan Noord-Vietnam.

Dáár moeten nu de Rotterdams herbouwd worden, dáár moeten verwoeste industrieën weer op de been geholpen en uitgebreid worden.

Er is algemene hulp nodig, in het humanitaire en in het economische vlak. Zweden en Noorwegen zijn die weg reeds ingeslagen!

Daarmee mag niet gewacht worden tot na het tot stand komen van een overeenkomst tussen Vietnam en Amerika, zoals door sommigen gezegd wordt.

Dat moet zo snel mogelijk gebeuren. De politiek van het blokkeren en het lamleggen van Noord-Vietnam, het beperken van de levens- en ontwikkelingskansen in de nabije toekomst, moet nu doorkruist worden.

Er wordt niet van de Nederlandse regering verlangd, dat zij de mijnen gaat vegen in de Golf van Tonkin. Er wordt wel van haar gevraagd om de blokkade op een andere manier te doorbreken, d.w.z. door relaties aan te knopen, in ieder geval om op humanitaire en economisch gebied steun te geven.

Dat kan gebeuren direct door de regering zelf en door particulieren, organisaties zowel als ondernemingen, die daarvoor desgevraagd de nodige financiële garanties van de overheid zouden dienen te krijgen.

Dan zou er voor het eerst sprake zijn van werkelijke ontwikkelingshulp — niet van geldwegsmijterij!

De vraag, die nu gesteld wordt: 'hoe treffen wij de Amerikaanse economische belangen als mr. Nixon naar niets anders wil luisteren' is ongetwijfeld een belangrijke. Maar even belangrijk is de vraag, wat stellen wij tegenover Nixons treffen van de economische belangen van Noord-Vietnam. Daar is iets *positiefs* te doen, vanuit Nederland, daar komt geen NAVO en geen EEG aan te pas, daar is een eigen praktische bijdrage te leveren.

Onze partij heeft dat de afgelopen week — in het kader van een breed overleg — als haar standpunt voorgelegd aan de vertegenwoordigers van andere partijen.

Vietnam lijdt en strijdt. Het heeft steun nodig in de moeilijke dagen van nu en in de betere dagen van morgen, waarin het mogelijk moet worden een onafhankelijk en welvarend land op te bouwen.

Den Haag en Enschede

Het comité 'Den Haag voor Vietnam', waarin samenwerken o.a. PvdA, PPR, CPN, PSP, NVB, ANJV, FJG, NVV-jongerencontact, NVB en andere organisaties, heeft besloten op 20 januari — de dag waarop Nixon zijn ambt aanvaardt — in samenwerking met de brede Vietnam-beweging Leiden een demonstratie te organiseren onder de volgende leuzen:

- Amerikanen uit Vietnam
- Nixon teken nu

Thieu bereidt aanvallen op bevrijde gebieden voor

131273 m

Bij de wekelijkse Vietnam-conferentie in Parijs heeft de woordvoerder van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam het regiem in Saigon ervan beschuldigd een omvangrijke operatie tegen de bevrijde gebieden voor te bereiden. Hij wees in dit verband op de grote Amerikaanse wapenzendingen die Thieu de afgelopen tijd ontvangen heeft, nadat de VS weigerden het oktober-accord te ondertekenen. Voorts vestigde hij de aandacht op de duizenden militaire adviseurs, vermomd als burger, die Amerika stuurt. Een permanente deling van Vietnam wees hij van de hand. De vertegenwoordiger van Noord-Vietnam,

Nguyen Minh Vy, eiste dat de VS het reeds in oktober tussen Le Duc Tho en Kissinger overeengekomen accord ondertekenen en dat ze hun agressie onverwijld staken.

Gisteren vond een nieuwe bijeenkomst plaats van beiden onderhandelaars. Het overleg van donderdag werd bijgewoond door experts van de delegaties, die gisteren weer apart het technische overleg voortzetten. Le Duc Tho zet, zo was in kringen van de Noordvietnamese delegatie te horen, het overleg met Kissinger voort zonder af te wijken van het ontwerp-accord van 20 oktober jl.

Vijfde dag overleg

Le Duc Tho-

Kissinger

De waarnemend leider van de VS-delegatie bij het geregelde overleg, Isham, legde donderdag een sluitende verklaring af, waarin hij het zelfs presteerde om op te roepen tot een vermindering, 'een de-escalatie van de verontwaardiging' over de bommenterreur tegen Noord-Vietnam. Zijn provocerende en cynische uitspraak kwam op een moment dat blijkens mededelingen van het VS-commando in Saigon, bomaanvallen werden ondernomen op het zuiden van Noord-Vietnam en ook B-52's werden ingezet tegen bevrijde gebieden in Zuid-Vietnam. Zelfs op enkele kilometers ten Noorden van Saigon werd een gigantische hoeveelheid van 1000 ton bommen afgeworpen.

De woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie, Nguyen Thanh Le, wees op een persconferentie na de

besprekingen van donderdag, op 'de kloof tussen woorden en daden van Washington'. Hij voegde daaraan toe dat Amerika een 'politiek van kracht' tracht te voeren. Van maandag tot en

met woensdag deze week, aldus Le, wierpen Amerikaanse vliegtuigen 5.000 ton bommen op het zuiden van

Vervolg op pag. 6

VREDESGERUCHTEN DUIKEN WEER OP

Hanoi: Vooruitgang in Vietnam-overleg



WASHINGTON/PARIJS, 15 jan. (Reuter, UPI, AP, NYT) — In Amerikaanse regeringskringen en in kringen rond de vredesonderhandelingen in Parijs heerst een voorzichtig optimisme over de mogelijkheid van een spoedige bestandsovereenkomst in Vietnam. President Nixon heeft na overleg met zijn speciale adviseur Henry Kissinger de stafchef van het Amerikaanse leger, generaal Haig, naar Saigon gestuurd om de Zuidvietnamese president Ngøjen Van Thieu van de stand van zaken bij het overleg op de hoogte te stellen. De delegaties van Noord-Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront hebben verklaard, dat bij de onderhandelingen vorige week „vooruitgang” is geboekt.

vóór het begin van de nieuwe onderhandelingsronde in Parijs een compromis voorgesteld inzake de kernkwestie van de door Saigon opgeëiste soevereiniteit van Zuid-Vietnam. Het compromis zou inhouden, dat Noord-Vietnam bereid is Noord- en Zuid-Vietnam als twee afzonderlijke staten te erkennen op voorwaarde, dat de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam als gelijkwaardige derde in een akkoord wordt erkend. Thieu zou het compromis al hebben verworpen, omdat Zuid-Vietnam zo zou worden gedwongen land af te staan aan het Bevrijdingsfront.

In Parijs verluidt, dat Noord-Vietnam ook concessies heeft gedaan wat betreft het aantal buitenlandse waarnemers, die toezicht moeten houden op de naleving van een bestand. Hanoi hield eerst vast aan een aantal van 250 waarnemers, terwijl Amerika een controlecommissie wilde van 5.000 man. Er zou nu sprake zijn van een op internationale leest geschoeid orgaan, dat een bepaalde mate van autonomie verkrijgt op het punt van verbindingen en vervoer. Ook de problemen rond de status van de gemilitariseerde zone zouden grotendeels uit de weg zijn geruimd.

Nixon stuurt generaal Haig naar Saigon

Generaal Haig zal in aansluiting op zijn bezoek aan Saigon tevens naar Laos, Cambodja en Thailand gaan. Hij was tot voor kort de belangrijkste assistent van Kissinger en ging in deze functie al enkele keren naar de Indochinese regeringsleiders om verslag uit te brengen van de vredesonderhandelingen. In Saigon deed de Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken Tran Van Lam de voorstelling, dat zich „in de komende twee dagen” een belangrijke ontwikkeling in de situatie in Vietnam zal voordoen.

De onderhandelingen tussen Kissinger en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho werden zaterdag in Parijs afgesloten met de langste bijeenkomst sinds het begin van de nieuwe reeks besprekingen vorige week maandag. Zij spraken zeveneneenhalf uur met elkaar. Het overleg werd tevens bijgewoond door de technische deskundigen van beide partijen. Opmerkelijk was, dat Kissinger halverwege het overleg een fotograaf van de Amerikaanse ambassade ontbood. Na afloop lachten Kissinger en Le Doek Tho tevreden naar de wachtende journalisten.

„Diepgaand”

Kissinger verklaarde bij zijn vertrek naar Amerika zaterdagavond, dat het nu aan president Nixon is te beslissen, welke volgende stap moet

worden gezet „om haast te maken met een vrede van gerechtigheid en verzoening”. De besprekingen met Le Doek Tho waren naar zijn oordeel „zeer diepgaand en nuttig” geweest. Le Doek Tho blijft voorlopig in Parijs en zal „via het gebruikelijke kanaal” met Kissinger contact houden. Vandaag worden de technische besprekingen tussen Amerikaanse en Noordvietnamese deskundigen voortgezet.

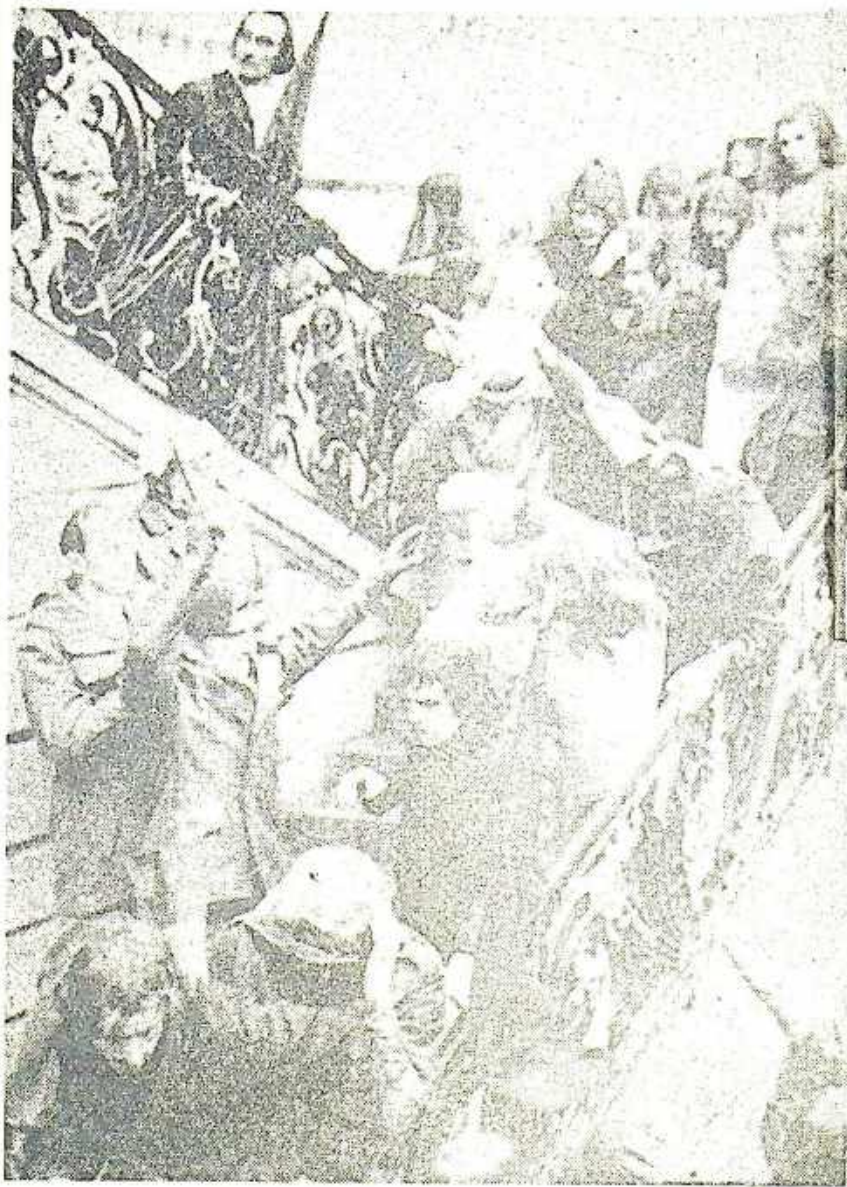
De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, verklaarde, dat Kissinger zes dagen van „ernstige” besprekingen had besloten. De term „ernstig” bezijden de Amerikanen ook, toen president Nixon liet aankondigen, dat hij de massale bombardementen op Noord-Vietnam hervatte, totdat Noord-Vietnam bereid was tot „ernstige” onderhandelingen. Ziegler ontkende een bericht, dat Kissinger en Le Doek Tho in Parijs al een ontwerp-overeenkomst hebben gesloten. Volgens diplomatieke waarnemers heeft Kissinger zich wel mogelijk al akkoord verklaard met een ontwerp-overeenkomst.

Compromis

Volgens een Zuidvietnamese parlements lid met nauwe relaties tot president Thieu heeft Noord-Vietnam

President Nixon aan de wandel met zijn speciale adviseur Henry Kissinger (rechts) en de stafchef van het Amerikaanse leger, generaal Haig, tijdens een bespreking over de situatie bij het Vietnam-overleg in zijn buitenverblijf te Key Biscane (Florida).

TRAP AFGESLAGEN



Protest tegen bombardementen Amerikaanse waren wacht boycot-actie

73 W KOOPSTAKING VOORBEREID

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 15 jan. — Een aantal organisaties, waaronder de Vrouwenbeweging van het NVV en de Rooie Vrouwen van de PvdA, de Derde Wereldwinkels, de Brede Vietnambeweging en de Dolle Mina's, bereidt een koopstaking van Amerikaanse artikelen voor. In de komende week hopen de initiatiefnemers met een concreet koopstakingsprogramma te kunnen komen.

In eerste instantie wordt gedacht

aan de boycot van Amerikaanse frisdranken, scheermesjes, chips, wasmiddelen en camera's. De organisaties zoeken op dit moment uit, welke artikelen voor de boycot in aanmerking komen.

Zo wil men bijvoorbeeld aan de weet komen in hoeverre de chips, die onder een Nederlands merk op de markt worden gebracht, feitelijk Amerikaanse produkten zijn. Dezelfde vraag geldt voor een aantal frisdrankmerken.

De kopersstaking moet volgens een der initiatiefnemsters, mevrouw Ien van den Heuvel te Leersum, tweede vice-voorzitster van de PvdA, vooral gezien worden als een symbool van protest tegen de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

De artikelen waarvoor de boycot zal worden uitgeroepen, moeten duidelijk herkenbaar zijn als Amerikaanse produkten. Voorts zal rekening worden gehouden met de vraag in hoeverre de arbeidsintensiviteit van Nederlandse werknemers een rol speelt bij de vervaardiging van het Amerikaanse artikel.

Woensdagavond vergaderen de organisatoren van de boycot in Utrecht.

Vietnam-betoging trekt in Bonn 20.000 man

(Van onze correspondent)

BONN, 15 jan. — Politiek links in de bondsrepubliek is verdeeld over Vietnam. Gisteren demonstreerde in Bonn „uiterst links” tegen de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

Zaterdagmiddag zal in Dortmund „links” betogen. „Uiterst links” en „links” zijn het er vchter over eens dat „gematigd links” (lees de SPD van Brandt) Noord-Vietnam en de Vietcong in de steek heeft gelaten en een „handlanger” van Amerika is geworden.

Gisteren trokken met een woud van rode spandoeken en vlaggen ongeveer 20.000 jonge mensen uit de Bondsrepubliek en West-Berlijn, meest studenten, door de binnenstad van Bonn, waar ze op twee pleinen in het centrum bijeenkomsten hielden om te protesteren tegen Amerika en de gereserveerde houding van de bondsregering.

Tijdens de massale demonstratie sprak onder anderen Rudi Dutschke die in 1968 ernstig gewond raakte bij een aanslag en die zich sindsdien nog maar zelden in het openbaar uit Dutschke verlangde van de bondsregering de erkenning van Noord-Vietnam en van de voorlopige regering Vietcong in Zuid-Vietnam en

Westduitse politiemannen slaan Vietnam-betogers de trap van het stadhuis van Bonn af.

73 W
Washington voor de in de bondsrepubliek gelegerde Amerikaanse troepen.

Ongeveer 1.000 agenten waren in Bonn op de been om ongeregeldeheden te voorkomen. Afgezien van enkele kleine incidenten, deden zich geen ernstige onlusten voor.

THIEU: KISSINGER „SLIM”

1570-732

Vervolg van pagina 1

De Zuidvietnamese senator Ngoc-jan Van Ngai, die door president Thieu naar Washington werd gestuurd om het Zuidvietnamese standpunt te bepleiten, verklaarde zondagavond in een televisie-interview, dat de Zuidvietnamese regering geen reden heeft te geloven, dat er bij de onderhandelingen vooruitgang is geboekt. Volgens hem heeft Noord-Vietnam nog niet „zijn illusies om Zuid-Vietnam te veroveren” opgegeven. Naar zijn weten hadden de Noordvietnamese onderhandelaars geen concessies gedaan.

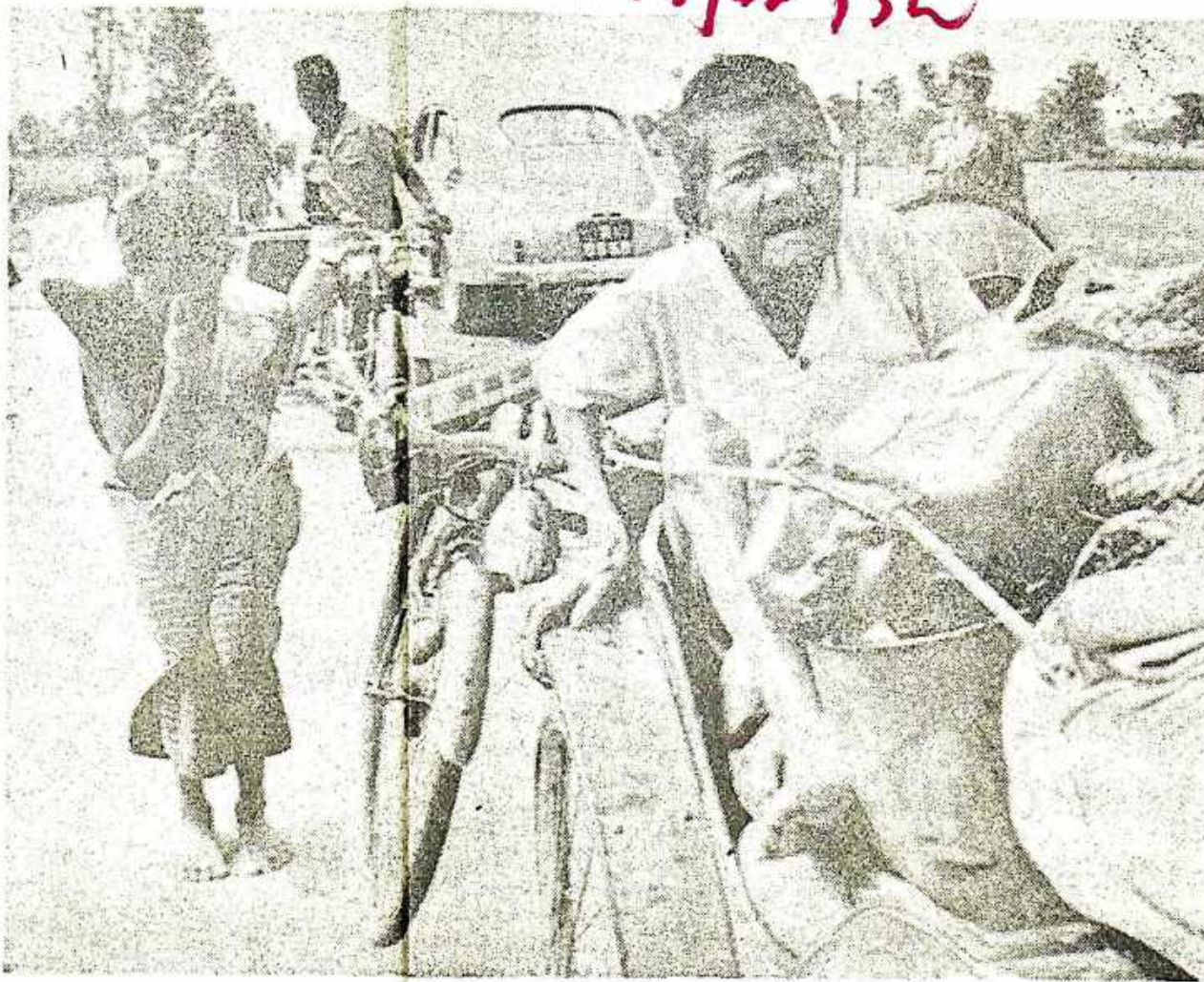
SAIGON — President Thieu heeft in een interview met de Italiaanse journaliste Oriana Fallaci als zijn mening gegeven, dat de oorlog nog drie of vier jaar zal voortduren, als niet binnen enkele weken een vredesovereenkomst wordt gesloten. Thieu herhaalde de onverzochte standpunten van de Zuidvietnamese regering en zei te geloven, dat Kissinger erop uit is om aan te sturen op een Russische beheersing van Indo-China als tegenwicht tegen de invloed van de Chinese volksrepubliek.

Het interview met Thieu werd afgenomen op 30 december, dus voordat de nieuwe onderhandelingsronde in Parijs van start ging. Volgens de Zuidvietnamese president is het strategisch concept van Kissinger „heel slim”: een Zuidoost-Azië of Indo-China onder Russisch gezag, bedoeld om China in bedwang te houden. „De Russen zijn minder gevaarlijk dan de Chinezen, zodat het nodig is de Russen te vragen de Chinezen te betugelen en Indo-China te presenteren als een bedreiging voor het zuiden van China”, aldus Thieu.

Thieu merkte op, dat de Amerikaanse regering op dat snel vrede wilde bereiken. „Als ik had getekend wat Kissinger wilde, zou het binnen een half jaar weer tot een bloedvergieten zijn gekomen”, zei hij. Hij steunde niet alleen de grootscheepse bombardementen op Noord-Vietnam, maar zou zelfs een invasie in het noorden hebben gewild. Thieu verklaarde echter Amerika te blijven vertrouwen, „tot de dag dat het mij in de steek laat”. Volgens zijn zeggen waren de Amerikanen op zijn sterke aandrang overgegaan tot verdere onderhandelingen over wijzigingen in het ontwerp-akkoord van oktober.

Kritiek

De Zuidvietnamese president leverde felle kritiek op het wat hij noemde „gradualisme” van de Amerikaanse oorlogvoering, begonnen onder Johnson. „Hij besette nooit de simpele stelregel: je voert oorlog of



je voert geen oorlog. Jaren achtereen bombarderen ze, houden ze op met bombarderen, bombarderen ze opnieuw, beperken ze de strijd, escaleren ze, beperken ze weer, boven de 20e breedtegraad, eronder. Wat is dat? Een oorlog? Dat is geen oorlog, dat is een halve oorlog. Ik zeg u: als we Noord-Vietnam met een klassieke oorlog hadden aangevoerd, het noorden aanhoudend hadden gebombardeerd en in Noord-Vietnam een landing hadden uitgevoerd, dan zou de oorlog al lang voorbij zijn geweest.”

De Noordvietnamese minister van defensie, generaal Giap, heeft tijdens een onderscheidingsplechtigheid in Hanoi verklaard, dat Noord-Vietnam met zijn luchtafweer de plannen van Nixon om te onderhandelen uit een positie van kracht, heeft doorkruist. Giap (over wie eerder werd bericht, dat hij om het leven was gekomen) riep de „helden van het volksleger” op niet te rusten, maar waakzaam te

blijven, omdat de Amerikanen „nog niet hebben afgezien van hun misdadige ondernemingen tegen Noord-Vietnam”, aldus radio-Hanoi.

Bombardementen

Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben zware bombardementen uitgevoerd op Noordvietnamese stellingen in de provincie Kwang Tri ten zuiden van de gedemilitariseerde zone in Zuid-Vietnam. Noord-Vietnam heeft Amerika ervan beschuldigd dichtbevolkte gebieden ten zuiden van de 20ste breedtegraad in Noord-Vietnam te hebben aangevalen. Volgens een Amerikaanse woordvoerder in Saigon heeft een gevechtstulgvan van de Amerikaanse marine zaterdag in de buurt van Da Nang voor de tweede keer „per ongeluk” een bom laten vallen, waardoor een burger om het leven kwam.

PNOM PENH — In Cambodja heb-

Een oude Cambodjaanse vrouw is in een wrakkige bakfiets op de vlucht geslagen uit de bedreigde provinciehoofdstad Tram Khnar ten zuiden van de hoofdstad Pnom Penh. Een andere vluchteling smeekt om hulp.

ben bevrijdingstroepen de belangrijkste aanvoertroute naar de hoofdstad Pnom Penh afgesneden. Volgens een bekendmaking van de regering van de in ballingschap levende prins Sihanouk kunnen zij nu verhinderen, dat essentiële voorraden de stad bereiken. Ten noorden van Pnom Penh zijn hevige gevechten uitgebroken met het Cambodjaanse regeringsleger. Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben aanvallen uitgevoerd ter ondersteuning van het regeringsleger.

Massale verkoop nationaal affiche

Campagne op Amsterdamse scholen voor vrede in Vietnam

(Van een verslaggeefster)

Op alle Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs gaat volgende week op initiatief van het comité Jongeren voor Vietnam een grootscheepse campagne van start tegen de Amerikaanse oorlogsvoering in Vietnam, waarbij een massaal georganiseerde verkoop van het nationale affiche Nixon teken nu centraal zal staan. Om de leerlingen in de gelegenheid te stellen allen aan de verkoopactie deel te nemen wordt het lesprogramma op alle openbare scholen voor voortgezet onderwijs vrijdagmiddag om 2 uur afgebroken.

Schoolleiders stemmen in met initiatief

De colleges van schoolleiders bij VWO-HAVO, bij het MAVO en bij het Lager

Beroepsonderwijs in Amsterdam hebben hieraan vrijdagmiddag tijdens een bijeenkomst met leden van het comité Jongeren voor Vietnam hun medewerking toegezegd, evenals de Amsterdamse ABOP.

Ook stemden de schoolleiders in met het voorstel van het comité om op alle Amsterdamse scholen een lesproject over Vietnam te introduceren waarmee deze week gewerkt zal kunnen worden. Hierbij zal het comité vele affiches en foto's beschikbaar stellen. Leden van het comité zullen op verschillende scholen een toelichting op het lesproject komen geven.

Tienduizenden pamfletten

Vandaag zullen door de organisaties die deel uitmaken van het comité Jongeren voor Vietnam op grote schaal pamfletten worden verspreid waarin informatie over de campagne wordt gegeven. Een woordvoerder meldde ons dat hiervan tienduizenden exemplaren gedrukt zullen worden. De verkoopactie van het nationale affiche door scholieren, die vrijdag 19 januari een hoogtepunt zal krijgen, zal worden gevolgd door een grote meeting in Krasnapolsky. Op sommige scholen is de verkoop reeds van start gegaan.

Op de Osdorper Scholengemeenschap werden in een kwartier tijds 50 exemplaren verkocht; op verschillende scholen hangt het affiche voor de ramen van klaslokalen.

Bijeenkomst Waterlandcollege

Op het Waterlandcollege in Amsterdam-Noord heeft vrijdagmiddag in het kader van de Vietnamcampagne reeds een massale bijeenkomst plaatsgehad, waar 300 leerlingen bijeenkwamen. Namens het Jongerencomité voerde daar Job Pruyser het woord. Er werden 75 affiches verkocht en er werd een werkgroep van 30 leerlingen gevormd die de activiteiten van deze week zullen voorbereiden.

Vormingscentra

Vrijdagavond werd tijdens een bespreking van vertegenwoordigers van de Amsterdamse districten van het ANJV en de KWJ besloten een beroep te doen op de staven van de Amsterdamse vormingscentra voor werkende jongeren en ook daar de discussie over Vietnam en de affiche-verkoop te organiseren en te stimuleren, zoals dat deze week ook op de openbare scholen gebeurt.

Jongerenbijeenkomst rond Vietnam-affiche in Alkmaar

Het comité Jongeren voor Vietnam in de kop van Noord-Holland belegt maandagavond 15 januari een grote bijeenkomst in het Landbouwhuis in Alkmaar, waar tientallen scholieren en werkende jongeren de mogelijkheden zullen bespreken om vrijdag en zaterdag tot activiteiten op en vanuit de scholen in Alkmaar, Den Helder, Schagen, Hoorn, Enkhuizen, Medemblik en andere plaatsen te komen. Het comité denkt aan de grote campagne rond de verkoop van het Nationale affiche. Eind vorige week zijn op tientallen scholen en vormingscentra manifesten verspreid, waar in de jongeren worden opgeroepen om maandagavond om 8 uur naar het Landbouwhuis in Alkmaar te komen: Helderseweg 8, vlak achter het station.

Generaal Haig naar Saigon — Kissinger bij Nixon

1572-N 73 WT

SPOEDOVERLEG VAN AMERIKAANSE TOP

De adviseur van de Amerikaanse president Nixon, Kissinger, is gistermorgen vroeg in Key Biscayne aangekomen voor spoedoverleg. Zijn vliegtuig uit Parijs maakte een tussenlanding in Washington om generaal Haig mee te brengen naar het presidentiële buitenverblijf in Florida. Later werd bericht dat Haig, die tot voor kort assistent van Kissinger was, maar nu de functie bekleedt van vice-stafchef van het leger, nog gisteravond naar Saigon is gezonden voor besprekingen met Thieu, terwijl hij ook andere marionettenregiems in Zuidoost-Azië zal bezoeken.

Over het koortsachtige overleg dat in kringen

van de Amerikaanse regering op gang is gekomen zijn geen mededelingen verstrekt. Wel zei perschef Ziegler van het Witte Huis dat de besprekingen in Parijs 'serieus' waren geweest. Hoe lang Kissinger in Key Biscayne zal blijven weigerde hij te zeggen. Uit Zuid-Vietnam komen inmiddels berichten over succesvolle acties van het bevrijdingsleger. In Quang Tri werden ondanks zware bombardementen van de Amerikanen slagen toegebracht aan een huurlingeneenheid mariniers die daar poogde op te rukken. Ze stuitte op zeer zware tegenstand en werd op grote schaal bestookt met artillerievuur.

Verklaring Noordvietnamese delegatie

De delegatie van Noord-Vietnam in Parijs heeft een verklaring uitgegeven over de besprekingen tussen Le Duc Tho en Kissinger. In de korte verklaring van zaterdag staat dat 'de vertrouwelijke contacten van deze week tussen speciale adviseur Le Duc Tho, minister Xuan Thuy en dr. Henry Kissinger vooruitgang hebben gemaakt.' In deze verklaring, welke een eerste mededeling bevat over de stand van het overleg, wordt verder gezegd dat de experts van beide zijden hun werkzaamheden maandag (vandaag) zullen voortzetten in Gif-sur-Yvette om half elf.

Gisteren hadden de Noordvietnamese onderhandelaars Le Duc Tho en Xuan Thuy een gesprek met de delegatie van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, waarbij deze op de hoogte werden gebracht van het besprokene in de afgelopen week. Ly Van Sau, de woordvoerder van de delegatie, zei dat er vooruitgang geboekt was, en dat nu moet worden afgewacht welke houding Nixon aanneemt.

De Amerikaanse onderhandelaar Kissinger zei zaterdagavond bij zijn vertrek uit Parijs dat Le Duc Tho en hij 'zojuist zeer uitgebreide en zeer nuttige onderhandelingen' hadden gevoerd. Over zijn terugkeer naar de VS zei hij dat Nixon zou besluiten welke stappen gedaan zouden worden, terwijl ondertussen Sullivan in Parijs blijft om besprekingen voort te zetten met onder-minister Nguyen Co Thach over technische zaken. Hij verklaarde dat ook Le Duc Tho in de Franse hoofdstad blijft en dat ze 'door onze gebruikelijke kanalen' in het nauwste contact blijven.

Reeks successen bevrijdingsleger

de provincie Quang Tri. Gedurende een 24 uur durende aanval voerden circa 50 van deze toestellen aanvallen uit.

Een toestel van de Amerikaanse marine voerde een bombardement uit op een dorpje bij de luchtmachtbasis Da

breedtegraad werd daarbij een B-52 neergeschoten. Het toestel werd boven de provincie Nghe An geraakt. In hetzelfde gebied werd een radiografisch bestuurd verkenningsvliegtuig neergehaald.

In totaal heeft de VS sinds de intensivering van de bommenterror op 18 december nu 38 B-52's verloren.

De persdienst van de Laotiaanse Bevrijdingsbeweging maakte in het weekend bekend dat in de laatste week van december vier Amerikaanse vliegtuigen in Laos zijn neergeschoten. Tot eind 1972 zijn totaal 2.467 Amerikaanse vliegtuigen in Laos neergeschoten of op de grond vernietigd door de guerrilla-strijders daar.

uiterste noorden van Zuid-Vietnam, vonden gisteren zeer felle gevechten plaats. Mariniers van het Thieu-leger werden teruggeslagen toen ze probeerden bevrijd gebied binnen te dringen. Ze werden met meer dan 300 salvo's artillerievuur tot staan gebracht, hoewel ze uitgebreide luchtsteun van de Amerikanen kregen. Meer zuidelijk werd strijd geleverd in de Que Son-vallei, waar marionetten-troepen grote verliezen leden.

Terreur-bombardementen

Met zware B-52-bommenwerpers werden een reeks bomtapijten gelegd op

Vietnam-demonstratie in Stadskanaal

In Stadskanaal heeft zaterdag een demonstratie van meer dan 500 mensen plaatsgehadt tegen de Amerikaanse oorlogsvoering in Vietnam.

De demonstratie was georganiseerd door een comité waarin de afdeling van CPN, PvdA, D'66 en de samen met de Raad van Kerken, 2 jeugdcentra en de wereldwinkel in die plaats, samenwerken. Ze eindigde in een openlucht vergadering, waar namens de CPN de voorzitter van het comité, T. Platje, namens de PvdA wethouder Bloemsema en voorts een huisvrouw en een leraar het woord voerden. Platje wees op de betekenis van het nationale protest zoals dat op de grootse demonstratie in Utrecht tot uitdrukking is gebracht. De PvdA-er Bloemsema vergeleek Nixons optreden met dat van Hitler en stelde dat de acties voortgezet dienden te worden. Ook de andere sprekers verklaarden zich daar voorstander van.

Tot slot deelde de voorzitter van het comité mee dat komende week ook in Stadskanaal een campagne rond het nationale affiche gevoerd zal worden.

aanval op de benzinedepots werd uitgevoerd. Evenals toen spraken de Amerikaanse autoriteiten van een 'vergissing'. Zoals bekend bleek vorige week uit een bericht van het persbureau van het Bevrijdingsfront dat de aanval op de basis Da Nang een strafexpeditie was tegen muitende soldaten van het huurlingenleger, die in gevecht waren geraakt met Amerikanen. Bij de aanval die gisteren bekend werd blijken slachtoffers onder de bevolking te zijn gevallen.

Ook gisteren zetten Amerikaanse bommenwerpers hun terreuraanvallen op het zuidelijk deel van Noord-Vietnam voort. Iets ten zuiden van de 20e

graad, waar vorige week een uitgebreide aanval op de benzinedepots werd uitgevoerd. Evenals toen spraken de Amerikaanse autoriteiten van een 'vergissing'. Zoals bekend bleek vorige week uit een bericht van het persbureau van het Bevrijdingsfront dat de aanval op de basis Da Nang een strafexpeditie was tegen muitende soldaten van het huurlingenleger, die in gevecht waren geraakt met Amerikanen. Bij de aanval die gisteren bekend werd blijken slachtoffers onder de bevolking te zijn gevallen.

De oorzak van deze teruggang moe geconstateerd. De oorzak van deze teruggang moe geconstateerd. De oorzak van deze teruggang moe geconstateerd.

De productie van woningen in Amsterdam is in 1971 ten opzichte van het jaar daarvoor met 9,2% teruggelopen. Daarbij moet dat er in 1970 al een reële productiedaling van 22% was opgetreden, zo wordt gezegd. Het jaarverslag spreekt in dit verband van een dieptepunt, dat is bereikt. In het overzicht wordt opgemerkt, dat het Amsterdamse aandeel in de nationale bouwproductie voortdurend is afgenomen. In 1971 bedroeg het 4,6%, het laagste percentage dat na 1945 is geconstateerd.

Woningproductie hoofdstad of in 1971

De violist Paul Godwin geeft als gastmuzikstudenten profiteren van het ziekedagboek en ensambleider.



agent wil zijn, zo wil de NAVO- 'brandweer' de operatie van de nationale bevoelingen worden! Maar de oefeningen hebben natuurlijk een wat voordelen voor de vrienden van de generaals, de wapenfabrikanten in pello. Aan de vooravond van Strong Express wesen de generaals Goodpaster en Steinhoff op de 18de algemene vergadering van de NAVO in Istanbul erop, dat de oefening, al voordat ze begonnen was, duidelijk had gemaakt dat de NAVO-sterkte opgevoerd moest worden, en dat er in geen geval in welk land dan ook diensttijdverkorting doorgevoerd mocht worden. Toen de oefening afgelopen was, werd het interessant. Toen kon de dans om de nieuwe opdrachten beginnen. Er werd o.a. besloten tot: — vernieuwing van het wagenpark van de Westduitse Bundeswehr. Een zeer interessante opdracht voor concerns als Flick (geheerd met Rhenstahl), Klockner, Thjssen, Hamiel, Krupp en Diehl. — Uitrusting van de Europese NAVO-sterkkrachten met een Amerikaanse bommenwerper met laser-uitrusting. Voraal Lockheed, Boeing, General Electric en IBM zullen dit een wijfs besluit vinden. Zo hebben de oefeningen weer duidelijk hun nut bewezen, menen de generaals en hun vriendenkring in de oortogindustrie. Maar steeds grotere groepen mensen denken daar bepaald anders over. J. Pr.



Voortgezet overleg Nixon-Kissinger

Marionettenregiem onder zware druk

Gisteren hebben president Nixon en zijn adviseur Kissinger hun spoedoverleg voortgezet op het Floridase Witte Huis in Kay Biscayne. Ook gisteravond hielden ze zich nog in stilzwijgen over het verloop van de besprekingen in Parijs, waar — zoals de Noordvietnamese delegatie verklaarde — vooruitgang is gemaakt. Ondertussen is de vice-stafchef

van het VS-leger, generaal Haig, naar Indo-China gevlogen. Hij zal daar besprekingen voeren met marionettenleider Thieu in Saigon, alsmede met de dollarregiems in Pnom Penh, Vientiane en Bangkok.

Amerikaanse bevoorrading langs Mekong geblok- keerd

In geheel Indo-China vinden gevechten plaats en voeren guerrilla's acties uit tegen de marionettenregiems. Het bewind van Thieu in Saigon staat onder zware druk van het bevrijdings-

leger in verschillende delen van het land.

De Noordvietnamese onderhandelaar Le Duc Tho verblijft inmiddels in Parijs, waar hij telegrafisch in contact staat met Kissinger. In Vietnamese kringen is te beluisteren dat nu het wachten is op uitsluitsel over de houding die Nixon aanneemt.

De technische deskundigen van Noord-Vietnam en de VS hielden gisteren opnieuw een bijeenkomst.

In Zuid-Vietnam zetten guerrilla's van het bevrijdingsleger hun aanvallen op de huurlingen voort. De troepen van het Thieu-regiem werden in een reeks plaatsen in de Mekong-delta, rond Quang Tri en in andere delen van het land beschoten.

Gevechten

Zeer hevige gevechten vinden ook plaats in de overige delen van Indo-

Vervolg op pag. 4



'Vietnam voor de Vietnamezen', aldus een van de leuzen die werden meegevoerd bij de Vietnamdemonstratie zaterdag in Enschede, waaraan enige duizenden mensen hebben deelgenomen. Tot de demonstratie was opgeroepen door de afdelingen van CPN, PvdA, PPR, PSP en D'66, door de studentenorganisatie van de TH-Twente, door de plaatselijke ANJV-afdelingen, KWJ en door andere jeugdorganisaties en kerkelijke instellingen. Tijdens de slotmeeting werden de demonstranten opgeroepen de campagne tegen de Amerikaanse agressie voort te zetten tot de vrede door Nixon is getekend.

Vele activiteiten rond nationaal

Vietnam-affiche

Terwijl in Amsterdam de verkoop van het Nationale Vietnamaffiche Nixon teken nu, op gang is gekomen en reeds duizenden exemplaren zijn verkocht, worden ook in andere plaatsen voorbereidingen getroffen om vrijdag en zaterdag tot een grootscheepse campagne rond het affiche te komen.

In de kop van Noord-Holland bereiden de organisaties verenigd in het comité Jongeren voor Vietnam een grote verkoopactie aan de scholen en vormingsinstituten voor.

In Schiedam hebben de afdelingen van CPN, PvdA, PPR, D'66 en PSP besloten de landelijke oproep tot het voeren van deze campagne plaatselijk te ondersteunen. Zij zullen een zo breed mogelijke oproep aan alle politieke partijen, vakorganisaties, kerkelijke groeperingen en andere organisaties doen voor medewerking aan de activiteiten. Ondermeer zullen zaterdag op een zestal plaatsen in Schiedam marktkramen worden geplaatst waar het landelijke affiche wordt verkocht en waar handtekeningen zullen worden verzameld onder de drie leuzen die landelijk werden vastgesteld. Tevens zal een drietal geluidswagens door de stad rijden. Zij die in Schiedam willen deelnemen aan de activiteiten kunnen bellen naar: A. Verlinde, tel. 267455; E. Bergsma, tel. 709464; C. Hogenbirk, tel. 707813; en V. Broeke, tel. 262471.

Zwolle

In Zwolle is een werkcmité Vietnam gevormd dat bestaat uit de afdelingen

Vervolg op pag. 6



Een gevangengenomen Amerikaanse piloot wordt in de provincie Ha Tay opgebracht door een lid van de millicie.

Amerikaans consulaat in Amsterdam

korte tijd

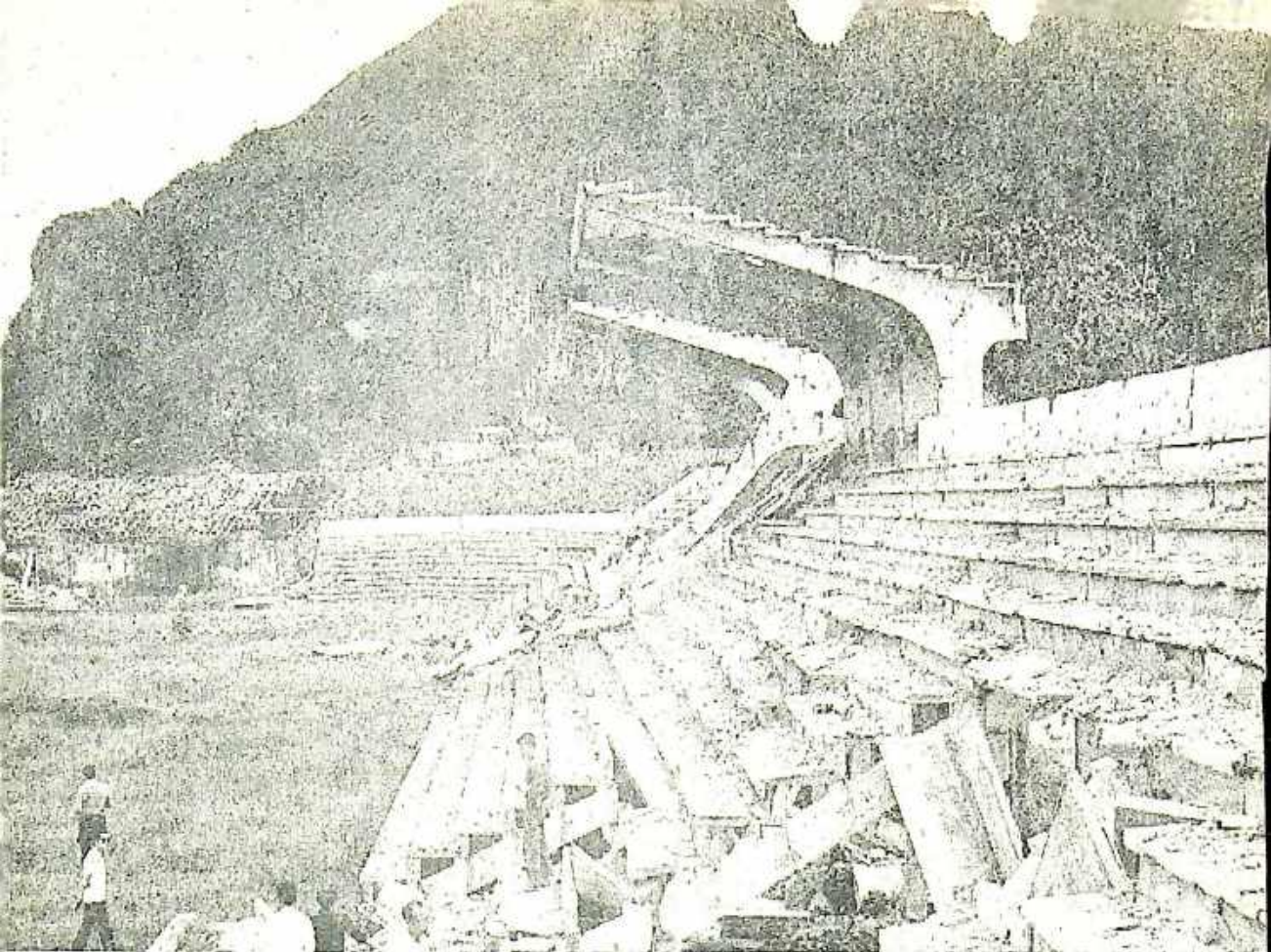
bezet

16 jan 73

(Van een verslaggever)

Toen gisteren omstreeks acht uur enkele leden van het personeel van het Amerikaanse consulaat in Amsterdam de deuren van het gebouw aan het Museumplein openden, trok een groep van ongeveer dertig personen achter hen aan het gebouw binnen. Zij sloten de deuren van het gebouw aan de binnenzijde af en hingen leuzen aan de gevel, o.a. 'Nixon teken vrede nu'. Op straat werd later een pamflet verspreid, waarin werd gezegd dat men het gebouw was binnengegaan als protest tegen de Amerikaanse terreurbombardementen op Vietnam.

Tegen negen uur arriveerden enkele tientallen agenten van de mobiele brigade, die geruime tijd vergeefse pogingen deden de toegang tot het gebouw te forceren. Omstreeks kwart voor tien lukte het een der rolluiken aan de achterzijde te openen. De groep werd daarop in Volkswagenbusjes naar het hoofdbureau van politie gebracht. Buiten had zich inmiddels een groot aantal belangstellenden verzameld. Volgens een verklaring van hoofdinspecteur De Rhodes was er geen geweld gebruikt, noch tegen het ambassadepersoneel, noch door de politie, die op verzoek van de Amerikaanse consul-generaal het gebouw binnendrong. Tegen de betrokkenen werd op het politiebureau proces-verbaal opgemaakt wegens lokaalvredebreuk. In verband daarmee werden zij verhoord, waarna zij volgens de mededelingen van de politie weer zouden worden vrijgelaten.



De verwoestingen tengevolge van de terreuraanvallen. Een aanvallend gebombardeerd sportstadion in Hon Gai.

Marionettenregiem onder zware druk

(Vervolg van pagina 1)

China. In Cambodja wordt het Lon Nol-regiem geconfronteerd met een voortdurende blokkade van Pnom Penh. Vrijheidsstrijders hebben de oevers van de Mekong op ongeveer 60 kilometer ten zuidoosten van de

hoofdstad in handen en daardoor is de aanvoerlijn Saigon-Pnom Penh afgesneden.

Verwoede pogingen om de vrijheidsstrijders te verdrijven hebben de Lon Nol-troepen niet gebaat. In Pnom Penh is een strenge rantsoenering van benzine ingesteld en gevreesd wordt dat de noodvoorraden snel zullen zijn uitgeput. Een konvooi schepen vanuit Zuid-Vietnam durft niet naar Cambodja op te stomen uit vrees voor aanvallen van de guerrilla's. Het konvooi bestaat uit schepen met voedsel, militaire voorraden en benzine. De Mekong is de belangrijkste route waarlangs de Amerikanen het dollarregiem van Lon Nol bevoorraden.

De strategisch belangrijke Laotiaanse stad Tse Bang, in het zuidoosten van het land, bij de grens met Thailand, is in handen van bevrijdingstroepen gevallen. Het bericht hierover is in Thailand bekendgemaakt.

In verschillende
Europese steden

Demonstraties tegen ^{USA} Amerikaanse agressie

In de Westduitse hoofdstad Bonn heeft gisteren een betoging van vele duizenden mensen uit alle delen van het land plaatsgevonden. Ze eisten dat de Amerikaanse agressie in Vietnam dadelijk gestaakt wordt, terwijl ook van bondskanselier Brandt werd verlangd dat deze zich openlijk en duidelijk uitspreekt tegen het brute optreden van de VS tegen de Vietnamese bevolking.

De betoging duurde twee uur en werd voor het stadhuis van Bonn afgesloten met redevoeringen waarin solidariteit met de vrijheidsstrijders in Zuid-Vietnam en met de Noordvietnamezen tot uitdrukking werd gebracht. Er namen ongeveer 20.000 mensen aan deel.

In West-Berlijn hielden naar schatting 8.000 tegenstanders van Nixons agressie een betoging door het stadsdeel Neukölln.

In Genève werd eveneens een demonstratie gehouden tegen de oorlog in Vietnam, waaraan enkele duizenden mensen deelnamen.

Uit Japan is gisteren een zending medicamenten naar Noord-Vietnam gestuurd ter waarde van ruim 80.000 gulden. De gift, die per vliegtuig wordt overgebracht, is grotendeels betaald door de Japanse regering, terwijl ook het Rode Kruis heeft bijgedragen. Hoewel Japan geen diplomatieke betrekkingen met Noord-Vietnam onderhoudt, heeft het vorig jaar ook reeds hulpgoederen gestuurd in de vorm van een zending melkpoeder.

Cynische

provocatie

Amerikaanse

onder-minister

'Een cynische provocatie'. Met deze woorden heeft de Noordvietnamese delegatie in Parijs vrijdag de uitlatingen bestempeld van de komende Amerikaanse onderminister van defensie, Clements, die donderdag in Washington zei het gebruik van atoomwapens tegen Noord-Vietnam niet te willen uitsluiten.

De uitlatingen van Clements veroorzaakten zowel in Amerika als daarbuiten onmiddellijk grote beroering. Leden van het Amerikaanse Congres verlangden een onderzoek, in Zweden werd door verschillende organisaties geprotesteerd.

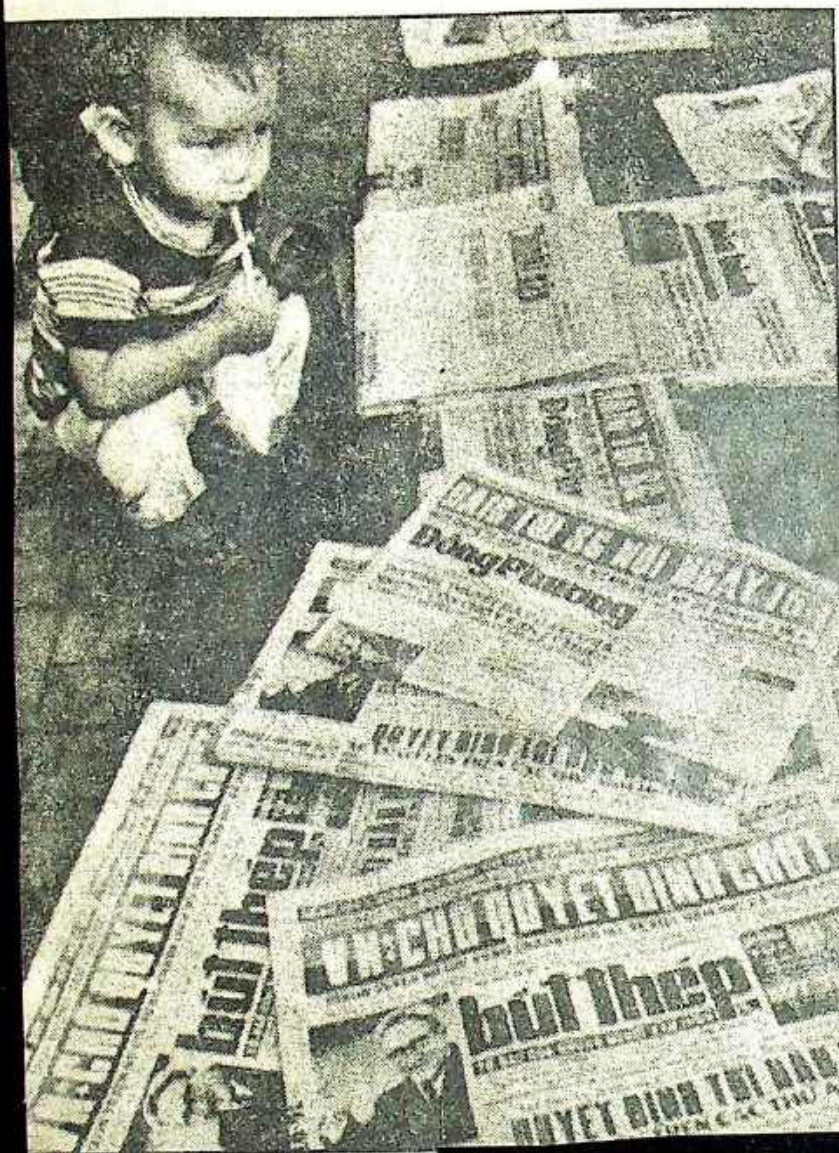
Clements, een oliemiljonair uit Texas, is als onderminister nog niet in functie. Hij deed zijn uitlatingen donderdag tijdens een hoorzitting van de Senaatscommissie voor de strijdkrachten die de benoeming nog moet bekrachtigen. De onbeschaamde agressieve mentaliteit van Nixons nieuwste uitverkorene kwam naar voren bij zijn antwoorden op vragen uit de commissie.

De beroering over het optreden van Clements was zo groot dat het Witte Huis, het Pentagon en het State Department vrijdag in de loop van de dag in allerijl met tegenverklaringen kwamen. Nixon liet zijn perschef verklaren dat kernwapens niet tot de middelen behoren die hij in Vietnam zal gebruiken. Aan het vertrouwen van Nixon in zijn komende onderminister van defensie blijken diens uitlatingen overigens niets te hebben afgedaan.

In de Noordvietnamese persverklaring in Parijs werd vrijdag gezegd dat het dreigement van Clements 'de oorlogshysterie onthult van de Amerikaanse leiders'. Het is een cynische provocatie niet alleen tegen het Vietnamese volk maar tegen alle Amerikanen en de hele mensheid, die vastbesloten verlangt dat de regering-Nixon haar bombardementen stopt en snel het vredesaccord tekent'.

DOORBRAAK VIETNAM-OVERLEG LIJKT ZEKER

Nixon staakt bombardementen



Een Zuidvietnamees kind drinkt rustig zijn bekertje limonade, terwijl schreeuwerige krantekoppen de inwoners van Saigon op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen.

WASHINGTON/SAIGON, 16 jan. (Reuter, UPI, AP, AFP) — Het besluit van president Nixon om met onmiddellijke ingang alle bombardementen op Noord-Vietnam voor onbepaalde tijd op te schorten heeft het optimisme over een spoedige bestandsovereenkomst in Vietnam sterk aangewakkerd. Volgens een bekendmaking van het Witte Huis is het besluit genomen op grond van de vooruitgang bij de onderhandelingen tussen Nixons speciale adviseur, Henry Kissinger, en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho. De Amerikaanse Zevende Vloot heeft tevens opdracht gekregen alle beschietingen voor de Noordvietnamese kust te staken. Ook de mijnevelden voor de Noordvietnamese havens worden niet langer vernieuwd.

*Bestand gaat
wellicht in
op 3 februari*

Uit Saigon heeft een correspondent van de Amerikaanse radio- en televisieomroeping CBS gemeld, dat de Verenigde Staten en Noord-Vietnam een bestandsovereenkomst nog deze week zullen tekenen. Hij beriep zich voor dit bericht op „zeer betrouwbare kringen, die in nauw contact staan met de regering-Thieu”. President Thieu zou bereid zijn het akkoord te ondertekenen. Volgens het regeringsgezinde dagblad Tin Song kan een bestand op 3 februari ter gelegenheid van het boeddhistische nieuwjaar (Tet) van kracht worden.

Een Zweeds parlementslid heeft uit regeringskringen in Hanoi gemeld,

dat de Amerikaanse en Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs het eens zijn geworden over een ontwerp-overeenkomst, die in grote trekken is gebaseerd op het principe-akkoord van vorig jaar oktober. Volgens zijn verklaring is de Noordvietnamese regering bereid de overeenkomst elk ogenblik te ondertekenen. De Amerikaanse Democratische leider in de Senaat, Mike Mansfield, heeft gezegd, dat de hoop op een spoedig akkoord is toegenomen.

De woordvoerder van het Amerikaanse Witte Huis, Ronald Ziegler, verklaarde, dat president Nixon zijn besluit had genomen na „diepgaande beraadslagingen” met de Zuidvietnamese president Thieu, die voortdurend volledig op de hoogte was gehouden. Hij benadrukte, dat het ging om een „eenzijdige beslissing” van de kant van de Verenigde Staten. Van een eventuele gelijktijdige vermindering van Noordvietnamese militaire activiteiten ten zuiden van de gedomiteerde zone verklaarde hij niets te weten.

Op de vraag of president Nixon mogelijk zaterdag in zijn rede bij gelegenheid van de inauguratie voor zijn tweede ambtstermijn het einde van de oorlog aankondigt, antwoordde Ziegler: „Wij hebben geen kurstmatige tijdschema's. Het enige schema, dat we hebben, is om zo kort mogelijk termijn een vredesregeling tot stand te brengen”. Hij weigerde in te gaan op de speculaties, dat al een principe-akkoord is bereikt en de ondertekening binnen enkele dagen een feit zal zijn.

Volgens de woordvoerder van het Witte Huis gaan de onderhandelingen nog steeds door. Kissinger zal „in een betrekkelijk nabije toekomst” naar Parijs terugkeren om de besprekingen met Le Doek Tho te vervolgen. De mijnen, die al voor de Noordvietnamese kust liggen, zullen voor de duur van de onderhandelingen op scherp blijven staan. Ziegler verklaarde, dat de Amerikaanse luchtmacht nog steeds vrij is doelen in Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja te bombarderen.

Uitbreiding

In Parijs hebben diplomaten van Noord-Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront bekendgemaakt, dat zij vooral officieel op de hoogte zijn gesteld van de bombardementsstop op Noord-Vietnam. Een woordvoerder van het Bevrijdingsfront eiste van president Nixon, dat hij zijn besluit ook uitbreidt tot het gebied van Zuid-Vietnam. Volgens de diplomaten betekent de Amerikaanse stap niet, dat binnen enkele uren de vrede kan worden geïmplementeerd. Zij verklaarden de terugkeer van Kissinger naar Parijs als beslissend te beschouwen.

Volgens een zagsman van de Zuidvietnamese delegatie in Parijs zijn de onderhandelingen „in een beslissend stadium” gekomen. Maandag werden de technische besprekingen tussen Amerikaanse en Noordvietnamese deskundigen over details van een bestandsovereenkomst voortgezet. De besprekingen duurden zeven uur. Vandaag komen de deskundigen opnieuw bij elkaar. Verwacht wordt, dat Kissinger nog deze week naar Parijs zal terugkeren.

In Saigon heeft president Thieu sinds zaterdag vrijwel onafgebroken overleg gevoerd met de nationale veiligheidsraad van Zuid-Vietnam. Volgens het blad Tin Song staat de Zuidvietnamese regering noch optimistisch noch pessimistisch tegenover de gewijzigde vredesovereenkomst, die de stafchef van het Amerikaanse leger, generaal Haig (door Nixon naar Saigon gezonden), naar alle waarschijnlijkheid bij zich heeft. Zuidvietnamese regeringsfunctionarissen zijn ervan overtuigd, dat de Noordvietnamese houding tijdens de laatste onderhandelingsronde „gematigder en soepeler” was.

De Noordvietnamese regering zou op twee belangrijke punten concessies hebben gedaan. In het nieuwe akkoord zou Hanoi de realiteit van het bestaan van twee Vietnams stilzwijgend erkennen en de bestaande demarcatielijn langs de 17de breedtegraad aanvaarden als een tijdelijke militaire en politieke grens.

Bovendien zou Hanoi de vorming van een internationale controlecommissie van ongeveer 2500 man hebben geaccepteerd in weerwil van de vroegere eis, dat een controlerend orgaan hooguit uit 250 man zou moeten bestaan. Van Amerikaanse of Zuidvietnamese concessies is niets bekend, maar aangenomen wordt, dat Saigon zich niet zal verzetten tegen de blijvende aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in Zuid-Vietnam.

Amerikaanse bommenwerpers voerden maandag aanvallen uit op doelen in het zuidelijk deel van Noord-Vietnam, voordat het besluit van president Nixon bekend werd. Ook boven Zuid-Vietnam woedde de



De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, tijdens de bekendmaking van Nixons besluit alle militaire acties tegen Noord-Vietnam op te schorten.

luchtoorlog in alle hevigheid voor. Op de grond werd een verhoging van de gevechtsactiviteiten gemeld in de omgeving van Saigon. Volgens militaire woordvoerders is dit een aanwijzing, dat een bestand op handen is, omdat beide partijen zoveel mogelijk terrein willen veiligstellen.

Het besluit van president Nixon betekent het voorlopige einde van 285 dagen militaire acties tegen het grondgebied van Noord-Vietnam. In deze periode zijn volgens opgaven van het Amerikaanse militair commando 55.004 aanvallen met jachtbommenwerpers en 4904 aanvallen met zware B-52-bommenwerpers uitgevoerd. De grootscheepse bombardementen begonnen op 6 april vorig jaar in antwoord op het maartoffensief van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront. Op 8 mei kondigde Nixon een mijnblokkade van alle Noordvietnamese havens af.

Confessionele kritiek op PvdA-plannen

REGERING GAAT VIETNAM HELPEN

Deze maand al half miljoen voor Comité

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 16 jan. — Minister Boertien (Ontwikkelingssamenwerking) gaat vrijdag op de besloten vergadering van de Tweede Kamer-commissie voor Buitenlandse Zaken enige toezeggingen doen voor het verlenen van humanitaire hulp aan Vietnam. Volgens de ontwikkelingsdeskundigen van de progressieve drie PvdA, PPR, D'66 zijn er kanalen voor de regering om rechtstreeks financiële steun te bieden aan Hanoi, ook nu Noord-Vietnam nog niet is erkend.

Zowel in de PvdA als in de PPR wordt ervoor gepleit bij overheids-hulp vooral het Medisch Comité Nederland-Vietnam in te schakelen, dat directe contacten onderhoudt met de gezondheidsdiensten in Noord-Vietnam en in de bevrijde gebieden in het zuiden.

Het kabinet-Biesheuvel heeft nog weinig haast met het diplomatiek erkennen van Noord-Vietnam. In regeringskringen wordt gezegd, dat Den Haag eerst zekerheid wil over de voorwaarde voor het bestand en de details van een vredesakkoord. De regering wenst de partijen niet voor de voeten te lopen met een voortijdige erkenning, zo werd er aan toegevoegd.

De overgrote meerderheid van de progressieve drie vindt een directe diplomatieke erkenning van Hanoi daarentegen dringend gewenst.

Merkwaardig is het standpunt van de confessionele partijen sinds vorige week in de Volkskrant een reeks voorlopige ideeën van de PvdA-fractie over Nederlandse acties in de



MINISTER BOERTIEN

kwestie-Vietnam werd gepubliceerd. De deskundigen in de confessionele fracties weigerden daarna intern overleg met hun socialistische collega's over deze onderwerpen voor de commissievergadering van vrijdag met de ministers Schmelzer en Boertien. Het verwijt was dat de PvdA-fractie de schijn wekte een partijpolitiek stuk propaganda aan deze zaak te willen verbinden.

Van minister Boertien wordt verwacht, dat hij voor het beschikbaar stellen van financiële steun aan alle partijen in Vietnam de voorkeur geeft aan internationale organisaties, zoals het Rode Kruis en UNICEF. Een aantal van deze organisaties is sinds enige weken verenigd in een comité, dat onder de titel Heel Vietnam een nationale actie op touw heeft gezet.

Rode Kruis

Volgens directeur Van Emden van het Nederlandse Rode Kruis heeft het Internationale Rode Kruis in de afgelopen vier jaar voor ongeveer honderd miljoen gulden naar Noord- en Zuid-Vietnam gestuurd, waarvan 65 procent naar het noorden. Op het hoofdkwartier in Genève ligt een grootscheeps operatieplan gereed voor Rode Kruishulp in heel Indo-China.

Dat plan komt in uitvoering zodra een wapenstilstand is geformaliseerd en de wegen open zijn. Voor de eerste paar maanden heeft alleen het Internationale Rode Kruis voor dat doel vijftig miljoen gulden nodig, aldus de heer Van Emden.

Vertegenwoordigers van het Medisch Comité Nederland-Vietnam nemen het komende weekeinde in Parijs deel aan overleg met zusterorganisaties in Europa en met coördinerende artsen uit Noord-Vietnam en van de Voorlopige Revolutionaire Regering. Daarbij wordt waarschijnlijk ook besproken, of de verschillende comités hun nationale regeringen om steun zullen vragen voor speciale projecten.

Het Medisch Comité Nederland-Vietnam heeft alleen in de eerste dagen van januari al ongeveer een half miljoen gulden binnen gekregen. Sinds begin 1969 heeft het comité voor viereenhalf miljoen gulden aan medicijnen en andere hulpgoederen naar Vietnam gestuurd. Er is op dit ogenblik voor vijf ton in bestelling. Van elke zending per schip of vliegtuig uit Nederland kreeg het comité een ontvangstbevestiging uit Noord-Vietnam.

Het Medisch Comité heeft plannen om terstond na de afkondiging van een bestand in Vietnam een beroep te doen op het Nederlandse volk om de hulp te verveelvoudigen. Een bomstop geeft namelijk ook de gelegenheid om zonder gevaar van herhaalde vernieling de nieuwbouw van ziekenhuizen ter hand te nemen.



Nixon: „...Kom maar uit je hokje...!”

NA 2 UUR UIT GEBOUW GEHAALD

Consulaat-bezitters

snel voor rechter



Regering-Brandt weert Vietcong

(Van onze correspondent)

BONN, 16 jan. — De bondsdagregering heeft maandag twee leden van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam de toegang tot de bondsrepubliek geweigerd. Al eerder heeft Bonn leden van de Vietcong verboden het land te betreden.

De beide landen van de Vietcong zouden spreken op een demonstratie in Frankfurt tegen de Amerikaanse oorlog in Vietnam. De betoging die onder andere door de SPD van Frankfurt was georganiseerd, ging wel door.

Het ministerie van buitenlandse zaken noemde als reden van de weigering dat het optreden van de leden van de Vietcong niet past in de Westduitse politiek van vrede en ontspanning. De bondsregering kan niet toestaan, aldus het ministerie, dat vanuit de bondsrepubliek politieke propaganda tegen „derde staten” (lees Amerika) wordt bedreven.

BEZETTING

16 JAN 73 M
Vervolg van pagina 3

dadiger", „Nixon teken de vrede nu" en „Bezet". Buiten deelden actiegroepen pamfletten uit, waarin werd meegedeeld, dat de bezetting een uiting was van „afschuw over de reeks terreurbombardementen die de Amerikaanse regering laat uitvoeren op Vietnam". Verder verklaarden de bezetters: „Wij voeren deze actie omdat we geloven dat alleen pressie van buiten Nixon ertoe kan bewegen de vrede te tekenen."

Het parate peloton van de Amsterdamse politie arriveerde onder leiding van commissaris De Rhodes rond negen uur bij het consulaat. Bij de ontruimingsactie waren zestig man van de politie betrokken. Nadat de consul-generaal E. Braderman opdracht had gegeven het gebouw te openen, trachtte de politie aan de achterzijde een deur te forceren. Dit mislukte.

Vervolgens werd geprobeerd onder het oog van vele belangstellenden, die in spreekkoren „Nixon moordenaar" riepen, de voordeur in te rammen, maar ook dit liep op niets uit. Een politieman probeerde daarna via de voorgevel naar de eerste etage te klimmen, evenmin met resultaat. Vervolgens plaatste de politie een keukentrap op het dak van een politiebuisje om te proberen een ruit in te slaan. Het gepanserde glas week echter niet. Zelfs tegen bijlagen was het bestand.

Rolluik

Tenslotte wist de politie het consulaat binnen te komen via een rolluik dat niet afgesloten bleek, maar ook toen had men nog alle moeite om bij de bezetters te komen aangezien ze de kamers hadden gebarricadeerd met zware kasten. Nadat deze hindernis genomen was, lieten de bezetters zich in groepjes en zonder verzet te plegen afvoeren naar de politiebuisjes. Maandagmiddag rond half drie waren ze — nadat tegen hen proces-verbaal was opgemaakt — allen weer op vrije voeten.

Volgens veiligheidsman W. Smit van het consulaat, is slechts geringe schade aangericht in het gebouw. Een paar ruiten en een kapstok zijn vernield, maar volgens Smit zou hierbij geen sprake zijn geweest van opzet. De werkzaamheden op het consulaat konden maandag nog geruime tijd niet hervat worden, omdat men zich eerst moest bezighouden met het sorteren van de papieren, die door het schuiven met de kasten door elkaar geraakt waren.

De bezettingsactie blijkt ongeveer twee weken aan voorbereiding te hebben gekost. Lyman Priest verklaarde maandag, dat hij een man onder de bezetters herkend had als degene, die zich twee weken geleden bij het consulaat had aangediend. Een van de bezetters heeft voorts verklaard, dat de bezetting de eerste van een reeks acties tegen de oorlog in Vietnam was en dat het consulaat al enige tijd geobserveerd werd.

Ambassade

De bewaking van het consulaat-generaal in Amsterdam door de Amsterdamse politie was onderdeel van het zogenaamde „rijdend toezicht". Dit wil zeggen dat patrouillewagens van de politie op geregelde tijden langs het gebouw rijden. De Haagse politie heeft maandagmorgen in verband met de bezetting in Amsterdam de bewaking van de Amerikaanse ambassade verscherpt. Bij het gebouw aan het Lange Voorhout zijn enkele agenten op post gezet, terwijl ook bij de residentie van de Amerikaanse ambassadeur aan de Tobias Asserlaan is overgegaan tot politiebewaking.

Kissinger deze week niet naar Parijs

AMERIKA REMT SNEL AKKOORD

Saigon meldt bestand op vrijdag

WASHINGTON/SAIGON, 17 jan. (Reuter, UPI, AP, AFP) — Het Amerikaanse Witte Huis heeft de hoop op een akkoord tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam nog deze week afgezwakt. De speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, zal op zijn vroegst volgende week naar Parijs terugkeren om de besprekingen met de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho voort te zetten. Volgens de woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, heeft Nixon geen plannen om via radio en televisie mededelingen te doen vóór zijn inauguratie voor zijn tweede ambtstermijn zaterdag.

Ziegler weigerde commentaar te geven op berichten uit Saigon dat Amerika en Zuid-Vietnam vrijdag een bestand zullen afkondigen ongeacht de situatie rond een vredesregeling. Volgens regeringsfunctionarissen in de Zuidvietnamese hoofdstad moet een dergelijk bestand de weg effenen voor de ondertekening van een vredesakkoord door alle vier betrokken partijen (Amerika, Noord-Vietnam, Zuid-Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront). Het akkoord zou nog deze maand moeten worden ondertekend.

In Parijs hebben Noordvietnamese autoriteiten zich terughoudend uitgesproken over de kans op een snelle regeling ondanks de stopzetting van alle Amerikaanse militaire activiteiten tegen Noordvietnamese grondgebied. Radio-Hanoi bracht het Noordvietnamese volk van de stopzetting van de bombardementen op de hoogte, maar waarschuwde tegelijkertijd, dat dit voorheen ook is gebeurd en daarna desondanks nog heviger en barbaarser bombardementen door de Verenigde Staten werden uitgevoerd.

Waakzaam

De algemeen vertegenwoordiger van Noord-Vietnam in Frankrijk, Vo Van Soeng, verklaarde, dat het Viet-



namese volk waakzaam moet blijven, ook al zijn tijdens de onderhandelingen vorderingen gemaakt. Hij zei, dat het van de Verenigde Staten afhangt of een overeenkomst wordt getekend of de oorlog wordt voortgezet. Onder Noordvietnamese functionarissen bestaat de vrees, dat Kissinger alsnog zal proberen betere voorwaarden van Le Doek Tho los te krijgen en daardoor verdere vertraging ontstaat. „De bombardementen zijn opgeschort, maar een akkoord is nog niet getekend”, aldus een zegsman.

Een Zuidvietnamese delegatie van vijf hoge militairen zal deze week naar Parijs vertrekken om mede de laatste hand te leggen aan de protocollen van een bestandsovereenkomst. De delegatie blijft in Parijs, totdat een akkoord is ondertekend, zo is in Saigon bekendgemaakt. Verondersteld wordt, dat de delegatie wordt betrokken bij de precieze vaststelling van de gebieden, die door de regering-Thieu en de Vietcong worden gecontroleerd. In Parijs worden de technische besprekingen tussen Amerika en Noord-Vietnam ook vandaag voortgezet.

In de Zuidvietnamese hoofdstad had Nixons afgezant, generaal Haig, dinsdag een eerste onderhoud van tweeënehalf uur met president Ngoajen Van Thieu. De Amerikaanse ambassade deelde mee, dat Haig meer besprekingen met Thieu zal voeren en het tijdstip van zijn vertrek nog niet vaststaat. Hieruit werd afgeleid, dat Haig naar Saigon is gezonden om in ieder geval de instemming van Thieu te krijgen, voordat Kissinger voor een laatste bespreking met Le Doek Tho naar Parijs terugkeert.

Volgens regeringskringen in Saigon heeft president Nixon de Zuidvietnamese president opgeroepen vertrouwen in hem te stellen en af te zien van verdere moeilijkheden. Het bestand, dat vrijdag zou worden afgekondigd, moet de uitwisseling van

Nixons afgezant generaal Haig (rechts) wordt bij zijn aankomst in Saigon verwelkomd door de Amerikaanse ambassadeur Ellsworth Bunker (links) en de opperbevelhebber van het Amerikaanse leger in Indo-China, generaal Weyand.

de krijgsgevangenen mogelijk maken, waarna de vier betrokken partijen de laatste hindernissen kunnen overwinnen. Zuidvietnamese functionarissen verklaarden, dat Thieu gezien de pressie van Nixon en de dreigende acties in het Amerikaanse Congres „geen keus” heeft.

Thieu zou niet langer eisen, dat de terugtrekking van alle Noordvietnamese troepen uit Zuid-Vietnam in een akkoord wordt opgenomen. Deze kwestie zou afzonderlijk worden geregeld. De demarcatielijn tussen Noord- en Zuid-Vietnam zou met instemming van Hanoi zijn tijdelijk karakter behouden. Amerika en Noord-Vietnam zouden ook overeenstemming hebben bereikt over de grootte van de internationale controlemmissie, die uit ongeveer 2500 man zou bestaan en vanuit zeven bases in Zuid-Vietnam zou optreden. Het akkoord zou verder gelijk zijn aan de overeenkomst van vorig jaar oktober.

Aan het front werd dinsdag een opleving gemeld van gevechten in gebieden, waar beide partijen (Saigon en de Vietcong) voortdurend een bestand van kracht wordt nog een laatste winst proberen te boeken. Amerikaanse bommenwerpers waren actief in Laos, Cambodja en Zuid-Vietnam. De Vietcong heeft de Verenigde Staten ervan beschuldigd ondanks de bombardementsstop op Noord-Vietnam „barbaarse bombardementen” op Zuid-Vietnam uit te voeren. De verkenningsvluchten van Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam gaan door, zo heeft het Pentagon verklaard.

HOE HET AMERIKAANSE



Het barricaderen van de achteringang.

VANDAAG hebben we het Amerikaanse consulaat bezet om uiting te geven aan onze afschuw over de reeks terreurbombardementen die de Amerikaanse regering laat uitvoeren op Vietnam. Zo begon de gestencilde verklaring van de bezetters van het Amerikaanse consulaat te Amsterdam, die jl. maandagochtend werd uitgegeeld. Als redenen voor hun demonstratieve actie noemden de bezetters verder het aanwenden van deze bombardementen als „onderhandelingsinstrument”: oorlogsmisdaden, begaan door de president van de Verenigde Staten. De tot dusverre op Vietnam geworpen bommen hadden samen een explosieve kracht van 55 maal de atoomboom op Hiroshima. Op het moment van de consulaatsbezetting werd nog tussen de 2.000 en 3.000 ton bommen per dag afgeworpen op Zuid-Vietnam en een belangrijk deel van Noord-Vietnam. Wat er ook op dit moment aan overeenkomst bereikt moge zijn, het blijft duidelijk dat Nixon met een ongekend cynisme het vredesverlangen van het Amerikaanse volk gebruikt heeft voor zijn verkiezingspropaganda. De mededeling van de bezetters: „Wij voeren deze actie, omdat wij geloven dat alleen pressie van buiten Nixon nog ertoe kan bewegen de vrede te tekenen,” heeft niets van z'n realiteit verloren. Onder de 34 bezetters waren ook twee vaste medewerkers van De Nieuwe Linie, verslaggever Bart Edel en fotograaf Hans van den Bogaard. Hieronder volgt het verslag van de voorbereiding en de feitelijke bezetting en de exclusieve foto's omdat de Nieuwe Linie-fotograaf de enige fotoverslaggever binnen het gebouw was.

HET is zondagavond. De kleine achterkamer van het huis op de zoveelste verdieping in een straat



15 Januari 1973. Bezetting van het Amerika gekomen. Een employé krijgt gotegenhelc

HOE HET CONSULAAT BEZET WERD

vervolg van pagina 1

ten spandoeken hangen, anderen praten met 'Karel' en een Amerikaan (mensonterend bang: zijn ze in Amerika echt geweld gewend?). Weer anderen barricaderen de deuren, systematisch van verdieping naar verdieping. „They're well organized,” hoor ik de Amerikaan door de telefoon zeggen. Overal portretten van Nixon aan de wand. Breed glimlachend; serieus; geïnteresseerd; nadenkend; alleen of in gezelschap. In de kamer van de consul-generaal hangt een foto van de hele familie Nixon, de patriarch uitbundig lachend in het middelpunt, zoonlief of verloofde van dochter in collaborateursconfectie. Onze handen jeuken, maar indachtig de afspraak vernielen wij niets, ook niet de vlaggen op standaard met gouden roofvogels. Als ik later de verzorgde Amerikaan hoor klagen over de „goddamned coldness”, die uit een deurgat tocht moet ik denken aan de Vietnamezen. Het hele gebouw is centraal verwarmd en de man klaagt over twee graden temperatuurverschil. De posten worden versterkt en er wordt vergaderd. Iedereen is blij. Allicht dat het gebouw niet zonder wapens te verdedigen is. Op tientallen plekken zou de politie er in kunnen —

Politie en bezetters, in een van de kamers van het consulaat bijeen.



'Karel-met-de-Volkskrant', die tijdens het bezetten van het gebouw op de verborgen alarmknop drukt.

en alleen het opstapelen van materiaal zou de bezettingstijd kunnen rekken. Het bericht van de bezetting is al op de radio geweest. De mensen stromen toe, maar na drie kwartier zijn er twee geüniformeerde politieagenten. Langzaam-aan-actie? Solidariteit of gewoon het om acht uur wisselen van de wacht? Buiten arriveert de consul-generaal. Hij rijdt in een grote blauwe slee, een chique neger-Uncle Tom achter het stuur. Er wordt druk overleg gepleegd met de nu toestromende agenten. Buiten groeit ook de leuzen scanderende mensenmassa. Goede mentale steun. De politiemacht zwelt aan. Om half tien tel ik vijf overvalwagens en vier witte motoren met zijspan. Het krioelt van de petten. Op sommige plaatsen houden de barricades het al bijna niet meer. Alles wordt nu een beetje verwarrend. We verzamelen ons in de afgesproken grote ruimte op de tweede verdieping en wachten de komst van de agenten af. Het gebouw is onverdedigbaar — door ligging en inrichting. We zijn dan ook niet vierentwintig uur

in het gebouw gebleven. De politie was al na 1½ uur binnen. Daarom hebben we geen tijd gehad om aandacht te vragen voor de consumenten-boycot-acties en voor de scholierenstakingen, die op stapel staan. 9.42 uur. Uniformen propen zich naar binnen. Van boven, van onderen, overal komen ze vandaan. We bieden geen verzet. We worden krantig bij de arm gepakt en naar buiten gebracht. Met veel uiterlijk machtsvertoon, sirenes, motoren met zijspan voorop, scheuren we door de stad. Door rode stoplichten, over de trambaan en aan de verkeerde kant van de weg. De bravoer-toer eindigt bij het hoofdbureau, waar een uren in beslag nemende administratieve procedure zijn aanvang neemt. Alles gaat overigens nogal relaxed. Over de radio horen we, dat we een proces-verbaal krijgen wegens lokaalvrede-breuk. De controle op de Amerikaanse ambassade in Den Haag wordt ook versterkt. Ach ja, om Nixon te stoppen is nog veel meer nodig. Maar we kunnen minstens protesteren.

BART EDEL

HOE HET CONSULAAT BEZET WERD

vervolg van pagina 1

ten spandoeken hangen, anderen praten met 'Karel' en een Amerikaan (mensonterend bang; zijn ze in Amerika echt gewild gewend?). Weer anderen barricaderen de deuren, systematisch van verdieping naar verdieping. „They're well organized,” hoor ik de Amerikaan door de telefoon zeggen. Overal portretten van Nixon aan de wand. Breed glimlachend, serieus; geïnteresseerd; nadenkend, alleen of in gezelschap. In de kamer van de consul-generaal hangt een foto van de hele familie Nixon, de patriarch uitbundig lachend in het middelpunt, zoonlief of verloofde van dochter in collaborateursconfectie. Onze handen jeuken, maar indachtig de afspraak vernielen wij niets, ook niet de vlaggen op standaard met gouden roofvogels. Als ik later de verzorgde Amerikaan hoor klagen over de „goddamned coldness”, die uit een deurgat tocht moet ik denken aan de Vietnamezen. Het hele gebouw is centraal verwarmd en de man klaagt over twee graden temperatuurverschil.

De posten worden versterkt en er wordt vergaderd. Iedereen is blij. Allicht dat het gebouw niet zonder wapens te verdedigen is. Op tientallen plekken zou de politie er in kunnen —



'Karel-met-de-Volkskrant', die tijdens het bezetten van het gebouw op de verborgen alarmknop drukt.

en alleen het opstapelen van materiaal zou de bezettingstijd kunnen rekken. Het bericht van de bezetting is al op de radio geweest. De mensen stromen toe, maar na drie kwartier zijn er twee geïnfomeerde politieagenten. Langzaam-aan-actie? Solidariteit of gewoon het om acht uur wisselen van de wacht?

Buiten arriveert de consul-generaal. Hij rijdt in een grote blauwe slee, een chique neger-Uncle Tom achter het stuur. Er wordt druk overleg gepleegd met de nu toestromende agenten. Buiten groeit ook de leuzen scanderende mensenmassa. Goeie mentale steun. De politiemacht zwelt aan. Om half tien tel ik vijf overvalwagens en vier witte motoren met zijspan. Het krielt van de petten. Op sommige plaatsen houden de barricades het al bijna niet meer. Alles wordt nu een beetje verward. We verzamelen ons in de afgesproken grote ruimte op de tweede verdieping en wachten de komst van de agenten af. Het gebouw is onverdedigbaar — door ligging en inrichting. We zijn dan ook niet vierentwintig uur

in het gebouw gebleven. De politie was al na 1½ uur binnen. Daarom hebben we geen tijd gehad om aandacht te vragen voor de consumenten-boycot-acties en voor de scholierenstakingen, die op stapel staan. 9.42 uur. Uniformen propen zich naar binnen. Van boven, van onderen, overal komen ze vandaan. We bieden geen verzet. We worden kraanig bij de arm gepakt en naar buiten gebracht. Met veel uiterlijk machtsvertoon, sirenes, motoren met zijspan voorop, scheuren we door de stad. Door rode stoplichten, over de trambaan en aan de verkeerde kant van de weg. De bravoe-toer eindigt bij het hoofdbureau, waar een uren in beslag nemende administratieve procedure zijn aanvang neemt. Alles gaat overigens nogal relaxed. Over de radio horen we, dat we een proces-verbaal krijgen wegens lokaalvrede-breuk. De controle op de Amerikaanse ambassade in Den Haag wordt ook versterkt. Ach ja, om Nixon te stoppen is nog veel meer nodig. Maar we kunnen minstens protesteren.

BART EDEL

Politie en bezetters, in een van de kamers van het consulaat bijeen.



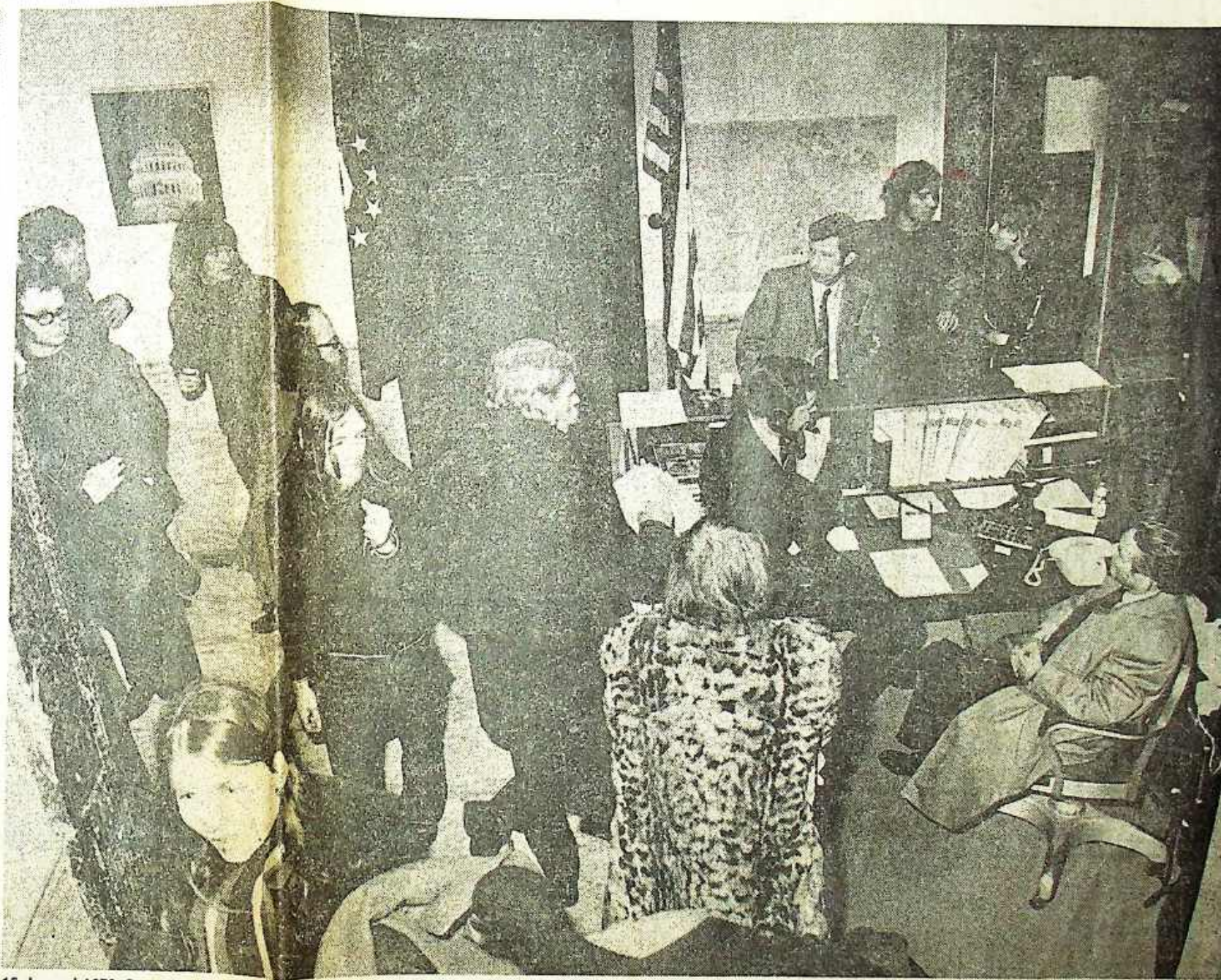
HOE HET AMERIKAANSE CONSULAAT BEZET WERD



Het barricaderen van de achteringang.

VANDAAG hebben we het Amerikaanse consulaat bezet om uiting te geven aan onze afschuw over de reeks terreurbombardementen die de Amerikaanse regering laat uitvoeren op Vietnam. Zo begon de gestencilde verklaring van de bezetters van het Amerikaanse consulaat te Amsterdam, die jl. maandagochtend werd uitgedeeld. Als redenen voor hun demonstratieve actie noemden de bezetters verder het aanwenden van deze bombardementen als „onderhandelingsinstrument”: oorlogsmisdaden, begaan door de president van de Verenigde Staten. De tot dusverre op Vietnam geworpen bommen hadden samen een explosieve kracht van 55 maal de atoomboom op Hiroshima. Op het moment van de consulaatsbezetting werd nog tussen de 2.000 en 3.000 ton bommen per dag afgeworpen op Zuid-Vietnam en een belangrijk deel van Noord-Vietnam. Wat er ook op dit moment aan overeenkomst bereikt moge zijn, het blijft duidelijk dat Nixon met een ongekend cynisme het vredesverlangen van het Amerikaanse volk gebruikt heeft voor zijn verkiezingspropaganda. De mededeling van de bezetters: „Wij voeren deze actie, omdat wij geloven dat alleen pressie van buiten Nixon nog ertoe kan bewegen de vrede te tekenen,” heeft niets van z'n realiteit verloren.

Onder de 34 bezetters waren ook twee vaste medewerkers van De Nieuwe Linie, verslaggever Bart Edel en fotograaf Hans van den Bogaard. Hieronder volgt het verslag van de voorbereiding en de feitelijke bezetting en de exclusieve foto's omdat de Nieuwe Linie-fotograaf de enige fotoverslaggever binnen het gebouw was.



15 Januari 1973. Bezetting van het Amerikaanse consulaat in Amsterdam. Een aantal van de 34 bezetters bevinden zich in de hal, direct nadat zij het gebouw waren binnengekomen. Een employé krijgt gelegenheid om op te bellen. Tegenover hem zit, afwachgend, de consul. Achter de balie links, 'Karel-met-de-Volkskrant'.

HET is zondagavond. De kleine achterkamer van het huis op de zo-veelste verdieping in een straatje

dingsgroep lang en breed bediscus-

Om half zeven is iedereen klaar wak-

de achterdeur gemiddeld wordt af-

Actie op scholen tegen oorlog in Vietnam 73

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 17 jan. *MA*

Het comité Jongeren voor Vietnam gaat op vrijdag 19 januari op zoveel mogelijk Amsterdamse scholen een campagne voeren. Voor die dag biedt het comité een lesprogramma over de oorlog in Vietnam aan, dat zal worden ingepast in het lesrooster. 's Middags zullen leerlingen in de buurt van de school 't affiche „Nixon teken vrede nu” te koop aanbieden.

De colleges van schoolleiders van VWO-HAVO, MAVO en LBO in Amsterdam staan welwillend tegenover het initiatief. De colleges hebben een brief gestuurd aan alle Amsterdamse schoolleiders, waarin zij waarschuwen tegen „een jongerenfront van onbekende signatuur, dat een schoolstaking wil organiseren”.

„De actie voor vrede in Vietnam moet doorgaan tot het moment dat de Amerikaanse president de vrede heeft getekend.” Dit zegt het comité dat de nationale Vietnam-demonstratie in Utrecht en de nationale affiche-actie organiseerde, naar aanleiding van het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam.

„Met het staken van de bombardementen is slechts ten dele tegemoetgekomen aan de eisen van het comité en de demonstranten in Utrecht. Bovendien is wantrouwen ten aanzien van de Amerikaanse bedoelingen gerechtvaardigd”, aldus de verklaring.

Groepen uit elf steden van het land zullen op 20 januari bij de Gevangenpoort in Den Haag een „Stille Wacht voor vrede in Vietnam” houden (tussen half twaalf en half één). In de elf steden worden al sinds ongeveer een jaar „Stille Wachters” tegen de Vietnamese oorlog gehouden, in Utrecht al gedurende vier jaar.

Gary Cooper als architect zijn eigen bouwwerk opblaas
heid in de keuken van de oorlog. Een de
delijk de oorzaak van de ontplofing. De enige overlevende
zijn doelstellingen, maar juist schade
leven zal falen in het bereiken van
loven echter, dat zo'n raad niet al-
groting van de peticie. "We ge-
dient te worden verfoerd. De arde-
ling Amsterdam van de NAV heeft
zijn doelstellingen, maar juist schade
loven echter, dat zo'n raad niet al-
groting van de peticie. "We ge-
dient te worden verfoerd. De arde-
ling Amsterdam van de NAV heeft

Het belangrijkste monument in Vientiane, That Loeng, dateert uit de zestiende eeuw. De hoofdstoepa die een haar bevat, toegeschreven aan Boeddha, wordt omringd door 24 kleinere stoepa's rond een open kloostergang.



Militaire impassie in Laos

kost talloze mensenlevens

17 Jan 73
E. M. van

Dialogo

Wat de politieke toestand betreft is de mening van verscheidene buitenlandse waarnemers, dat Laos van de landen in Indo-China het geringste probleem heeft te vormen, omdat aan één belangrijke voorwaarde is voldaan: de dialoog tussen partijen is op gang gehouden en de partijen erkennen elkaars wettige bestaan. Het gaat dus om de praktische verdeling van de machtskoek.

De dialoog is tot dusver een wat operetteachtige vertoning geweest, waarbij echter niet moet worden vergeten, dat ook voor Laos van belang is wat de uitkomst van het akkoord tussen Washington en Hanoi is. Praktische resultaten van de Laotiaanse dialoog zijn hiervan afhankelijk en het is typerend dat de voorstellen, die nu in Vientiane ter tafel liggen, vrijwel evenwijdig lopen met die in het voorlopige Parijse akkoord van oktober vorig jaar. De kern van het probleem is ook voor Laos in het voorlopige akkoord

koning formeel wegens collaboratie met de Fransen en vormde de verzetsbeweging Leo Lao Issara. Deze beweging is de voorloper geweest van het Laotiaanse Patriottische Front (Neo Lao Hak Sat-NLHS), dat in 1950 onder auspiciën van Hanoi in Noord-Vietnam werd opgericht, onder nominale leiding van Soevanoevong. Deze beweging is meer bekend als de Pathet Lao (vaderland Laos).

Malaise

De geschiedenis van de politieke malaise is zeer ingewikkeld, maar kan in het kort als volgt worden weergegeven.

Krachtens de eerste Geneefse akkoorden van 1954, waarbij de Noordvietnamezen en alle Fransen (op 5.000 man na) zich uit Laos zouden terugtrekken, werd de Pathet Lao erkend, die zich formeel mocht vestigen in de twee noordelijke provincies Phong Saly en Hoa Phan in afwachting van de volledige opname van de beweging in de nationale regering. Er werd een voorlopige coalitieregering gevormd van Pathet Lao, neutralisten onder Soevanna Phoema en rechtse groepen.

De Noordvietnamezen trokken zich niet terug, de pogingen tot opname van de Pathet Lao mislukten en in Vientiane vond een rechtse staatsgreep plaats, waarbij Soevanoevong en andere leden van de Pathet Lao gevangen werden genomen. Zij ontkwamen en het gewapend verzet van de Pathet Lao brak natuurlijk in alle hevigheid opnieuw los in 1959.

Na een ingewikkelde machtsstrijd kwam de tweede Geneefse conferentie ('61-'62) tot de conclusie, dat Laos neutraal gebied moest zijn, waarbij al het buitenlandse militaire personeel binnen 75 dagen na ondertekening (met uitzondering van een kleine Franse opleidingsgroep) het land moest verlaten. Controle hierop werd uitgeoefend door een Internationale Controle-commissie, die niets kon uitrichten tegen het achterblijven in Laos van de Noordvietnamese eenheden.

Wederom kwam een coalitiebewind tot stand onder Soevanna Phoema in een verhouding van links-neutraal-rechts van 4-11-4 posten in het kabinet. Soevanoevong was vice-premier en minister van economische zaken en nationale planning (een post, die hij formeel nog steeds bekleedt). Volgens buitenlandse waarnemers was de communistische leider de beste bewindsman die men ooit gekend heeft in Laos, vanwege zijn capaciteiten, zijn energie en onkreukbaarheid.

Maar reeds het volgende jaar, ontstonden nieuwe problemen veroorzaakt door een rechtse beweging, waarbij de linkse minister van buitenlandse zaken Quinin Pholse-na op 1 april 1963 werd vermoord. De linkse bewindsleden trokken

(Van onze spec. verslaggever)

VIENTIANE, januari

Het „vergeten koninkrijk” Laos, dat qua vorm sterk doet denken aan Italië (hoewel men het hier niet heeft over de „laars” maar over de „pan en pannesteel”), wordt de diplomatieke luisterpost bij uitstek genoemd voor Oost en West. Het heeft een zekere mate van neutraliteit kunnen handhaven, zoals onder meer blijkt uit de landen van Oost en West, die hier bij het hof hun diplomatieke vertegenwoordigingen hebben gehandhaafd.

Door de accreditatie bij het koninklijke hof wordt het netelige politieke probleem omzeild, of men al dan niet het regime van prins Soevanna Phoema erkent. Deze premier blijft overigens zijn regering nog steeds „voorlopig” noemen, zo lang niet op basis van verkiezingen krachtens het akkoord van Genève — waarbij ook de communisten (Pathet Lao) van zijn halfbroer prins Soevanoevong een gewichtige rol spelen — een nieuwe regering is gevormd. Intussen bestrijden beide groepen elkaar in de guerrilla, terwijl het politieke steekspel van formaliteiten nu al zo'n tien jaar duurt zonder wezenlijke veranderingen in het politieke machtsbeeld.

Wie uit het bastion van anti-communistische propaganda in Saigon na korte tijd vliegen over de geheime aanvoerroutes van noord naar zuid (Ho Tsj Minh-route) in het gezapige Vientiane landt, wordt in het staatshotel Lane Xang (land van een miljoen olifanten) al direct geconfronteerd met die formele neutraliteit. Op de leestafels ligt een enorme keus aan literatuur uit vele ideologische windstreken.

Frankrijk is er het sterkst vertegenwoordigd, zowel in periodieken als in taal, want het Frans is na de koloniale periode nog steeds de tweede taal na het Laotiaans.

Polen komt met een mooi geïllustreerd blad in het Frans, La Pologne. De Russen worden hoofdzakelijk vertegenwoordigd door Novosti persagentschap, dat met een nieuwsbulletin komt en er als een soort bijbel het boekje heeft neergelegd: „Leninisme, the Banner of Liberation and Progress of Nations.”

De Amerikanen laten zich natuurlijk niet in de hoek drukken (de voorlichtingsdienst heeft er relatief een enorm pand) en komen met een nieuwsbulletin, waarin een uittreksel staat van het nieuws van de Voice of America.

Er ligt helaas niets van China, noch van Noord-Vietnam, maar om de neutraliteit een wat farciale knik te geven kan men zich wel verdiepen in de problemen van de „Jewish Observer and Middle East Review”, een Londense uitgave die niet verder kwam dan augustus 1972.

Ik kreeg uit dit alles de indruk, dat iedereen hier met zijn publikaties welkom is, zo lang het geen pornografie is en ik vroeg mij af waar het voortvarende Nederlandse

Laos. Het is verder zeer dun bevolkt gebied. Interessant zijn ook de Chinese activiteiten in het district, waar zo'n 15 tot 20.000 Chinezen, hoofdzakelijk genietroepen en arbeiders, een weggennet aanleggen, dat aansluiting geeft op de Chinese provincie Joenan.

Volgens militaire en politieke waarnemers hebben de Chinese activi-

hevig worden bestookt door de Noordvietnamezen.

Het belangrijkste aanvoercentrum voor de Laotianen is hier Pakse, waar de luchtbasis een nog grotere bedrijvigheid te zien geeft dan in Sevannaket. Zowel op onze heenweg als terug naar Cambodja gonsde het er van de bedrijvigheid. Zware helikopters vervoerden grote

ties om infiltraties te voorkomen achtervoorzeten tot op Laotianen

Dezelfde toestand is in het grensgebied van Zuid-Vietnam, waar Zuidvietnamese troepenvaldingsacties inzetten het vrijdingsfront, dat len in

zijn in dit dunbevolkte en vrij onherbergzame land nog een aantal stammen, die geheel autonoom leven in een soort politiek niemandsland, zodat de bevolking die werkelijk onder controle van de Pathet Lao staat, minder dan 1/3 is.

Laos is het beste voorbeeld van de stelling, dat de intern elkaar be-

landse bier wordt hier met grote slokken weggehaapt en het is toch wel een vreemde gewaarwording om 's avonds, wandelend langs de kilometer brede Mekong in de nauwelijks verlichte straten, de helder verlichte ronde reclameborden te zien van een bekend biermerk in de hoofdstad van Nederland.

Slaperig

Vientiane is een slaperige stad en de indruk is dat Laos een slaperig land is, niet alleen vanwege de opium. Het is maar een indruk, want soms hadden wij duidelijk het gevoel, dat iedereen en alles hier wordt opgemerkt, zij het door gelouken ogen.

Van militaire activiteiten is uiterlijk evenmin veel merkbaar. Het lijkt een oorlog op kousevoeten. Hier en daar de bekende beelden van slaperige militairen achter zandzakken of in wachthuisjes. De enige militair wiens houding en uniform model waren opgepoetst kwam ik tegen in de Amerikaanse ambassade, die — zoals gebruikelijk — door mariniers wordt bewaakt. Het dagelijkse oorlogsnieuws meldt activiteiten hier en schietpartijtjes daar, maar bij Vietnam vergeleken is het Madurodam.

Laos — evenals trouwens Cambodja — is voor de Vietnamese oorlogvoering alleen van belang als „doorvoerhaven” van manschappen en materieel. Voor Hanoi zijn beide landen als militair object oninteressant en trouwens te kostbaar. Wel is voor Hanoi natuurlijk van belang, dat in Vientiane en Phnom Penh regeringen zitten, die tenminste neutraal zijn en als het kan sympathiek staan tegenover Hanoi.

Dat is dan ook de reden, dat Hanoi steun verleent aan bewegingen, die zich verzetten tegen alles wat rechts is in beide landen, en in Cambodja is dat veel rechtser dan in Laos. De strijd in Laos beperkt zich dan ook hoofdzakelijk tot de buurt van de Ho Tsjih Minh-route. Wie zich er te dicht bij waagt, krijgt de volle laag.

Evenals Zuid-Vietnam kent Laos zijn militaire districten. 1 is het noordwesten, 2 is het noordoosten (met de bekende Vlakte der Kruiken), 3 is het centrale gebied van de „Pannesteel”, 4 is het zuiden van de Pannesteel en 5 is Vientiane en omstreken.

Van deze districten die als MR (military region) worden aangeduid is MR-1 het rustigste gebied. Men schat het aantal Noordvietnamese gevechtstroepen hier op niet meer dan duizend man, die zich hoofdzakelijk ten noorden van de koninklijke residentie Loeang Prabang, de zetel van koning Savang Vatthane en kroonprins Vang Savang, ophouden. Die eenheden zitten er om wat steun — hoofdzakelijk symbolische — te geven aan het nationale bevrijdingsfront, bekend als de Neo Lao Hak Xat/Pathet Lao.

Opiumhandel

MR-1 heeft weinig strategisch belang voor Hanoi. De aanvoer is zeer moeilijk, en de Ho Tsjih Minh-route ligt er ver vandaan. Van enig belang is het plaatsje Ban Hoesai, dat het knooppunt is van de opiumhandel van Burma, Thailand en

teiten als voornaamste oer, dat China politiek blijft meetellen in het gebied, niet alleen ten opzichte van Laos maar misschien nog meer ten opzichte van Hanoi.

MR-2 geeft meer activiteiten te zien. Om te beginnen ligt hier in Sam Neua het politieke hoofdkwartier van de Pathet Lao, hoewel in MR-2 verder weinig bevrijdingsstroepen zitten. Wel veel Noordvietnamezen, die hier het achterland van Noord-Vietnam moeten veilig stellen. Het raakvlak is hier de Vlakte der Kruiken, waar wisselvallige gevechten worden geleverd. De belangrijkste weerstand wordt hier geboden door het huurleger van generaal Veng Pao, zo'n 3.000 man, met Long Tsjien als hoofdkwartier.

Veng Pao wordt op de been gehouden door de CIA (Amerikaanse inlichtingendienst), die hier haar belangrijkste communicatiecentrum heeft. Volgens onbevestigde berichten zou de CIA ook kleine eenheden hebben opgeleid, die als voornaamste taak hebben in Zuid-China te spioneren.

Officieel wordt dit door de Amerikanen tegengesproken. Officieel heet het, dat de Amerikaanse ambassadeur de controle heeft over alle Amerikaanse burgers in Laos en officieel is het dus ook zo, dat er alleen maar legale Amerikanen in Laos zitten, wier doen en laten wordt gecontroleerd door de ambassadeur, in casu door het State Department. Maar ja, officieel heet het, dat er geen Noordvietnamezen zitten in Laos noch in Cambodja. Stand Washington—Hanoi: 1—1.

Pannesteel

MR-3 en MR-4, de pannesteel dus, zijn van wezenlijk belang voor de Ho Tsjih Minh-route. Hier vinden dan ook de meeste schermutselingen plaats, die zich in op- en neergaande lijn bewegen. In MR-3 gaat het om het gebied van Dong Hene en Moeong Phalane, oostelijk van Savannaket, dat met zijn grote vliegveld de belangrijkste basis is voor aanvoer van de regeringstroepen, voornamelijk gerealiseerd door de helikopters van de Amerikanen.

De strijd gaat hier op en neer: zodra de Laotiaanse troepen te ver oostelijk van Moeong Phalane komen, stuiten zij op fel verzet van de Noordvietnamezen, omdat zij dan een gevaar vormen voor de Ho Tsjih Minh-route, waarin plaatsen als Moeong Phine en Tsjepone belangrijke centra zijn. Als deze plaatsen worden veroverd door de Laotianen (wat niet waarschijnlijk is), is de aanvoerroute naar het zuiden op een zeer belangrijk punt afgesneden. De Noordvietnamezen zitten hier met hun 29ste regiment, ongeveer 1500 man en de Pathet Lao komt daar bij met enkele tienduizenden.

MR-4 is vooral van belang als gebied van de uitvalswegen in de Ho Tsjih Minh-route. Hier hebben de Noordvietnamezen drie regimenten in stelling met ongeveer 4.500 man. Het 9-de regiment heeft tot taak de Laotiaanse troepen weg te houden uit het plateau van Boloven, het 39-ste zit in Khong Sedone en het 19-de levert strijd om Saravanne, dat door de Laotianen is veroverd. De Laotianen hebben na felle strijd ook vaste voet kunnen krijgen in Pak Song en Ban Thateng, waar zij

SRACH (waarschijnlijk vergeten) en drie kleine jachtvliegtuigen met schroefaanrijving van de Laotiaanse luchtmacht stegen op en verdwenen in dezelfde richting als de helikopters.

Het is moeilijk de sterkte van de Pathet Lao in MR-4 te bepalen om het eenvoudige feit, dat men hier

door
H.C. Beynon

raciaal in een vierstromengebied verkeert, waarbij Thais, Kimors, Vietnamezen en Laotianen doorengelopen, allen met hun eigen belangen in de strijd.

Dit werpt de kwestie op van de „Thaise huursoldaten die door de Amerikaanse imperialisten worden misbruikt om de Laotiaanse nationalist te vermoorden”, om een geregeld door de Pathet Lao gehanteerde kwalificatie te gebruiken. Er is hierover geen bevestiging te krijgen. Wel wordt aangenomen dat de CIA Thais gebruikt voor bepaalde taken. In militaire kringen verklaart men, dat er een soort informele en stilzwijgende afspraak is tussen Bangkok en Vientiane, dat Thaise eenheden, die de lange grens (de Mekong) bewaken, bij hun ac-

vooroverwinning kunnen boeken en dus een vrede niet met geweld kunnen afdwingen. Alleen overleg kan hiertoe leiden. Dat de oorlog zulke schrikwekkende afmetingen heeft aangenomen, komt door de inmenging van buiten: Washington en Hanoi. Maar deze inmenging heft elkaar weer op, zodat ook hier geen militaire doorbraak kan worden geforceerd, en men bij dezelfde militaire impasse uitkomt, met dit verschil, dat ontzettend veel meer mensen worden opgeofferd, hele structuren worden vernield en onschatbare materiële schade wordt toegebracht.

In het militaire gebied rond Vientiane, MR-5, zijn uitzonderingen Noordvietnamese troepen en deering van enkele van de adviseurs. Dit is het centrum van de Pathet Lao. De strijd is hier in Vientiane en de koninklijke residentie Loeang Prabang, waar in Sala Lao stellig verschaakt. Phoe Khoem en Moeong Kassy.

Een totaaltelling van de bevolking in de provincie rond de Ho Tsjih Minh-route is niet bekend. Hiervan zijn er 48.000 vechtstroepen en de ondersteunende eenheden. De taalsterkte van de Pathet Lao wordt geschat op 33 miljoen. Het koninklijke leger telt 80.000 man.

Het gebied, dat hoofdzakelijk wordt beheerst, ligt rond de hoofdstad en omvat verder een smalle strook van de Mekong, ongeveer 1/3 van het geografisch oppervlak. Maar in dit gebied vindt zich tevens het merendeel van de bevolking, namelijk 2/3 van de totale bevolking geschat op 33 miljoen.) Er

overwinning kunnen boeken en dus een vrede niet met geweld kunnen afdwingen. Alleen overleg kan hiertoe leiden. Dat de oorlog zulke schrikwekkende afmetingen heeft aangenomen, komt door de inmenging van buiten: Washington en Hanoi. Maar deze inmenging heft elkaar weer op, zodat ook hier geen militaire doorbraak kan worden geforceerd, en men bij dezelfde militaire impasse uitkomt, met dit verschil, dat ontzettend veel meer mensen worden opgeofferd, hele structuren worden vernield en onschatbare materiële schade wordt toegebracht.

Inflatie

De economie van Laos vertoont dezelfde kenmerken als die van Zuid-Vietnam. 95 percent is betrokken bij de landbouw en de belangrijkste produkten zijn rijst, mais, koffie, katoen, thee en tabak. Het belangrijkste minerale produkt is tin. Voorraden ijzererts, goud, koper en magnesium zijn nog niet ontgonnen. Er is verder een aardige hoeveelheid hout. Door de oorlog is er gebrek ontstaan, terwijl vroeger Laos voor zich zelf kon zorgen.

Door stijging van de rijstprijs zijn de kosten van levensonderhoud sterk gestegen. Ook hier is het economische probleem van de eerste orde de inflatie. Tegenover een invoer van circa 20 miljoen dollar per jaar staat een uitvoer van 2,5 miljoen. Vergelijken bij deze getallen is ook hier de Amerikaanse hulp enorm. Het Congres heeft een plafond voor hulp vastgesteld van 375 miljoen dollar; hiervan is 50 tot 53 miljoen economische hulp, de rest militaire bijstand. Overigens zijn er maar weinig landen, die zich iets gelegen laten liggen aan Laos wat hulp betreft.

Veel van de import bestaat uit rijst, omdat Vientiane en omstreken met zijn naar schatting 300.000 vluchtelingen voor rijst geheel afhankelijk is van de import. Wat de toekomstige ontwikkeling betreft is van belang dat 35 percent van het land uit berggebied bestaat. Dit betekent bij een goede planning en investering een vrijwel onbeperkte hoeveelheid energie. In de eerste periode zal er een groot overschot zijn, dat kan worden geëxporteerd naar Thailand, dat energie nodig heeft voor het ontwikkelen van het noordelijke gebied. Een deel van de energie zal zelf moeten worden aangewend voor de tinindustrie en de dan opgebouwde kleine industrie van consumptiegoederen.

Belangrijk is daarom het gereedkomen van de eerste fase van de Nam Ngoem-dam, circa 50 kilometer ten noorden van Vientiane. Dit Amerikaanse project van circa honderd miljoen gulden in de Nam Ngoem, een zijrivier van de Mekong, voorziet in een dam met kerncentrale en bijkomende projecten zoals zoetwatervisserij (dit jaar gereed) en regeling van de waterhuishouding in het gebied.

Ik kwam net op tijd voor de publicatie van een nieuw overzicht van de Amerikaanse economische hulpverlening. Het rapport bestrijkt de periode van 1962 tot en met december 1972. Deze hulp heeft drie vormen: bijdragen ter versterking van de devlexenpositie, bijdragen door Amerikaanse import en directe gif-

uen van Indo-China nimmer een overwinning kunnen boeken en dus een vrede niet met geweld kunnen afdwingen. Alleen overleg kan hiertoe leiden. Dat de oorlog zulke schrikwekkende afmetingen heeft aangenomen, komt door de inmenging van buiten: Washington en Hanoi. Maar deze inmenging heft elkaar weer op, zodat ook hier geen militaire doorbraak kan worden geforceerd, en men bij dezelfde militaire impasse uitkomt, met dit verschil, dat ontzettend veel meer mensen worden opgeofferd, hele structuren worden vernield en onschatbare materiële schade wordt toegebracht.

overwinning kunnen boeken en dus een vrede niet met geweld kunnen afdwingen. Alleen overleg kan hiertoe leiden. Dat de oorlog zulke schrikwekkende afmetingen heeft aangenomen, komt door de inmenging van buiten: Washington en Hanoi. Maar deze inmenging heft elkaar weer op, zodat ook hier geen militaire doorbraak kan worden geforceerd, en men bij dezelfde militaire impasse uitkomt, met dit verschil, dat ontzettend veel meer mensen worden opgeofferd, hele structuren worden vernield en onschatbare materiële schade wordt toegebracht.

Tussen Sam Neua en Hanoi bestaat zeer nauwe samenwerking, evenals tussen de Laotiaanse communistische partij en de zusterorganisatie in Noord-Vietnam, de Lao Dong (Arbeiderspartij). De geheime Laotiaanse op onder de naam Volkspartij van Laos (Phak Pasason Lao of PPL) zou via de Lao Dong grote invloed hebben op de

LAOS



Het staatswapen van Laos stelt een driekoppige witte olifant voor, staande op vijf trappen onder een witte parasol, op een rode achtergrond. De olifant is het symbool van het oude koninkrijk Lane Xang (Land van een miljoen olifanten) en de drie koppen stellen de drie voormalige vorstendommen voor Loeang Prabang, Vientiane en Tjampasak. De parasol is het symbool voor de monarchie en de vijf trappen stellen de geboden van het boeddhisme voor tegen: moord, diefstal, leugen, overspel en sterke drank.

leiding van Pathet Lao. Wie de partij leidt was mij niet duidelijk, maar in dit verband wordt de naam van Kaisone Phomviham genoemd. Een toekomstig akkoord in Laos zal de verhoudingen duidelijker kunnen maken.

De nauwe banden tussen Sam Neua en Hanoi blijken behalve uit het militaire optreden ook uit de historie. In oktober 1945 werd in navolging van Ho Tsjih Minhs verzetsbeweging (de Vietminh) in Laos een links schaduwbeleid gevormd onder de naam Lao Issara (vrij Laos), dat zich verzette tegen het door de Fransen na de Japanse bezetting in ere herstelde koninkrijk van Savang Vatthane in Loeang Prabang. De Lao Issara „onttroonde” de

het front laaide de strijd opnieuw op.

Sabotage

Er is sindsdien een reeks van politieke en militaire krachtmetingen geweest, die in wezen niet veel verandering brachten in de stellingen van de drie groeperingen. Wel was duidelijk geworden, dat de politieke eenwording van Laos was mislukt door de blijvende aanwezigheid van Noordvietnamezen in het land en de rechtse politieke sabotagegedaden in Vientiane waardoor in feite de Pathet Lao en de neutralisten in een defensieve houding tegenover elkaar werden geforceerd.

Bijproduct van deze dwangpositie was, dat Soevanna Phoema zwaarder ging leunen op de Amerikaanse economische en militaire bijstand en Soevanoevong hetzelfde moest doen ten opzichte van Hanoi en indirect ook Peking. We zijn nu tien jaar verder zonder dat veel is verbeterd in die toestand van politieke verwijdering. Soevanna Phoema beschouwt zich nog steeds als de leider van een „Voorlopige Regering van Nationale Eenheid”.

Al die tijd zijn formeel de vier opengevallen zetels van de Pathet Lao in het kabinet onbezet gebleven. Zij worden beheerd door onderministers. Er is verder een volksvertegenwoordiging van 60 zetels, die krachtens de grondwet kan worden uitgebreid met een derde (Pathet Lao) tot 80 zetels. Er is een koninklijke raad, waarvan zes leden door de koning worden aangewezen en zes door de volksvertegenwoordiging. De raad heeft een functie, die vergelijkbaar is met onze Eerste Kamer.

De kern van het probleem is de machtsverdeling. De Pathet Lao stelt zich nu op het standpunt dat de oude machtsverhoudingen door de rechtse samenzweringen zijn verstoord, met het gevolg dat Soevanna Phoema niet langer de neutralisten vertegenwoordigt maar thuishoort in de rechtse minderheidshoek. Zij stelt zich een nieuwe neutrale groep voor met sympathisanten van de Pathet Lao, een toekomstbeeld dat Soevanna Phoema weigert te accepteren omdat hij zich nog steeds leider acht van de grote neutrale middengroep.

De Pathet Lao stelt zich ook op het standpunt (deels teruggrijpend op de Geneefse akkoorden), dat er in Laos twee soevereine gebieden zijn met twee soevereine regeringen (naar analogie van het standpunt van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam).

Er zal in Vientiane nog veel onderhandeld moeten worden en er zullen nog vele concessies over en weer moeten worden gedaan, wil er van een nationale verzoening sprake kunnen zijn. Eerlijke verkiezingen — zo die mogelijk zijn — kunnen daarbij de verhoudingen verhelderen. Maar alles staat of valt met de kwestie van buitenlandse inmenging. Voorlopig kan men daar niet optimistisch over zijn. De laatste ronde in de machtsstrijd in Indo-China is nog niet gekomen.

VK 17-1-73

Actie op scholen tegen oorlog in Vietnam

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 17 jan. — Het comité Jongeren voor Vietnam gaat op vrijdag 19 januari op zoveel mogelijk Amsterdamse scholen een campagne voeren. Voor die dag biedt het comité een lesprogramma over de oorlog in Vietnam aan, dat zal worden ingepast in het lesrooster. 's Middags zullen leerlingen in de buurt van de school 't affiche „Nixon teken vrede nu” te koop aanbieden.

De colleges van schoolleiders van VWO-HAVO, MAVO en LBO in Amsterdam staan welwillend tegenover het initiatief. De colleges hebben een brief gestuurd aan alle Amsterdamse schoolleiders, waarin zij waarschuwen tegen „een jongerenfront van onbekende signatuur, dat een schoolstaking wil organiseren”.

„De actie voor vrede in Vietnam moet doorgaan tot het moment dat de Amerikaanse president de vrede heeft getekend.” Dit zegt het comité dat de nationale Vietnam-demonstratie in Utrecht en de nationale affiche-actie organiseerde, naar aanleiding van het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam.

„Met het staken van de bombardementen is slechts ten dele tegemoetgekomen aan de eisen van het comité en de demonstranten in Utrecht. Bovendien is wantrouwen ten aanzien van de Amerikaanse bedoelingen gerechtvaardigd”, aldus de verklaring.

Groepen uit elf steden van het land zullen op 20 januari bij de Gevangenpoort in Den Haag een „Stille Wacht voor vrede in Vietnam” houden (tussen half twaalf en half één). In de elf steden worden al sinds ongeveer een jaar „Stille Wachters” tegen de Vietnamese oorlog gehouden, in Utrecht al gedurende vier jaar.

VK 17-1-73

Actie op scholen tegen oorlog in Vietnam

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 17 jan. — Het comité Jongeren voor Vietnam gaat op vrijdag 19 januari op zoveel mogelijk Amsterdamse scholen een campagne voeren. Voor die dag biedt het comité een lesprogramma over de oorlog in Vietnam aan, dat zal worden ingepast in het lesrooster. 's Middags zullen leerlingen in de buurt van de school 't affiche „Nixon teken vrede nu” te koop aanbieden.

De colleges van schoolleiders van VWO-HAVO, MAVO en LBO in Amsterdam staan welwillend tegenover het initiatief. De colleges hebben een brief gestuurd aan alle Amsterdamse schoolleiders, waarin zij waarschuwen tegen „een jongerenfront van onbekende signatuur, dat een schoolstaking wil organiseren”.

„De actie voor vrede in Vietnam moet doorgaan tot het moment dat de Amerikaanse president de vrede heeft gekend.” Dit zegt het comité dat de nationale Vietnam-demonstratie in Utrecht en de nationale affiche-actie organiseerde, naar aanleiding van het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam.

„Met het staken van de bombardementen is slechts ten dele tegemoetgekomen aan de eisen van het comité en de demonstranten in Utrecht. Bovendien is wantrouwen ten aanzien van de Amerikaanse bedoelingen gerechtvaardigd”, aldus de verklaring.

Groepen uit elf steden van het land zullen op 26 januari bij de Gevangenpoort in Den Haag een „Stille Wachter voor vrede in Vietnam” organiseren (tussen half twaalf en één). In de elf steden zal al sinds ongeveer een jaar „Stille Wachter” tegen de Vietnamese oorlog worden gehouden. In Utrecht al gehandhaafd in 1972.

VK 17-1-73
Kissinger deze week niet naar Parijs

AMERIKA REMT SNEL AKKOORD

Saigon meldt bestand op vrijdag

WASHINGTON/SAIGON, 17 jan. (Reuter, UPI, AP, AFP) — Het Amerikaanse Witte Huis heeft de hoop op een akkoord tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam nog deze week afgezwakt. De speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, zal op zijn vroegst volgende week naar Parijs terugkeren om de besprekingen met de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho voort te zetten. Volgens de woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, heeft Nixon geen plannen om via radio en televisie mededelingen te doen vóór zijn inauguratie voor zijn tweede ambtstermijn zaterdag.

Ziegler weigerde commentaar te geven op berichten uit Saigon dat Amerika en Zuid-Vietnam vrijdag een bestand zullen afkondigen ongeacht de situatie rond een vredesregeling. Volgens regeringsfunctionarissen in de Zuidvietnamese hoofdstad moet een dergelijk bestand de weg effenen voor de ondertekening van een vredesakkoord door alle vier betrokken partijen (Amerika, Noord-Vietnam, Zuid-Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront). Het akkoord zou nog deze maand moeten worden ondertekend.

In Parijs hebben Noordvietnamese autoriteiten zich terughoudend uitgesproken over de kansen op een snelle regeling ondanks de stopzetting van alle Amerikaanse militaire activiteiten tegen Noordvietnamees grondgebied. Radio-Hanoi bracht het Noordvietnamese volk van de stopzetting van de bombardementen op de hoogte, maar waarschuwde tegelijkertijd, dat dit voorheen ook is gebeurd en daarna desondanks nog heviger en barbaarser bombardementen door de Verenigde Staten werden uitgevoerd.

Waakzaam

De algemeen vertegenwoordiger van Noord-Vietnam in Frankrijk, Vo Van Soeng, verklaarde, dat het Viet-



namees volk waakzaam moet blijven, ook al zijn tijdens de onderhandelingen vorderingen gemaakt. Hij zei, dat het van de Verenigde Staten afhankelijk of een overeenkomst wordt getekend of de oorlog wordt voortgezet. Onder Noordvietnamese functionarissen bestaat de vrees, dat Kissinger alsnog zal proberen betere voorwaarden van Le Doek Tho los te krijgen en daardoor verdere vertraging ontstaat. „De bombardementen zijn opgeschort, maar een akkoord is nog niet getekend”, aldus een zegsman.

Een Zuidvietnamese delegatie van vijf hoge militairen zal deze week naar Parijs vertrekken om mede de laatste hand te leggen aan de protocollen van een bestandsovereenkomst. De delegatie blijft in Parijs, totdat een akkoord is ondertekend, zo is in Saigon bekendgemaakt. Verondersteld wordt, dat de delegatie wordt betrokken bij de precieze vaststelling van de gebieden, die door de regering-Thieu en de Vietcong worden gecontroleerd. In Parijs worden de technische besprekingen tussen Amerika en Noord-Vietnam ook vandaag voortgezet.

In de Zuidvietnamese hoofdstad had Nixons afgezant, generaal Haig, dinsdag een eerste onderhoud van tweeënehalf uur met president Ngoejen Van Thieu. De Amerikaanse ambassadeur deelde mee, dat Haig meer besprekingen met Thieu zal voeren en het tijdstip van zijn vertrek nog niet vaststaat. Hieruit werd afgeleid, dat Haig naar Saigon is gezonden om in ieder geval de instemming van Thieu te krijgen, voordat Kissinger voor een laatste bespreking met Le Doek Tho naar Parijs terugkeert.

Volgens regeringskringen in Saigon heeft president Nixon de Zuidvietnamese president opgeroepen vertrouwen in hem te stellen en af te zien van verdere moeilijkheden. Het bestand, dat vrijdag zou worden afgekondigd, moet de uitwisseling van

Nixons afgezant generaal Haig (rechts) wordt bij zijn aankomst in Saigon verwelkomd door de Amerikaanse ambassadeur Ellsworth Bunker (links) en de opperbevelhebber van het Amerikaanse leger in Indo-China, generaal Weyand.

de krijgsgevangenen mogelijk maken, waarna de vier betrokken partijen de laatste hindernissen kunnen overwinnen. Zuidvietnamese functionarissen verklaarden, dat Thieu gezien de pressie van Nixon en de dreigende acties in het Amerikaanse Congres „geen keus” heeft.

Thieu zou niet langer eisen, dat de terugtrekking van alle Noordvietnamese troepen uit Zuid-Vietnam in een akkoord wordt opgenomen. Deze kwestie zou afzonderlijk worden geregeld. De demarcatielijn tussen Noord- en Zuid-Vietnam zou niet instemming van Hanoi zijn tijdelijk karakter behouden. Amerika en Noord-Vietnam zouden ook overeenstemming hebben bereikt over de grootte van de internationale controlemismissie, die uit ongeveer 2500 man zou bestaan en vanuit zeven bases in Zuid-Vietnam zou optreden. Het akkoord zou verder gelijk zijn aan de overeenkomst van vorig jaar oktober.

Aan het front werd dinsdag een opleving gemeld van gevechten in gebieden, waar beide partijen (Saigon en de Vietcong) voordat een bestand van kracht wordt nog een laatste winst proberen te boeken. Amerikaanse bommenwerpers waren actief in Laos, Cambodja en Zuid-Vietnam. De Vietcong heeft de Verenigde Staten ervan beschuldigd ondanks de bombardementsstop op Noord-Vietnam „barbaarse bombardementen” op Zuid-Vietnam uit te voeren. De verkenningvluchten van Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam gaan door, zo heeft het Pentagon verklaard.

17 JAN 73 4pm

KISSINGER



van de Landbouwhogeschool is in
LOS bedoeld. Deze dependance
trum is waarschijnlijk het CE-
NASCHEID. Het is niet mijn bedoeling
LEMEN: Het is niet mijn bedoeling
gemeest en direct verband tussen
de emigratie uit Suriname en het

Een klein blauw boekje. Eigenlijk niet eens een dagboek, een opschrijfboekje. Er zijn briefkaarten ingeplakt, een portret van Ho Tsji Minh, een scène uit een heldhaftig ballet. Met fijne, hoge lettertjes met veel tekenjjes er boven zijn er teksten in geschreven. In zeven handschriften, als een soort poëzie-album, waar verschillende mensen gedichten in schreven als souvenir voor de eigenaar. Eén handschrift komt veel vaker terug dan de anderen, het moet dat van de eigenaar zijn, waarschijnlijk iemand die Phuong heet, want er staat ook een aan hem gerichte brief in het boekje. Verder bevat het, naast een adreslijst, gedichten en liederen. Sommige zijn van bekende dichters, zoals Tô' Hù'u, een van de beroemdste levende dichters in Vietnam. Maar de meeste van de gedichten lijken pogingen van Phuong en zijn vrienden om hun eigen gevoelens tot uitdrukking te brengen. Vaak in de vorm van een brief aan huis, die niet gepost kon worden. Het boekje werd gevonden op het dode lichaam van een verzetsstrijder uit Noord-Vietnam, in het zand ten oosten van Quang Tri. Met dit boekje worden de gevoelens uitgedrukt van het strijdende Vietnamese volk; gevoelens die wel eens tegenstrijdig zijn, maar die vooral een groot vertrouwen tot uitdrukking brengen in hun land, in de uiteindelijk overwinning op de gehate Amerikaanse agressors. Het Engelse blad Sunday Times publiceerde een aantal teksten uit het boekje, waarvan wij er hier enkele overnemen.

Hoe komt het, vraagt u, dat dit land
Dag en nacht gebombardeerd en brandend,
Nooit z'n energie verliest;
Dat het, terwijl het zoveel lijden draagt,
Nooit bitterheid toont;
Onder zware lasten gebukt,
Nooit beeft?
Misschien, door duizend jaar strijd,
Heeft de held van onze geschiedenis
Ons dit erfgoed nagelaten:
Ook al wordt je moed gebeukt,
Houd het roer vast -

Een lied van roem en verdriet

Dagboek van een onbekende Vietnamese strijder

lucht van de trotse hoofdstad beschermt. Overal horen we de liederen klinken. Hier is de hoofdstad, hier het trotse hart van ons land, hier Salgon, hier Hué, hier het hele land. De agressors zullen sneuvelen op deze grond, de heldhaftige grond van onze hoofdstad. Onze hoofdstad Hanoi is een lied van roem.

Wie heeft deze oorlog veroorzaakt die me van jullie scheidt, mijn vader, moeder, broers en zusters? Ons leven was al ellendig genoeg, zoals het ellendige bestaan van de buffel, het paard. Dat leven zal ik niet langer aanvaarden. Hoe meer ik de oorzaak begrijp, hoe meer mijn haat voor de Amerikanen groeit en ik lijd door het verraad van sommige landgenoten. Zo lang als zij blijven zal er geen hoop op geluk zijn, maar alleen ongeluk en ellende zonder einde. Zolang zij blijven zullen we slechts moeilijkheden kennen en armoede. Mijn hart komt in opstand bij het zien van wat er gebeurt. Zelfs de jonge meisjes kunnen niet meer stil blijven zitten, maar moeten handelen. Ik moet mijn plicht tegenover het land niet verzaken om het volk van Lak Hong waardig te zijn. Het land is tijdelijk in tweeën gesneden. Deze schelding van het Noorden van het Zuiden doet mij lijden. Mijn vader, mijn moeder, dankbaarheid voor jullie is in mijn hart gebeiteld. Groot waren de problemen om mij groot te brengen. Jullie zochten overal om een kom rijst te krijgen om ons door de gevaarlijke tijden te helpen. Jullie aarzelden niet. Jullie overwonnen alle moeilijkheden van een paar korrel rijst.

Ik weet het heel goed, moeder, Dat je op dit ogenblik helemaal alleen bent Dagenlang levend zonder liefde. Er zijn nachten waarin de maan droefheid door de bladeren werpt. Helemaal alleen, in het donker, heb ik diep gehuild. Deze avond bonst mijn hart van verdriet Verdriet bij de gedachte aan jou en onze geboortegrond. Weet je, moeder, dat elke keer als de avond komt, Mijn hart gevuld is met smart?

10-1-1971

Huil niet mijn liefste
Droog je tranen aan deze rose zakdoek.
Neem dit boek en schrijf mijn woorden op voor we afscheid nemen.
Je weet waarom ik weg moet gaan.
Om mijn eerste plicht te vervullen,
Ook al zijn we in de Lente van ons leven.
Ik zal denken aan de dag van mijn terugkeer,
De dag dat de vijand verslagen is.
Jij en ik zullen dan voor altijd bij elkaar zijn.
Laten we niet meer praten, het doet je pijn.
Dit, mijn liefste, zijn een paar woorden om het uit te leggen.
Ik vraag je voor altijd op mij te wachten.
Op mij te wachten tot de dag van de overwinning, ondanks de afstand die ons scheidt.
Houd het gedicht dat moeder je gaf.
Daarin staat de gelofte die ik die avond

De sjaal die haar moeder om haar had deed hield zijn heldere kleur.
Zij was vrolijk, levendig, zoals alle strijders van Glao Lien.
Zij zei dat zij vertrokken was om de Revolutie te maken met de Partij.
Zij zei dat zij was weggegaan om bij de bevrijding van het land te helpen.

13-1-1971

Op een van die ochtenden als mijn hart rusteloos is, kijk ik naar het oosten waar de zachte wind opsteekt, want daar is mijn geboortegrond onder de witte wolke die dast drijft. Hoe lang heb ik gewacht! Hoe zwaar mis ik het.
Tijdens deze jaren ben ik steeds blijven denken dat ik de kans zal hebben het terug te zien voor enkel één uur. Maar het is slechts een illusie die verbleekt en me alleen laat met mijn lot. Ik heb niet al mijn gevoelens verloren. Mijn hart houdt de herinnering er aan intact, en ook al heb ik jarenlang ver en vandaan geleefd, ik verwacht er wacht vol vertrouwen.
Geboortegrond die door het woud bedekt wordt met zijn groen, die blijft glimlachen onder de zwaarste bombardementen, die vastbesloten oprijst tegenover wreedheid en altijd zichzelf blijft. Ik zeg mijn geheim aan mijn geboortegrond om me te troosten in de droefheid van dagen van strijd waarbij het bloed stroomt en stroomt. Ik zend mijn moederland mijn onschokbare besluit met zelf op te offeren om miljoenen mensenlevens te beschermen.

Ik herinner mij het moment dat ik van je wegging.
Ik tel het op mijn vingers.
Het is al weer drie lentes geleden.
Ik ben ver van jou, maar mijn hart is dichtbij.
Ik vecht in het verzet, voor de zaak van het volk,
Maar hoe zou ik onze liefde kunnen vergeeten,
Hoe kan ik de dag vergeten dat wij scheldden?
Het was Lente toen ik vertrok om mijn heilige grote plicht te vervullen.

Vriend noch vijand staan vast in deze tijd.
Vriendschap kan veranderen zoals de zonneschijn van een vroege ochtend
In een regenachtige middag verandert.
Het is niet gemakkelijk waarheid te vinden op het marktplein van de wereld.
Menselijk bewustzijn is, net als koopwaar, soms rijk, soms arm.
Ik zal je de legende vertellen van de prinses My Tsjaou.

Haar eigen gevoelens boven alles stellend,
Gaf ze de vijand de betoverde kruisboog
En wierp daarmee ons ergoed in de zee.
Maar ook het verhaal over D. K. uit het dorpje Lai Voe:
Een slang kronkelt om haar voet,
Zij aarzelt niet, blijft schieten op de vijand.
Eerst, zegt zij, moet ik de Amerikaanse agressors vernietigen
Die onze huizen bij honderden vernietelen.
Die slang, die zal ik zelf wel dragen,
Het is van geen belang.
De waarheid zal schijnen als een eeuwigdurende zon.
Het onbegrip is alleen een wolk die langsgaat.
Het menselijk bewustzijn zal helder zijn als een parel.
Vriendschap zo sterk als de broederschap van een familie.

Tô Hù'u, 19-12-1970

We lopen in de straten van Hanoi, straten die glanzen van grote daden. Onze grote historische Avenue van Ba Dinh. De boulevard van Koan Kiem, die gaat leven in de lente. In het hart van de hoofdstad horen wij het gedonder van de strijd, de strijd tegen de Amerikaanse agressors.

Hé! Jong meisje! Met je geweer aan de schouder! Waarom verdwijnt je om die hoek? Waar ga je heen met je heldere ogen? Waar ga je naar toe zo vastberaden? Hé! Vrijheidsstrijder! Zo trots naast je geweer, je kijkt zo driftig, naar elke straat. Hoofdstad, van ons vlees en van ons bloed gemaakt, werp al je haat over de Amerikaanse agressors. Laat ons de grond en de lucht van onze geliefde hoofdstad verdedigen.

Hé! Jong meisje! daar in de velden waar de bommen net gevallen zijn. De rijst groeit jong en groen, daar waar de rook opstijgt naar de zon.

In de nacht vechten onze arbeiders, de elektriciens, om ons licht te geven.
De luidsprekers kondigen hun overwinning aan, een overwinning die de grond en de

ik den ver van janne, ver van mijn broers en zusters. Ik ben ver van ons dorp, maar ik denk met alle liefde aan jullie. Mijn hart wordt verscheurd tussen mijn persoonlijke gevoelens en de rechtvaardige zaak. Ik schrijf jullie deze woorden uit de bodem van mijn hart. Ik smeek jullie mij te begrijpen. Mijn eerbied voor jullie is niet veranderd. Ik kom terug als het land weer herenigd is.

Mijn moeder,
Ik weet als de avond komt zit je achter de bamboe omheining
Te wachten op je zeer geliefde zoon.
Je ogen, nat van tranen, blijven kijken naar de strooien hut.
Wat een leegte! Wat een velatenheid!
Ik weet heel goed,
Dat je op koude, regenachtige middagen,
Ver uitkijkt naar de regenvlagen
En je denkt aan de avonden in het verleden
Wanneer de koude wind waaide en we het vuur aanstaken.



Twee bladzijden uit het boek van de gesneuvelde soldaat.

Morgen als de oorlog over is, zal je me tegemoet komen als ik terugkeer.
En we zullen ons land herbouwen.

Thu'ong Qua'ng

Ik kwam het meisje uit Giao Lien een keer tegen op de weg, bij zonsondergang.
Zij droeg de zware oorlogsuitrusting.
Het dichte woud, de stromen feliciteerden het jonge meisje van 18.
Zij vertrok voor de strijd toen zij 15 was, te jong voor het leger.
Nu is zij gegroeid, een jonge, sterke strijder.
Zij was vrolijk, levendig, zoals alle strijders van Giao Lien.
Zij zei dat zij gewend was aan het woud, gewend was aan de bergen.
Zij zei dat zij niet bang was, hoe moeilijk het zou zijn.
Een paar jaar geleden brachten haar ouders haar naar deze streek.

naar je, niet in staat te spreken.
Overvallen door twijfel en smart, vertrok ik zonder in staat te zijn te zeggen wanneer ik terug zou komen.
Sinds toen marcheer ik,
Marcheer ik vurig voort in de hitte van de strijd.
Ik haat die walgelijke yankee-figures die ons geluk en het geluk van ons volk verstikken.

O mijn liefste, steeds als ik aan je denk, maakt de haat voor de vijand me woedend. Ik ben vastbesloten alle wolven te doden om alle mensen te redden.
Ondanks tegenslagen blijft mijn moreel hoog.
Het is niet erg dat ik mijn bloed vergiet. Ik ben vastbesloten mijn plicht als jongere te vervullen, zodat voor morgen geluk gebouwd kan worden.
Op de podia zullen de vlaggen wapperen op de dag van de volledige overwinning.
Op die dag, liefste, zal liefde nog sterker zijn.
Mijn liefde voor jou en voor het land zal rijker zijn.
Een vreedzame mensheid zal luide zingen ter ere van de vrede die overal zal heersen.

Huo'ng Nguyen 15-1-1971

Mijn beste Phuong,

Precies zoals ik de snaar van de cither plotseling breken kan middenin een juichend concert, zo spreken we van scheiding op het moment dat wij onze vriendschap aan het opbouwen zijn. Beste Phuong, na een korte tijd al groeit onze vriendschap dieper en dieper. Tot vandaag dacht geen van ons tweeën eraan werkelijk gescheiden te zijn. Het is werkelijk jammer, niet, Phuong? Zoals men zegt — samen is alles normaal, als je gescheiden bent overvallen gevoelens je. Maar hoe kun je dat elkaar laten weten? Laten we elkaar heel snel ontmoeten. Wij zullen elkaar terugzien in dit ons land, het heldhaftige vaderland. Ik wens je, als je naar huis gaat, welzijn en een goede gezondheid. Wat mij betreft, ik blijf hier om te genezen. Op een mooie dag ga ik weer naar het front om records in de strijd te breken.

Ik geef je mijn hand in vriendschap.
Tot ziens nu.
Mijn groeten aan Quang Binh en Quang Tri,
Broederlijk,

Bul Thal Lien

Vervolg op pagina 6

zal het woord gevoerd worden door Hans Kombrink (PvdA), Fred van der Spek (PSP), Wim van 't Schip (CPN) en Michel van Winkel (ex-vloot-aalmoezenier). „Den Haag voor Vietnam” wordt o.a. ondersteund door PvdA, PSP, PPR, CPN, actiegroep Dolle Mina e.a.

Humanistisch Verbond

● Op zondagochtend 21 januari houdt het Humanistisch Verbond, afd. Amsterdam, in samenwerking met de Vrije Gedachte een Vietnambijeenkomst in Krasnapolsky te Amsterdam, aanvang 10 uur 30 in de Prins Bernhardzaal. Verslag van het Kopenhagentribunaal en een film van het bombardement op Tan Hoa in april 1972, stand van het MCNV, etc.

KWJ

● De KWJ, beweging van werkende jongeren (Oosprongpark 9, Utrecht, tel. 0 30-33.31.15) heeft een werkboekje over Vietnam uitgegeven als oproep aan werkende jongeren iets te doen. Aan de orde komen: Amerikaanse bedrijven in Nederland, de telefoonboycot, de consumentenboycot, steun aan het Medisch Comité Nederland-Vietnam, etc.

Plakkertjes

● Een originele actie is ontworpen door Bienfait van het B. C. P. Jansen Instituut te Amsterdam en C. E. Dutilh van het Biochemisch Instituut te Utrecht. Zij ontwierpen een sluitzegel bestemd voor universitaire post tussen universitaire instellingen in Nederland en in de VS. De tekst van deze sluitzegel luidt: „You got the Brains, He got the Bombs, How come?” (Jij hebt de hersenen, hij heeft de bommen, hoe is dat mogelijk?) „In de VS zelf”, aldus de initiatiefnemers, „is aan verscheidene universiteiten een stroming tegen de politiek van president Nixon. Deze stroming moet volgens ons worden aangewakkerd, en dit is een taak die werkers aan niet-Amerikaanse zusterinstellingen zich bij uitstek kunnen toerekenen. Nu is niet alles wat met de post meegaat geschikt om er een persoonlijke brief van te maken

You got
the
Brains

HOW COME?

He got
the
Bombs

le stukken die men naar de Verenigde Staten zendt.”

De zegels zijn o.a. te krijgen bij het secr. van de Brede Vietnam Beweging Nederland, p.a. Dintelstraat 27, Oudorp, gem. Alkmaar, tel. 0 2200-1.74.53.

Scholieren

● Op donderdag en vrijdag 18 en 19 januari vinden er in Amsterdam een groot aantal activiteiten van scholieren plaats. Het Comité Jongeren voor Vietnam organiseert op de scholen Vietnamlessen en vraagt scholieren 's avonds naar Krasnapolsky te komen. PPR, PSP en Socialistisch Onderwijsfront houden donderdag van 10 tot 20 uur en vrijdag van 10 tot 17 uur een programma in de Mozes en Aäronkerk. Cineclub geeft een programma in Paradiso en het n.a.s. opgerichte Jongerenfront

INDO-CHINA

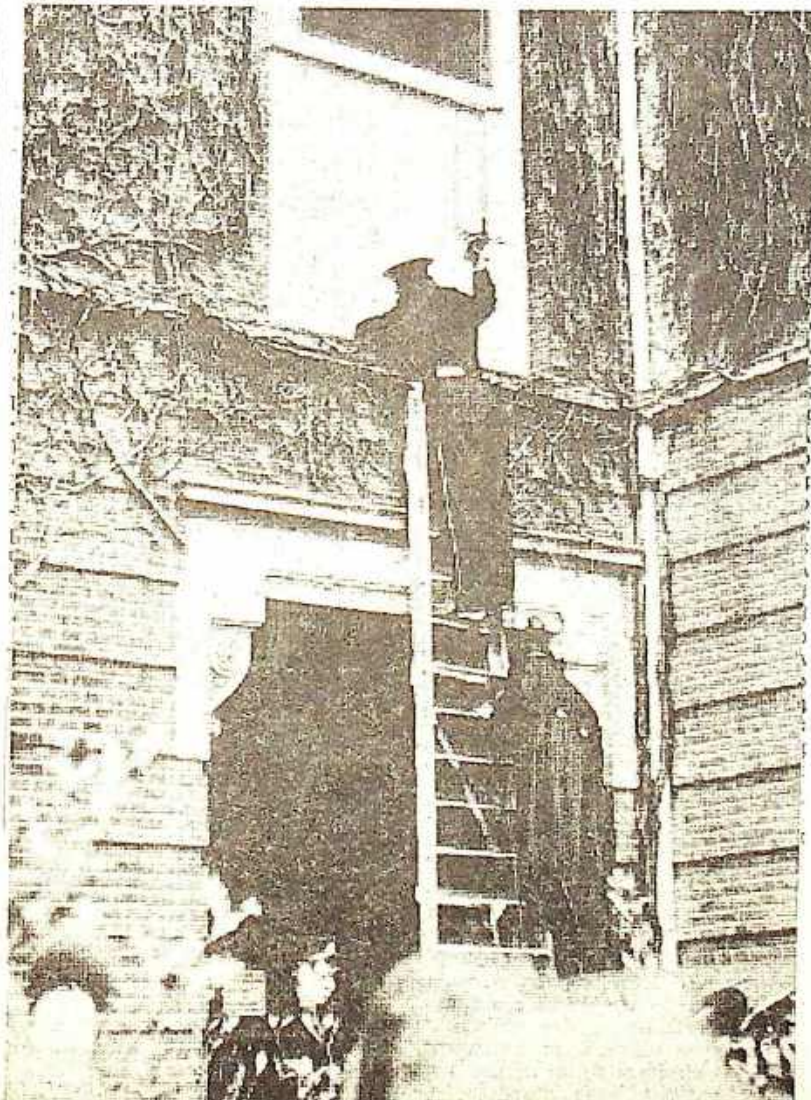
Gekleurde weefsels verboden in Zuid-Vietnam

Eén van de talloze maatregelen die het regime-Thieu in Zuid-Vietnam heeft getroffen teneinde zich, als er ooit een wapenstilstand wordt gesloten, toch staande te kunnen houden is een besluit van het ministerie van economische zaken van 4 januari jl. Met terugwerkende kracht tot 30 december 1972 heeft dit ministerie de handel verboden in rode, hemelsblauwe en groene stoffen, zonder onderscheid naar kwaliteit of land van herkomst.

Wanneer bestelde stoffen nog niet geleverd zijn, moeten de importeurs de order annuleren of om stoffen van een andere kleur vragen. Het verbod is uitgevaardigd omdat de Zuidvietnamese regering van oordeel is dat de gewraakte stoffen voor militaire doeleinden gebruikt kunnen worden. De vlag van het nationale bevrijdingsfront is rood en hemelsblauw, met een gele ster, van de groenkleurige stof kunnen uniformen gemaakt worden. Aldus meldt het Franse persbureau AFP uit Saigon.

...oats aandrigen van overrukken, pakjes en dergelijke. Wat echter wel kan en dat is het doel van deze actie, is het plakken van de zegel die hierbij is afgebeeld op al-

komt bijeen in de Dommuskerk, waar men gezamenlijk een schoolkrant gaat maken, vanwaaruit men wil gaan posten voor Amerikaanse bedrijven etc.



Een agent probeerde j.l. maandagochtend het bezette Amerikaanse consulaat in Amsterdam binnen te dringen door een ruit stuk te slaan. De ruit bezweek niet, het was gepantserd glas. De bezetters waren gewoon door de voordeur binnen gekomen. foto David van Dijk

Vietnam-acties

Demonstraties in Den Haag

● Op zaterdag 20 januari — de dag dat Nixon ten tweeden male als president geïnaugureerd moet worden — organiseert „Den Haag voor Vietnam” een demonstratie in Den Haag. De leuzen zijn: „Stop moord in Indochina, Nixon teken nu!, Amerikanen uit Vietnam, Erken de DRV en verbreek de banden met het Saigonbeleid”. De demonstratie start om 3 uur op het Malieveld. Na afloop

Een van de aardigste ontwikkelin-

Pool-Duitse grens minder open

Maar de 'haaviken' zijn geheel niet op zoek naar een dergelijke 'cultu-rie van mensen en ideeën'. Zij verbinden met dit begrip de bekende strategie van het 'brugge-voerd tot stand brengen', dat men kan gebruiken voor de ondermij-nende arbeid tegen de socialisti-sche landen van Europa. (. . .) Maar de politiek van subversieve actie heeft reeds vaak tot schan-dalige toestanden geleid en het wordt tijd dat men begrijpt dat in onze tijd de internationale betrek-kingen tussen de landen met ver-schillende sociale systemen slechts kunnen worden opgebouwd op basis van de vreedzame co-existentie, zoals werd vastgesteld op de Soujet-Amerikaanse topbij-eenkomst in mei 1972.

logs-stellingen.

als men uitgaat van een koude oor- respect en van niet-menging in handelt in de geest van wederzijds zijn grote mogelijkheden als men te reizen van burgers. Kortom: er gers van overeenkomstige beoe- pten, voor collectieve of individue- land, voor ontmoetingen tussen gebreide contacten tussen de pr- tenuïtswisseling. We zijn voor uit-

HANOI: NU ONMIDDELIJK ACCOORD ONDERTEKENEN!

Nixon gedwongen bombardementen op Noorden te staken

John Fisher

Nixon is gedwongen de Amerikaanse bommenterreur in Noord-Vietnam te staken! De USA-agressors zetten evenwel hun aanvallen op bevrijde delen van Zuid-Vietnam, alsmede in Laos en Cambodja voort.

De perschef van het Witte Huis, Ziegler, maakte maandag bekend dat bombardementen en beschietingen van Noord-Vietnam zijn gestaakt en dat geen nieuwe mijnen voor de kust worden gelegd. De Amerikaanse woordvoerder weigerde in te gaan op de besprekingen in Parijs en volstond met te zeggen dat Kissinger in de

'betrekkelijk nabije toekomst' naar de Franse hoofdstad zal terugkeren om de besprekingen met Le Duc Tho voort te zetten. Volgens Ziegler is de beslissing van Nixon genomen 'wegens vooruitgang bij de onderhandelingen tussen Kissinger en Le Duc Tho'. Hij verklaarde echter ook dat de mijnen die al voor de Noord-

**Eist stopzetting
aanvallen op
geheel Vietnam**

vietnamese kust liggen, op scherp blijven staan en dat de Amerikanen geen beperkingen in acht nemen voor het bombarderen van Zuid-Vietnam, Cambodja en Laos.

Zware slagen voor marionettenregiem

In een mededeling van radio-Hanoi werd de bomstop bekendgemaakt. Met kracht vertolkte Noord-Vietnam de eis dat Amerika nu overgaat tot onmiddellijke ondertekening van een accoord.

In de uitzending werd de bevolking opgeroepen tot grote waakzaamheid. Gezegd werd dat de VS in het verleden reeds eerder een bomstop hadden ingesteld.

'De Amerikaanse imperialisten hebben vele malen de bombardementen van Noord-Vietnam zowel geheel als gedeeltelijk gestopt om ze daarna met grotere hevigheid te hervatten,' aldus radio-Hanoi, die daaraan toevoegt dat de Noordvietnamezen bereid zijn door te vechten als de VS niet onmiddellijk een vredesaccoord tekenen.

Eerder deelde de delegatie van Noord-Vietnam in Parijs in een korte verklaring mee dat ze officieel door de VS op de hoogte was gesteld van de stopzetting van de bombardementen en beschietingen op Noord-Vietnam en het leggen van mijnen voor de kust. De delegatie van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam verklaarde: 'Wij eisen dat de Verenigde Staten alle oorlogsacties in het Zuiden beëindigen en het ontwerpaccoord onmiddellijk tekenen'. Het technische overleg in Parijs tussen Noordvietnamese en Amerikaanse specialisten onder leiding van de viceministers van buitenlandse zaken Nguyen Co Thach en Sullivan, werd gisteren voortgezet in de voorstad Saint-Nom-la-Bretheche.

Haig in Saigon

De berichten uit Washington wijzen uit, dat aan de mededelingen van de woordvoerder van het Witte Huis opnieuw een bespreking tussen Nixon en zijn adviseur Kissinger vooraf is gegaan. Gezegd werd dat Kissinger gisteren in Washington was in verband met de komst van de secretaris van het Britse kabinet, dit ter voorbereiding van het officiële bezoek van premier Heath aan Washington begin volgende maand. Ondertussen arriveerde de vice-stafchef van het USA-leger, generaal Haig, in Saigon, waar hij gisteren



Op verschillende plaatsen in Amsterdam organiseerde de Nederlandse vrouwenbeweging gisteren verkoopacties rond het nationale affiche 'Nixon teken nu!'. De vrouwen startten hun actie gisteren op het Muntplein waar binnen zeer korte tijd tientallen exemplaren werden verkocht, zoals 60 exemplaren in een half uur tijd. Door leden van de ASVA werden in een uur tijd in de Kalverstraat 74 affiches verkocht.

'NIXON TEKEN NU!
VOOR
TALLOZE VENSTERS

115.000

17 Jan 1968
affiches

verkocht

(Van een verslaggeefster)

Van de 140.000 exemplaren van het nationale Vietnam-affiche, die tot nu toe zijn gedrukt, waren er maandag al 115.000 afgenomen. De organisatoren van de campagne hielden er rekening mee dat gisteren nog een besluit genomen zou moeten worden tot het laten drukken van een nieuwe oplage, zo vernamen wij. De bestellingen komen binnen uit vele plaatsen, waar aanstaande vrijdag, zaterdag en zondag intensieve campagnes rond de verkoop van het affiche gevoerd zullen worden.

In Amsterdam gaan de affiches Nixon teken nu! op de centrale voorverkoopadressen bij honderden tegelijk de deur uit. Maar ook in de buurten worden zij op grote schaal verkocht; de CPN-afdeling Oud Zuid verkocht

Nixon gedwongen bombardementen te staken

171273 m

(Vervolg van pagina 1)

Thieu in diens paleis bezocht en daarbij vergezeld was van USA-ambassadeur Bunker. Voordat Haig in Saigon aankwam, had Thieu met zijn zogeheten 'veiligheidsraad' vergaderd. Haig zal in de komende dagen ook nog reizen maken naar Pnom Penh, Vientiane en Bangkok voor besprekingen met de dollarregiems van deze landen. Het is echter niet bekend, wanneer Haig uit Saigon zal vertrekken. Er werd ook geen enkele mededeling gedaan over het eerste onderhoud tussen Haig en Thieu. Later werd van de zijde van het marionettenregiem bekendgemaakt dat deze week een groep van vijf officieren naar Parijs zal reizen 'om de Amerikanen te helpen bij het afronden van protocollen voor een overeenkomst'. Zonder twijfel zullen deze afgezanten van het Saigon-regiem proberen om alsnog bepaalde veranderingen te bewerkstelligen in reeds overeengekomen zaken.

In Washington wilde Nixon's woordvoerder Ziegler niet ingaan op de vraag wanneer Kissinger weer naar Parijs zou reizen voor voortzetting van het overleg met de Noordvietnamese delegatie, hoewel daarover tal van speculaties de ronde doen. Volgens sommige berichten zou Kissinger nog voor het eind van deze week naar Parijs reizen.

Het Franse persbureau AFP meldde maandag, dat er in de nacht van maandag op dinsdag bekendgemaakt zou worden dat Noord-Vietnam en Amerika een overeenkomst zouden hebben bereikt. Van de zijde der Noordvietnamese delegatie in Parijs werd dit bericht 'volledig ongegrond' genoemd.

Zoals bekend is de Noordvietnamese onderhandelaar, Le Duc Tho, in Parijs gebleven (na de reeks van besprekingen vorige week met de Amerikaan Kissinger), waar hij telegrafisch in contact staat met Kissinger.

Twee B-52's neergeschoten

In een verklaring van het Noordvietnamens persbureau, rie maandagavond werd uitgegeven, werd het neerschieten van twee B-52's op de Noordvietnamese kust op 22 januari 1966.

SPD-bestuur slechts 'bezorgdheid' uitspreekt over het Vietnamese conflict. Voor het overige beperkt deze verklaring zich tot het onderstrepen van een vorige week door minister Schmidt (financiën) tijdens zijn bezoek aan de USA afgelegde verklaring. Schmidt zei toen, dat voortzetting van de oorlog 'vervreemding' zou kunnen veroorzaken in de betrekkingen tussen Amerika en West-Europa.

Ook in de verklaring van het SPD-bestuur wordt geen woord van kritiek geuit op het Amerikaanse optreden in Vietnam en alleen in algemene termen gezegd dat de SPD-leiding gekant is 'tegen acties die het nog moeilijker zullen maken vrede in Vietnam tot stand te brengen'. Meegedeeld werd dat deze verklaring werd opgesteld in aanwezigheid van kanselier Brandt, de voorzitter van de SPD.

Het Westduitse ministerie van buitenlandse zaken deelde mee, dat inreisvisa geweigerd zijn aan een delegatie van de voorl. revolutionaire regering te Parijs, die door de organisatoren van de betoging in Frankfurt uitgenodigd waren naar Frankfurt te komen. Als motief voor deze weigering werd opgegeven, dat Bonn buitenlanders toegang weigert wanneer zij het voornemen zouden hebben 'tegen derde staten te agiteren', waarmee kennelijk Amerika wordt bedoeld.

Westerschelde
Explosieven op
snel weer opgevlst.
Eelieden werd de capsule echter
lijk ongeluk plaatsvindt. Twee
Het is de tweede keer dat een der
ook niets kunnen doen.
hadden vijf die eerste tien dagen
zel in Martens maandagavond. Ook
den ons direct moeten waarschuw
Amerikaanse maatschappij. Ze h
ook in andere landen zal worden

VERKOOP AFFICHES

(Vervolg van pagina 1)

op de Albert Cuypmarkt in enkele uren tijds ruim 500 exemplaren.

Werkcomités in diverse plaatsen

In Zutphen is een werkgroep gevormd uit de afdelingen van CPN, PvdA, PPR, PSP, D'66, de KVP en door een groep van de socialistische jeugd, die besloten hebben de campagne rond

heeft gisteren in Amsterdam zijn 'lesbrief' doen uitgaan, waarin het de leerlingen en docenten bij het voortgezet onderwijs een lesprogramma over Vietnam aanbiedt. Dit in het kader van de campagne die deze week op de scholen gevoerd zal worden. Het Actiecomité Amsterdams onderwijs en de Amsterdamse ouderraad hebben hun solidariteit met de campagne betuigd, waarmee, zoals wij berichtten, ook de ABOP-Amsterdam en de schoolleidingen bij het openbaar voortgezet onderwijs hun instemming betuigen.

In Huizen werd maandagavond een vergadering gehouden van vertegenwoordigers van de plaatselijke afdelingen van PvdA, CPN, D'66, PSP, KVP, Medisch Comité Nederland-Vietnam en de Industriebond NVV. Besloten werd in een brief aan B. en W. toestemming te vragen voor het houden van een huis-aan-huis collectie ten bate van het Medisch Comité. Een soortgelijke aanvraag werd vorig jaar door B. en W. geweigerd. De bedoeling is de collectie te houden in de week van 22 t/m 27 januari

van het type B-52 gemeld. De toestellen werden zondag door de luchtafweer geraakt. Zondag en maandag voerde de Amerikaanse luchtmacht zware bomaanvallen uit op de Noord-vietnamese provincie Nghe An, waarbij bewoonde gebieden het doelwit vormden. Er vielen talrijke slachtoffers.

Voorts werden spionagevluchten boven Hanoi, Haiphong en andere steden ondernomen, aldus deze verklaring, en vanaf Amerikaanse oorlogsbodems doelen aan de kust beschoten. Met het neerschieten van de twee B-52's is het totaal aantal boven Noord-Vietnam neergeschoten Amerikaanse toestellen gestegen tot 4180.

Intussen worden in geheel Indo-China gevechten gemeld van de vrijheidsstrijders tegen troepen van de marionettenregiems. In verschillende delen van Zuid-Vietnam vinden acties plaats tegen het Zuidvietnamese huurlingenleger, onder meer in het gebied van de Mekongdelta, het centrale bergland en in het meer noordelijk gelegen Quang Tri. In Cambodja zetten de vrijheidsstrijders de operaties tegen het leger van Lon Nol krachtig voort. Hernieuwde pogingen om de blokkade van Pnom Penh te doorbreken mislukten. De Cambodjaanse vrijheidsstrijders hebben de aanvoerlijn Saigon-Pnom Penh afgesneden en zijn erin geslaagd tegenaanvallen met succes te pareren. Het bewind in Pnom Penh wordt daardoor met steeds grotere problemen — o.m. ten aanzien van de bevoorrading van het leger met benzine en voedsel — geconfronteerd.

West-Duitsland

Terwijl in Frankfurt naar schatting twintigduizend betogers door de stad trokken en uiting gaven aan hun verontwaardiging over en protest tegen de Amerikaanse bombardementen op Vietnam en van de regering-Nixon beëindiging van de oorlog eisten, kwam in Bonn het bestuur van Brandts SPD bijeen. Na afloop daarvan werd een verklaring uitgegeven, waarin het

donderdag 18 januari.

In de Haarlemmermeer is een comité Haarlemmermeer voor Vietnam gevormd, waarin de afdelingen van PvdA, CPN, PSP, D'66, NVV en NKV, alsmede vertegenwoordigers van de katholieke kerk, de hervormde kerk, de doopsgezinde gemeente en van de plaatselijke Wereldwinkel samenwerken. Zij roepen alle bewoners van de Haarlemmermeer op om aanstaande zaterdag deel te nemen aan de afficheverkoop, die om twee uur 's middags begint vanuit de Hervormde Kerk in Badhoevedorp, de bibliotheek op het Marktplaatsje in Hoofddorp, Ons Huis in Nieuw-Vennep en het gereformceerd jeugdgebouw aan de Lindenlaan te Zwanenburg.

Bij het Haagse Vietnam-comité, dat zaterdag een demonstratie organiseert voor het onmiddellijk tekenen van de vrede door Nixon en voor het vertrek aan alle Amerikaanse troepen uit Indo-China, heeft zich nu ook de plaatselijke afdeling van de ARP aangesloten.

In Breda zal het comité Breda voor Vietnam, dat reeds eerder acties en demonstraties organiseerde en waarin de afdelingen van CPN, PvdA, PPR, PSP en D'66 alsmede van het NVV en het NKV samenwerken, vanaf woensdagavond een grootscheepse huis-aan-huis verkoopactie van de affiche op touw zetten. Voorts zal in het weekend in de bioscoop De Beyerd een Vietnamfilm worden gedraaid waarvan de opbrengst voor medische hulp is bestemd.

Voor de verkoopactie van het comité Breda voor Vietnam kan men zich opgeven bij de volgende adressen: Vlielandstraat 100, tel. 47787 en Vlimmerenstraat 41.

In Zwolle is het nationale affiche verkrijgbaar bij de volgende voorverkoopadressen: Mevr. Albers-Bleeker, Paulus Potterstraat 33, tel. 5267; Mevr. Wagenaar, Deventerweg 156, tel. 4156; Van de Akker, Laarstraat 35, tel. 3135; Tervelde, Mozartstraat 60, tel. 9389.

In Beverwijk vindt vrijdagmiddag een demonstratie plaats georganiseerd door het comité Scholen voor Vietnam, waarin vertegenwoordigers van alle scholen voor voortgezet onderwijs zitting hebben. Het initiatief wordt gesteund door de afdelingen van de CPN, de PvdA, de PPR, de PSP en de KVP. Er zal worden gedemonstreerd onder dezelfde leuzen die golden voor de Nationale Demonstratie in Utrecht. De betoging in Beverwijk begint om 1 uur op het Kennedy-plein en wordt besloten door een vergadering in het jongeren centrum De Slof.

'Lesbrief' jongerencomité

Het comité Jongeren voor Vietnam

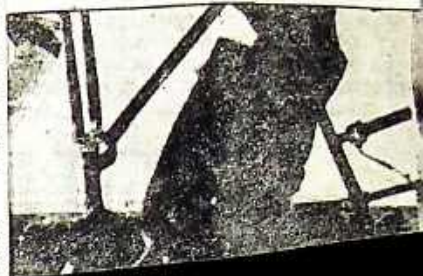
Vrijdag zullen op diverse scholen in Alkmaar en de kop van Noord-Holland Vietnam-activiteiten worden gehouden. In dit kader zal ook de verkoop van affiches ter hand worden genomen.

In Hoorn wordt vrijdagavond een protestbijeenkomst gehouden in gebouw Trol. Hieraan voorafgaand zal een demonstratieve optocht door Hoorn trekken. Men vertrekt vanaf de Vee-markt om 18.30 uur. In gebouw Trol zullen sprekers van politieke partijen en het comité Jongeren voor Vietnam het woord voeren. Daarna worden er films gedraaid en verlenen cabaret- en pop-groepen hun medewerking.

Alle plaatselijke afdelingen van bij het comité Jongeren voor Vietnam aangesloten organisaties zullen in verschillende plaatsen aanstaande zaterdag op massale wijze het nationale affiche verkopen. Ook voor zaterdagavond zijn Vietnam-bijeenkomsten in verschillende Jongeren-centra in de kop van Noord-Holland gepland.

Voorts vernemen wij dat bij het medisch comité Nederland-Vietnam de afgelopen weken zeer grote bedragen zijn binnengekomen ten behoeve van medische hulp aan het Vietnamese volk. De campagne gedurende de eerste weken van januari heeft reeds een half miljoen opgebracht.

voorts werd besloten duizend affiches te verkopen, eveneens huis-aan-huis en wel deze week donderdag, vrijdag en zaterdag. Deze actie zal ondersteund worden door een geluidswagen. Na afloop van de geldinzamelsactie zal men opnieuw bijeenkomen om eventuele verdere acties te bespreken.



voerder van de Algemene Verle-
ders en Eigen Vervoers Organisat-

OBANEN
VOOR

ders

Bij het nieuws

17 JAN

BW

WIJ beleven kritieke dagen en uren in de ontwikkelingen rond Vietnam.

Maandag moest Nixon, die de afgelopen weken met zijn perfide en tomeloze luchtterreur opnieuw alles en iedereen getart heeft, de bombardementen op het gebied van de Democratische Republiek van Noord-Vietnam staken.

Het feit, dat mister Nixon tot deze stap werd gedwongen, is zonder twijfel in de eerste plaats het gevolg van de dappere houding van de Vietnamezen, die getoond hebben zich door geen monsterachtige barbaarsheid te laten temmen, maar standvastig en onverzettelijk weigeren zich te onderwerpen.

Vandaag blijven de bom-eskaders weg uit het luchtruim van Noord-Vietnam!!

Bij het geven van dat bevel heeft Nixon ook de greep gevoeld waarmee de protestbeweging tegen de misdaden van het Amerikaanse imperialisme zijn bewind steeds krachtiger omklemt.

Met haat en woede zijn de vredelievende mensen opgestaan en in deze dagen is voor iedereen zichtbaar welke invloed wordt uitgeoefend door het optreden van de massa's — onstuitbaar en ook voor de meest sinistere machtsuitoefening niet te ontgaan!

* * *

HET is een aanwijzing welke grote plichten en zware verantwoordelijkheden er rusten op ons, op de vredesstrijders, op al diegenen die Nixon het vuur zo na aan de schenen hebben gelegd en in eenheid de afschuw van zijn terreur en de solidariteit met het zo zwaar getroffen en zo dapper zich teweer stellende Vietnamese volk hebben gemanifesteerd. Overal vraagt men zich nu immers af, hoe het verder zal gaan en waarheen de jongste ontwikkeling verder zal leiden.

Het is niet voor het eerst dat de bombardementen op Noord-Vietnam worden stopgezet. Herhaalde malen reeds in de al zo lange en bloedige geschiedenis van de Vietnamese oorlog is de wereld geconfronteerd met de woordbreuk en trouweloosheid van de Amerikaanse leiders, die de massavernietiging als hun meest geliefkoosde chantagemiddel hanteren. Het gaat er nu om dat ook in Zuid-Vietnam, waar in koelen bloede nog wordt verder-gemoord door de eskaders van de Amerikaanse luchtmacht, de bombardementen onmiddellijk worden stopgezet!

En het gaat om de vraag: of het staken van de luchtterreur op het Noorden gevolgd zal worden door nieuw verraad en hervatting van de gruwelpraktijken, of dat Nixon ten langen leste bereid zal zijn de geleden nederlaag te erkennen en de vrede nu te tekenen.

Op allen die in ons land hun stem in protest hebben doen horen, die elkaar in een machtige eenheid hebben gevonden en de actie tegen het Amerikaanse optreden een waarlijk nationale dimensie hebben gegeven, rust nu de taak om de grootst mogelijke druk te blijven uitoefenen en deze nog te verveelvoudigen.

Er staat zeer veel op het spel. Daarom is het parool: geen moment verslappen en geen inspanning schuwen om Nixon te dwingen de bombardementen ook op het Zuiden te staken, de vrede te tekenen en Vietnam te laten aan het vrijheidslevende en heldhaftige volk!

Thieu-corruptie onder 'beschermende vleugels' van Amerika

Voor elke Zuidvietnamees is er een bomkrater

Op 30 december jl. voerde het regiem van Thieu een devaluatie van de piaster door. Een bijna symbolische handeling voor deze totaal failliete klik van generaals en zwarthandelaren. De zesde devaluatie sinds 8 juli '72 en nog geen maand na de waardevermindering op 9 december. Thieu geeft nu 455 piasters voor een dollar, tien meer dan in de eerste decemberdagen.

Voor de bevolking in Saigon en andere bezette steden zijn deze monetaire manoeuvres de afspiegeling van de angstwekkend stijgende prijzen.

Vrijwel alles wat in de winkels van Saigon ligt wordt geïmporteerd en moet in steeds duurdere dollars betaald worden.

Voor Thieu en de kaste van hoge officieren en handelstui om hem heen is de voortrollende duurtelgolf nog een extra bron van verdienste. Bovendien weten ze hun geheime dollarrekeningen in het buitenland veilig en draaien ze hun hand niet om voor zwendelpraktijken in de valutahandel, waar een ingewikkeld stelsel van uitzonderingskoersen letterlijk geschapen is voor de corruptie.

Terreuraanvallen laatste dagen nog sterk uitgebreid

En waar zelfs corruptie nog te veel moeite is gaat de Saigon-klik tot veel directere methoden over. Met een scherp oog voor eigen verrijking is het



De weerstand tegen Thieu is groot. In september '71, toen hij zich als enige kandidaat bij 'verkiezingen' presenteerde, voerden grote groepen van de bevolking actie tegen hem tot in Saigon aan toe. Hier verbranden studenten een affiche van de gehate dictator.

in de kringen die de dollarpot beheersen nu zo ver gekomen dat is uitgelekt dat er binnenkort geen geld meer zal zijn om de ambtenaren te betalen.

Een derde partij is ook nog betrokken bij de frauduleuze doorstroming van dollarhulp via de zwarte handel en de corruptie naar de banksaldo's van Thieu c.s. te Zwitserland. Dat is de Nixon-regering, die als broodheer van de Saigon-klik optreedt.

Duizenden bommen

Het is echter niet als betaalmeester van Thieu, dat Nixon en de zijnen hun meest schandelijke aanvallen op het Vietnamese volk ondernemen.

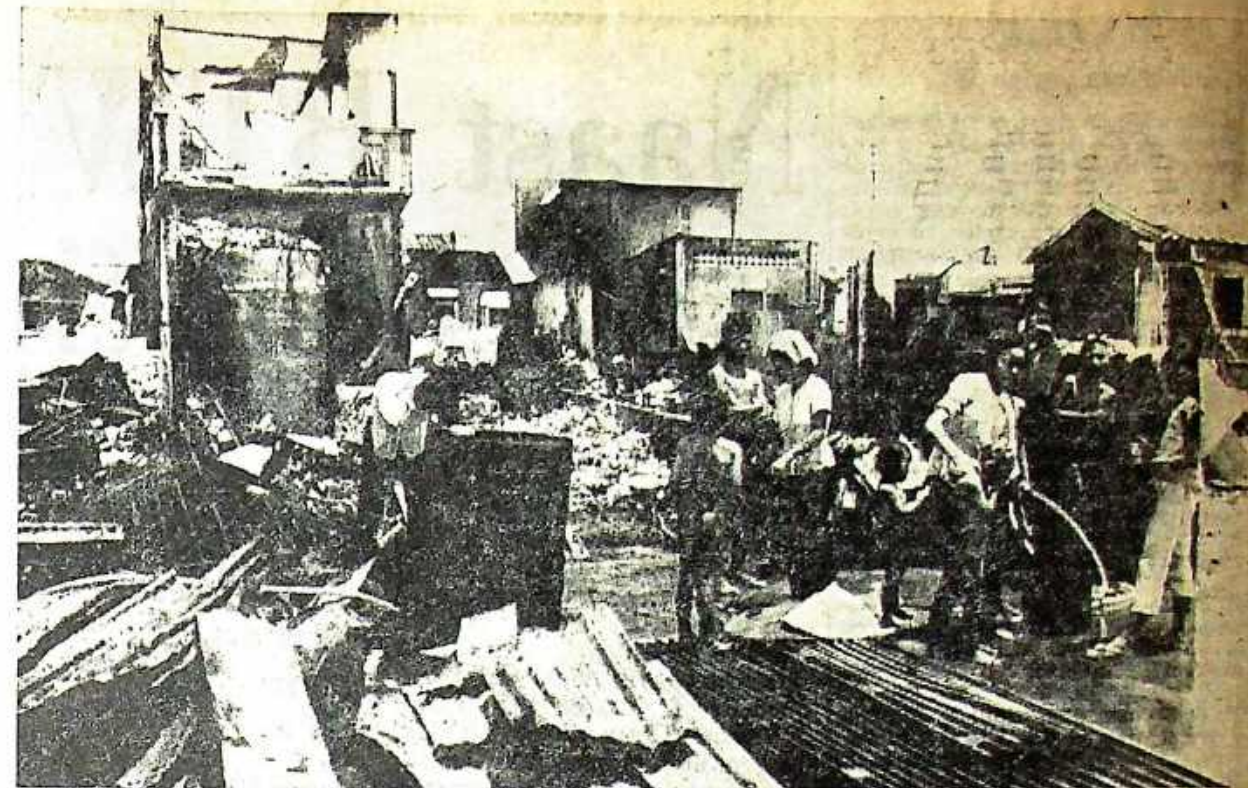
Ook al probeert het Witte Huis zich te verschuilen achter de bombardementsstop op Noord-Vietnam, de publieke opinie in de wereld kent zo langzamerhand zijn praktijken en kan onmogelijk de zeer zware terreurbombardementen op Zuid-Vietnam over het hoofd zien. Bomaanvallen met duizenden bommen van B-52's en jachtbommenwerpers die dag en nacht voortgezet worden en een voortdurende bedreiging zijn in de bevrijde gebieden.

De jongste 'incidenten' die uit Zuid-Vietnam gemeld werden maken bovendien duidelijk dat de luchtterreur met grote willekeur en cynisme wordt uitgevoerd en dat zelfs de eigen Amerikaanse bases het doelwit kunnen zijn, waarbij tientallen soldaten van het huurliingenleger geslachtoferd worden.

In de kerstuitgave van de Sunday Times werd bericht dat meer dan de helft van alle Amerikaanse bommen gedurende de gehele oorlog in Indo-China boven Zuid-Vietnam is uitgeworpen: 4,5 miljoen van de 7,5 miljoen ton is — volgens opgave van het Amerikaanse commando zelf! — bedoeld als 'directe luchtsteun'. De miljoenvoudige rest wordt bij willekeurige terreuracties uitgestort over het land.

21 miljoen kraters

In Zuid-Vietnam is op het ogenblik het aantal bomkraters groter dan het aantal inwoners. Onder het voorwendsel dat de 17 miljoen mensen 'beschermd' zouden worden heeft Uncle Sam 21 miljoen bomkraters geslagen in de steden, de landerijen en de bos-



Een deel van de wijk Cholon in Saigon, platgegooid bij een Amerikaans terreurbombardement toen de bevolking in mei 1968 in opstand kwam.

sen van het land. Nog afgezien van de slachtoffers is de toegebrachte schade enorm en feitelijk niet in getallen uit te drukken.

Een simpel voorbeeld kan hooguit een oppervlakkige indruk geven, maar als men even zou aannemen dat de bommen gelijkmatig over alle delen van het land zouden zijn uitgeworpen, dan zou op elk stuk grond ter grootte van een voetbalveld een bomkrater te vinden zijn.

De Amerikaanse huichelarij dat na de bommenstop op Noord-Vietnam geen grond meer is voor protesten is dan ook al te doorzichtig. De verklaring van de Amerikaan Isham in Parijs dat er nu 'een de-escalatie van de verontwaardiging' dient te komen is wel een zeer grove onbeschaamdheid als daar enkele dagen later de mededeling in Saigon op volgt dat de bombardementen op Zuid-Vietnam inmiddels ver-tien-voudigd zijn!

Wraakacties

Met onbeschrijflijke terreuraacties in Zuid-Vietnam probeert het VS-commando verschillende doeleinden na te streven.

In alle duidelijkheid is het een platvloerse wraakoefening tegen de burgerbevolking van gebieden waar Thieu zijn macht, zijn corruptie en zijn fascistisch onderdrukingsapparaat, niet meer kan laten voelen.

De bevolking heeft zich te onderwerpen aan de VS-marionet Thieu, of de huizen en dorpen worden aan flarden gebombarderd door B-52's, de mensen worden met napalm en splinterbommen aangevallen. Dat is de filosofie van de Amerikaanse lucht-

machtcommandanten en van president Nixon.

Als de marionettetroepen niet in staat blijken om bevrijde gebieden te bezetten probeert het Nixon-regiem de hele boel plat te branden zoals dat met de stad Quang Tri gebeurde en ook met An Loc. Het gevolg is dat duizenden en nog eens duizenden mensen als vluchteling naar de grote steden komen in de hoop dat de Amerikanen althans daar voorlopig niet zullen bombarderen. Dat die mensen met achterlating van al hun bezittingen uit sympathie voor Thieu hun toevlucht nemen tot armzalige vluchtelingenkampen is een sprookje dat zelfs de Amerikaanse 'voorlichters' die het vertellen zelf niet geloven. Overbekend en van het laagste allooi zijn de 'technische snuffjes' die Nixon c.s. tegen de bevolking gebruiken, variërend van vertraagde ontsteking waarmee een bom pas ontploft als alles weer veilig lijkt, via napalm en giftige stoffen tot splinterbommen en andere vindingen die vooral verwondingen bij burgers moeten toebrengen.

Successen bevolking

Ondanks de bommenterreur die alle menselijke voorstellingsvermogen te boven gaat, wordt zelfs in de meest geteisterde gebieden gewerkt aan de opbouw van een zelfstandig en vrij bestaan.

Dat bleek op een reeks conferenties in bevrijde gebieden rond de viering van het 12-jarig bestaan van het Bevrijdingsfront, waar behalve de militaire successen van de guerrilla's ook de opbouw van de bevrijde gebieden besproken werd door afgevaardigden van de bevolking.

In de provincie Quang Tri, aldus een van de rapporten die door meer dan 150 vertegenwoordigers van de bevolking tijdens een conferentie in Quang Da besproken werd, zijn grote vooruitgang gemaakt bij de ontwikkeling van het onderwijs en van de nationale cultuur. En dat ondanks zware bombardementen en aanvallen van de marionettetroepen. De bevolking van de districten Gio Linh, Cam Lo en Huong Hoa heeft naast de strijd en het normale onderwijs 500 nieuwe onderwijzers opgeleid, die op hun beurt zorg kunnen dragen voor onderwijs aan duizenden kinderen en volwassenen.

Ondanks het gebrek aan middelen hebben de kaderleden van het Bevrijdingsfront getoond wat ze waard zijn, en in de moeilijke omstandigheden hebben ze samen met de bevolking toch verbeteringen in de levensomstandigheden bereikt. In Thieu Phong en Hai Lang werden revolutionaire bestuursorganen gevormd en voortdurend wordt elke gelegenheid aangegrepen dat de strijders die afkomstig zijn uit de ongeletterde boerenbevolking zich ontwikkelen. Speciale cursussen voor de verdere scholing van kaderleden werken buitengewoon doelmatig.

In centraal Nam Bo heeft de bevolking in de loop van 1972 14.000 hectare nieuwe grond in cultuur gebracht, ondanks de voortdurende luchtterreur.

Het is dit Vietnam, waar de bevolking met grote volharding en moed aan de opbouw van het land werkt, waar de Amerikaanse bommen zich tegen richten. Ter bescherming van niets anders dan de eigen neo-koloniale invloed en van de totaal geïsoleerde en openlijk corrupte Saigon-klik.

Manoeuvres van Nixon om accoord op te schuiven

*Zware bombardementen op Zuid-Vietnam,
Kissinger deze week niet terug naar Parijs*

Na de gedwongen stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam neemt Nixon zijn toevlucht tot nieuwe manoeuvres om een vredesaccord op te schuiven. Via zijn perschef liet Nixon meedelen dat Kissinger in ieder geval deze week nog niet naar Parijs terugkeert voor verder overleg met Le Duc Tho. Tegelijkertijd worden de Amerikaanse bombardementen op Zuid-Vietnam verhevigd.

Wat voor manipulaties door Nixon worden uitgevoerd is onbekend. Wel is meegedeeld, dat Kissingers plaatsvervanger, generaal Haig, nog steeds in Saigon zit en daar gisteren opnieuw met de leider van het fascistische marionettenbewind Thieu zou confereren. Haig ontmoette ook de Amerikaanse opperbevelhebber in Saigon alsmede ambassadeur Bunker. Amerikaanse persbureaus gebruiken de vertoning in Saigon om berichten de wereld in te sturen over 'nieuwe moeilijkheden' bij het uitwerken van een accoord.

180 275W
Tegelijkertijd zet hij zijn manoeuvres om de oorlog tot het uiterste te reiken en een werkelijk vreedzame regeling van het Vietnamese vraagstuk te voorkomen, tot het uiterste voort.

Generaals naar Parijs voor 'protocollen'

In dit verband is nu ook meegedeeld, dat een groep Zuidvietnamese generaals naar Parijs vertrekt om daar de Amerikanen te gaan 'helpen' bij het opstellen van allerlei protocollen bij

Vervolg op pag. 6

B-52's tegen bevrijde gebieden

Intussen heeft de Amerikaanse luchtmacht zijn bombardementen op Zuid-Vietnam verhevigd. Golven B-52's worden ingezet — kennelijk met de bedoeling in de bevrijde gebieden nog zoveel mogelijk schade aan te richten.

Pogingen van het Thieu-leger om offensieve operaties tegen de bevrijde gebieden op touw te zetten zijn tot dusver op niets uitgelopen. Volgens Amerikaanse journalisten is het Thieu-leger volkomen 'oorlogsmoe' en zijn de geronselde en gedwongen huursoldaten niet meer tot vechten bereid.

Ook onder het doop de Amerikanen opgeleide officierskorps heerst een stemming van afwachten. In enkele marionetten-divisies hebben de toegevoegde Amerikaanse officieren de grootste moeite om een desintegratie van sommige onderdelen te voorkomen en gevechtssklare eenheden op de been te brengen. Duizenden Thieu-soldaten zijn de laatste weken gedeserteerd en ergens ondergedoken.

'Inhuldiging'

Het Witte Huis maakte dinsdagavond ook bekend dat voor zaterdag geen uitspraken van Nixon over Vietnam te verwachten zijn. Zaterdag vindt in Washington de inhuldiging plaats voor Nixons nieuwe ambtstermijn. De regering heeft enkele miljoenen dollars uitgetrokken voor de feestelijkheden.

Verskillende groeperingen en organisaties die tegen de Vietnamese oorlog zijn hebben voor zaterdag grote betogingen tegen Nixon en zijn oorlogspolitiek aangekondigd.

In Washington wordt door sommige commentatoren de mening verkondigd, dat Nixon de bombardementen op het

Noorden enerzijds heeft laten stoppen onder druk van de vloedgolf van wereldprotesten, anderzijds in verband met zijn inauguratie op zaterdag. Te-

Verklaring Landelijk Organisatiecomité

ACTIE VOOR VREDE IN VIETNAM VOORTZETTEN

Het landelijke Vietnam-comité, dat in een vorig op de nationale demonstratie in Utrecht nu de campagne rond het nationale Vietnam-afsluit organiseert, heeft dinsdag een verklaring uitgegeven waarin gesteld wordt dat de actie voor vrede in Vietnam doorgezet moet worden tot het moment dat Nixon de vrede heeft getekend.

Voor inwilliging drie eisen Utrecht

Het comité, waarin zoals bekend CPN, PvdA, PPR, PSP, D'66, KVP, ARP, CHU, het comité Jongeren voor Vietnam, Pax Christi en het Interkerkelijk Vredesberaad samenwerken, kwam dinsdag bijeen naar aanleiding van de jongste ontwikkelingen rond Vietnam. In de na afloop uitgegeven verklaring wordt gesteld dat voortzetting van de actie noodzakelijk is; het comi-

té herinnert hierbij aan de gang van zaken voor en na de Amerikaanse presidentsverkiezingen, die wantrouwen jegens de Amerikaanse bedoelingen gerechtvaardigd maakt.

Bovendien wijzen de organisaties erop dat met het staken van de bombardementen op Noord-Vietnam slechts één van de drie eisen van het comité gedeeltelijk is ingewilligd.

Daarom is het nodig de affichecampagne door te zetten die vrijdag en zaterdag haar hoogtepunt krijgt in grootscheepse straat- en huis-aan-huis verkoopacties en waarin opnieuw de drie leuzen centraal staan:

- Nixon teken de vrede nu!
- Stop de bombardementen op heel Vietnam en
- Vietnam voor de Vietnamezen.

Plaatselijke comités doen oproepen voor deelnemers afficheverkoop

Inmiddels hebben wij opnieuw uit een groot aantal plaatsen als Utrecht,

Vis op het strand



Gisteren hebben koks op het strand van Oostende een forse hoeveelheid sprout geroosterd en gratis aan de belangstellenden te eten gegeven. Dat gebeurde als antwoord op de verontrustende berichten over het gevaarlijke kwikgehalte van de vis.

(Vervolg op pagina 6)

PSP-KAMERLID:

„Nederland moet beëdiging Nixon negeren'

DEN HAAG, 18 jan. (ANP). — Het PSP-Kamerlid Van der Spek meent dat de regering geen gelukwensen mag aanbieden aan president Nixon, als die op 20 januari opnieuw als president van de Verenigde Staten wordt beëdigd. Naar zijn mening moet de regering zich niet laten vertegenwoordigen bij deze inauguratie van Nixon wegens „de in Nederland bestaande gevoelens van afschuw van de Vietnampolitiek van de Amerikaanse regering." Het Kamerlid heeft minister Schmelzer (Buitenlandse Zaken) hierover schriftelijke vragen gesteld.

De raad van de subfaculteit scheikunde van de Universiteit van Amsterdam heeft een motie aangenomen, waarin wordt besloten de vakgroepen met klem te adviseren onmiddellijk alle aankopen van wetenschappelijke apparatuur van Amerikaanse bedrijven stop te zetten.

Provinciale Staten van Overijssel hebben woensdag een motie aangenomen waarin er bij regering en parlement op wordt aangedrongen bij voortduring alle middelen aan te wenden om een beëindiging van de oorlog in Vietnam te bevorderen.

Het bestuur van de Internationale Humanistische Unie heeft telegrammen gestuurd aan Nixon en het Amerikaanse congres, waarin wordt gevraagd de oorlog te beëindigen.

Het Interkerkelijk Vredesbeeraad organiseert deze week in Driebergen een Vietnam-actie. Het is onder meer de bedoeling dat huis aan huis de vlaggen halfstok worden genangen. Voorts zullen alle kerkklokken van twaalf tot vijf over twaalf worden geluid, ook op zaterdag als Nixon wordt beëdigd.

Een Nederlandse afgevaardigde in het Europese Parlement, het Tweede Kamerlid Mommersteeg (KVP), heeft getracht steun te krijgen voor zijn voorstel de Europese Gemeenschap in te schakelen bij de wederopbouw van Vietnam.

Westduits belang ging voor Brandt licht zwijgen inzake Vietnam toe Bondskanselier toont begrip voor kritiek

(Van onze correspondent)

BONN, 18 jan. — Bondskanselier Brandt heeft begrip voor de kritiek op zijn zwijgen inzake Vietnam. Het belang van de bondsrepubliek moest echter voorrang hebben, zo verklaarde Brandt voor de fractie van de SPD, die zich gisteren bezighield met de regeringsverklaring, welke de bondskanselier vanochtend voor het parlement zal afleggen.

In deze verklaring wil Brandt zich ook over Vietnam uiten. „Voor ons allen staat daarbij op de voorgrond dat de verschrikkelijke oorlog in Zuidoost-Azië eindelijk wordt beëindigd,” aldus de bondskanselier.

Het was voor het eerst sinds geruime tijd dat Brandt sprak over Vietnam. Zijn zwijgen in de afgelopen weken is ook binnen zijn eigen partij bekritiseerd.

Brandt zei gisteren: „Dat ik me direct voor en na Kerstmis niet heb geuit, is door velen niet begrepen. Ik kan dat begrijpen; het zwijgen is mij

niet makkelijk gevallen.” De bondskanselier voegde hieraan toe: „Ik moest echter dit keer op de koop toe nemen dat mij ernstige — en zeker niet alleen onzakelijke kritiek zou treffen. Het belang van de Bondsrepubliek moest echter voorrang hebben.”

De eisen van de SPD-jongeren om de politiek tegenover Amerika te wijzigen en Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam te erkennen wees Brandt van de hand. Hij zinspeelde er op dat hij hierover de socialistische jongeren de les zal lezen.

Brandt bestreed overigens dat het standpunt van de bondsregering de afgelopen weken niet duidelijk tot uiting zou zijn gekomen. Er zijn verschillende verklaringen afgegeven, aldus de bondskanselier, „zodat niemand naar het standpunt van de Bondsrepubliek moest raden”.

Saigon tempert vredesberichten

NIXON WACHT OP REACTIE THIEU

WASHINGTON/SAIGON, 18 jan. (Reuter, UPI, AP) — President Nixon heeft in zijn buitenverblijf in Key Biscane (Florida) overleg gevoerd met zijn speciale adviseur, Henry Kissinger, in afwachting van het antwoord van de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu op de gewijzigde vredesvoorstellen. Thieu had woensdag een onderhoud van een uur met Nixons afgezant generaal Haig, nadat hij ruim zeven uur met de Zuidvietnamese nationale veiligheidsraad en de opperbevelhebbers van het leger het nieuwe ontwerp-akkoord tussen Washington en Hanoi had besproken.

Bombardementen opgevoerd in Zuid-Vietnam

De Zuidvietnamese regering heeft via diverse kanalen een domper gezet op de verwachtingen, dat een akkoord op zeer korte termijn kan worden ondertekend. De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Lam, verklaarde in een vraaggesprek voor radio-Luxemburg, dat zijn regering geen akkoord zal tekenen, waarin de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam met name wordt genoemd. In ruil voor erkenning van Zuid-Vietnam heeft Noord-Vietnam de erkenning van de Voorlopige Revolutionaire Regering als gelijkwaardige partner in een overeenkomst geëist, aldus Tran Van Lam.

Tran Van Lam zei, dat Kissinger en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho praktisch alle militaire aspecten van een overeenkomst hebben geregeld. Hieronder vallen met name de uitwisseling van krijsgesvangenen, de technische details van een bestand en de kwestie van de internationale controle-commissie. Over een aantal politieke kwesties is nog geen overeenstemming bereikt, aldus Tran Van Lam. Hanoi zou geen concessies willen doen inzake de terugtrekking van de Noordvietnamese troepen en de status van de gedemilitariseerde zone.

De Zuidvietnamese voorlichtingsdienst heeft met klem tegengesproken, dat Zuid-Vietnam en Amerika overwegen vrijdag een eenzijdig bestand af te kondigen ongeacht de si-

tuatie rond een vredesregeling. Volgens het regeringsdagblad Tin Song heeft een Zuidvietnamese senator na een bijeenkomst van de nationale veiligheidsraad gezegd, dat Zuid-Vietnam op dit moment nog geen overeenkomst kan tekenen, omdat aan een aantal belangrijke eisen van de Zuidvietnamese regering nog niet zou zijn voldaan.

Adviseurs

Het Amerikaanse opperbevel in Saigon heeft de Amerikaanse militaire adviseurs in Zuid-Vietnam opdracht gegeven zich terug te trekken uit gebieden, die worden aangevallen. De order heeft geen betrekking op Amerikaanse adviseurs bij de luchtmacht. Het opperbevel wil hiermee voorkomen, dat Amerikaanse troepen bij gevechtsacties „nodeloze verliezen” lijden, voordat een verwacht bestand van kracht wordt. Aangenomen wordt, dat beide partijen voor een bestand nog zo veel mogelijk terrein proberen te winnen.

Amerikaanse bommenwerpers hebben woensdag weer zware aanvallen uitgevoerd op doelen in Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja. Volgens militaire kringen blijft de Amerikaanse luchtvloot van ongeveer 1000 B-52 bommenwerpers en jachtbommenwerpers voorlopig op volle sterkte gehandhaafd. De aanvallen waren de zwaarste sinds half december. Het Zuidvietnamese leger is in de hoogste staat van paraatheid gebracht in de gebieden, waar de regering-Thieu en de Vietcong elkaar de overheersing betwisten.

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft in een rapport bekendgemaakt, dat tijdens de bombardementen op Noord-Vietnam in december 17 B-52 bommenwerpers zijn



NGOEJEN VAN THIEU
...aan eisen nog niet voldaan...

neergeschoten en negen werden beschadigd. Volgens het Noordvietnamese persbureau zijn tot dusver 68 bommenwerpers van het type B-52 boven Noord-Vietnam neergeschoten.

„Voorzichtig”

De leider van de Noordvietnamese delegatie bij de vredesbesprekingen in Parijs, Koean Thoej, heeft tegenover de Zweedse premier Olof Palme verklaard „voorzichtig” te staan ten opzichte van kansen op een spoedige vrede. In Parijs hebben Amerikaanse en Noordvietnamese deskundigen woensdag weer ruim zes uur vergaderd over technische details van een bestandsovereenkomst.

Meer dan 100 Amerikaanse Congresleden zullen zaterdag de beëdiging van president Nixon boycotten uit protest tegen diens Vietnam-politiek. Dit heeft de afgevaardigde Don Edwards in Washington meegedeeld op een persconferentie over de voorgenomen anti-oorlogsdemonstratie van zaterdag. De Newyorkse afgevaardigde Bella Abzug en senator Philip Hart zullen de betogers toespreken.

PHNOM PENH — Cambodjaanse regeringstroepen hebben de belangrijkste bevoorradingsweg voor de hoofdstad Phnom Penh, de rivier de Mekong, weer vrij gemaakt. Zij slaagden erin aanhangers van de verbannen prins Sihanouk en Noordvietnamese eenheden te verdrijven uit hun voorposten op de oevers van de rivier. Dit heeft een woordvoerder van het militaire opperbevel in Phnom Penh bekendgemaakt.

Proces-Ellsberg na lang uitstel we^{B LW}er van start

LOS ANGELES, 18 jan. (Reuter) — In Los Angeles in de Amerikaanse staat Californië is woensdag na maanden uitstel het proces tegen Daniël Ellsberg en Anthonu Russo van start gegaan. Ellsberg en Russo worden ervan beschuldigd tijdens hun werkzaamheden voor de Rand Corporation de 38 delen van de geheime studie van 't Pentagon over de Amerikaanse inmenging in de oorlog in Vietnam te hebben gestolen, gekopieerd en aan de pers in handen gespeeld.

Aanklager David Nissen verklaarde niet te zullen ingaan op de vraag, of de Vietnamese oorlog terecht of ten onrechte wordt gevoerd. Ook zal hij niet ingaan op de kwestie of de voorlichtingspolitiek van de Amerikaanse regering juist of onjuist was en of de documenten terecht het stempel „zeer geheim” kregen. Hij zei te zullen bewijzen, dat de „Pentagon Papers” regeringseigendom waren en betrekking hadden op de nationale veiligheid.

Russo verklaarde vlak voor de aanvang van het proces: „Het is de regering, die hier terechtstaat”. Ellsberg en Russo hebben steeds verklaard uit landsbelang te hebben gehandeld. Zij kunnen elk tot 115 jaar gevangenisstraf worden veroordeeld. In het proces is een nieuwe jury aangewezen, bestaande uit 10 vrouwen en twee mannen. In de rechtszaal zaten veel leden van radicale groepen en oorlogsveteranen in gevechtstone.

Saigon verwacht snel bestand AKKOORD LIJKT VRIJWEL ROND

Kissinger start dinsdag „laatste ronde”

WASHINGTON/PARIJS/SAIGON, 19 jan. (Reuter, AP, NYT, AFP) — De speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho zullen volgende week dinsdag in Parijs hun besprekingen hervatten om de laatste hand te leggen aan de tekst van een bestandsovereenkomst in Vietnam. Dit is tegelijkertijd door woordvoerders van het Amerikaanse Witte Huis en de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie bekendgemaakt. Het wekelijks Vietnam-overleg in Parijs is voor onbepaalde tijd opgeschort.

Volgens regeringskringen in Saigon heeft de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu zijn verzet tegen een akkoord opgegeven. Hij zou na langdurig beraad met de nationale veiligheidsraad hebben ingestemd met de gewijzigde voorwaarden voor een vredesregeling. De overeenkomst zou nu binnen twee weken worden getekend en het bestand zou nog voor het boeddhistische Tet-nieuwjaar (3 februari) van kracht kunnen worden.

De woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, maakte bekend, dat Nixons afgezant generaal Haig zaterdag naar Saigon terugkeert om eventueel een laatste onderhoud met Thieu te hebben. Haig vertrok donderdagochtend naar Cambodja, nadat hij kennelijk het fiat van Thieu aan Nixon had kunnen doorgeven. Hij reisde later op de dag door naar Laos en Thailand om ook daar de regeringsleiders op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen rond de vredesregeling.

Hoewel Thieu in principe akkoord gaat met de nieuwe voorstellen, wil hij nog wel enkele veranderingen aanbrengen in de technische uitwerking van een overeenkomst, zo hebben zegslieden in Saigon onthuld. Aangenomen wordt, dat de speciale Zuidvietnamese delegatie, die donderdag naar Parijs is vertrokken, deze wijzigingen zal voorleggen aan de technische deskundigen van Amerika en Noord-Vietnam, die de details van het akkoord uitwerken.

Bezwaren

De bezwaren van Thieu zouden vooral betrekking hebben op vier punten

● Volgens het nieuwe akkoord zullen Amerika, Noord-Vietnam, Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront gezamenlijk militaire commissies vormen,



HENRY KISSINGER
... laatste hand leggen ...

die helpen bij het toezicht op het bestand. Deze commissies krijgen hun hoofdkwartier in Saigon. Thieu gaat akkoord met verdere bases in Da Nang, Pleikoe, Bien Hoa en Can Tho, maar niet — zoals Hanoi wil — in Hooé, My Tho en Phan Thiet, waar het Bevrijdingsfront sterk is vertegenwoordigd.

● Thieu wil drie types gevangenen vastleggen die voor vrijlating in aanmerking komen: buitenlandse militaire gevangenen en burgers, die buiten Zuid-Vietnam worden vastgehouden, Vietnamese militaire gevangenen en burgers, die buiten Zuid-Vietnam gevangen zitten en militairen en burgers, die door het Bevrijdingsfront worden vastgehouden. Onder burgers wil Thieu niet politieke gevangenen verstaan, maar bijvoorbeeld journalisten, missionarissen en ambtenaren.

● Hoewel Noord-Vietnam akkoord gaat met de status van de demarcatielijn als een tijdelijke grens tussen Noord en Zuid, weigert Hanoi een strook van zes kilometer ten zuiden van de demarcatielijn als Zuidvietnaams grondgebied te erkennen. Thieu eist dit gebied, dat grotendeels in Noordvietnamese handen is, voor zich op.

● Thieu maakt bezwaar tegen de regeling, dat het Zuidvietnamese leger en de politie zich na een bestand niet vrijelijk mogen bewegen. „Dat is dwaas”, zou hij gezegd hebben. „Hoe kan de politie de orde handhaven, als zij zich niet vrij mag bewegen? Hoe kunnen we piloten trainen, als we niet kunnen vliegen?”

Volgens goed ingelichte bronnen in Saigon voorziet het nieuwe akkoord in een bestand-op-de-plaats in Zuid-Vietnam, de instelling van een nationale raad van verzoening en eendracht, bestaande uit drie Zuidvietnamese groeperingen, het uitschrijven van nationale verkiezingen binnen zes maanden na de ondertekening en toezicht op de naleving van het bestand door een internationale controlecommissie van ongeveer 3000 man. Het is niet zeker, of het bestand tevens geldt voor Laos en Cambodja.

Geen breuk

De 174ste zitting van het Vietnam-overleg eindigde donderdag na twee uur, zonder dat de vier betrokken partijen een datum voor een nieuwe bijeenkomst hadden vastgesteld. Voorheen duidde het opschorten van het overleg telkens op een breuk in de besprekingen, maar een woordvoerder van het Bevrijdingsfront verklaarde dat van een breuk geen sprake is.

Verondersteld wordt, dat de zittingen zijn opgeschort in afwachting van de afloop van de onderhandelingen tussen Kissinger en Le Doek Tho.

De Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam heeft in een verklaring laten weten, dat de hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam nog steeds het einddoel van haar politiek is, maar dat zij op korte termijn vooral streeft naar „nationale eendracht” in Zuid-Vietnam. Hieruit werd afgeleid, dat de Vietcong althans voorlopig de scheiding van Vietnam heeft aanvaard op basis van de overeenkomsten van Genève in 1954.

De Chinese premier Tsjoë En Lai heeft tegenover een Japans parlementslid verklaard, dat na een bestand in Vietnam drie verschillende regeringen aan het bewind zullen blijven: Hanoi, Saigon en de Voorlopige Revolutionaire Regering. De Verenigde Staten zullen alle drie regeringen als gelijkwaardige partners erkennen, aldus Tsjoë En Lai. De Chinese premier deed een beroep op Japan het Amerikaanse voorbeeld te volgen.

Aan het front zijn de gevechten ten zuiden van de gedemilitariseerde zone de laatste dagen opgelaaid. Amerikaanse bommenwerpers, waaronder toestellen van het type B-52, voerden boven heel Zuid-Vietnam de zwaarste aanvallen sinds drie maanden uit.

Heldhaftig, Vastberaden, Barmhartig

1910-1912 B.V.M.

... DAAR HEEFT U
NIETS MEE TE MAKEN!!



...Kritiek op de Amsterdamse wapenspreuk...

Motie in raad vraagt steun voor Vietnam

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 19 jan. De Amsterdamse gemeenteraad heeft B en W gevraagd actief alle mogelijke steun te verlenen aan acties, die gericht zijn op het bereiken van vrede in Vietnam. Ook wordt gevraagd te onderzoeken wat binnen de mogelijkheden ligt om technische en materiële steun te verlenen aan Vietnam.

Een motie van deze strekking werd woensdagavond tijdens de raadsvergadering ingediend door de fracties van PvdA, CPN, Kabouters, D'66 en PSP. De confessionele raadsleden en de VVD waren tegen de motie.

De VVD achtte het „buitengewoon misplaatst” om de Vietnamzaak in de gemeenteraad aan de orde te stellen. Fractievoorzitter Hub Jacobse verklaarde nadrukkelijk dat alle leden van zijn fractie de bombardementen op Vietnam veroordelen en voor hulpverlening aan de slachtoffers zijn, maar uitte principiële bezwaren tegen het scheppen van een uniek precedent door van de raad een uitspraak over een internationaal politiek vraagstuk te vragen.” Dan moeten we ons ook uitspreken over Zuid-Afrika, Griekenland en Brazilië,” zei de heer Jacobse.

Burgemeester Samkalden, die in 1968 tegenstander was van een poging een uitspraak van de raad uit te lokken over de sovjet-inval in Tsjechoslowakije, stelde dat het destijds om een protest ging, terwijl het nu ging om het gebruik van geweld tegenover grote concentraties van mensen, een zaak die elke grote stad aangaat. Bovendien betref het nu vragen aan het college om van Amsterdam een zeker initiatief te doen uitgaan.

hilo
73

Vietnamkomiteevergadering 6 februari Zeist in de Toren.

- er is een persverklaring uitgegaan na de weigering van b en w van de kollekte naar de kranten.
- pak en de c.p.n. staan achter de kollekte
- de c.p.n. heeft een brief geschreven aan b en w.
- er is een hernieuwde aanvraag voor een kollekte uitgegaan voor april

Er zijn 3 kommissies ingesteld:

1) affiches verspreidingskommissie :

taken: affiches van het medisch komitee verspreiden op scholen, instituten, jeugdcentra enz....

Deze affiches kunnen afgehaald worden bij de wereldwinkel Steinlaan 63.

- Leden:
- | | |
|--|-------------|
| Boudewijn van Sluys, Steinlaan 63 | 03404-12151 |
| Bart Ilgen, Oude Woudenbergreezandweg 27 | 03404-18502 |
| Ernest Schullen, Verl. Slotlaan 35 | 03404-10733 |
| Frans Kokcen, Koningin Emmastraat 17, Bunnik | 03405-1819 |

2) kommissie 3 maart

taken: voorbereiding van de 3 maart dag, dat betekent films bestellen (is inmiddels gebeurt). Steunlijsten aanvragen, spreker uitnodigen, marktkraam verkrijgen, bakfiets versieren, pers inschakelen, propaganda bedrijven..

- Leden :
- | | |
|---|-------------|
| Mariska Huyser Leendert Edelmanlaan 25 | 03404-18793 |
| Hermien Gaikhorst, Kon. Willem 3 straat 5, Bunnik | 03405-1297. |
| Janneke Hoogenkamp, N.C.S.V., woudschoten, zeist | 03439-226 |

3) kommissie rond de kollekte medischkomitee vietnam

Taken: organiseren van de kollekte, kontakten leggen met ben w en het medisch komitee.

- Leden:
- | | |
|---------------------------------------|-------------|
| Mieke Kanaar, Buntkaan 20, Driebergen | |
| Niko Steinen, Steinlaan 63, | 03404-12151 |

4) koordinatiekommissie

Taken: het geheel koordineren, initiatief nemen tot nieuwe dingen.

- Leden :
- Boudewijn van Sluys
 - Niko Steinen
 - Janneke Hoogenkamp
 - Tan Smits

Volgende algemen vergadering: 19 februari in de Toren.

Agenda: verslag van de verschillende kommissies.
planning.

Janneke.

AMSTERDAM

HELPT HANOI

10 JAN 72
(Van een onzer verslaggevers)

Amsterdam heeft besloten de helpende hand te reiken aan het zo zwaar door de Amerikaanse bommenterreur geteisterde Hanoi.

De hoofdstad kan en wil helpen daar waar het kan, zo bleek woensdag in de gemeenteraad, die in een motie besloot te onderzoeken wat binnen zijn mogelijkheden ligt om technische en materiële steun aan Vietnam te verlenen.

De indieners van de motie lanceerden het voorstel te komen tot direct overleg tussen Amsterdam en de Noordvietnamese hoofdstad om te vragen welke wensen bij het gemeentebestuur van Hanoi leven en daarna te bezien wat Amsterdam kan realiseren. Gedacht wordt daarbij aan mogelijkheden op het terrein van de medische zorg, de vraagstukken rond havens- en handelsinrichtingen, de waterhuishouding en eventueel het verlenen van studiebeurzen.

Zweden geeft grootscheepse hulp aan Vietnam

(Van onze redactie-buitenland)

Zweden heeft aanzienlijke bedragen uitgetrokken voor hulp aan het door de Amerikaanse bombardementen zo zwaar geteisterde Noord-Vietnam. Daarnaast verleent Zweden sinds geruime tijd ook humanitaire hulp aan de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam.

Ook landen als Denemarken, Noorwegen, Finland, Zwitserland en Frankrijk geven Noord-Vietnam financiële en materiële steun voor het bestrijden van de gevolgen van de bombardementen.

De Deense regering heeft het parlement dezer dagen voorgesteld 5 miljoen Deense kronen (rond 2,4 miljoen gulden) beschikbaar te stellen voor onmiddellijke humanitaire hulp aan Noord-Vietnam. Premier Jørgensen verklaarde bij de indiening van dit voorstel dat de Amerikaanse bombardementen 'een buitengewone, acute nood' hebben gecreëerd, vooral in de gebieden van Hanoi en Haiphong.

op begroting

Vietnam is
wordt ver-
Zwe-

Vietnam aangeboden voor de (her)bouw van twee ziekenhuizen. Het Zweedse Comité voor Hulp aan de Democratische Republiek Vietnam organiseert spoedzendingen van onder meer medicijnen. In Zweden hebben de afgelopen maanden en weken zeer grote campagnes plaatsgevonden tegen Amerikaanse agressie, voor Vietnam en voor Zweedse voorlopige regering van Zuid-Vietnam met toe-

Gemeenteraad achter motie

De Amsterdamse gemeenteraad sprak woensdag in de motie uit, dat de vrede in Vietnam nu getekend moet worden, de bombardementen volledig gestaakt moeten worden en niet hervat mogen worden en Vietnam aan de Vietnamezen behoort. De motie was ingediend door de PvdA, de CPN, D'66, Kabouters en PSP.

Namens de ondertekenaars werd door de fractievoorzitter van de PvdA, drs. W. Sinnighe, een korte verklaring afgelegd. Daarin wordt gezegd, dat het Vietnamprotest in Nederland massale vormen heeft aangenomen. Dat is overduidelijk gebleken op de bijeenkomst in Utrecht van 6 januari j.l. Dat blijkt ook duidelijk uit de massale

(Vervolg op pagina 2)

...van een Franse journalist, die de „VC” (Vietcong) van dichterbij wilde meemaken om met een primeur voor zijn krant terug te komen. Hij bleef een jaar weg, als gevangene van de Vietcong.

Vele verhalen doen de ronde over Amerikaanse, Japanse en andere buitenlandse verslaggevers, die opgewekt vertrokken en verdwenen... (In Zuid-Vietnam zijn ruim zestig verslaggevers en fotografen vermist of gedood).

De gids zou ons opwachten bij het perscentrum. Donald en ik reden erheen in een enorme Amerikaanse wagen uit het jaar dat de grote vleugelspatborden nog in de mode waren. Ik dacht: „Zo'n Amerikaans monster kun je op 500 meter nog met gesloten ogen raken”. De gids was er en nam zijn tijd voor een uitgebreid ontbijt in de tuin van het perscentrum, waar woordvoerder Am Rong iedere dag zijn overzicht geeft.

Rond de ontbijttafel zaten enige collega's met lange Cambodjaanse ervaring, die ook niet opbeurend waren. Donald vroeg of hoofdweg 3 safe was. Een somber kijkende Amerikaanse fotograaf grauwde achter zijn tosti: „Het is nooit veilig.” Donald stapte het gebouw binnen om kolonel Am Rong nog eens bijzonderheden te vragen, kwam naar buiten en zei dat we naar Tram Khnar gingen „omdat daar nog wat actie is”.

Tram Khnar. Het werkte wat op mijn lachspieren. Ik hoorde die naam voor het eerst en besefte toen niet dat ik die naam nooit meer zou vergeten.

De talloze wachtposten langs hoofdweg 3 hadden barricades opgeworpen om het verkeer te kunnen controleren. Veel had het niet om het lijf. Soms lag er midden op de weg een blok beton of een enorme kei, soms hing er een bamboestok over de weg, rustend op teertonnen of munitiekistjes. De posten bestonden uit een reeks mangaten en stellingen achter aarden wallen aan weerszijden van de weg. Boven de mangaten hingen zonneschermen van bamboevlechten. Overal lagen zandzakken, waarvan enkele zo verteerd waren, dat er lange droge grassprietten uit groeiden.

Er was veel verkeer op de weg, hoofdzakelijk van het populairste vervoermiddel hier, een soort gemotoriseerde bakfiets, volgepropt met mensen en spullen. Iedereen die een brommer heeft, gaat in het openbaar vervoer door achter z'n brommer een bak met twee wielen

Kindereen van de oorlog

te hangen. 's Avonds wordt de bak losgehaakt en gaat de eigenaar privé toeren.

Het eerste wat opviel in Tram Khnar was de volkomen desolate toestand. Er hing een klamme stilte. De straten waren leeg in dit anders gezonde dorp van 30.000 inwoners. De grond lag bezaaid met hulzen van kogels en geweergrenaten. De overkant van het marktplein waar wij waren uitgestapt werd gemarkeerd door zwartgeblakerde staketsels. Voor de ingang van het vernielde marktgebouw hadden militairen een mortierstelling gegraven.

We liepen de weg af in de richting van een winkelgalerij, waar mensen stonden. Midden op de weg speelden twee kinderen met een driewieler.

De mensen in de schaduw van de winkelgalerij bleken gewapende dorpelingen te zijn, min of meer getuiformeerd. Wij waren via onze tolk net een gesprek met hen begonnen toen het geknetter van het geweervuur en automatische wapens losbarstte. De mortierstelling bij het marktplein begon denderend 8.1 granaten af te vuren, die met een doffe klap ongeveer 'n halve kilometer verder bij de dorpsgrens explodeerden.

Het was alsof telkens een metalen deur hard achter mij dichtslagde. De projectielen vlogen over het plein en de winkelgalerij met een raar sissend geluid. Dit zou de hele verdere dag doorgaan. Later kwam de artillerie er nog bij.

Het gesprek met de gewapende dorpelingen was onverstaanbaar geworden. Tussen hen in zag ik wat kinderen, zo omstreeks tien jaar, uitgedost als guerrilleros. Sommigen op blote voeten, de meesten met judoslippen. Enkele droegen kleurige sjaals of de Cambodjaanse vlag om de hals. Een van de kinderen had op de groene vechtpet een krans van plastic bloemetjes en een diadeempje van glinsterglas.

Ik begreep niet waarom ze dit toelieten — die kinderen hier. De hele bevolking op enkelen na was immers gevlucht. „Ze werken in levensgevaar en lopen de burgerwacht voor de voeten”, flitste het door mijn hoofd. Opeens zie ik het geweer. De loop reikt tot de schouder van het kind. De kolf rust naast zijn voetjes op de grond.

Op dat moment komen uit een dwarsstraat drie kinderen binnenstroompen. Twee van hen ondersteunen hun vriendje bij wie het bloed langs het gezicht loopt. Hij wordt in de schaduw van de winkelgalerij op een soort bamboebank gelegd in afwachting van transport. Hij ligt doodstil.

Het is me nu duidelijk. De kinde-

Perscommuniqué van de landmacht in Phnom Penh: „Kolonel Am Rong, woordvoerder van het opperbevel van de landmacht der Khmer republiek, heeft deze ochtend verklaard, dat de toestand in de afgelopen 24 uur werd gekenmerkt door offensieve acties van onze troepen in Tram Khnar om daar Noordvietnamese en Vietcong-aanvallers te verdrijven. Gisteren hebben onze troepen de markt en de polikliniek bezet. De avond daarvoor hebben onze goed verschanste troepen vijandelijke aanvallen afgeslagen. De gevechten duren deze ochtend voort.”

ren spelen geen soldaatje. Ze vechten de oorlog mee.

Er komen steeds meer gewonden uit de zijstraat, die naar het front leidt. Een man met een kogelgat in het dijbeen wordt op een soort brancard binnengedragen en in de schaduw gelegd. Zijn kameraden hurken om hem heen en jagen vliegen van de wond weg. Het duurt nog enige tijd voor er een legertruck komt. De gewonden worden opgeladen. Een van hen is dood, hoor ik. De truck verdwijnt in de

richting van de plaatselijke kazerne, waar een veldhospitaal is.

Onze gids vertelt dat een Cambodjaanse journalist gewond is. Meer weet hij niet. Ik loop in de zijstraat een westerse cameraman tegemoet, die van het front terugkomt, besmeurd met modder. Hij kijkt moe en somber als ik hem vraag hoe het met de collega is. „Hij is er erg aan toe. We konden niets meer voor hem doen. We moesten terug.” Het bleek dat de cameraman en een andere Cambodjaanse verslaggever hun collega uit de vuurlinie hadden gesleept, maar hem moesten achterlaten toen het vijandelijke vuur onhoudbaar werd. De verslaggever had twee schoten in de hals.

De Khmers, die hier strijd leverden in een schoorvoetende zuiveringsactie tegen de Vietcong, toonden geen enkel organisatorisch verband. Er kwamen wat vechters langs de zijstraat terug en er gingen even veel terug naar de grens van het dorp waar de strijd woedde. Het waren geen reguliere eenheden maar burgerwachten die uit het dorp zelf kwamen of uit de omgeving.

Het had iets van een operette toen ik ze zag lopen in allerlei merkwaardige combinaties van uniform en burgerkleding. Een had een camouflagehemd aan met een pyjamabroek er onder terwijl een ander gewoon in zijn onderbroek liep. Velen hadden net als de kinderen kleurige doeken om hoofd of hals. Ik moest even terugdenken aan 1946, het begin van de Indonesische revolutie, toen de zogenaamde „Peloppers” er ook zo bijliepen.

Een dan de kinderen. Het kind met de mooie versening op de vechtpet bleek... een meisje te zijn. Ze vertelde, dat haar ouders in een ander dorp zaten dat ze echt had geschoten op de „VC” en nu hier wat uitrustte, omdat ze van nacht weinig had geslapen. Ze was gewoon moe.

Terwijl Donald Kirk en zijn tolk

als razenden de burgerwachten interviewden en notities maakten, dwaalde ik wat door het dorp rond. Winkels, woningen, kamponghuisjes waren verlaten. De deuren stonden open en binnen zag ik een grote hoop rommel van huisraad, speelgoed en gebruiksvoorwerpen die tot ver buiten de deur een vluchtspoor vormden.

Een van de manshoge aarden waterputten, die voor de huizen staan, was aan barrellen geschoten. Kippen scharrelden in de modder, die het water had veroorzaakt. En zo ver het oog reikte lagen de hulzen op de grond. In de verlaten winkels aan de hoofdstraat hadden burgerwachten hun intrek genomen. Ze hadden stenen banken op hun zij tegen elkaar gelegd als barricade voor de winkelingangen. Achter de banken lagen voedselvoorraden en munitie door elkaar.

Er waren nog enkele vrouwen en kinderen in en net buiten de winkels. Gezinnen van de burgerwachten. Later vertrokken ook zij uit het dorp. Als er even een pauze viel in het wapengeknetter, kwamen hier en daar nog wat ongewapende burgers, die zich voorbereiden op de vlucht. Het waren meest vrouwen en kinderen, ouden van dagen en 'n enkele winkelier, die tot het laatste ogenblik de wacht had gehouden bij zijn goederen.

Later volgde de laatste uittocht. Op handkarren vervoerde men wat huisraad, een matras, een oude klok en een fiets. Velen droegen zakken met spullen. Er liepen vrouwen met een krijsend varken in een zak op de rug. Ze verdwenen allen in de richting van Phnom Penh.

Donald en ik besloten het dorps-hoofd op te zoeken. We hadden geen enkel overzicht van de toestand. Zo bleken er nog infiltranten te zitten in de huizen. Een ambtenaar was uit zo'n huis in de schouder geschoten en sjokte met een van pijn verkrampd gezicht naar het veldhospitaal.

„Er liggen hier drie bataljons gevechtstroepen”, vertelde hij. De opdracht was voorlopig de Vietcong uit het dorp en de omgeving te verdrijven.

Waarom werd geen achtervolgingsactie ingezet?

Misschien later.

Maar wat was dan de zin van de actie? Zo kon men vroeg of laat een nieuwe aanval verwachten.

De commandant haalde de schouders op. Een andere officier die zijn opleiding in Vietnam had gehad en onder andere als parachutist boven de Ho Tsj Minh-route was gedropt, vertelde dat hij in Vietnam had geleerd de tegenstander te achtervolgen en uit te schakelen om vervolgens het gezuiverde gebied te bezetten. Hier ging het anders.

Waarom?

Dat wist hij niet.

Wat waren de problemen van de commandanten te velde?

Gebrek aan communicatie en aanvoer van munitie, van eten, zelfs van uniformen. Ook de kwestie van het soldij klopt niet. En de recruten waren door gebrek aan training niet voor hun taak berekend, hoewel het goede vechters waren.

Waar was de algemene bevelhebber van deze operatie?

Hij was naar Phnom Penh, maar zou tegen de avond terugkomen.

De commandant geeuwde. Het was tenslotte siesta-tijd.

47 kilometer van Tram Khnar ligt Phnom Penh. Daar voeren de meeste generaals de oorlog. Achter hun bureau. Aan het eind van de middag gaan zij naar hun airconditioned huizen. Of zoeken vertier in de nachtclubs. Mogen dan de jongens te velde hun siesta houden?...

Het communiqué van de landmacht meldt de volgende dag: „Gisteren hebben onze troepen, na de zuivering van het centrum van Tram Khnar, in een achtervolgingsactie van de vijand, moeilijkheden ondervonden op 1 kilometer ten zuidwesten van Tram Khnar. Hierbij werden drie van onze manschappen gedood en vijf gewond, terwijl een verslaggever/fotograaf om het leven kwam.”

Het dorps-hoofd vertelde dat zijn dorp ongeveer 30.000 inwoners tel-

UIT hetgeen nu is „uitgelekt” over de inhoud van het wapenstilstandsakkoord voor Vietnam, blijkt dat Hanoi, en in zekere mate ook Saigon, grote concessies hebben moeten doen. Vergeleken met het akkoord, zoals dat in oktober door Hanoi bekend werd gemaakt, zijn op tenminste twee fundamentele punten wijzigingen aangebracht. Het eerste betreft de „soevereiniteit” van Zuid-Vietnam. Het tweede de samenstelling van de Raad van Nationale Verzoening.

Het Thieu-bewind in Saigon is er tenslotte in geslaagd zijn soevereiniteit op twee manieren vast te leggen in het akkoord. In de eerste plaats door het veelvuldig noemen van de officiële naam van Thieu's regime: „De regering van de republiek Zuid-Vietnam”. Maar vooral door een paragraaf in het akkoord, waarin de zeventiende breedtegraad — de uit 1954 daterende bestandlijn tussen Noord- en Zuid-Vietnam — erkend wordt als „tijdelijke grens”. Tot nu toe weigerden Hanoi en het Bevrijdingsfront categorisch de bestandlijn ook maar tijdelijk als grens te erkennen, teneinde de hereniging van Vietnam niet in gevaar te brengen.

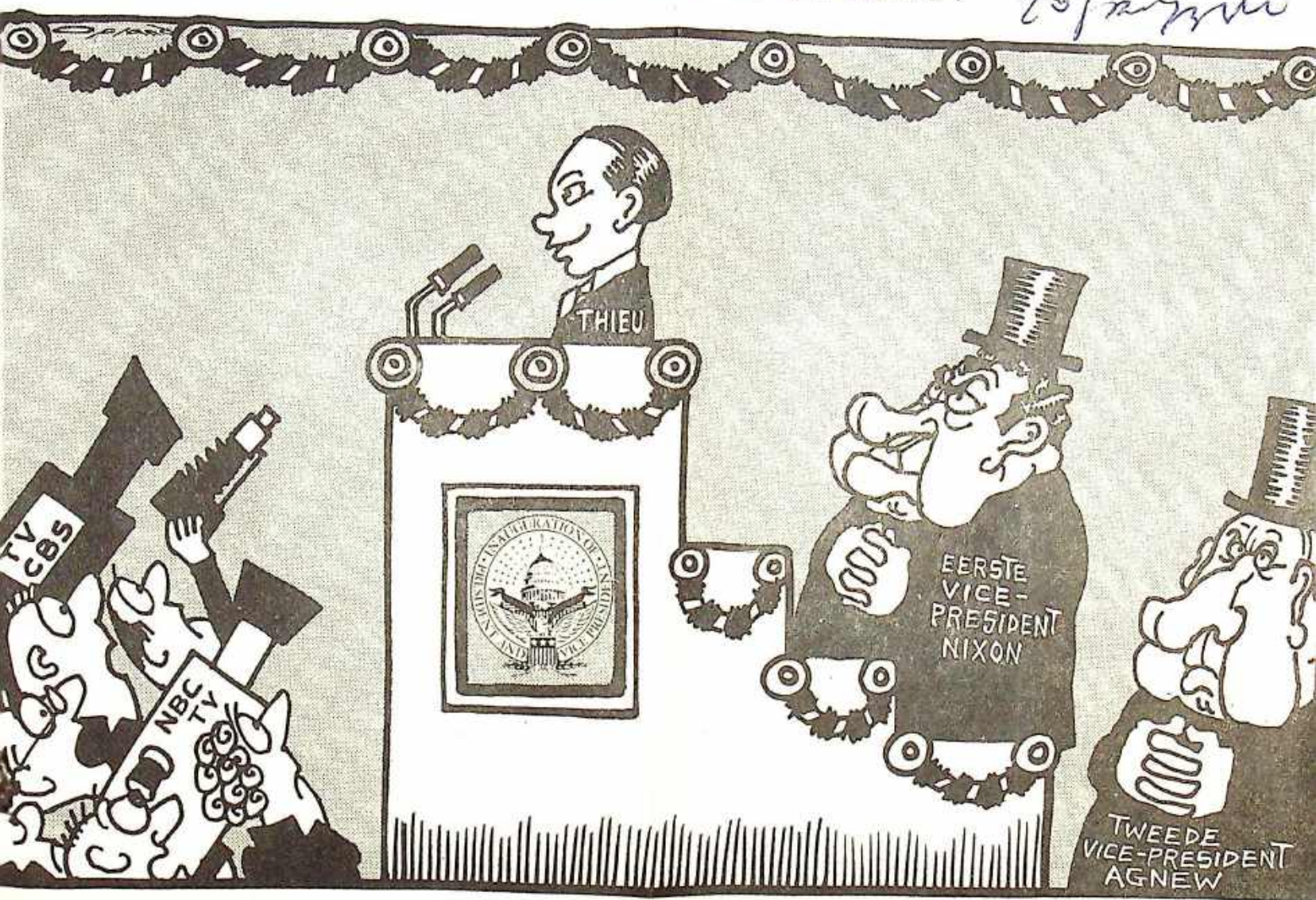
Tegenover de grote concessie van Hanoi en het Bevrijdingsfront om die bestandlijn nu wel, zij het tijdelijk, als grens te erkennen, staan twee tegemoetkomingen van de regering in Saigon. Thieu heeft moeten accepteren, dat een wapenstilstand in Vietnam niet automatisch ook betrekking heeft op de oorlogen in Cambodja en Laos. Verder aanvaardt hij nu een Noord-vietnamese militaire aanwezigheid in Zuid-Vietnam, wat voor hem een belangrijke concessie betekent.

Op korte termijn is echter verreweg de belangrijkste wijziging in het oorspronkelijke oktober-akkoord het verdwijnen van een „derde partij” uit de Raad van Nationale Verzoening en Eendracht. Volgens Amerikaanse bronnen in Saigon zouden de regering-Thieu en het Bevrijdingsfront hierneder ieder een gelijk aantal afgevaardigden benoemen. Het Front zou dus afgezien hebben van zijn eis om een Zuid-vietnamese „derde macht” van neutralistische figuren in de Raad vertegenwoordigd te zien. Met Thieu's weigering om de politieke gevangenen van zijn bewind — wier aantal wordt geschat op 220.000 — allen of voor het overgrote deel vrij te laten, betekent dit een politieke concessie van de eerste orde van de voorlopige revolutionaire regering in Zuid-Vietnam.

Uit het feit, dat de Raad met algemene stemmen besluiten zal moeten nemen, blijkt, dat hij zijn taak — het organiseren van algemene verkiezingen in Zuid-Vietnam — nauwelijks serieus zal kunnen uitvoeren. En daaruit vloeit weer voort, dat Vietnam na een wapenstilstandsakkoord met een verkiezingsstrijd zal worden geconfronteerd. Die strijd zal worden uitgevochten in al die gebieden, die op het

DE INAUGURATIE...

20 januari



...van de nieuwe President van de Verenigde Staten...

„Brandt's zwijgen te gemakkelijk gerechtvaardigd”

2012 7 5 W

In zijn poging het zwijgen van Willy Brandt inzake Vietnam te verklaren en te rechtvaardigen, gaat prof. Röling (Volkskrant, 13 januari '73) aan twee essentiële elementen voorbij:

1. Wanneer Brandt niet openlijk tegen het Amerikaanse Vietnambeleid protesteert, zal men niet kunnen controleren wat hij binnenskamers doet. Wie zegt welke boodschap hij langs diplomatieke wegen Nixon heeft gestuurd en of hij überhaupt een boodschap heeft verstuurd? Het rechtse SPD-socialisme versterkt niet de hoop dat er van een fel protest binnenskamers sprake zal zijn geweest. In elk geval zijn alleen openbare uitspraken op hun inhoud controleerbaar.

2. Röling stelt: „Door zich openlijk volstrekt veroordelend uit te spreken sluit een regeringsleider zich uit als invloedrijke gesprekspartner”. De bewijsvoering voor deze stelling wordt niet aangedragen. Is ze wel zo vanzelfsprekend? In de eerste plaats blijft Brandt iemand waar Nixon in de internationale politiek moeilijk om heen kan. In de tweede plaats kan het een zeer groot effect hebben wanneer

juist iemand waarvan men niet direct een protest verwacht had, in het openbaar laat weten het met een bepaald beleid niet eens te zijn. In de derde plaats zijn er twee mogelijkheden Nixon's politiek te beïnvloeden: rechtstreeks van regering tot regering, maar ook indirect via de bevolking van het land in haar beoordeling van het eigen regeringsbeleid. Die laatste beïnvloeding kan alleen maar in het openbaar geschieden.

Vele leden van de Senaat en het Huis van Afgevaardigden beseffen hoe gevaarlijk het is, wanneer de VS zich van Europa zouden isoleren. Een praktisch unanieme Europese veroordeling van de Vietnampolitiek zal haar effect niet missen. Het kan zijn dat daarmee andere belangen in gevaar worden gebracht. Maar is Vietnam een kwestie waartegen men andere belangen mag afwegen?

Ik stem in met Röling's veroordeling van de genocide die in Vietnam bedreven wordt, maar ik vrees dat hij te gemakkelijk Brandt's zwijgen heeft geprobeerd te rechtvaardigen, terwijl geen rechtvaardiging op zijn plaats was.

AMSTERDAM Hans Krombrink
lid PvdA-fractie Tweede Kamer

daag de gehele dag door de straten zullen rijden om de mensen op te wekken het affiche te kopen. In de winkelstraten wordt gecolporteerd. In het comité werken CPN, PvdA, PPR, PSP, D'66, AR, KVP en CHU samen. Colporteurs kunnen zich melden bij P. Borger, Tel. 69632.

In Zaandijk en Koog aan de Zaan or-ganiseert men in de ochtend de huis aan huis verkoop.

In Zaandam zal ook maandag op grote schaal huis aan huis verkocht worden.

Buitenlandse notitie:

WAARHEID **Nixons intriges tot** **mislukking gedoemd**

20-1-73

op een smadelijke nederlaag voor het gehele Franse koloniale leger in Indo-China uitdraaide, werden de Geneefse accoorden gearafaerd. De Amerikanen hielden zich hiervan afzijdig. Zij hadden in het geheim al wapen- en dollarsteun aan de Franse legers gegeven en beraamden zelf interventie voor in de binnenlandse aangelegenheden van de lande nvan Indo-China. De 'heimelijke oorlog' tegen Laos werd gevolgd door openlijke agressie tegen Vietnam, die in 1964 culmineerde toen Johnson het Tonkin-incident ensceeneerde en tot de eerste bombardementen op het Noorden bevel gaf.

In de vier jaren, die daarop volgden laaide de vrijheidsstrijd fel op, maar het Tet-offensief begin 1968 betekende een der zwaarste nederlagen voor de Amerikaanse imperialisten. Jonson deelde mee zich niet meer herkiesbaar te stellen voor het presidentschap en mede onder druk van de protestbeweging in alle delen van de wereld werd Johnson gedwongen tot stopzetting van de bomaanvallen boven de 20ste breedtegraad (maart 1968), in oktober gevolgd door volledige stopzetting van de bomaanvallen op Noord-Vietnam.

In Parijs begonnen de onderhandelingen voor een regeling van het Vietnamese vraagstuk, in aanwezigheid van de voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam.

Woordbreuk en bommenterreur

DEZE onderhandelingen duren nu dus al ruim vier jaren, telkenmale onderbroken door opschortingen van het overleg, provocaties, bommen-geweld. afgewisseld met het lanceren

regeling. Deze brutale Amerikaanse 'tactiek' van pressie en terreur is door Nixon in de meest walgelijke vormen toegepast en de afgelopen negen maanden nog verder aangescherpt. Nadat in de periode voorafgaand aan oktober 1972 een ontwerp-accord werd uitgewerkt — een tijdschema van publicatie en ondertekening inbegrepen! — en Nixon zelfs daarvan officiële bevestiging gaf in een telegram aan premier Pham Van Dong, werd door de Amerikaanse imperialisten weer een nieuw scenario opgesteld.

Gedane toezeggingen werden ingetrokken en het Saigon-regiem gebruikt als schild voor het formuleren van eisen, gevolgd door het zoveelste 'ultimatum' van Washington aan Hanoi.

Door het heldhaftig verzet van de Vietnamezen en de wereldwijde protestbeweging werd Nixon gedwongen de bommenterreur op Noord-Vietnam te staken. De agressors blijven nog obstakels opwerpen op de weg naar beëindiging van de oorlog en de ondertekening van een accord. Zo wordt in Amerikaanse kranten nu geschreven, dat in Parijs aan het negen punten omvattende accord nog 25 artikelen en 13 protocollen zijn toegevoegd, waarin kwesties als de rol en taak van commissies van toezicht op een staakt-het-vuren, gedemilitariseerde zone e.d. nader zijn gepreciseerd. Het regiem in Saigon blijkt nu opeens 'bezwaren' te maken tegen de keus van een aantal Zuidvietnamese steden, waar gemengde bestandscommissies (gevormd door Amerika, Noord-Vietnam, voorl. rev. regering en Saigonbewind) zouden worden gevestigd.

Prompt werden er vijf Zuidvietnamese legerofficieren naar Parijs gestuurd om, naar het heet, te assisteren bij het verder opstellen van protocollen...

Al dit perfide gemanoeuvreur kan echter niet verhinderen, dat de Amerikaanse imperialisten stap voor stap op de terugtocht worden gedwongen, hoewel het duidelijk is dat zij elk artikel in een ontwerp-accord, elke passage in een protocol van een eigen explicatie willen voorzien, waarachter zij zich hopen te verschuilen. Zij zullen geen middel onbeproefd laten om de nodige tijdbommen aan te brengen.

Het is een tactiek die echter al zo oud is en waarmee de strijders tegen het kolonialisme veel leergeld hebben opgedaan en waarop ook in deze tijd de krachten, die voor de vrijheid en onafhankelijkheid strijden, een antwoord zullen weten te vinden.

Nu volgende week Kissinger en Le Duc Tho in Parijs de besprekingen zullen voortzetten, is het nuttig nog eens deze aspecten in de aandacht te plaatsen.

Juist nu het erom gaat Nixon te dwingen de vrede te tekenen!

J. de B.

Kennedy, Johnson en de oorlog in Vietnam

20/17/75/6/11

De man die de militairen aankon maakte ze machtiger dan ooit

John Kennedy zocht voor zijn regering „de besten en de knapsten”, maar toen hij enkele jaren aan het bewind was, raakte Amerika verwickeld in de Vietnamese oorlog. Hoe kon dat gebeuren en waardoor werd de ontwikkeling verder bepaald? Daarover gaat het boek „The best and the brightest” van David Halberstam dat bij Random House in New York is verschenen.

Eind 1960. John F. Kennedy zoekt „de besten en de knapsten” uit voor zijn regering. Amerika's succes-piramides worden afgeroomd: Harvard, Yale, Wall Street, de mammoetconcerns. De bel luidt voor de 'pragmatische activisten', zoals de intellectuelen van de oostelijke universiteiten zich in die tijd zo graag noemen. Het zijn rationalisten, barstend van vertrouwen in hun capaciteiten om de geschiedenis naar hun hand te zetten. „Harde jongens”, „mannen” die „Amerika weer in beweging zullen brengen”.

Dit is het beste team dat de „liberals”, dragers van Amerika's humanistische geweten, in deze hoogtijdagen van de koude oorlog voor mogelijk houden. Het land bereidt zich voor op de goede dingen die nu ongetwijfeld zullen komen. De grijze jaren van de passieve Eisenhower zijn voorbij. En Amerika komt in beweging: het voert enkele jaren later de meest immorele en irrationele oorlog die het ooit gekend heeft.

Anti-communisme

Waarom moest dit gebeuren? David Halberstam probeert in zijn laatste boek „The best and the brightest” de antwoorden op deze vraag te vinden. Het is „niet een boek over Vietnam, maar over Amerika, en dan speciaal over macht en succes in Amerika. Wie waren de leiders, hoe zijn ze naar voren gekomen, hoe zagen zij zichzelf, hun land, hun taak?”

Hun taak, zegt Halberstam, werd beheerst door „hun geloof in het alles overheersende belang van het anti-communisme”, het idee dat iedere lokale communistische beweging voortkwam uit imperialistische machinaties van Moskou en/of Peking, ieder communisme een rechtstreekse bedreiging van alle idealen waar Amerika voorstond. De Chinese regering in Peking bestond voor hen niet uit Chinezen, maar uit communisten. Net als in het Kremlin, waar de echte Russen ontbraken. Eén grote duivelse samenzwering tegen alles wat „vrij” was op deze wereld. Een totalitair regime trachtte greep te krijgen op de hele wereld, en Amerika moest dit bestrijden: dat was de les die München 1938 hen geleerd had. Op dit beeld van China werd de Aziatische politiek van de regering-Kennedy gebaseerd. Volgens Halberstam was Kennedy zich terdege bewust van de absurditeit van Amerika's China-politiek. Ten slotte was ondertussen zonneklaar gebleken dat het niet bo-

terde tussen de Russen en Chinezen. Maar Kennedy meende zich niet te kunnen veroorloven van deze ontwikkelingen gebruik te maken door een belangrijke koerswijziging in Amerika's politiek aan te brengen. Niet in zijn eerste regeringsjaren. Later misschien, als hij wat zekerder was van zijn kiezers.

Herziening

Wiesner, de wetenschapsadviseur van de president, beseftte in de eerste dagen van de regering-Kennedy nog niet precies wat Kennedy's politieke risico's op dit terrein eigenlijk waren. In een vergadering met de ministers van defensie en van buitenlandse zaken suggereerde hij een algehele herziening van het Amerikaanse China-beleid. „Hij oogste slechts absolute stilte. Als er over China gepraat moest worden, werd hem bijgebracht, dan alleen privé, en ook niet tijdens geheime bijeenkomsten. Het risico was te groot dat het idee dat de regering zelfs maar aan het denken was over China, naar de pers zou uitlekken en allerlei primitieve emoties aan het rollen zou brengen.”

Het anti-communisme is niet alleen het geloof van de leiders. Het is ook de religie van het volk. Een religie die het niet zonder inquisitie heeft hoeven stellen. Zo kon senator McCarthy het presteren een groot aantal zeer bekwaam ambtenaren van het departement van buitenlandse zaken in diskrediet te brengen.

Het ging speciaal om de jonge diplomaten die tijdens de Chinese burgeroorlog op de Amerikaanse ambassade in China zaten.

Spel

Zij hadden daar het verloop der gebeurtenissen nauwkeurig gevolgd, ze hadden gezien dat Tsjang Kai-tsjek zijn steun onder het volk verloor en dat Mao uiteindelijk meer recht had op de overwinning. Vanwege dat inzicht, waarvan ze Washington indertijd in kennis hadden gesteld, werden ze in het begin der jaren vijftig gebrandmerkt als communisten en onmogelijk gemaakt op hun departement.

Zo gebeurde het dat een hele „generatie” ambtenaren met ervaring in Azië, wegviel. Een generatie die normaal gesproken ten tijde van Kennedy de top van de ambtelijke hiërarchie bereikt zou hebben, en daar de president van advies had kunnen dienen. In plaats daarvan zaten ze nu te wachten

op hun rehabilitatie. Maar Kennedy vond dat hij zich dat nog niet kon permitteren. „Later misschien”.

Halberstam geeft de indruk dat het allemaal niet zo slecht was gelopen als deze mannen de plaats die hen toekwam hadden ingenomen in de tijd dat beslissingen over Amerikaanse interventie in Zuid-Vietnam genomen moesten worden. Hij gebruikt voortdurend het beeld van de spelers in de (bureaucratische) arena. In dit geval had een aantal spelers vervangen moeten worden, waarmee de loop der geschiedenis een andere wending had genomen. Maar ondertussen bewijst Halberstam in zijn boek keer op keer dat het „spel” zijn eigen onafwendbaarheid kende, los van de vraag wie er meespeelde.

Was er geen koude oorlog geweest dan had Kennedy zijn kracht niet hoeven te meten met de Russen. Dan had hij in 1962 geen 16.000 adviseurs naar Vietnam hoeven sturen, om de Russen te laten zien dat hij niet bang was om geweld te gebruiken. Deze beperkte interventie leek Kennedy een gering offer dat gebracht moest worden om veel grotere problemen tot een oplossing te kunnen brengen. Zoals bijvoorbeeld de dreiging van een nucleaire oorlog.

Grote Boem

Om een dergelijke dreiging te kunnen afwenden moest hij met de Russen overeenstemming kunnen bereiken over wederzijdse vermindering van de (nucleaire) bewapening. Om succesvol te kunnen onderhandelen vond hij het nodig van te voren de Russen te overtuigen van zijn kracht. En niet alleen de Russen, maar ook zijn militairen, het congres, zijn kiezers. Deze laatsten zouden alleen aan het idee van ontwapening kunnen wennen als Kennedy eerst had laten zien dat hij geen „broekie” was, geen „zachte” liberal, niet bang om Amerika's macht daadwerkelijk aan te wenden.

Het zou natuurlijk alleen om nucleaire ontwapening gaan. De heersende mythe van de communistische samenzwering gedoogde geen enkele reële vermindering van Amerika's militaire macht. Kennedy zocht ook alleen maar naar een accent-verschuiving, van nucleaire naar conventionele bewapening, die speciaal geschikt zou zijn voor anti-guerrilla oorlogvoering. Een dergelijk strijdmiddel paste ook beter in zijn opvatting van de actieve rol die Amerika in het wereldgebeuren moest vervullen: een flexi-

komt van mijn partij in een andere stad. Ik leg me er bij neer, in de overtuiging dat het een tijdelijke situatie is, die in geval van vrede wel zal verdwijnen. Wel vind ik dat de regering meer moet doen om de vrede te bevorderen en zich niet moet verzoenen met de huidige status quo." De publieke opinie die zich nu zo concentreert op de van sabotage verdachte joden vindt zich vooral op omdat de daad van de vier als iets onverwachts, dat niemand voor mogelijk hield wordt ervaren. De minister van politie spreekt van „geïsoleerde gevallen" en sust de zaak, maar het is sterk de vraag of de spionagezaak wel zo'n uniek geval is. Sinds de Zesdaagse Oorlog hebben veel Israëliëse joden zich uit politieke motieven georganiseerd. Met name de Zwarte Panters en radicale scholieren hebben al veel van zich doen spreken. Sedert de oorlog wordt ook de vanzelfsprekendheid van het alom aanwezige Israëliëse leger niet meer a priori door alle „sabres" aanvaard. Het aantal joodse Israëliërs dat weigert in de bezette gebieden te dienen is legio. Begin vorig jaar kwam voor het eerst een sabre in de gevangenis terecht omdat hij uit politieke motieven dienst weigerde. De dienstweigering door het Matspen-lid Giora Neuman was voor de oorlog ondenkbaar geweest. Maar sinds '67 wordt Israël niet meer direct in haar bestaan bedreigd. Enerzijds omdat de huidige wapenstillandslijnen de Arabische legers op een flinke afstand houden, anderzijds omdat de meeste Arabische landen stilzwijgend Israël als staat erkennen.

Vraag

Toen Israël niet meer direct in zijn bestaan werd bedreigd, konden bepaalde groepen onder de bevolking zich bezighouden met de vraag hoe de toekomst van de staat Israël in het Midden Oosten eruit zou moeten gaan zien. Linkse actiegroepen en de verdachten in de spionagezaak hebben een gelijkluidend antwoord: teruggave van alle bezette gebieden en de erkenning van de nationale aspiraties van de Palestijnen. De wensen worden door regering en publieke opinie met kracht van de hand gewezen. Zolang deze kernvragen niet bevredigend zijn beantwoord, zullen er steeds opnieuw groepen activisten opduiken die zeer ver gaan om hun doelstellingen te verwezenlijken.

Voor Arabisch nationalisme is er in Israël geen plaats. Niet in eigen land en in geen enkel deel van het voormalige Palestina en dat laatste betreurt zelfs de meest gematigde onder de Israëliëse Arabieren. De Israëliëse politiek is er altijd een geweest van tolerantie voor individuele Arabische uitingen en bestrijding van elke vorm van Arabische politieke organisatie. De Israëliëse overheid verbood in het verleden verschillende keren de oprichting van een Arabische nationalistische partij met als argument de veiligheid van de staat Israël. Het gevolg is dat de Arabieren zich zijn gaan richten op de enige niet zionistische partij die Israël rijk is, de communistische Rakach-partij. Bij de laatste parlamentsverkiezingen in '65 stemde bijna een kwart van de kiesgerechtigde Arabieren communistisch. In de steden liep dat percentage zelfs op tot 42 procent.

Eddo Rosenthal



nu proberen ze mij

Ik ben Karin, stewardess bij de KLM, maar U moet toch bij mijn collega's van de Austrian Airlines zijn. Om te weten te komen wat er straks met de Austrian Airlines gaat gebeuren. Ik mag er echt helemaal niets over vertellen. Wat ik in vertrouwen heb gehoord kan ik toch zo maar niet aan de grote klok hangen? Dat Austrian Airlines en de KLM prettig gaan samenwerken staat echter vast. Dat mocht ik U wel vast zeggen. Voor de rest moet U voorlopig nog even contact opnemen met de Oostenrijkse Luchtvaartmaatschappij. Doet U dat even?



AUSTRIAN AIRLINES
Oostenrijkse Luchtvaartmaatschappij
Keizersgracht 478, Amsterdam. Tel. 020 - 23 49 80, Telex 113 48



Lyndon Johnson, William Westmoreland: leugens om bestwil

bel wapen, geschikt voor een beperkte interventie in een lokale oorlog. Kennedy deelde zijn afkeer van „de grote boem" met zijn minister van defensie, McNamara. McNamara was groot geworden bij de Fordfabrieken. In 1960 zat hij aan de top; president van Ford. McNamara hoorde in dat autowereldje van Detroit eigenlijk niet thuis. Hij was een Democraat, hij had zijn bezwaren tegen het systeem, maar wilde zich toch graag waarmaken binnen dat systeem om te tonen dat hij ook kon meekomen in de harde zakenwereld. En hij maakte zich waar, hij toonde zich een zeer efficiënt manager. Liberal McNamara vergaarde binnen het systeem de macht en het aanzien die hij nodig meende te hebben om veranderingen in dat systeem te kunnen aanbrengen. Van dat veranderen kwam uiteindelijk niet veel terecht. Wel werden door zijn toedoen de bekende kwalijke praktijken van de automobiellindustrie wat efficiënter uitgevoerd: dat was ten slotte de prijs die hij voor macht en aanzien moest betalen.

Pentagon

Deze tweeslachtigheid zou McNamara ook kenmerken als minister van defensie. Alleen hij kon het presteren om een symbool te worden van de pogingen om de bewapeningswedloop te beperken en tegelijkertijd uit te groeien tot 's werelds grootste wapenverkoop. Wapens verkopen „omdat het de kosten van het Pentagon drukte, goed was voor de begroting, een goede indruk maakte in het Huis van Afgevaardigden, en een glimlach aan de president ontlokte." Deze minister van defensie, vond iedereen, was de juiste man om de militairen wat in te tomen. Beheerst, zeker van zichzelf en intimiderend, altijd klaar met tegenargumenten, altijd in staat zijn redenties te sta-

ven met feiten, met statistieken. Een sterke „speler", die van de mogelijkheden gebruik wist te maken om zijn positie binnen de regering te versterken. Maar het groter worden van McNamara's invloed in andere departementen betekende tegelijkertijd een invloedrijker Pentagon. De man die de militairen aankon, maakte hen in feite machtiger dan ooit tevoren. Het was vooral de minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, die aan McNamara terrein moest prijsgeven. Rusk hield er helemaal niet van zich met andermans zaken te bemoeien. Hij was een bureaucraat, met een bureaucratische afschuw van het bewandelen van andere dan officieel gebaande wegen. Hij trok de greizen van zijn ambtelijke bevoegdheden nogal nauw en zorgde er altijd voor daarbinnen te blijven. Zo werd hij een willig slachtoffer van de militairen in de strijd tussen buitenlandse zaken en defensie over de vraag wie het beste in staat was de situatie in Vietnam te beoordelen. Binnen het departement van BZ werd er sterk getwijfeld aan de politieke levensvatbaarheid van het Diem-regime in Saigon. Rusk achtte het ongepast deze twijfels op een duidelijke manier aan de president kenbaar te maken. Het idee dat hij en de president van mening zouden verschillen stond voor Rusk gelijk aan een „constitutionele crisis". De militairen onder leiding van McNamara kenden een dergelijke schroom in het geheel niet en werden trouwens ook niet door twijfels geplaagd. Rusk, de oud-militair, had er bovendien alle begrip voor dat het Pentagon in deze kwestie de belangrijkste stem wilde hebben. Met diep respect voor het leger maakte hij ruim baan voor McNamara die er de man niet naar was om een dergelijke gelegenheid tot uitbreiding van zijn invloedssfeer voorbij

te laten gaan. Daarmee was de belangrijkste potentiële tegenspeler van de militairen uitgeschakeld. Alleen McNamara bleef over om de president tegen al te extravagante verlangens van het leger te beschermen. Maar als minister van defensie was McNamara niet zozeer een tegenspeler als wel een „bemiddelaar". Hij kon alleen afdingen. Hij handelde ten slotte op basis van de feiten die zijn Pentagon verzamelde. Feiten, weergegeven door exacte cijfers waarmee McNamara zichzelf en iedereen kon overtuigen.

Buitenspel

Het hoofdkwartier van het Amerikaanse leger in Saigon zorgde ervoor dat de statistieken blonken van zelfvertrouwen en optimisme over de afloop van de Amerikaanse interventie. Generaal Harkins, bevelhebber over de 16.000 adviseurs, had hiervoor in Saigon een staf van medewerkers die systematisch alle negatieve berichten van hun mensen aan het front uit de rapporten schrapten. Officieren die zich hier niet mee konden verenigen en berichten over de kracht van de Vietcong en de lafheid en corruptie van het leger van Diem naar de pers lieten uitlekken, werden door Harkins buitenspel gezet. Er waren maar weinig van dit soort officieren, en na korte tijd had de gehele hiërarchie zich aangepast. De militairen volgden hun instinct, onvoorwaardelijke loyaliteit aan uniform en superior. Harkins zelf handelde ook in overeenstemming met dit instinct. Hij had zijn bevelen gekregen. Generaal Maxwell D. Taylor, voorzitter van de gezamenlijke stafchefs, had zijn beschermeling Harkins opgedragen zich uitsluitend positief uit te laten over de situatie in Vietnam. Taylor was geen gewone generaal, vond >



John Kennedy, Maxwell Taylor, Robert Kennedy (vlnr): het type generaal waar de clan graag mee omging

iedereen. Hij had de naam verder te kijken dan zijn soldateneus lang was. In een boek had hij kritiek uitgeoefend op het militaire beleid van Eisenhower, hij was een blauwe maandag president van een culturele instelling geweest en hij kon uitstekend met niet-militairen overweg. Een mooie generaal met wat stijve maar stijlvolle manieren, het type waar de Kennedy-clan graag mee omging. Hij was de enige militair van naam waar Kennedy enig vertrouwen in had.

Taylor en Kennedy streefden beiden naar een kleinere rol van de luchtmacht met haar kernwapens. Toen Kennedy enkele maanden na de Cuba-crisis de tijd rijp achtte met zijn plannen voor vermindering van de bewapening voor de dag te komen, gaf Taylor als voorzitter van de stafchefs zijn fiat aan de toespraak waarin Kennedy zijn voornemens publiek maakte. Hij deed dit zonder de stafchefs te raadplegen waarmee hij een vrijwel zeker veto over de toespraak wist te voorkomen. De Kennedy's waren hem zeer erkentelijk voor deze geste.

Hoezeer Taylor de Kennedy's aan zich verplicht had bleek in '67 toen Robert Kennedy zijn bezwaren tegen de oorlog kenbaar wilde maken maar daar slechts moeilijk toe kwam omdat hij daarmee tegen Taylor inging die de Amerikaanse interventie onvoorwaardelijk bleef steunen.

Optimisme

Taylor moest ook wel achter de oorlog blijven staan tot het bittere eind. Het was teveel zijn eigen idee. Als deze vorm van interventie mislukte zou hij niets meer in te brengen hebben tegen de luchtmacht-generaals en hun raketten. Om de luchtmacht-generaals in toom te houden had hij het optimisme van Harkins nodig. Het was zijn politieke positie op korte termijn die op het spel stond. Harkins gehoorzaamde omdat Taylor hem verder zou kunnen helpen in Washington. De kolonels onder Taylor gehoorzaamden omdat hun eerste ster op het spel stond.

Later, onder Johnson, zou deze werkwijze van het Amerikaanse leger in Saigon de escalatie van de oorlog mogelijk maken. In '65 zijn de bombardementen begonnen en

kan Westmoreland, die intussen Harkins heeft vervangen, aanspraak maken op zijn eerste gevechtstroepen „ter bescherming van zijn jongens op de luchtmachtbases". Om enig idee te hebben van wat het antwoord van Hanoi zou kunnen zijn moet de inlichtingendienst van het leger een onderzoek doen naar Hanoi's militaire capaciteiten. Ten slotte wil Washington wel weten hoe groot het Amerikaanse „verdedigingsleger" op den duur zou kunnen worden. Kolonel Crossen doet het onderzoek en schrikt van zijn bevindingen. Het hoofdkwartier van Westmoreland ook: „Jezus!" zei de generaal, „als we dit aan de mensen in Washington vertellen kunnen we deze oorlog verder wel vergeten. Die cijfers zullen wat lager gesteld moeten worden".

Leugens

De gegevens van Crossen werden dus „aangepast", een goed voorbeeld van de werkwijze van de legerorganisatie. Een staf die intuïtief haar bevelhebber beschermt tegen dingen die hij niet wil zien, die hij niet wil horen. De staf van Westmoreland wist dat hij op dat moment met gevechtstroepen het strijdperk wilde betreden, en dus gaven ze hem geen informatie die zijn voornemens zou kunnen dwarsbomen.

En zo werd na Kennedy ook Johnson door zijn militairen gemanipuleerd en in een oorlog getrokken die zijn politieke ondergang zou betekenen. Johnson was echter niet alleen slachtoffer van manipulaties. De doods-oorzaak van zijn politieke carrière moet waarschijnlijk eerder gezocht worden in zijn eigen „leugens om bestwil".

Als zijn regering de beslissing had genomen 200.000 man naar Vietnam te sturen, vertelde hij het congres dat er 100.000 zouden gaan. De oorlog mocht niet als een echte oorlog overkomen omdat anders zijn doel, binnenlandse sociale hervormingen, in het geding zou komen.

Johnson in '64: „Als we in deze oorlog raken, weet ik wat er gaat gebeuren. Die verdomde conservatieven daar in het congres zullen de oorlog gaan gebruiken om er mijn „Great Society"-wetgeving mee te dwarsbomen. Ze willen de armen en de negers

niet helpen, maar ze zijn bang om er echt tegen te zijn nu er zoveel welvaart is. Maar de oorlog, ja, de oorlog daar zullen ze van houden. De oorlog zal hun wapen zijn. Ze zullen vanwege die oorlog tegen mijn voorstellen zijn. Ik weet wat ze zullen zeggen, ze zullen zeggen dat ze er niet tegen zijn, niet tegen de armen, maar dat we dit nu eerst hebben te doen, de communisten verslaan. Eerst de communisten verslaan en dan zien we wel weer, dan geven we misschien iets aan de armen".

Zo schetste Johnson zeer accuraat zijn politieke toekomst. Hij vergat er bij te vermelden dat ook hij de communisten zo graag wou verslaan. In tegenstelling tot Kennedy geloofde Johnson echt in het communistische spook. En Johnson geloofde in nog veel meer. Hij was een man in de geest van John Wayne: zijn mannelijkheid zou hij tonen door niet voor het gebruik van geweld terug te deinken. „Zeg maar tegen die klootzak dat ik niet bang ben om wat ik hier op mijn heup heb hangen, te gebruiken", liet cowboy Johnson tijdens de Dominicaanse crisis aan de rebellenleider vertellen.

Nixon

En Johnson had genoeg redenen om aan te nemen dat zijn kiezers niet zonder meer met een afgang in Vietnam genoegen zouden nemen. Kennedy mocht dan zijn sceptis hebben, naar buiten toe liet hij daarvan niets merken; eerder verhief hij, door gebruik te maken van de gebruikelijke overspannen retoriek van de koude oorlog, de interventie tot een heilige oorlog tegen het communisme. En daar moest Johnson in '63 mee verder.

Het congres mocht niet het idee krijgen dat het om een echte oorlog ging, dus escaleerde hij stukje bij beetje. Tot hij stikte in zijn volwassen geworden oorlog, in zijn leugens, in zijn groeiend aantal vijanden. De wetgeving was erdoor gekomen maar hij was niet in de gelegenheid geweest de bureaucratie daadwerkelijk met de nieuwe programma's te leren werken. „Hij was dan uiteindelijk de vader geworden van de Great Society, maar vader was nooit thuis en de jonggeborene moest het zonder een opvoeding stellen".

Johnson af en Nixon op. Ook Nixon blijkt een gevangene te zijn van zijn ideologie en niet in staat zijn doeleinden aan te passen bij de Vietnamese realiteit. Net als de „knapsten en besten" van Kennedy en Johnson loopt hij liever stuk op die realiteit.

Halberstam beperkt zich overigens in zijn 665 pagina's lange boek tot de jaren van Kennedy en Johnson. De twee Democratische presidenten en de mannen om hen heen die zich zo graag lieten voorstaan op hun kracht en moed. Maar het was wel het soort viriliteit, volgens Halberstam, dat nodig is voor het voeren van een cleane en hopelijk „antiseptische" oorlog tegen een klein land. Het ging beslist niet om de kracht en moed om Amerika de waarheid te vertellen (en misschien grote politieke risico's daarbij te lopen). Halberstam suggereert dat deze mannen juist met hun glansrijke en ononderbroken carrières blijfden gegeven van een volslagen gebrek aan dit soort moed. ☹

WACHTEN OP BESTAND

Regering weigert hulp aan Vietnam

VR 20-1-73
(Van onze correspondent)

DEN HAAG, jan. — De regering zal zich onthouden van onmiddellijke humanitaire hulp aan Vietnam. Wel wil zij financieel bijdragen aan de wederopbouw van Indo-China na het staken van de vijandelijkheden. Dat zal dan gebeuren via projecten van de Verenigde Naties.

*Boertien juicht
wel particulier
initiatief toe*

Over diplomatieke erkenning van Noord-Vietnam zal het kabinet pas gaan praten als er een vredesakkoord tot stand is gekomen. Dat deelden de ministers Schmelzer (Buitenlandse Zaken) en Boertien (Ontwikkelings-samenwerking) vrijdagmiddag mee in de besloten vergadering met de Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken over de kwestie-Vietnam.

De commissievergadering was aangevraagd toen de recente bombardementen op Noord-Vietnam nog gaande waren en een vredesakkoord verder weg leek dan ooit. De progressieve partijen hadden een reeks wensen geformuleerd, zoals het terstond beschikbaar stellen van financiële hulp aan het Medisch Comité Nederland-

Vietnam en het spoedig diplomatiek erkennen van Noord-Vietnam.

Ondanks aandraag tijdens de commissievergadering wilden de beide ministers niet verder gaan dan „het toejuichen van particulier initiatief voor het verlenen van directe noodhulp aan de bevolking van Vietnam”. Minister Boertien zei dat de regering geen ruimte ziet voor een eigen bijdrage daaraan.

Hij vond dat Nederland zich vooral zou moeten bepalen tot structurele bijstand, maar over de omvang daarvan kon hij in dit stadium nog geen uitspraak doen. De benodigde gelden zullen onttrokken moeten worden aan de al vastgelegde prioriteiten in het vierjaren-programma van de Nederlandse ontwikkelingshulp, aldus Boertien.

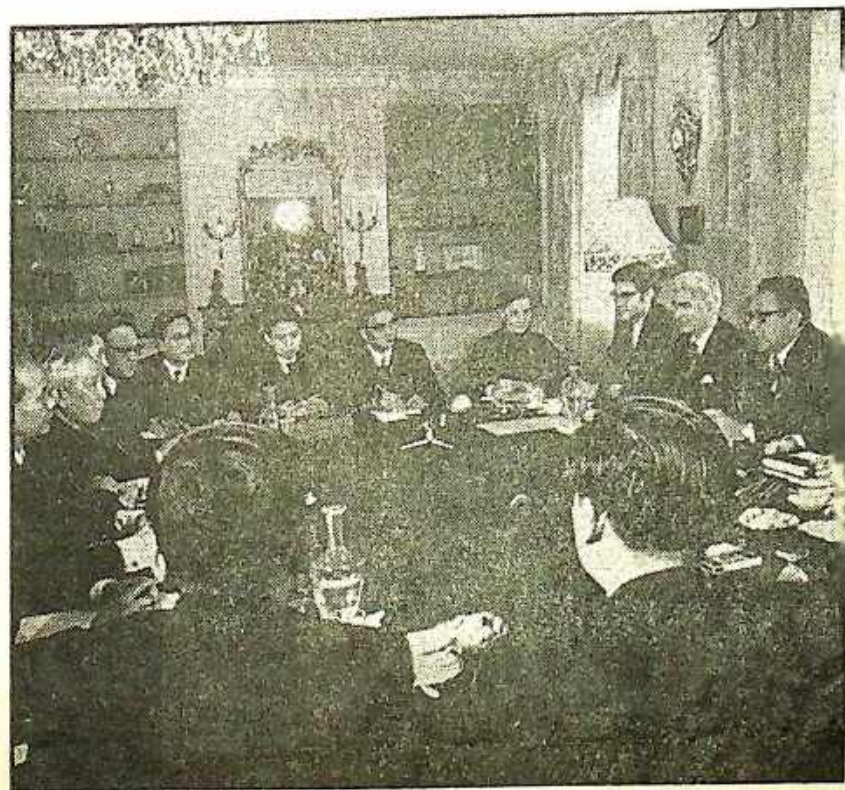
Uit een rapport van de Nederlandse ambassadeur in Peking, mr Vixseboxse, die zich heeft georiënteerd in Noord-Vietnam, blijkt, dat er dringende behoefte bestaat aan humanitaire hulp aan de plattelandsbevolking in heel Indochina. Er moet voor die mensen snel huisvesting beschikbaar worden gesteld om massale trek naar de grote steden te voorkomen.

De Nederlandse regering is bereid op korte termijn deel te nemen aan internationaal overleg over hulp aan die landen. Dat was alles wat de ministers Schmelzer en Boertien konden meedelen aan de vaste Kamercommissie.

CAMPAGNE THIEU

VK-79-1-77

Strijd laait op in Zuid-Vietnam



Saigon zoekt terreinwinst vóór bestand

SAIGON, 20 jan. (Reuter, NYT, AP, ANP). — Zuidvietnamese troepen zijn met steun van de Amerikaanse luchtmacht op verschillende fronten in Zuid-Vietnam aanvallen begonnen in een klaarblijkelijke poging zo veel mogelijk terreinwinst te boeken, voordat een bestand van

Een opname van de geheime onderhandelingen tussen Nixons speciale adviseur, Henry Kissinger (uiterst rechts) en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho (tweede van links) in Parijs. De opname dateert van 13 januari en werd vrijdag gelijktijdig door het Witte Huis en Noord-Vietnam voor publicatie vrijgegeven.

Het bezoek van Agnew zou vooral zijn bedoeld om president Thieu ervan te overtuigen, dat de Verenigde Staten na een bestand de hulp aan Zuid-Vietnam zullen voortzetten.

Wederopbouw

STRAATSBURG. — Het Europese Parlement heeft de ministerraad van de Europese Gemeenschap, de Euro-

de gemilitariseerde zone en ten noordwesten van de hoofdstad Saigon zijn de gevechten in alle hevigheid opgeblaaid. De bombardementen van B-52 bommenwerpers werden de hevigste sinds vorig jaar oktober genoemd.

Volgens Zuidvietnamese regeringskringen heeft president Ngoejen Van Thieu woensdag tijdens een onderhoud met de opperbevelhebbers van de vier Zuidvietnamese militaire districten het bevel gegeven tot dit laatste offensief. Verwacht werd, dat ook van Noordvietnamese zijde net als in oktober pogingen zouden worden gedaan terreinwinst te boeken voor de afkondiging van een bestand, maar tot dusver zijn deze acties niet gesignaleerd.

Radio-Saigon heeft bekendgemaakt, dat door heel Zuid-Vietnam een campagne is gelanceerd om aanhangers van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront te bewegen over te lopen. Ook zouden leden van de Vietcong moeten worden uitgeschakeld.

De campagne heeft, aldus radio-Saigon, tot doel zowel de burgerbevolking als het grondgebied, waarover de regering-Thieu thans de controle uitoefent, te beschermen.

Opheldering

De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken Tran Van Lam heeft bevestigd, dat een regeling van de Vietnamese oorlog voor de deur staat. Hij ontkende echter, dat ter gelegenheid van de beëdiging van president Nixon voor diens tweede ambtstermijn vandaag een eenzijdig bestand wordt afgekondigd. Volgens Tran Van Lam moeten nog enkele punten in de ontwerp-overeenkomst naar het oordeel van de Zuidvietnamese regering worden opgehelderd.

Technische deskundigen van Amerika en Noord-Vietnam hebben vrijdag voor de vijfde achtereenvolgende dag in Parijs besprekingen gevoerd over details van een bestandsovereenkomst. Zij zullen — naar wordt verwacht — volgende week dinsdag hun slotrapport overhandigen aan de speciale adviseur van president Nixon, Henry Kissinger, en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho. Dezen zullen de laatste hand leggen aan de tekst van een akkoord, zo is bekendgemaakt.

Volgens de correspondent van de Amerikaanse radio- en televisie maatschappij CBS in Saigon gaat de Amerikaanse vice-president Agnew volgende week in opdracht van Nixon naar Zuid-Vietnam in verband met de aankondiging van een akkoord.

regeringen gevraagd na te gaan, hoe de Europese Gemeenschap kan helpen bij de wederopbouw van Indo-China. Een resolutie van deze strekking van de Nederlandse afgevaardigde Mommersteeg werd zonder tegenstemmen aanvaard. Volgens de Italiaanse communisten moet niet alleen materiële hulp worden geboden maar moet ook daadwerkelijke solidariteit met het Vietnamese volk worden betoond.

Kooprijzen:
Vanaf 157.800,- voor met een Blik- Winkelcentrum.
Alkmaarderstraatweg, t.o. het te bouwen
Burgemeester Smeetslaan, hoek
Gunstige ligging in het centrum aan d
alles.
wilt genieten, heeft Castricum vrijw
aan tuineren, maar wel van het buit
Voor mensen die geen behoefte heb
Amsterdam die slechts 20 minuten v
en een ideale treinverbinding met
Bos, duinen en zee op een paar km als

castricum vrijwel all

Castricum.
met de bouw van royale 2-kamerflats
Voor die groepen wordt begin 1973
zonder kinderen. Daarin komt
bewoning en niet op alleenstaar
De Nederlandse woningbouw is

Voor deelname a
mogelijk op Gem
de Peetersschool, m
capite van 5 uur to
lerlingen worden
Oud-leerlingen, v
op 2 februari 1973
haar collega's, dat
stellen u er gaarn
PE
ging voor r.k. kind
Het Bestuur en he

aan onze clië
- door een v
Tel. 020-7646
Konings
is thans gevest
(sinus 1 j

de kunst
ing beelden-
ens kunst
Galleries

Ch. Goelst.
genbosch:
entrechtbank te s-Her-
e griffier der arrondisse-
van 1973.
-Hertogenbosch, 10 ja-
Zoekschrift gevraagd.
erp van akkoord is niet
genbosch:
atels van justitie, Spin-
bank te s-Hertogen-
4.30 uur, in raadkamer
p: woensdag 7 maart
my van het verzoek is

Weekeinde vol VK-20-173 Vietnam-acties

(Van onze verslaggever)

DEN HAAG, 20 jan. —Behalve in Amsterdam (vertrek twee uur vanaf de Westermarkt) wordt er vandaag ook in Den Haag een Vietnam-demonstratie gehouden (vertrek één uur vanaf het Malieveld). De demonstratie in Amsterdam is georganiseerd door het Landelijk Vietnam Komitee, die in Den Haag door het comité Den Haag voor Vietnam, waarbij onder andere de PvdA, de PSP, de CPN en de PPR zijn aangesloten.

In Den Haag wordt vooraan de vlag op het bevrijdingsmonument bij het stadhuis dagelijks een kwartier halfstok gehangen, zolang de gevechtshandelingen in Vietnam voortduren. B. en w. voeren hiermee een motie uit die donderdagavond in de gemeenteraad werd aanvaard. Alleen de VVD-fractie stemde tegen de motie.

Op de tweede dag van de scholierenstaking in Amsterdam, vrijdag, zijn veel minder jongeren van school weggebleven dan op de eerste dag. Drie- tot vierhonderd scholieren demonstreerden 's middags eerst voor het gebouw van American Express en later voor het Amerikaanse consulaat. Gistermiddag werd in de Oudemanshuispoort in Amsterdam een studentenactiemeting gehouden uit solidariteit met het Vietnamese volk.

In Beverwijk hebben vrijdagmiddag ongeveer vierduizend scholieren deelgenomen aan een schoolstaking en een demonstratie tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam.

De in Edam wonende beeldhouwer Hubert van Lith heeft de Nederlandse beeldende kunstenaars opgeroepen met hun werk geld en handtekeningen te verzamelen voor het stoppen van het geweld in Vietnam.

Kamercommissies bijeen over Vietnam

22/11 '73
W

(Van onze Haagse redactie)

De commissies van de Tweede Kamer voor buitenlandse zaken en ontwikkelingshulp hebben vrijdag in een gemeenschappelijke vergadering een bespreking gewijd aan de kwestie-Vietnam. Op het houden van deze bijeenkomst was van verschillende zijden aangedrongen, o.m. van de kant der CPN, waarvan de Kamerleden H. Hoekstra en M. Bakker aan de zitting deelnamen. Tijdens de bijeenkomst werd door de communistische Kamerleden een zo snel mogelijke erkenning van Noord-Vietnam bepleit. Van de zijde der regering is over deze kwestie meegedeeld, zo vernemen wij van het ANP, dat 'het tijdstip waarop ons land diplomatieke betrekkingen met Noord-Vietnam zou aangaan' in het kabinet nader aan de orde zal worden gesteld. Wat betreft de hulpverlening zijn de mededelingen die de regering onofficieel via het ANP verstrekte, in vage bewoordingen ge-

steld. Gezegd wordt dat er wel hulp aan de landen van Indo-China zal worden verleend en dat de daartoe benodigde gelden moeten worden onttrokken aan het bestaande vierjarenprogramma van de ontwikkelingshulp. Steunverlening bij de wederopbouw wil de regering, zo blijkt uit de mededeling, liefst eerst na het tot stand komen van een accoord aan bod laten komen en zij wil daarbij bij voorkeur via de UNO te werk gaan. Over de omvang, aard en bestemming van Nederlandse hulp is echter niets concreets bekend gemaakt. Wel vermeldt de regeringsmededeling nog dat particuliere initiatieven voor het verlenen van directe noodhulp 'zeer geschikt' worden geacht.



Een beeld van de massale Vietnam-demonstratie die zaterdag door Den Haag trok.

Waarheid 21-1-77

Alle steden en dorpen in het teken van de eis: NIXON TEKEN *NU* Nationaal Vietnam-affiche huis aan huis verkocht

(Van onze verslaggevers en correspondenten)

Op de dag dat Nixon opnieuw voor vier jaar als president werd geïnstalleerd, hebben de acties in Nederland tegen de Amerikaanse agressie een nieuw hoogtepunt bereikt.

In honderden steden en dorpen werden vele tienduizenden raamaffiches verkocht door plaatselijke werkgroepen van het comité dat ook de machtige demonstratie in Utrecht van twee weken terug organiseerde. In iedere stad, in ieder dorp, in praktisch iedere straat hangt nu het affiche met de eisen: Nixon teken de vrede Nu, Vietnam voor de Vietnamezen en Stop de bombardementen op heel Vietnam.

Voor dezelfde eisen demonstreerden zaterdag in Den Haag ruim vijfduizend mensen langs de Amerikaanse ambassade, waar sinds vrijdagavond een picketline, met o.a. vertegenwoordigers van PvdA en CPN in Tweede Kamer en gemeenteraad, de installatie van Nixon met een krachtig protest markeerde. Collectes in Zeeland, Nijmegen, Heerhugowaard en Enkhuisen voor Vietnam brachten bovendien vijftigduizend gulden op.

**Meer dan
vijfduizend
demonstranten
in Den Haag**

Het Amsterdamse initiatiefcomité



Op tal van drukke punten in de hoofdstad, zoals hier bij de Vespuccimarkt/hoek Jan Evertsenstraat, stonden zaterdag stalletjes voor de verkoop van de nationale affiches Nixon teken de vrede nu.

Morgen voortzetting overleg Le Duc Tho—Kissinger **Grootscheepse gevechten**



Daadwerkelijke solidariteit met het Vietnamese volk.

Affiche massaal verkocht

(Vervolg van pagina 1)

is bijv. een flat van 18 woningen waar niet minder dan twaalf affiches voor de ramen hangen). Hoek van Holland 300, waaronder ook veel aan winkeliers.

In de Rotterdamse Hoogstraat werden in de nabijheid van het Amerikaanse consulaat niet minder dan 500 affiches verkocht; op de markt op het Afrikaanderplein 300, markt Grote Visserijplein 170, het winkelcentrum Binnenbaan in Hoogvliet 300; in Rotterdam Noord in twee straten 900 (de huis aan huis verkoop gaat hier evenals in talrijke andere plaatsen volgende week door), in Vreewijk 450 (uitverkocht) en Overschie 200.

Medewerkers van het Vietnamcomité in Zwolle verkochten zaterdag niet minder dan 2000 affiches, in Hattem werden er ook 300 verkocht.

Afgezien van de vele honderden affiches, die in Utrecht op talrijke bekend gemaakte adressen zijn verkocht, gingen hier in de huis-aan-huis verkoop van vrijdag en in de straatverkoop zaterdag 3000 affiches van de hand. In vele kerken is zondag opgeroepen om op de bekend gemaakte adressen een affiche te kopen, in enkele kerken werden zondag ook affiches verkocht.

In Zeeland, waar zaterdag een collecte voor Vietnam 14.210 gulden opbracht, zijn ook 1800 affiches verkocht!

Ongeveer 350 actieve Zeeuwen hebben dit resultaat bereikt. Enkele voorbeelden van de afficheverkoop: Terneuzen 100, Middelburg 250, Vlissingen 650, Souburg 260, Goes 450.

Solidair met Vietnam

In Den Haag, waar zaterdag door vijf à zesduizend mensen werd gedemonstreerd, werden 231 affiches verkocht. Den Haag voor Vietnam, waarin een twintigtal organisaties en politieke partijen w.o. PvdA, CPN, PPR en PSP zijn verenigd. De ARP sloot zich bij de demonstratie aan, terwijl ook het NVV van Den Haag, achter de actie stond. De demonstratie, die van het Malieveld door de binnenstad en langs de Amerikaanse ambassade trok, eindigde ook weer op het Malieveld. Wim van het Schip (CPN) riep op tot vergrote solidariteit met het volk van Vietnam en pleitte voor de ontwikkeling van een internationaal hulpprogramma. Van de Doef (PvdA) sloot

zich hierbij aan. Platteel (ARP) zei verheugd te zijn dat zijn partij meedoet aan de actie. Verder spraken Van Winkel (PPR) en Van der Spek (PSP) op de meeting. Maandag, dinsdag en woensdag zullen in Den Haag huis-aan-huis verkoopacties met de affiches plaats vinden. (Vertrek half zeven van de wereldwinkel, Elandstraat 192).

In heel Kennemerland is al sedert zaterdagmiddag geen affiche meer te krijgen. In Haarlem waar alle buurten (van alle partijen met uitzondering van VVD en D66) werden bewerkt, moest men vroegtijdig eindigen omdat alle affiches (4000) waren verkocht. Maar dat gold ook voor Beverwijk: 1000 affiches. IJmuiden 1000, Zandvoort 500. Bij de medewerkers aan de actie heeft het gehele weekend de telefoon roegloeiend gestaan doordat velen nog om affiches vroegen. Er was er echter niet één meer.

Collecte

In Nijmegen waar het Vietnam comité met vertegenwoordigers van praktisch alle politieke partijen een collecte had georganiseerd die 23.700 gulden opbracht, werden eveneens 6000 affiches verkocht.

In het Gooi hangen ook duizenden affiches voor de ramen. In Amersfoort werden er 1200 verkocht op scholen, in huis-aan-huis acties, op een marktkraam en bij enkele kerken. In Hilversum in huis-aan-huis acties en op een marktkraam eveneens 1200, Huiszen 1000, Socst 900 en Leusden 300.

In Groningen waar eerder al enige duizenden affiches werden verkocht o.a. door het comité Jongeren voor Vietnam, werden zaterdag door het ANJV opnieuw 250 affiches verkocht, in Winschoten 60, in Beerta (door CPN, PvdA en ANJV) 250.

Het in Drachten gevormde werktecomité met vertegenwoordigers van PvdA, CPN, PPR, D66, PSP, het comité Jongeren voor Vietnam en het NVV, werden zaterdag 1540 affiches verkocht. De schitterend geslaagde schoolactie in Amsterdam van afgelopen vrijdag zal in Groningen worden nagevolgd. Aanstaaende vrijdag wil men op de scholen van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs speciale aan Vietnam gewijde lesprogramma's organiseren. De ABOP staat achter dit initiatief van het comité Jongeren voor Vietnam. Het gemeentelijk adviesbureau voor VWO heeft zijn medewerking toegezegd. Acht scholen hebben al laten weten te zullen meedoen.

Vanavond zal in Zaandam de verkoop van affiches door speciale buurtacties verder worden opgevoerd. Inmiddels zijn in Zaandam al duizend affiches verkocht, o.a. door het jongerencomité (450) zaterdag op de Gedempte Gracht. In Krommenie waren zaterdag honderd mensen met de affiches op stap. In dit dorp hangen er nu 1300 voor de ramen. In Oostzaan 300, Wormerveer 951, Uitgeest 700.

Zware gevechten

(Vervolg van pagina 1)

met Thieu. Later confereerde ook weer ambassadeur Bunker met de marionettenleider.

Thieu heeft zijn 'minister van buitenlandse zaken' Tran Van Lam naar Parijs gestuurd, waar zich reeds een militaire missie van vijf man bevindt. Deze missie van het marionettenregiem zou, zo wordt gezegd, met de Amerikaanse onder-minister Sullivan moeten spreken over de tekst van het accord.

Verklaring

In een nieuwjaarsverklaring van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, wees de voorzitter daarvan, Huynh Tan Phat, op de noodzaak van nationale eendracht en samenwerking. Phat zei dat het belangrijkste doel van zijn regering nu en in de toekomst is om het nationale front uit te breiden.

Hij stelde een samengaan voor van alle politieke, religieuze en nationale groepen 'in een gemeenschappelijke strijd tegen de Amerikaanse agressors en de kliek van Nguyen Van Thieu, hun weerspannige en oorlogszuchtige knechten'. Verder sprak hij ondersteuning uit voor het oktober-accord, dat alle voorwaarden in zich draagt 'om een eind te maken aan de haat, om te strijden voor eenheid en om de wonden van de oorlog te helen'.

De minister van buitenlandse zaken van de voorlopige revolutionaire regering, mevrouw Binh, die tevens lidster is van de delegatie in Parijs, keerde daar gisteravond terug. Zij arriveerde via Peking en Moskou na een bezoek aan de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam, waar ze overleg voerde met haar regering.

Sihanouk

Het Cambodjaanse staatshoofd Sihanouk heeft tegenover journalisten on-

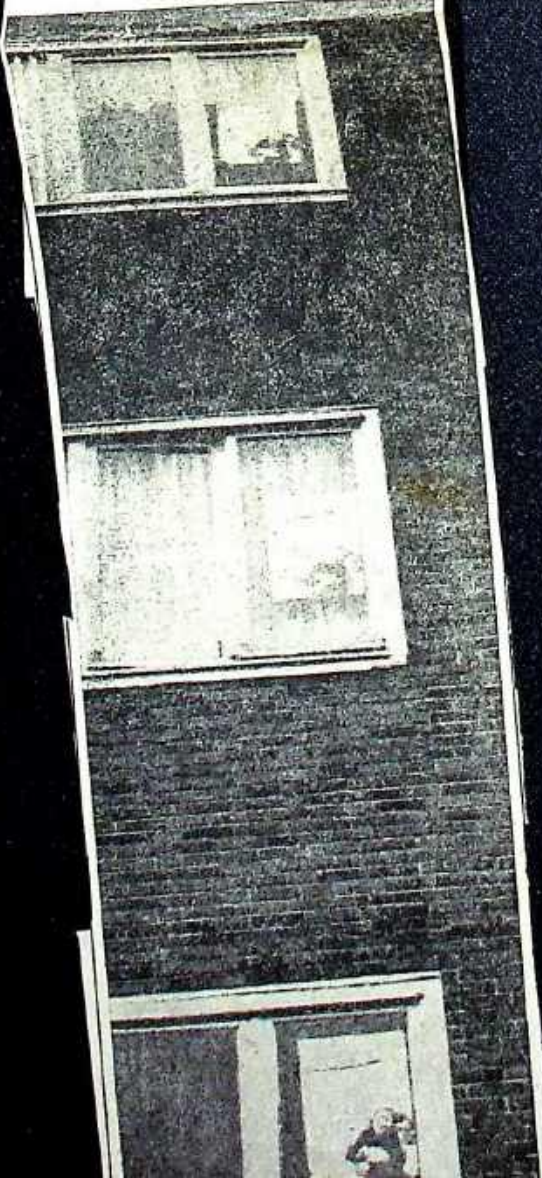
derstreep dat de vrijheidsstrijders in Cambodja vastbesloten zijn te strijden tot het staatsgreep-regiem van Lon Nol, dat in de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh door de CIA aan de macht is geholpen, is verdreven.

Sihanouk verklaarde in Peking, waar hij in ballingschap verblijft, een bestand in Vietnam te zullen verwelkomen en dat door een bestand daar de perspectieven voor de vrijheidsstrijd in Cambodja verder zullen worden vergroot. In Cambodja zelf, zo verklaarde hij, kan van een staakt-het-vuren geen sprake zijn en wij zullen doorgaan met de strijd tot het huidige regiem in Pnom Penh is verslagen, aldus het Cambodjaanse staatshoofd.

Betogingen tegen Vietnam-oorlog

In een reeks wereldsteden zijn het afgelopen weekend betogingen tegen de Amerikaanse agressie in Vietnam en andere delen van Indo-China gehouden. Vele duizenden betogers waren op de been in Londen, Tokio, Frankfurt, Parijs, Stockholm, Turijn en Zurich. In de demonstratie in Stockholm liep ook de ambassadeur van Noord Vietnam, Nguyen Huu Hgo mee.

In Barcelona hielden honderden jongeren een demonstratie, die door de Franco-politie uiteen werd geslagen. Nog in een reeks andere steden in allerlei landen vonden acties plaats. In Zeebrugge werden vrijdagnacht talrijke leuzen geschilderd tegen de agressie in Vietnam en tegen het leveren van wapens. In het Franse blad Le Monde verscheen een advertentie, waarin Nixon wordt aangeklaagd wegens zijn misdadige optreden in Vietnam.



Zaterdagm. nauwelijks kwart over twee: 'We zijn los', zegt één van de medewerkers in de stand op het Amsterdamse Mosp. Bij de markt in Noord zijn in enkele uren tijds honderden exemplaren verkocht.

PARIJS VERWACHT SNEL AKKOORD

PARIJS/SAIGON, 22 jan. (Reuter, AP, UPI) — De aankomst van mevrouw Ngoejen Thi Binh, minister van buitenlandse zaken van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, in Parijs heeft de geruchten versterkt, volgens welke binnen enige dagen een wapenstilstandsakkoord voor Vietnam zal worden getekend. Mevrouw Binh, die de delegatie van het Bevrijdingsfront bij de vredesonderhandelingen in Parijs leidt, is zes weken weg geweest. Vlak na haar arriveerde de Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Lam, in de Franse hoofdstad.

Mevrouw Binh verklaarde bij haar aankomst: „Ik ben teruggekomen naar Parijs met instructies van mijn regering om onze uiterste best te doen tot de ondertekening van een akkoord te komen, dat een einde maakt aan de oorlog.” Mevrouw Binh werd verwelkomd door Xuan Thuy, de leider van de Hanoi-delegatie in Parijs. Hij verklaarde, dat het Tetfeest, het Vietnamese nieuwjaar dat nu op drie februari valt, „een gelukkiger Tet dan gebruikelijk”, zou kunnen zijn.

De Zuidvietnamese minister Lam

✓K 22-1-73
weigerde zich in afwachting van de komst van Nixons adviseur Kissinger naar Parijs, uit te laten over de ondertekening van een akkoord. Wel zei hij „de goede wil” van president Thieu meegenomen te hebben naar Parijs. Volgens berichten uit Saigon, zou de Amerikaanse generaal Haig, die gisteren is teruggekeerd in Washington, de toezegging van Thieu hebben gekregen, dat deze bereid is het wapenstilstandsakkoord te ondertekenen. Andere berichten maken echter melding van Thieus weigering om een akkoord te tekenen, waarin de Vietcong als voorlopige revolutionaire regering wordt erkend.

Over de inhoud van het wapenstilstandsakkoord werd gisteren niets naders bekendgemaakt. Wel kwamen afgevaardigden van de Verenigde Staten, Noord- en Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront gisteren voor het eerst op zondag bijeen voor een nadere uitwerking van de technische details van zo'n akkoord. Ook vandaag zal weer een technische bespreking worden gehouden.

In Zuid-Vietnam zelf zijn sinds enige dagen felle gevechten aan de gang tussen troepen van het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam en die van de regering Thieu.

OORLOG GAAT DOOR BIJ SAIGON

VK 23-1-77



Een Vietnamese vrouw vlucht weg, terwijl raketten inslaan bij een rubberplantage op veertig kilometer ten noordwesten van Saigon. Zuidvietnamese regerings-troepen en Noordvietnamese regimenten vechten hier reeds enige dagen met als inzet een post van het Bevrijdingsfront, die al jaren op de plantage is gevestigd.

CIRCA 3000 DEMONSTRANTEN

Charges tegen betogers bij VS-ambassade

(Van onze correspondenten)

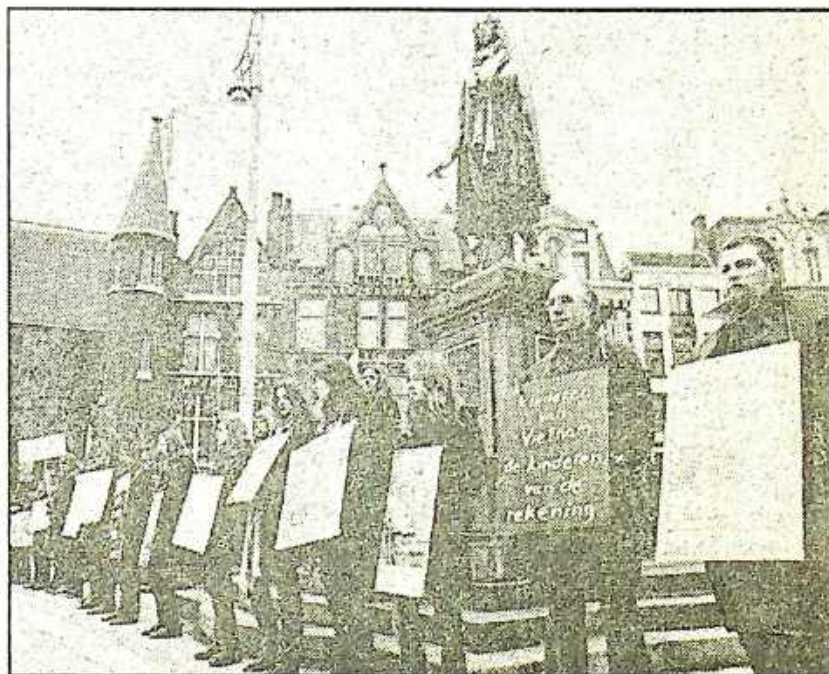
DEN HAAG, 22 jan. — Een grote ster in de glazen voordeur van de Amerikaanse ambassade in Den Haag was zaterdagmiddag de zwaarste schade tijdens een rumoerige betoging van drieduizend man tegen het Vietnambeleid van president Nixon. Vier demonstranten werden gearresteerd onder wie een 22-jarige leraar. Een paar uur later mochten ze naar huis. Ze werden verdacht van verzet tegen de politie en het gooien van zakjes met ossebloed en gips naar het ambassadegebouw.

De demonstratie was vrijdagmiddag al begonnen met een spandockwacht voor de ambassade. De organisatie was in handen van het Comité Den Haag voor Vietnam, waarin een twintigtal groeperingen en de progressieve partijen vertegenwoordigd waren. Ook tal van linkse Kamerleden namen deel aan de demonstratie.

Zaterdagmiddag kwam het bij een massale protestmars langs de ambassade tot incidenten. Ruim zestig politiemannen hadden opdracht gekregen de stoet tot doorlopen te bewegen. Daarbij deden zich charges voor. Uit een kinderwagen en twee bakfietsen haalde de politie zakjes met ossenbloed, rode verf en gips.

In Amsterdam is de 23-jarige Theo Honebeek uit Finsterwolde vrijdagavond om tien uur begonnen met een eenmanszitstaking op de stoep voor het Amerikaanse consulaat-generaal aan het Museumplein in Amsterdam. Honebeek, die zich met plastic zakken en een kinderparaplutje tegen de winterse kou heeft gewapend wil voor het consulaat blijven zitten tot de vrede in Vietnam is getekend. Op een bord dat hij bij zich heeft laat hij de wereld weten, dat „Adolf niet dood is maar leeft”.

Zaterdagmiddag werd Honebeek omringd door ruim vijftienhonderd



Betogers voor de Gevangenpoort bij de Korte Vijverberg in Den Haag. Rechts het PvdA-Kamerlid Schaefer.

demonstranten die een protestmars tegen de Amerikaanse oorlogsvoering in Vietnam hadden gehouden en voor het consulaat in Amsterdam luid hun afkeuring tegen de politiek van Nixon naar buiten brachten. De mars was georganiseerd door het Landelijk Vietnamcomité en verliep zonder incidenten.

ten op Vietnam” en „Vietnam voor de Vietnamezen” verkocht op een dertigtal verkooppunten in de stad. In Nijmegen heeft een huis-aan-huis-collecte ongeveer 34 duizend gulden opgeleverd. Dit geld zal worden overhandigd aan het Medisch Comité Vietnam.

Bezitters

De bezitters van het Amerikaanse consulaat in Amsterdam zijn verontwaardigd over de scherpe veroordeling van hun actie die vorige week maandag plaatsvond door minister Schmelzer (Buitenlandse Zaken). „Wij vragen ons af op welke gronden de minister deze geweldloze actie in scherpere bewoordingen meent te moeten veroordelen dan de terreurbombardementen op Noord-Vietnam, uitgevoerd in opdracht van de president der Verenigde Staten”, aldus de bezitters. Zij eisen van minister Schmelzer dat hij publiekelijk zijn verklaring terugneemt of althans afzwakt tot de juiste proporties.

In Amsterdam zijn tenslotte zaterdag maar liefst vijftigduizend affiches met de opschriften „Nixon teken de wrede nu”, „Stop bombardemen-

Vandaag aan Avenue Kléber

VK 23-1-73

Laatste ronde Kissinger-Tho

BESTAND
NOG DEZE
WEEK
VERWACHT

PARIJS/SAIGON, 23 jan. (Reuter, AP, UPI). — De Amerikaanse onderhandelaar Henry Kissinger en de Noordvietnamese regeringsadviseur Le Doek Tho ontmoeten elkaar vandaag voor het eerst op „neutrale” grond in het internationale conferentie-centrum aan de Parijse Avenue Kléber. Tot nu toe vonden hun onderhandelingen over een wapenstilstandsakkoord in Vietnam plaats in particuliere villa's in voorsteden van de Franse hoofdstad. Hun onderhan-

delingszitting aan de Avenue Kléber, waar sinds '68 de wekelijkse officiële vredesonderhandelingen plaatsvinden, heeft de geruchten versterkt, volgens welke vandaag of in ieder geval deze week een akkoord getekend zal worden.

De technische experts van de Verenigde Staten en Noord-Vietnam hebben gisteren alle vergaderrecords gebroken door tien uur achtereenvolgende werken aan de details van het wapenstilstandsakkoord. Nadere bijzonderheden over dit akkoord zijn gisteren niet bekendgeworden. Wel staat vast, dat de regering-Thieu en de voorlopige revolutionaire regering van het Bevrijdingsfront niet vertegenwoordigd zullen zijn bij het begin van de slotronde voor een akkoord.

Volgens woordvoerders van de Zuidvietnamese regering is uit buitgemaakte Vietcong-documenten gebleken, dat de troepen van het bevrijdingsfront te horen hebben gekregen, dat morgen om drie uur 's middags in Parijs een wapenstilstandsakkoord zal worden getekend. In deze documenten zou verder een oproep zijn gedaan aan de troepen van het Front om zoveel mogelijk terreinwinst te maken in de laatste dagen voor de ondertekening van het akkoord.

Felle gevechten worden nog steeds geleverd rond de rubberplantage van het Franse Michelin-concern op veertig kilometer ten noordwesten van Saigon. Zuidvietnamese regeringstroepen ter sterkte van vijfduizend man zouden daar gisteren gevoelige verliezen hebben geleden bij hun pogingen om twee Noordvietnamese regimenten te verdrijven, die daar een post van het Bevrijdingsfront helpen verdedigen. In deze sector van het front hebben het Front en de Noordvietnamezen vijftig gewonde militairen van het Saigon-leger vrijgelaten, hetgeen de speculaties over een onmiddellijk op handen zijnd akkoord verder heeft versterkt.

EINKELE UREN VOOR INLAANDS TELEVISIE

Controleurs Vietnam paraat

24 jan 1973

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 24 jan. — De Verenigde Staten hebben de vier landen die toezicht zullen houden op een bestand in Vietnam gevraagd hun troepen binnen 3 dagen in staat van paraatheid te houden. Dit melden goedingelichte diplomatieke bronnen in Washington. De landen, Indonesië, Canada, Hongarije en Polen hadden al eerder hun troepen een paraatheidsperiode van zeven dagen voorgeschreven, op het moment dat Nixons adviseur Henry Kissinger en zijn Noordvietnamese onderhandelingspartner Le Doek Tho weer hun besprekingen waren begonnen na de grootscheepse bombardementen op Noord-Vietnam.

Amerikaanse B-52's hebben gisteren hevig gebombardeerd in Zuid-Vietnam. Een woordvoerder noemde het de zwaarste bombardementen op één dag sedert vijf maanden. Zuidvietnamese infanteristen voerden een aantal grondoffensieven uit.

Kissinger snel naar Washington

Het verzoek om paraatheid en de hevige aanvallen (waarschijnlijk om een goede uitgangstelling te verkrijgen) wekt de verwachting dat een bestand in Vietnam dichtbij is. Bovendien werd gisteravond bekend dat president Nixon vanmorgen om vier uur Nederlandse tijd het Amerikaanse volk per televisie zou toespreken. Vóór deze televisietoespraak had de president uitvoerig geconfereerd met Kissinger, die onmiddellijk na zijn terugkomst uit Parijs naar het Witte Huis was gegaan.

Gistermiddag waren slechts een langdurige handdruk en een brede glimlach, gewisseld tussen Kissinger en Le Doek Tho, voedsel geweest voor de veronderstellingen dat de vrede dichtbij was. Maar glimlach en handdruk bleven tot Nixons toespraak slechts de enige openlijke aanwijzingen voor een mogelijk succesvol gesprek aan de Parijse Avenue Kléber, dat vier uur duurde. Journalisten, kleumend onder paraplu's op de stoep, kregen na afloop van het gesprek niets méér te horen of te zien dan die handdruk en die glimlach.

Rond

De meest gehoorde veronderstelling in Parijs was tot gisteravond laat dat het wapenstilstandsakkoord voor Vietnam tussen Washington en Hanoi nu geheel rond is. Het vertrek van Kissinger naar Washington werd in deze theorie gezien als een definitief groen licht voor de overeenkomst. Kissinger en Tho zijn het eens, hoeven nergens meer over te praten en kunnen het verder aan hun regeringen overlaten om zeer snel — vandaag of morgen — tegelijkertijd bekend te maken, dat het wapenstilstandsakkoord ingaat, aldus deze gedachtengang. Een minderheid hield nog rekening met de mogelijkheid, dat er op het laatste moment nieuwe moeilijkheden rond het akkoord waren gerezen, die een nieuw overleg tussen Kissinger en zijn president noodzakelijk maakten en de inwerkingtreding van het akkoord hadden vertraagd.

radio ter gelegenheid van het boeddhistisch nieuwjaar. Hij zei daarin onder meer: „Als de communisten ermee hebben ingestemd een wapenstilstandsakkoord te rekenen, dan is dat alleen omdat hun invasie-oorlog mislukt is. Wij moeten echter niet geloven dat de communisten de overeenkomst zullen respecteren. Wij moeten geen waarde hechten aan hun handtekening en moeten niet geloven dat ze hebben afgezien van hun verheugde pogingen om Zuid-Vietnam onder controle te krijgen.”

Saigon heeft de uitspraken over mensen, die „gevlucht zijn voor het communisme” vervangen door een machtspolitieke benadering, zo meldde Le Monde. Een Frans radiostation zei het gisteravond wat duidelijker: „De oorlog staat dan misschien wel op het punt om af te lopen, maar de politieke oorlog in Zuid-Vietnam is nu al begonnen.”

Het Franse persbureau AFP meldde uit „absoluut zekere bron” dat Kissinger en Tho al hun parafen of een akkoord hebben gezet. Binnen enkele dagen, aldus AFP, zal het akkoord officieel worden getekend door de vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, Noord-Vietnam, de vertegenwoordigers van de Voorlopige Revolutionaire Regering van het Bevrijdingsfront en Zuid-Vietnam bij de vredesbesprekingen in Parijs. AFP publiceerde dit, terwijl vrijwel tegelijkertijd berichten bekend werden over de maatregelen van het Thieu-regime in Saigon voor het geval van een inwerkingtreding van een wapenstilstandsakkoord. De voorgaande bevoegdheden voor het Zuidvietnamese leger om op staande voet openlijke sympathie voor het Bevrijdingsfront te beantwoorden met een executie, spreken voor zichzelf. Hetzelfde geldt voor een verbod voor de miljoenen vluchtelingen in Zuid-Vietnam om na het akkoord terug te keren naar hun geboortedorpen.

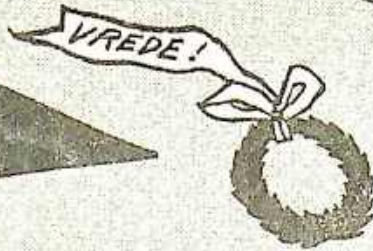
President Thieu van Zuid-Vietnam hield, nadat hij mogelijk al op de hoogte was gebracht van het bereiken van het bestandsakkoord, een toespraak voor de Zuidvietnamese

Elkaar tegensprekende geluiden werden gisteren ook gehoord over de regelingen in het wapenstilstandsakkoord over de spelregels rond de feitelijke machtsverhoudingen in Zuid-Vietnam. Volgens het avondblad France Soir zijn in het akkoord vier „hergroeperings-gebieden” voor de troepen van het Bevrijdingsfront en Hanoi vastgelegd. Het zou hierbij gaan om het gebied ten noorden van Kwang-Tri (vlak onder de bestandslijn tussen Noord- en Zuid-Vietnam), de hoogvlakten bij Kontoom in het midden van Zuid-Vietnam, de noordelijk van Saigon gelegen streek tussen de Zuidvietnamese hoofdstad en de „papagaaiëbek” van Cambodja en om een deel van de Mekong-delta ten zuiden van Saigon. Anderen — zoals het weekblad Le Nouvel Observateur — maken echter melding van een „pantervel-patroon”, waarin de regeringstroepen en eenheden van het front en het leger van Hanoi die posities blijven bezetten, waarin zij nu de overhand hebben.

Zie verder pagina 5, kolom 4

Henry Kissinger, Nixons adviseur, schudt vredelievend de hand van zijn Noordvietnamese onderhandelingspartner Le Doek Tho met een mistige Arc de Triomphe op de achtergrond. Kissinger zou onmiddellijk daarna naar Washington vliegen om president Nixon verslag uit te brengen van zijn laatste ont-

73 W



Comité: Voorlichting Bevrijdingsfront mogelijk maken

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 24 jan. — De Tweede-Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken heeft dinsdag het comité gehoord, dat ijvert voor de vestiging in Nederland van een voorlichtingskantoor van de Voorlopige Revolutionaire Regering in Zuid-Vietnam. Minister Schmelzer heeft vorig jaar geweigerd visa beschikbaar te stellen aan vertegenwoordigers van de revolutionaire regering met het motief dat Nederland alleen het regime in Saigon erkent.

Het gaat er volgens het aanbevelingscomité juist om, dat wel Saigon officieel voorlichting mag geven in Nederland zonder dat de revolutionaire regering kans krijgt de nieuwsvoorziening uit Zuid-Vietnam te objectiveren.

De Kamercommissie stond dinsdag niet onwelwillend tegenover het verlangen van het comité, maar een beslissing over stappen bij de regering namen de Kamerleden nog niet. In de commissie werd wel gevraagd of directe informatie van de revolutionaire regering in Nederland nog wel urgent zijn na het tekenen van een bestandsakkoord in Vietnam. Het aanbevelingscomité vindt dat veel dan noodzakelijk.

Verslag naar Amerika van Vietnam-betoging

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 24 jan. — Namens de voorzitters van ARP, KVP, CHU, CPN, D'66, PvdA, PSP en PPR heeft de woordvoerder van de Nationale Vietnam-actie de commissies voor Buitenlandse Zaken van de Amerikaanse Senaat en Huis van Afgevaardigden een verslag gezonden van de nationale Vietnam-demonstratie op zaterdag 6 januari te Utrecht.

In die brief wordt gezegd dat 70.000 mensen aan de demonstratie deelnamen om daarmee tot uitdrukking te brengen hun protest tegen de voortzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam.

VIETNAM

Vervolg van pagina 11

In het akkoord zou verder zijn vastgelegd, dat de voorlopige revolutionaire regering in de komende periode vóór de algemene verkiezingen, die over de uiteindelijke maatschappijvorm van Zuid-Vietnam moeten beslissen, een eigen „hoofdstad” krijgt, „ergens ten oosten van Saigon”.

Een van de weinige aspecten van het akkoord, waarover de waarnemers in Parijs het gisteren eens waren, was, dat de positie van de neutrale „derde macht” in Zuid-Vietnam uiterst wankel zal blijken. De in ballingschap in Parijs levende kolonel Tran Dinh Lan, voorzitter van de „Vrije Strijdmacht” in Zuid-Vietnam, verklaarde gisteren, dat zijn neutralistische groepering erop staat, dat „alle” politieke gevangenen in Zuid-Vietnam worden vrijgelaten.

Tot het laatste moment wordt de strijd in Zuid-Vietnam, voor zover die zich afspeelt tussen Washington en Hanoi, gekenschetst door afwezigheid van informatie vooral en duidelijkheid over bedoelingen. De elkaar van een marionettenrol beschuldigende Zuidvietnamezen van het Bevrijdingsfront en de regering in Saigon, komen er in Parijs nauwelijks aan te pas. Hanoi en Washington, Le Doek Tho en Kissinger, staan voor de camera's en microfoons, die van de oorlog in Vietnam de eerste voor i-ETAO

dereen in welvaartsgebieden toegankelijke televisie-oorlog hebben gemaakt. Gisteren schudde Kissinger langdurig handen met Le Doek Tho en beiden glimlachten. De nabijheid van de vrede was te filmen, niet te beredeneren. Zeker niet na het bekend worden van de tekst van Radio Saigon: „Onze overwinning op de communisten waren militair alleen met veel offers mogelijk. De politieke strijd tegen onze vijanden zal nog moeilijker zijn.”

BERRIGANS MOGEN NIET NAAR HANOI

WASHINGTON, 24 jan. (Reuter). — Het Amerikaanse hooggerechtshof heeft maandag bepaald, dat twee priesters, de gebroeders Philip en Daniël Berrigan, die tegen de Amerikaanse oorlog in Vietnam zijn, tot nader order niet naar Noord-Vietnam mogen reizen. Zij moeten eerst nog eens verhoord worden door een Amerikaanse rechtbank.

De gebroeders Berrigan hebben gevangen gezeten wegens het vernietigen van oproepen voor de militaire dienst. Zij werden vorig jaar op erewoord vrijgelaten, maar hun vrijheid tot reizen werd beperkt.

Het Amerikaanse hof van appel had vorige week een bevel van een arrondissementsrechtbank vernietigd, dat de Berrigans verbood naar Hanoi te gaan. Het Amerikaanse ministerie van justitie heeft zich toen tot het hooggerechtshof gewend. Het hooggerechtshof heeft het besluit van het hof van appel opgeschort hangende de behandeling voor een tweede keer door de arrondissementsrechtbank

„Vietnam-advertenties zijn misleidend”

Weinig garanties voor juiste verdeling gelden

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 24 jan. — De Tweede-Kamerfractie van de PSP heeft dinsdag bij de reclamecode-commissie geklaagd over de advertentiecampagnes onder de naam Heel Vietnam. Volgens de fractie heeft deze campagne een misleidend karakter. De commissie is gevraagd stappen te ondernemen, die tot wijziging van de advertentieteksten zullen leiden.

De campagne wordt gevoerd door het Algemeen diakonaal bureau van de gereformeerde kerken, de generale diakonale raad van de hervormde kerk, de katholieke stichting Mensen in nood Charitas-Neerlandica, Unicef-Nederland, de NOVIB, de stichting Oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen, Unesco-Nederland en het Rode Kruis.

Sedert enige tijd verschijnen in dag- en weekbladen advertenties van deze organisaties met de oproep gelden te storten op een gemeenschappelijk gironummer ten bate van de slachtoffers van de oorlog in Vietnam en het herstel van het land. De PSP-fractie zegt in haar klachtbrief dat „Heel Vietnam” suggereert dat de baten van de actie gelijkelijk over de hele bevolking van Vietnam ver-

deeld zullen worden, bijvoorbeeld op basis van bevolkingsaantallen.

In werkelijkheid, aldus de brief, worden de gelden verdeeld onder de acht organisaties, en wel op basis van de onderscheiding kerkelijk/niet-kerkelijk. Van de acht organisaties hebben drie volgens de PSP in het geheel geen contacten met Noord-Vietnam en de door het Bevrijdingsfront beheerste gebieden. De contacten van de overige vijf met deze gebieden zijn, op een enkele uitzondering na, zeer schaars en moeizaam.

De PSP-fractie schrijft voorts in haar brief dat een hulporganisatie die wel uitstekende verbindingen heeft met deze gebieden, het Medisch comité Noord-Vietnam, bewust van deelneming aan de actie werd uitgesloten. „Het gevolg is dat het in de lijn der verwachting ligt dat de hulp voor Noord-Vietnam en de door het Bevrijdingsfront beheerste gebieden in Zuid-Vietnam bij gebrek aan voldoende en betrouwbaar gebleken contacten niet of slechts met grote moeite zal aankomen,” aldus de PSP-fractie.

Tenslotte wijst zij erop dat de hulpverlening pas van start zal gaan als er vrede is. Het is volgens de fractie niet terecht dat ervan wordt uitgegaan dat na het sluiten van een bestand ook inderdaad een vredessituatie zal intreden. „Pas dan zullen de slachtoffers worden geholpen. Dat kan dus morgen, overmorgen of met Sint Juttemis zijn.”

RAADSFRACTIE PvdA:

Rotterdam moet hulp aan Haifong geven

Universiteit wil contact met Noord-Vietnam

(Van onze correspondent)

ROTTERDAM, 24 jan. — De fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid in Rotterdam, drs A. J. Lems, wil dat de gemeente hulp verleent bij de wederopbouw van de Noord-vietnamese havenplaats Haifong. In een brief aan burgemeester Thomasen stelt Lems voor om enkele Rotterdamse deskundigen van het havenbedrijf naar Haifong te sturen om de door de bombardementen aangerichte schade in de haven te inventariseren.

De Rotterdamse deskundigen moeten volgens de heer Lems hun werk pro deo doen. Wanneer zij de balans hebben opgemaakt zou een advies gegeven kunnen worden over de manier waarop de wederopbouw moet plaatsvinden. Rotterdam moet volgens de heer Lems bij de uitvoering daarvan financiële steun geven.

De heer Lems heeft in de begrotingsbehandeling van december al aan burgemeester en wethouders voorgesteld een Vietnamese plaats te adopteren. Hij kreeg toen de toezegging dat onderzocht zal worden in hoeverre de gemeente bevoegdheden heeft om geld daarvoor uit te geven.

Keus

Pas na de hervatting van de hevige bombardementen op Noord-Vietnam is volgens de heer Lems de gedachte geboren om Haifong te helpen. „Rotterdam en Haifong, twee havensteden, die beide door bombardementen getroffen zijn. De keus ligt voor de hand”.

De beslissing om daadwerkelijk hulp te verlenen ligt volgens Lems zuiver op het uitvoerend vlak van de gemeenteraad. Tenminste als besloten wordt om het geld te halen uit het gemeentelijk fonds voor bijzondere doeleinden. Omdat de voltallige PvdA-fractie achter het voorstel staat en ook de fracties van CPN en D'66 het idee om een Vietnamese stad te adopteren hebben toegejuicht heeft de heer Lems goede hoop dat het voorstel er door zal gaan.

van de commissie Algemene Zaken aan de orde komen.

LEIDEN — De Leidse universiteit wil via de twee weken geleden ingestelde werkgroep-Vietnam samenwerkingsprojecten opzetten met één of meer Noord-vietnamese universiteiten. Dit is een besluit van de universiteitsraad.

De raad heeft zich bij zijn besluit door twee dingen laten leiden: dat hulp aan Noord-Vietnam in de huidige situatie meer gewenst is dan aan Zuid-Vietnam en dat die hulp door gebrek aan geld selectief moet zijn. Samenwerking met een universiteit in Noord-Vietnam is dan het meest zinvol, aldus de raad.

De raad nam ook een aantal besluiten met betrekking tot de financiering van het project. Zo zal onder leiding van de universitaire gemeenschap een inzameling worden gehouden en zal onderzocht worden of via buitenlandse wetenschappelijke onderwijsinstellingen of via de Nederlandse regering subsidies kunnen worden verkregen voor de projecten.

Vietnam-overleg in Parijs voortgezet

Waarn. d. 27-1-73

In Parijs hebben de Noordvietnamese onderhandelaar Le Duc Tho en Nixons adviseur Kissinger het overleg over een regeling van de Vietnamese kwestie voortgezet.

Nadat zij op 13 januari uiteen waren gegaan, ontmoetten beide delegaties elkaar gisteren in het gebouw aan de Avenue Kléber, waar tot dusver de wekelijks zittingen van de officiële, vierpartijen-onderhandelingen over Vietnam plaatsvonden. Le Duc Tho en Kissinger voerden alle voorgaande besprekingen in villa's in voorsteden van Parijs en kwamen dus voor het eerst aan de Avenue Kléber bijeen.

Kissinger terug naar Washington

In de middag werd na afloop van dit onderhoud door Amerikaanse woordvoerders in Parijs en door Nixons perschef, Ziegler, in Washington, meegedeeld dat Kissinger dezelfde middag nog zou terugreizen naar de USA voor een onderhoud met Nixon. Over de besprekingen tussen Le Duc Tho en Kissinger eerder op de dag werden geen mededelingen gedaan. Cinestaan en fotografen werd bij het begin van het overleg in Parijs toegestaan te filmen in de conferentiezaal. Terwijl de besprekingen gaande waren, deelde een Franse regeringswoordvoerder mee, dat minister van buitenlandse zaken, Schulmann, het hoofd van de Noordvietnamese diplomatieke vertegenwoordiging in Parijs, Vo Van Sung, had ontvangen. Ook vrijdag was dat het geval.

Opvallend is, dat Kissinger niet alleen maandagavond laat — na aankomst in Parijs — overleg pleegde met Thieu's minister van buitenlandse zaken, Tran Van Lam, maar dit ook gistermiddag deed. Kort daarop kwam de mededeling over Kissingers vertrek. In de loop van maandag werd in een gezamenlijk communiqué van de delegaties van Noord-Vietnam en van de voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam te Parijs gezegd, dat Le Duc Tho en mevr. Nguyen Thi Binh die dag van gedachten wisselden over de situatie in het algemeen, alsook over de vraagstukken, die samenhangen met de 'voltooiing van het accord tot beëindiging van de oorlog en herstel van de vrede in Vietnam'. Intussen wordt uit Saigon de vrijlating gemeld van vele tientallen

Zuidvietnamese soldaten, die eind vorige week in het gebied van de 'ijzeren driehoek' door eenheden van het Bevrijdingsfront gevangen werden genomen. Dit gebeurde tijdens een zware slag, waarbij twee Zuidvietnamese bataljons volledig in de pan werden gehakt.

Het zou gaan om de vrijlating van 78 gevangenen, maar volgens buitenlandse correspondenten ligt dit aantal veel hoger.

In Saigon gonst het van de geruchten over nieuwe 'noodmaatregelen', die het Saigon-regiem van plan is af te kondigen, nadat het al eerder met allerlei decreten geprobeerd had de bevolking in Saigon en van andere steden te intimideren.

De piloot van de Amerikaanse B-52-bommenwerper, wiens uniform op deze foto te zien is, nam deel aan tweehonderd bombardementsvluchten op Noord-Vietnam. Op 18 december werd zijn toestel neergeschoten.



De vernietigingen die door de Amerikaanse bombardementen in Noord-Vietnam worden aangeroepen, zijn van zulk een omvang, dat het nauwelijks mogelijk is zich een voorstelling te maken, hoe de Noordvietnamezen hun dagelijks leven daarop instellen, wat ze precies meemaken. Vorige week waren twee Noordvietnamezen in Nederland op bezoek, op uitnodiging van de Vereniging van Letterkundigen: de leraar Si Phan en de journalist Le Binh. Het doel van hun reis was Nederlandse schrijvers te ontmoeten, maar onvermijdelijk gaan de gesprekken over de vraag, hoe Noord-Vietnam het beste geholpen kan worden. Gesproken wordt over de mogelijkheden van adoptie van steden en dorpen vanuit Nederland. En de vraag wordt gesteld of het mogelijk zou zijn dat er uit Noord-Vietnam af en toe eens een brief zou komen. Een brief over de dagelijkse gang van zaken zou de problemen veel concreter maken, veel dichterbij huis halen.

Si Phan kan zich dat goed voorstellen en vertelt wat hij in zo'n brief zou schrijven: over het gebrek aan onderwijzers, over de gedwongen evacuatie van de steden naar het platteland, over het begrip dat boeren en stadsbewoners voor elkaar krijgen, maar ook over de moeilijkheden daarbij, de weerstand van de boeren bij operaties en lijkschouwingen. En Si Phan kan zo een reeks hulpprojecten voor de getroffen Noordvietnamese steden en dorpen opnoemen.

Hulpverlening op stedelijk niveau is de afgelopen weken een concrete mogelijkheid geworden (naast andere hulpverleningsmogelijkheden zoals het voortreffelijk werkende Medisch Comité Nederland-Vietnam). Vorige week dienden de progressieve partijen in de Amsterdamse gemeenteraad een motie in waarin gevraagd wordt de mogelijkheden van technische en materiële hulpverlening te onderzoeken. B. en W. stelden zich positief op tegenover dit initiatief en de motie werd door de gemeenteraad aanvaard.

Het Amsterdamse initiatief was niet het eerste en enige om op gemeentelijk niveau wat aan het door de Amerikaanse bombardementen geteisterde Vietnam te gaan doen. In Rotterdam had PvdA-fractievoorzitter Lems bij B. en W. ook een gunstig oordeel gevonden en eerder nog — in antwoord op een dringend appél van de Noordvietnamese burgemeesters aan hun collega's in de rest van de wereld — waren er in oktober al stappen ondernomen om in Nijmegen te komen tot de adoptie van Thai Binh, een stad vrijwel even groot als Nijmegen, ook gelegen in de kromming van een rivier.

Verschillende vormen

Is het juridisch mogelijk vanuit

Mogelijkheden van adoptie van getroffen steden en dorpen

Vietnam dichterbij halen

een gemeente een hulpprogramma te starten? De meningen zijn daarover verdeeld. Minister van Binnenlandse Zaken Geertsema heeft ter gelegenheid van een interpellatie mei vorig jaar nog eens te kennen gegeven dat het regeringsstandpunt is dat alles wat op ontwikkelingsgebied gebeurt op landelijk niveau dient te gebeuren. Een schrijven in deze zin is door hem ook aan de gemeentebesturen gericht. De interpellanten, Franssen van de PvdA en De Gaay Fortman van de PPR, gingen daar fel tegen te keer. Zij verdedigden met een beroep op de Grondwet de gemeentelijke autonomie om zelf op dit punt beslissingen te nemen. Zij vonden dat de (ook door de rechtse partijen bepleite) bewustwording van ontwikkelingsproblematiek best mocht uitmonden in een 'bescheiden bijdrage aan projecten die de ontwikkelingsproblemen in de derde wereld voor de bur-

gers wat meer concreet maken'. Aanleiding tot het houden van een interpellatie was een reeks schorsingen en vernietigingen van gemeentebesluiten.

Het komt nl. regelmatig voor dat gemeenten op hun begroting een bedrag uittrekken voor hulpprojecten. Die bedragen worden door Gedeputeerde Staten (het provinciaal bestuur) soms geschrapt en bij een beroep op de Kroon worden de gemeenten meestal, zij het niet altijd, in het ongelijk gesteld. Het zou te ver voeren hier de hele jurisprudentie te bekijken maar grosso modo komt het er op neer dat de houding van GS van verschillende provincies sterk varieert: Noord-Brabant bijv. is zeer coulant, Gelderland zeer wisselend, etc. Als vuistregel kan gelden dat als GS van de betrokken provincie geen bezwaar maakt de Kroon dat ook niet doet (gemeentelijke begrotingen zijn hele boekwerken en de mogelijkheden van

een tweede lening zijn beperkt). M.a.w. in de meeste instanties is het al of niet mogelijk om uit gemeentelijke middelen gefinancierde hulpprojecten een politieke kwestie die bepaald wordt door de samenstelling van de betreffende GS, de daarop uitgeoefende druk, etc. De weg van hulpverlening via de gemeentebegrotingen is niet probleemloos maar allerm minst onbegaanbaar.

Een jaarlijks terugkerend bedrag op de gemeentebegroting is gezinszins de enige en uitsluitende vorm waarmee hulpprojecten op gemeenteniveau ondersteund kunnen worden. In verschillende gemeenten zijn de afgelopen jaren originele varianten ontstaan. In Rheden/de Steeg bijv. geldt dat bijdragen door de burgerij bijeengebracht voor een project in Tunesië tot een maximum van f 25 000 per jaar door de gemeente worden verdubbeld. In Duiven bij Arnhem hanteert men de vorm van vrij-

willige belasting terwijl in een aantal andere gemeentes weliswaar niet direct geld ter beschikking wordt gesteld maar het plaatselijke ontwikkelingscomité wel over een aantal gemeentelijke faciliteiten kan beschikken.

Koppelgemeenten

De hier besproken hulpverleningsprojecten, waarbij men (soms blijvende) verantwoordelijkheid op zich neemt voor een bepaald project in een ontwikkelingsland moeten duidelijk worden onderscheiden van de zg. „jumelage", de tweelinggemeenten binnen EEG-verband, wat in de praktijk meestal neer komt op het jaarlijks uitwisselen van fanfarecorpsen in het kader van de verspreiding van de Grootseuropese Gedachte. Het gaat hier om projecten die in twee opzichten verder gaan: geografisch verder en inhoudelijk verder omdat ook hulpverlening in het geding is. De meeste van deze ontwikkelingshulpprojecten van gemeenten zijn incidenteel vanuit plaatselijke initiatieven ontstaan (Wereldwinkel, NOVIB, groep missie, een actiegroep die protest aantekent tegen het uittrekken van hoge bedragen voor de verwarming van een zwembad, etc.). Een wat systematischer poging om tot koppeling van gemeentes te komen wordt ondernomen door de Nederlandse Stichting Koppelgemeente Bangla Desh, ontstaan op initiatief van de Emmaus-gemeenschappen en krachtig gesteund door de PPR. Deze stichting hoopt binnenkort in een vijftiental gemeenten koppelingen rond te hebben. Men heeft in Bangla Desh een bepaalde provincie uitgekozen, per dorp een begroting opgesteld en ter plekke een bestedingscomité gevormd. Vertegenwoordigers van verschillende dorpscomités vormen in Bangla Desh de tegenhanger van de Nederlandse stichting. Het gaat hier om bedragen tussen de 40 000 en 150 000 gulden per dorp, in één jaar bijeen te brengen in de Nederlandse koppelgemeente. Eén van de meest succesvolle initiatieven in dit verband vond tot nu toe plaats in Purmerend waar f 3000 op de gemeentebegroting werd uitgetrokken en waar daarnaast vanuit de burgerij, met steun van de gemeente, nog eens een bedrag van f 63 000 bijeen werd gebracht. Steun van de gemeente bleek hier niet in de eerste plaats financieel maar vooral ook organisatorisch van enorm belang (om het bedrag van f 3000 wordt nog gevochten). In hoeverre is het mogelijk en wenselijk ook Vietnam langs deze weg te helpen? De grote voordelen van deze vorm van hulpverlening springen duidelijk naar voren: de koppeling (of adoptie) houdt in dat een verweving tot stand gebracht wordt van de belangen van de eigen gemeente met die van de Noordvietnamese gemeente waarmee een koppeling wordt aangegaan. Zowel burgerij als gemeentelijke overheid zijn er bij betrokken op een niveau dat niet zo ver weg is dat het niet meer beleefd kan worden. Het

nacht der lange messen voorspeld

WREEDHEDEN IN VIETNAM TOT NU - EN STRAKS?

Nieuw Lini 24-1-73

Na de vrede in Vietnam begint de nacht van de lange messen. Zegt men. De politieke tegenstanders zullen elkaar uitmoorden. Nixon, sinds zaterdag weer voor vier jaar onder ede president van de Verenigde Staten, heeft eens gesproken over een half miljoen doden die zouden vallen onder communistische hand. De Zuidvietnamese generaal-president Van Thieu, die vorige week in de katholieke kathedraal van Saigon het huwelijk vierde van zijn dochter, zei in een gesprek met de Italiaanse journaliste Oriana Fallaci (wier interviews door haar persoonlijke aanpak en uitdagende vragen een genre apart vormen), dat hij tegen Kissinger had verklaard na zulk een lange oorlog niet een miljoen mensen de hals te willen laten afsnijden. De Telegraaf publiceerde dit interview vorige week vrijdag en zaterdag.

Aan de andere kant is er sprake van een groot aantal politieke gevangenen onder Van Thieu. Diens regime spant thans de kroon met ongeveer 200 duizend politieke gevangenen, aldus Amnesty International. (Indonesië komt met 70.000 à 90.000 nog altijd op de tweede plaats). Op de gevangenen van Van Thieu worden martelingen toegepast, afschuwelijke martelingen. Daarvan is nauwelijks sprake, als er bericht wordt over terreur van de kant van de Noordvietnamezen of het Zuidvietnamese bevrijdingsfront. Wel is er dan sprake van veroordelingen en terechtstellingen.

Hoe moeten deze getallen worden geïnterpreteerd? Het is duidelijk dat aan beide zijden slachtoffers zijn gemaakt, en hier wordt dan bedoeld niet in „normale” gevechtssituaties. Van de kant van de tegenstanders van Amerikanen en hun bondgenoten in Saigon zijn terreuraanvallen gepleegd op bussen en gebouwen met non-combattanten. Bovendien zijn bij een blijvende of tijdelijke „bezetting”, „bevrijding” van dorpen en steden tegenstanders „terrechtgesteld”. De massagraven van Hué (1968), waar in 1968 tijdens het Tet-offensief 5800 burgers door Noordvietnamezen en Bevrijdingsfront zouden zijn gedood, worden dan als het grote voorbeeld genoemd. Elseviers Magazine deed dat nog op 13 januari jongstleden. Hier moeten dan weer de verklaringen van de Canadees-Nederlandse ooggetuige dr Alje Vennema worden aangehaald, die hij in 1969 aflegde tegenover onder meer de Haagse Post en de Volkskrant. Hij verklaarde, dat de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront een intact Hué hadden achtergelaten, toen ze weer wegtrokken, maar dat de Amerikanen alles in puin hebben geschoten. Er werd ook gesproken van „de grote barbecue”. Vennema, die ter plaatse was, vroeg wat dat was. Amerikaans antwoord: „We gaan ze met napalm bestoken”. Hetgeen geschiedde. Zo handelden de Amerikanen. Maar Vennema heeft ook massagraven gezien, waarvan hierboven sprake is. Hij sprak van één graf met vijftig lijken, een graf met tachtig à honderd lijken en een graf met ongeveer vierhonderd lijken. Deze arts, die zeer pro-Amerikaans naar Vietnam was gegaan, zei, dat hier geen sprake was van een zinloze moordpartij. Mensen waren geëxecuteerd nadat ze een proces voor een veldtribunaal hadden gehad. Het waren tegenstanders, die wandaden hadden bedreven. Een katholiek priester, die voor de Amerikanen had gepreekt, werd ook opgehaald. Hij werd vrijgelaten. Overigens is het, ook volgens Amerikaanse waarnemers, mogelijk, dat in Hué in massagraven ter aarde bestelden burger-slachtoffers waren van de gevechten tijdens het Tet-offensief.

Vennema heeft ook verklaard, dat drie

Duitse artsen en de vrouw van één hunner in Hué, wier dood door sommigen aan het Bevrijdingsfront is toegeschreven, waarschijnlijk door Amerikaans granaatvuur om het leven zijn gekomen. Volgens Vennema werden de gevangenen van Amerikanen en het regime in Saigon vaak gemarteld, maar martelden de Noordvietnamezen en de leden van het Bevrijdingsfront niet. Nixon in december 1969 over Amerikaanse krijgsgevangenen: „Wat betreft de behandeling van krijgsgevangenen is het waarschijnlijk niet onjuist te zeggen dat niemand in de geschiedenis van de oorlogvoering zich zo weinig om hun lot heeft bekommerd als juist deze vijand”. Dr Vennema in dezelfde maand december 1969 op de vraag of Amerikaanse krijgsgevangenen worden gemarteld: „Nee, ze martelen niet”.

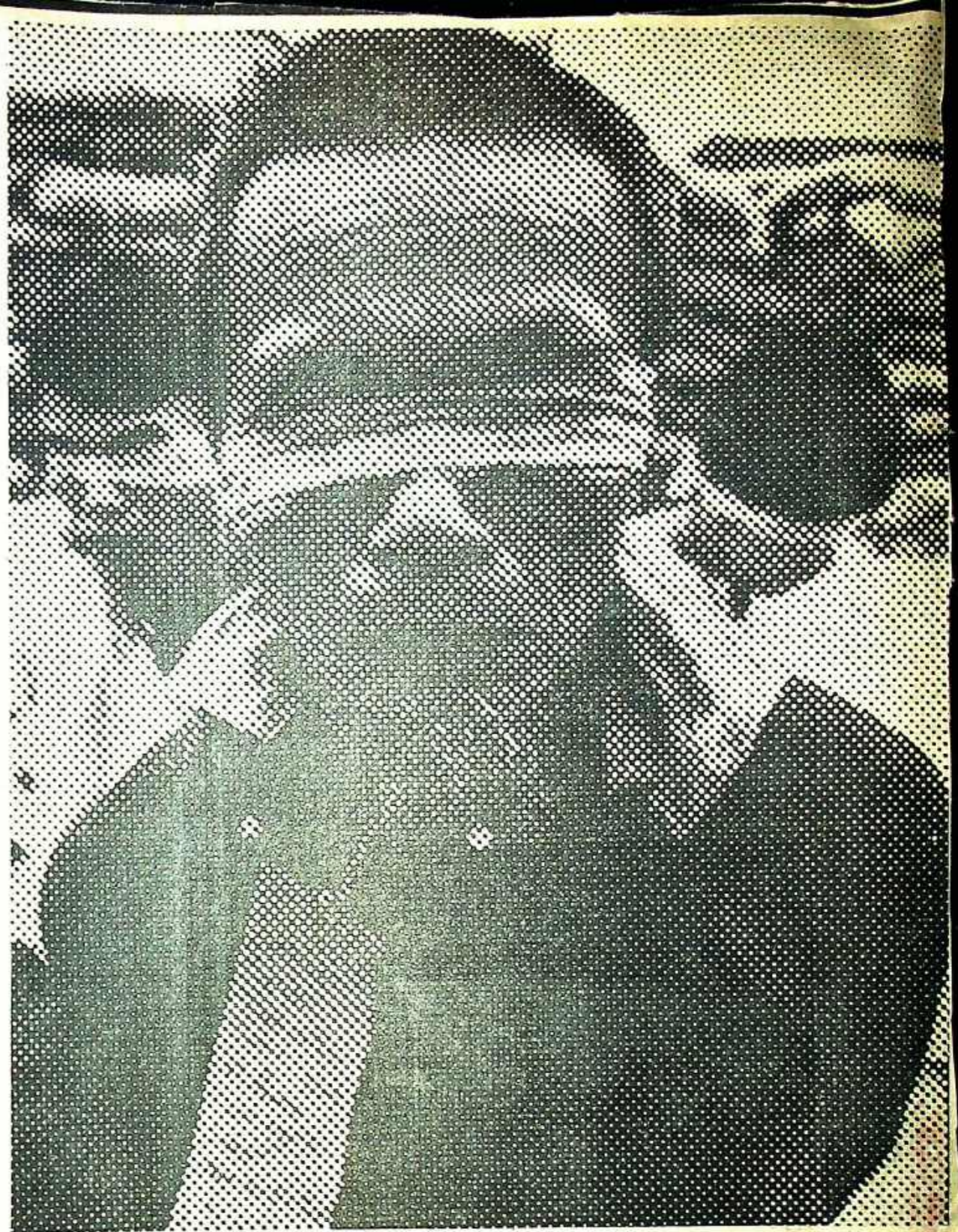
Aan het getal van een half miljoen mogelijke doden na bestand en vrede, door Nixon genoemd, is door Henk Neuman, directeur van het Instituut voor Vredesvraagstukken in Den Haag, voor radio en tv uitvoerig aandacht besteed. Het getal is gebaseerd op een executiebevel, dat in 1954 zou zijn uitgegaan van Hanoi: per dorp zouden vijf personen moeten worden terechtgesteld. Bij 100.000 dorpen komt men dan op het getal van een half miljoen. Een vluchteling uit Noord-Vietnam, Hoang Van Chi, komt tot deze berekening op basis van wat gebeurde in één dorp. En daar was in feite slechts één persoon terechtgesteld. Hij heeft dat later toegegeven in een interview met de Washington Post. Daarom ook schreef D. Gareth Porter, research associate van de Cornell-University van

Ithaca (New York) zijn boek „The myth of the bloodbath”, waarin hij zegt, dat de executies van de zijde van de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront een zeer beperkte omvang hebben gehad.

★

En aan de andere kant? In maart 1968 schreef dr W. D. Verwey van het Polemologisch Instituut van de universiteit van Groningen in DNL een artikel waarin hij verklaarde, dat er aan de kant van de Amerikanen sprake is van oorlogsmisdaden in Vietnam volgens de normen van Neurenberg en Tokio. In dezelfde week, dat hij dat artikel schreef, richtten de Amerikanen in het dorpje My Lay 4 (oftewel Son My oftewel Pinkville) het bloedbad aan, dat ongeveer 500 mannen, vrouwen, kinderen en baby's het leven kostte en dat later zoveel publiciteit met zich meebracht. Er zijn meer My Lai's geweest. En er was toen al sprake van ontbladeringsprogramma's, fragmentatiebommen, gifverspreiding. Later kwamen daarbij berichten over de mishandelingen van gevangenen in de „tiggerkooien” van Con Son, het op duizend meter hoogte uit helikopters gooien van gevangenen, het bombarderen van dijken, het boek „Casualties of war” over het Vietnamese meisje Mao, dat door een patrouille Amerikanen werd meegenomen, door vier man werd verkracht en vervolgens met messteken en kogels werd vermoord. En tenslotte de bomtapijten op Hanoi.

Beschuldigingen tegen de Amerikanen werden geuit door mensen als Ramsey Clark, oud-minister van Johnson, Sean McBride, oud-minister in Ierland en voorzitter van Amnesty International, de Amerikaanse filmster Jane Fonda, UNO-voorzitter Kurt Waldheim, de ex-voorzitter van de Wereldraad van Kerken, de Amerikaan Eugene Carson Blake, de Parijse professor in de geografie Yves Lacoste en de voormalige Amerikaanse aanklager in Neurenberg, thans prof. Telford Taylor. Maar thans. Tegelijk met de berichten over een bestand en waarschuwingen over wraakoefeningen, komen er afschuwelijker berichten dan ooit vrij over het lot van de gevangenen van Van Thieu. In alle kranten verschenen begin dit jaar de mededelingen van de twee jonge Fransen Jean Pierre Débris en André Menras over martelingen en verkrachtingen in Zuidvietnamese gevangenis. Volgens hen worden zelfs kinderen onder de tien jaar gemarteld en sterven vele oudere vrouwen door mishandeling. Maar er zijn meer getuigenissen. Tegenover het Franse dagblad „Le Monde” verklaarde de eervoorwaarde Thich Thien Chau, voorzitter van de Vereniging van Boeddhisten Overzee: „In de laatste maanden zijn tienduizenden militanten en bijna alle leiders van oppositiebewegingen in de gevangenis geworpen. Een aantal van



Door Amerikanen gevangengenomen boer in Zuid-Vietnam

hen, onder anderen Buu Chi en Nguyen Hien zijn dood gemarteld”. Bijzonderheden zijn afkomstig van Richard Boyle, die het boek „De Bloemen van de Draak”, schreef, het verhaal van het ineensstorten van het moreel in het Amerikaanse leger in Vietnam en die ook de „primeur” bracht van de munitie van Amerikanen in Firebase Pace. Boyle heeft in een artikel, dat onder meer vorige maand verscheen in het Londense „Time Out”, een brief aangehaald die uit de centrale Chi Hoa gevangenis in de Le Van Duyet straat in Saigon naar Vietnamese katholieken in Parijs is gesmokkeld over het lot van de studentenleider Le Cong Giao, die op weg van college naar huis werd gearresteerd. „Hij werd onmiddellijk onderworpen aan martelingen en ondervragingen. Hij moest toegeven dat hij had meegewerkt met het Bevrijdingsfront. Giao protesteerde fel tegen deze beschuldigingen. Daarop werd hij voortdurend onderworpen aan alle mogelijke martelingen: voortdurend slaan met een stok op hoofd, borst, schouders, handen, dijen, knieën, benen en voeten. Brandende sigaretten werden uitgedrukt tegen zijn tepels, navel en penis. Pinnen werden in de uiteinden van zijn vingers gedreven. Nagels van vingers en tenen werden uitgetrokken. Een grote hoeveelheid zeepwater werd

in zijn neusgaten en mond geperst tot hij buiten bewustzijn raakte. Toen werd hij op de maag geslagen zodat hij het water weer uitbraakte”. Zo gaat het verhaal verder. Richard Boyle geeft in zijn artikel nog veel meer feiten.

★

John G. Champlin, Amerikaan, die eerst als arts bij de luchtmacht en later als burgerarts in Vietnam is geweest, schrijft in de „Los Angeles Free Press” van 8 december 1972, dat er in Zuid-Vietnam „thans naar schatting meer gevangenis zijn dan scholen, kerken en pagodes te zamen”. Hij vertelt gelijksoortige bijzonderheden als Richard Boyle en voegt er aan toe, dat gevangenen, als ze niet ondervraagd worden, „vaak op de grond moeten zitten, met hun benen in de ijzers en hun handen gebonden en een soort bit tussen hun tanden om te voorkomen, dat ze zelfmoord plegen door hun tong af te bijten”. Hij zegt ook, dat Van Thieu de vele gevangenen nooit tegelijk zal durven vrijlaten, en haalt dan een oudere, gerespecteerde advocaat in Saigon, Nguyen Long, aan die hem zei: „Ik heb volslagen a-politieke jongeren hun pijnlijke lichamen van de grond zien verheffen en zweren dat ze zich bij de „andere kant” zouden aansluiten,

als ze er uit zouden komen”. Champlin vermeldt ook het bekende feit, dat de Amerikanen praktisch het gehele gevangenisstelsel van Zuid-Vietnam bekostigen: in 1972 hebben de Amerikanen alleen voor het politie- en gevangenisstelsel van Zuid-Vietnam meer dan 600 duizend dollar uitgetrokken. En op 10 januari berichtte wederom het Franse dagblad „Le Monde” over 1250 personen die vorig jaar in twee weken tijd zijn gearresteerd in zes districten in Zuid-Vietnam. Op het gevangenis-eiland Poulo-Condore, waar deze gevangenen naar toe zijn gebracht, (het ging vooral om grijsaards, vrouwen en kinderen) bevinden zich „geperfectioneerde tiggerkooien”: dieper en met minder frisse lucht dan de vorige en totaal donker. Er zijn hongerstakingen uitgebroken vanwege ondervoeding. Op Poulo-Condore zouden thans volgens Le Monde 8945 politieke gevangenen zitten. Naar dit eiland is ook overgebracht Nguyen Dong Ha, broer van de onderhandelaarster van de voorlopige revolutionaire regering in Parijs mevrouw Binh. Sinds zijn aankomst daar is niets meer van hem gehoord. Een enkele opmerking nog: in november 1969 schreef de „New York Times”, dat in het kader van het door de C.I.A. gestarte Phoenix-program meer tege-

film international rotterdam

van 15 tot 24 februari
brengt premières van Fassbinder, Oshima, Bellocchio, De Hert, Ferreri, Soultter, Duras en 25 andere regisseurs.
Gratis informatie wordt thuis gestuurd na een briefkaartje
aan Film International, Kruisplein 30, Rotterdam.